gemeente Lelystad

ONTWERP PROGRAMMABEGROTING 2027

EN MEERJARENRAMING 2028-2030

Inhoudsopgave

Ontwerp programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028 - 2030

1. Bestuurlijke boodschap 2
2. Leeswijzer 5
3. Beleidsbegroting 7
3.1 Taakvelden 7
0. Bestuur en ondersteuning 7
1. Veiligheid 19
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 22
3. Economie 27
4. Onderwijs 33
5. Sport, cultuur en recreatie 38
6. Sociaal domein 46
7. Volksgezondheid en milieu 58
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 65
3.2 Paragrafen 69
1. Lokale heffingen 69
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 77
3. Onderhoud kapitaalgoederen 86
4. Financiering 88
5. Bedrijfsvoering 92
6. Verbonden partijen 95
7. Grondbeleid 113
8. Interbestuurlijk toezicht 115
9. Onderzoeksagenda 120
10. Openbaarheidsparagraaf 122
4. Financiële begroting 123
4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting 123
4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen 125
4.3 Inzet incidentele middelen 165
4.4 Uiteenzetting financiële positie 180
Bijlage 1: Subsidieoverzicht 187
Bijlage 2: BBV indicatoren 199
Bijlage 3: Toelichting uitwerking spoor 1, 2 en 3 raadsakkoord 214

1. Bestuurlijke boodschap

Koers houden en keuzes zorgvuldig voorbereiden

Voor u ligt de ontwerp programmabegroting 2027 - 2030. De eerste begroting in de nieuwe bestuursperiode, ingestoken vanuit het raadsakkoord 2026 – 2030 “Verschillend, Verbonden, Vooruit”.

De context van het raadsakkoord is die van financiële krapte. Onder meer de jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en het onderhoud van de stad vragen veel aandacht. Ook de groei van Lelystad brengt op termijn structurele lasten met zich mee. Meer woningen en inwoners betekenen op termijn ook meer kosten voor wegen, groen, scholen, sport, zorg, veiligheid en gemeentelijke dienstverlening.

In het raadsakkoord zijn duidelijke procesafspraken vastgelegd over hoe om te gaan met deze financiële krapte. Afgesproken is om bij de kadernota 2028 – 2031 de inhoudelijke ambities, financiële mogelijkheden en noodzakelijke ombuigingen in samenhang met elkaar te bezien. Op dat moment zal het financiële beeld opnieuw worden geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten. Er zal dan meer duidelijk zijn over de kostenontwikkeling van de jeugdzorg en de precieze bijdragen die de gemeente daarvoor van het Rijk ontvangt. Tegelijkertijd zijn dan ook de maatregelen uit het College Uitvoeringsprogramma (CUP) bekend en zal een uitgebreid pakket met ombuigingsmaatregelen zijn uitgewerkt.

Om niet vooruit te lopen op deze integrale afweging in de kadernota 2028 – 2031 is het college dan ook terughoudend met het opnemen van nieuwe beleidsvoornemens in deze ontwerp programmabegroting 2027 - 2030. Wel stelt het college de raad voor om alvast middelen te reserveren voor dekking van de maatregelen uit het College Uitvoeringsprogramma (CUP).

Verder heeft het college een belangrijke start gemaakt met het toewerken naar een sluitende begroting, via de uitwerking van sporen 1 tot en met 3 uit het raadsakkoord[1]. Dit betekent in de praktijk dat er met een kritische blik is gekeken naar:

1. de geïnventariseerde bijstellingen uit de kaderbrief 2027 – 2030;
2. de structurele doorwerking van het jaarrekeningresultaat 2025;
3. een systeemwijziging is uitgewerkt met betrekking tot vervanging / groot onderhoud.

Bijstelling van de begroting is noodzakelijk

Ondanks de terughoudendheid bij het opnemen van nieuwe beleidsvoornemens zijn er bij het opstellen van de begroting altijd ontwikkelingen waar rekening mee gehouden moet worden. Sinds vaststelling van de programmabegroting 2026 – 2029 hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan, die een bijstelling van de begroting en meerjarenraming noodzakelijk maken. Het college legt de raad dan ook een ontwerp programmabegroting voor die enerzijds recht doet aan de actuele realiteit en anderzijds ruimte laat voor de politieke keuzes die de komende periode nog gemaakt moeten worden.

De in deze ontwerp programmabegroting voorgestelde bijstellingen zijn daardoor in hoofdzaak gericht op onvermijdelijke actualisaties, onontkoombare ontwikkelingen en het geven van uitvoering aan eerder door de raad genomen besluiten. Een bijstelling van de begroting kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn omdat eerdere ramingen niet langer aansluiten bij de werkelijkheid. Zo zijn er loon- en prijsontwikkelingen waar rekening mee gehouden moet worden en werkt dat ook door in de bijdragen die worden verstrekt aan onze gemeenschappelijke regelingen.

Hetzelfde geldt voor wettelijke taken en verplichtingen. Wanneer het Rijk nieuwe regels invoert of bestaande taken verandert, moeten we onze begroting daarop aanpassen. Tot slot zijn er door de raad afgelopen jaar verschillende besluiten genomen met financiële consequenties. Ook deze ontwikkelingen zijn als bijstelling verwerkt in het financieel perspectief 2027 – 2030.

[1] Een toelichting op deze uitwerking van de sporen 1 tot en met 3 is opgenomen in bijlage 3.

Onzekere financiële vooruitzichten

Het college heeft bij het opstellen van deze ontwerp programmabegroting scherp gekeken naar de financiële houdbaarheid. Het herstellen van de structurele balans tussen inkomsten en uitgaven is niet alleen noodzakelijk vanuit het financieel toezicht. Het huishoudboekje moet op orde zijn om Lelystad ook op de langere termijn aantrekkelijk te houden voor inwoners en bedrijven. Op basis van het raadsakkoord is daar in deze ontwerp programmabegroting een eerste start mee gemaakt via uitwerking van de hierboven al genoemde sporen 1 tot en met 3. Samen met enkele meevallers uit het gemeentefonds heeft dat gezorgd voor een eerste stap in het toewerken naar een structureel sluitende begroting.

Het financieel beeld is minder slecht dan eerder werd verwacht. En hoewel er in jaarschijf 2027 sprake is van een sluitende begroting, zal er in de jaren daarna nog steeds bezuinigd moeten worden. Op dit moment wordt ingeschat dat het tekort in 2028 uitkomt op €5,7 miljoen en dat er in 2029 sprake is van een tekort van €10,4 miljoen. Richting het einde van het meerjarenperspectief komt het tekort uit op afgerond €4,5 miljoen[2] in 2030.

Dat betekent dat de komende periode nadrukkelijk in het teken zal staan van keuzes maken. Wat willen we bereiken, wat heeft daarbij prioriteit en welke middelen zijn daarvoor beschikbaar? Welke activiteiten hebben daarbij minder prioriteit en welke keuzes kunnen daarin worden gemaakt? Het college zal die afweging samenhangend voorbereiden in de kadernota 2028 – 2031, in lijn met de opdracht die daarover met het raadsakkoord is meegegeven.

Het eerlijke verhaal is dat de financiële vooruitzichten onzeker zijn. De ontwikkelingen in de wereld gaan razendsnel en wat er op de gemeente afkomt valt niet goed te voorspellen. Voor Lelystad betekent dit dat we voorzichtig moeten ramen en voldoende ruimte nodig hebben om tegenvallers op te vangen. We baseren ons op de meest actuele informatie, maar realiseren ons dat ramingen kunnen veranderen.

Werken aan de stad gaat door

De zorgvuldige aanpak die hierboven beschreven wordt betekent niet dat de ambities voor Lelystad stil komen te staan. De uitvoering van bestaand beleid gaat door en er wordt uitvoering gegeven aan eerdere besluitvorming door de raad. We blijven werken aan woningbouw, bereikbaarheid, veilige en leefbare wijken, goede voorzieningen en ondersteuning voor inwoners die dat nodig hebben.

In Zuiderhage gaan we daadwerkelijk beginnen met de bouw van de eerste buurschappen en in 2027 is de geplande opening van Lelystad Airport voorzien. Nieuw is dat ook defensie daar een plek gaat krijgen, wat we op een goede manier in de bestaande omgeving moeten inpassen, met aandacht voor de partijen op wie dit een directe impact heeft.

Ook in bestaande wijken gaat het werk door. We onderhouden de openbare ruimte, versterken veiligheid en leefbaarheid en ondersteunen initiatieven die bijdragen aan ontmoeting en samenhang. In het Stadshart werken we binnen de vastgestelde kaders verder aan een aantrekkelijker centrum. Onderwijs, sport, cultuur, zorg en welzijn blijven van grote betekenis voor de kwaliteit van het dagelijks leven. De uitdaging is om deze voorzieningen goed te benutten, betaalbaar te houden en mee te laten groeien met de stad.

We zijn trots op Lelystad en laten graag zien wat deze provinciehoofdstad te bieden heeft. De viering van 60 jaar Lelystad wordt een groots feest, dat samen met de Koninklijke familie gevierd zal worden op Koningsdag 2027.

Stabiliteit vertrekpunt, met ruimte voor toekomstige keuzes

Het college ziet deze ontwerp programmabegroting als een verantwoord vertrekpunt voor de bestuursperiode 2026 - 2030. Een begroting die stabiliteit biedt, ruimte laat voor toekomstige keuzes en bijdraagt aan het herstellen van een duurzaam financieel evenwicht. De ontwikkelingen worden

[2] Deze tekorten worden deels veroorzaakt doordat er structureel €3,65 miljoen per jaar wordt gereserveerd voor dekking van de maatregelen uit het nog op te stellen College Uitvoeringsprogramma. Conform afspraak uit het raadsakkoord wordt de hiervoor benodigde dekking vrijgespeeld door besluitvorming over de in beeld gebrachte ombuigingsmogelijkheden bij de kadernota 2028 – 2031 (uitwerking van spoor 4).

gedurende het jaar gevolgd en wanneer er zich belangrijke ontwikkelingen voordoen wordt de raad daarover geïnformeerd.

Wel maken we pas nieuwe financiële keuzes als de raad het geheel kan overzien. Bij iedere ambitie die wordt uitgewerkt moet gekeken worden naar de uitvoering. Een bedrag beschikbaar stellen is alleen zinvol als de gemeente en haar partners het werk daadwerkelijk kunnen uitvoeren. Daarom houden we rekening met beschikbare medewerkers, haalbare termijnen en afhankelijkheden van andere partijen. Waar uitvoering later plaatsvindt, passen we de planning en de begroting daarop aan. Zo voorkomen we losse besluiten die later moeilijk met elkaar te verenigen zijn.

Met deze ontwerp programmabegroting 2027 - 2030 wordt een basis gelegd voor de verdere uitvoering van het raadsakkoord en voor een Lelystad dat blijft investeren in de toekomst van haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Zodat we gezamenlijk vooruit kunnen in verbondenheid, ondanks onze verschillen.

2. Leeswijzer

De programmabegroting is opgesteld conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Zo is de financiële begroting ingedeeld op basis van de bij ministeriële regeling voorgeschreven 'taakvelden', wordt er inzicht gegeven in diverse financiële kengetallen en is er een bijlage opgenomen waarin de wettelijk verplicht op te nemen beleidsindicatoren inzichtelijk zijn gemaakt.

Deze voorschriften over hoe de programmabegroting en jaarstukken moeten worden opgebouwd zorgen voor uniformiteit. Het idee achter deze voorschriften is dat gemeenten met elkaar vergeleken moeten kunnen worden. Door dezelfde regels te hanteren wordt er immers minder ruimte gelaten voor interpretatie door individuele gemeenten. Zoals zichtbaar is in de inhoudsopgave bestaat deze programmabegroting uit een beleidsbegroting en een financiële begroting, plus een aantal bijlagen. Hieronder worden de daarin opgenomen hoofdstukken kort toegelicht.

De **beleidsbegroting** is opgebouwd uit de volgende twee afzonderlijke onderdelen:

3.1 Taakvelden
De totale gemeentebegroting is onder te verdelen in clusters (0 tot en met 8), waarbij ieder cluster weer is opgebouwd uit een aantal samenhangende taakvelden (in totaal 69). Binnen dit hoofdstuk wordt inzicht geboden in:

a) de bijbehorende begrote baten en lasten van de taakvelden in de periode 2027 – 2030;
b) de verantwoordelijke portefeuillehouder(s) en de relatie met de thema's uit het raadsakkoord;
c) het antwoord op de vraag of het taakveld onderdeel uitmaakt van de begrotingsmonitoren 2027;
d) de aard van deze activiteiten (wettelijk / gemeentelijk), met daaruit afgeleid een duiding van de beïnvloedbaarheid van deze baten en lasten;
e) de activiteiten die samenhangen met de inzet van deze baten en lasten en wat daarmee beoogd wordt te bereiken;
f) de aan het taakveld gerelateerde beleidsnota's en indien van toepassing de vermelding van aan dit taakveld verbonden partijen (alleen indien er zowel een bestuurlijk- als financieel belang aanwezig is).

3.2 Paragrafen
De paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van de gemeentebegroting. Zaken als de gemeentelijke bedrijfsvoering, de financiering en het beleid omtrent de onderhoud van kapitaalgoederen lopen dwars door de hierboven beschreven taakvelden heen. Dit is ook de reden dat het BBV gemeenten verplicht dit type informatie in afzonderlijke paragrafen uit te werken.

De **financiële begroting** is opgebouwd uit de volgende vier afzonderlijke onderdelen:

4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting
Binnen dit hoofdstuk wordt er een weergave gegeven van het totaal aan baten en lasten van alle taakvelden bij elkaar opgeteld. De bij het opstellen van de totale gemeentebegroting gehanteerde grondslagen worden daarbij kort uiteengezet. De eindstand zoals hier gepresenteerd is exclusief doorwerking van de in deze ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 aan de raad voorgestelde begrotingsbijstellingen.

4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen
Binnen dit hoofdstuk worden alle voorgestelde bijstellingen op de begroting en meerjarenraming uiteen gezet. Dit zijn voorgestelde bijstellingen ten opzichte van de eindstand van de programmabegroting 2026 – 2029. De bijstellingen die in dit hoofdstuk zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

A. Actualisaties

In vergelijking met voorgaande jaren is deze categorisering verder uitgesplitst. De bijstellingen die vallen onder categorie 'A. Actualisaties' hebben betrekking op ontwikkelingen die maken dat een aanpassing van de begroting en meerjarenraming als noodzakelijk worden gezien.

B. Onontkoombaar

De bijstellingen die vallen onder categorie ‘B. Onontkoombaar’ zijn eveneens ontwikkelingen die een aanpassing van de begroting en meerjarenraming noodzakelijk maken, zoals bijvoorbeeld wettelijke verplichtingen. Op deze onderwerpen heeft de gemeente weinig invloed.

C. Doorwerking eerdere besluitvorming

De bijstellingen die vallen onder categorie ‘C. Doorwerking eerdere besluitvorming’ werken ook door op de begroting en meerjarenraming. In een eerder stadium heeft de raad bijvoorbeeld besloten om middelen beschikbaar te stellen voor diverse onderwerpen, waarbij is aangegeven dat de effecten betrokken worden bij het opstellen van de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030.

D. Loon- en prijsontwikkeling

De bijstellingen die vallen onder categorie D. Loon- en prijsontwikkeling hebben betrekking zijn gebaseerd op het Centraal Economisch Plan 2026. De stijging van lonen en prijzen werkt door in de gemeentebegroting, zowel aan de baten- als aan de lastenkant.

E. Gemeentefonds

De bijstellingen die vallen onder categorie E. Gemeentefonds zijn deels al eerder gecommuniceerd. Zo zijn de mutaties naar aanleiding van de meicirculaire 2026 eerder al voor de raad inzichtelijk gemaakt via een informatienota met kenmerk 26.369. Ook het effect van de herziene ICL bijdragen is eerder al gecommuniceerd via een informatienota met kenmerk 26.434. De mutaties naar aanleiding van de septembercirculaire 2026 zijn in deze categorie eveneens betrokken bij de actualisatie van het financieel perspectief 2027 – 2030. Per saldo zorgen deze mutaties voor een verbetering van het financieel perspectief in vergelijking met het beeld dat in de kaderbrief 2027 – 2030 werd geschetst.

F. Overig

De bijstellingen die vallen onder categorie ‘F. Overig’ omvatten voornamelijk uitwerkingen van door de raad aangenomen moties, aangevuld met enkele andere ontwikkelingen. Deze bijstellingen vallen strikt gezien niet onder de eerder genoemde categorieën, maar om diverse redenen is het verdedigbaar dat de raad op dit moment een voorstel wordt gedaan.

4.3 Voorgestelde inzet incidentele middelen

In dit hoofdstuk worden een aantal bijstellingen met een incidenteel karakter ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Dekking vindt plaats ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

4.4 Uiteenzetting financiële positie

Binnen dit hoofdstuk wordt ingegaan op de gemeentelijke balans. Er wordt inzicht geboden in de gemeentelijke reservepositie en de voorzieningen. Dit hoofdstuk heeft een relatie met de paragraaf Inter Bestuurlijk Toezicht (IBT), waarin wordt ingegaan op diverse financiële ratio’s en kengetallen (aan de hand van de drie pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie).

Bijlagen

In deze programmabegroting zijn enkele bijlagen opgenomen. Bijvoorbeeld de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren per taakveld en diverse overzichten op het gebied van subsidieverstrekking. Ook wordt in een bijlage inzichtelijk gemaakt op welke wijze het college uitwerking heeft gegeven aan spoor 1, 2 en 3 uit het raadsakkoord, teneinde op termijn te kunnen komen tot een sluitend meerjarenperspectief.

3. Beleidsbegroting

3.1 Taakvelden

0. Bestuur en ondersteuning

De taakvelden binnen het cluster ‘0. Bestuur en ondersteuning’ dragen bij aan de uitvoering van de inhoudelijke taakvelden, die onderdeel uitmaken van de verderop beschreven clusters 1 tot en met 8. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2027 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

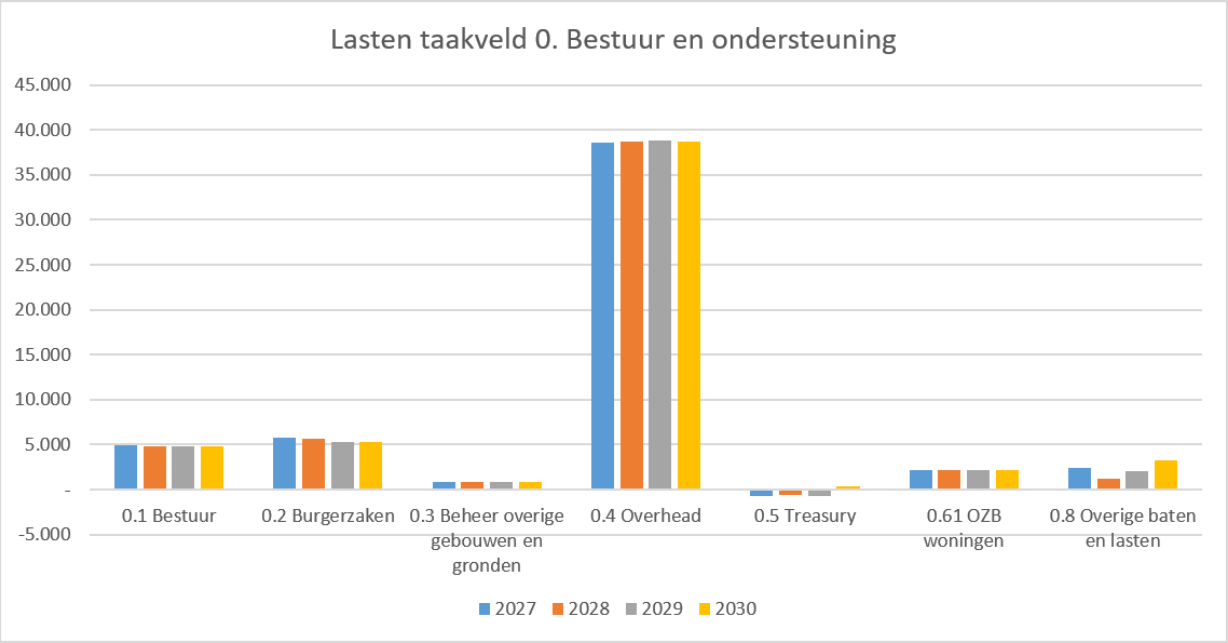

0. Bestuur en ondersteuning (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
0.1 Bestuur	-4.992	-4.802	-4.802	-4.802
0.2 Burgerzaken	-5.824	-5.704	-5.355	-5.325
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-870	-870	-870	-870
0.4 Overhead	-38.574	-38.698	-38.777	-38.716
0.5 Treasury	761	634	757	-357
0.61 OZB woningen	-2.221	-2.221	-2.221	-2.221
0.62 OZB niet-woningen	-	-	-	-
0.63 Parkeerbelasting	-	-	-	-
0.64 Belastingen overig	-	-	-	-
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	-2.352	-1.254	-2.062	-3.242
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-
Totaal Lasten	**-54.072**	**-52.915**	**-53.330**	**-55.532**
Baten				
0.1 Bestuur	82	82	82	82
0.2 Burgerzaken	1.602	1.491	1.155	1.155
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	946	946	946	946
0.4 Overhead	566	566	566	566
0.5 Treasury	1.562	1.562	1.362	837
0.61 OZB woningen	16.029	16.029	16.029	16.029
0.62 OZB niet-woningen	20.818	20.818	20.818	20.818
0.63 Parkeerbelasting	2.490	2.490	2.490	2.490
0.64 Belastingen overig	586	586	586	586
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	229.172	222.511	224.027	223.937
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-
Totaal Baten	**273.852**	**267.080**	**268.060**	**267.445**
Eindtotaal	**219.779**	**214.165**	**214.730**	**211.912**

	2027	2028	2029	2030
0.10 Mutaties reserves				
Lasten	-5.818	-875	-650	-433
Baten	12.863	10.487	4.240	789
Totaal 0.10 Mutaties reserves	**7.046**	**9.612**	**3.590**	**355**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten				
Lasten	-1.631	-	-	-
Baten	-	613	2.539	4.122
Totaal 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**-1.631**	**613**	**2.539**	**4.122**
Eindtotaal	**5.415**	**10.225**	**6.129**	**4.478**

Bedragen x €1.000

0.1	Bestuur

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-4.992	-4.802	-4.802	-4.802
Baten	82	82	82	82

Thema raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	A.E.H. Baltus	
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van artikel 6 van de gemeentewet is het voor een gemeente verplicht om een gemeenteraad, een college en een burgemeester te hebben. Daarnaast verplicht de gemeentewet iedere gemeente om een rekenkamer of een rekenkamerfunctie vorm te geven (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185). Verder is het in de gemeentewet de verplichting een griffie te hebben (artikel 107 t/m 107e gemeentewet).

Wat willen we bereiken?

We streven naar een goed bestuur van de stad. In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die direct verband houden met de gemeentelijke bestuursorganen en de directe ondersteuning daarvan.

- Het college van burgemeester en wethouders;
- De gemeenteraad en de raadscommissies;
- De ondersteuning en advisering van de raad in de vorm van een griffie;
- De lokale rekenkamer;
- Landelijke- en regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, G40, Platform 31 en Lelystad Next Level)

De beïnvloedbaarheid van de lasten binnen dit taakveld is vrij beperkt. Zo is het aantal raadsleden wettelijk voorgeschreven, evenals de hoogte van de bijbehorende vergoeding voor het raadswerk. De lasten behorende bij het college staan in direct verband met het aantal collegeleden. De lasten behorende bij de raad staan in direct verband met het aantal raadsleden, fracties en fractieassistenten. Met ingang van de bestuursperiode 2022-2026 is het aantal raadsleden toegenomen van 35 naar 37 in verband met het bereiken van de grens van 80.000 inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

De wijze waarop het gemeentebestuur met elkaar omgaat is van grote invloed op het imago en de bestuurskracht. Lelystad maken we samen en dat geldt ook voor het bestuur van de stad. In het raadsakkoord 2026 - 2030 is op pagina 6 inzichtelijk gemaakt wat daarbij de leidende principes zijn: de wijk in, volwaardig betrokken, toegankelijk en dienstverlenend. Onze lokale media en streekomroepen spelen daarbij een onmisbare rol in de informatievoorziening.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Gedragscode integriteit gemeenteraadsleden gemeente Lelystad	-
Gedragscode integriteit collegeleden gemeente Lelystad	-
Gedragscode integriteit ambtenaren gemeente Lelystad	-

Bedragen x €1.000

0.2	Burgerzaken		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-5.824	-5.704	-5.355	-5.325
		Baten	1.602	1.491	1.155	1.155

Thema raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Binnen taakveld 0.2 Burgerzaken voert de gemeente een breed scala aan wettelijke taken uit. De uitvoering hiervan is georganiseerd binnen de Stadswinkel, waar de primaire processen rondom persoons- en adresinformatie, identiteits- en reisdocumenten, de Basisregistratie Personen (BRP) en de burgerlijke stand worden uitgevoerd. Daarnaast vervult het KlantContactCentrum (KCC) een essentiële rol. Het KCC verzorgt de telefonische bereikbaarheid, verstrekt informatie aan inwoners, ondernemers en bezoekers en registreert meldingen over de openbare ruimte. De informatiebalie is het eerste aanspreekpunt voor bezoekers van het stadhuis en draagt bij aan toegankelijke en klantgerichte dienstverlening.

Wat willen we bereiken?

• Wat hebben we bereikt: 15.272 paspoorten en identiteitskaarten- en 6.948 rijbewijzen verstrekt, 379 naturalisatieverzoeken behandeld, 663 vermissingen van reisdocumenten geregistreerd, 214 VOG-aanvragen verwerkt, 2.398 handtekeningen gelegaliseerd, 1.568 personen vanuit het buitenland ingeschreven, 2.417 buitenlandse akten beoordeeld en geregistreerd, 1.614 adresonderzoeken uitgevoerd, 627 aanvragen voor een briefadres behandeld, 1.296 akten en latere vermeldingen opgemaakt, 240 huwelijken voltrokken, 5.879 BRP-uittreksels verstrekt, 1.408 uittreksels uit de registers van de burgerlijke stand verstrekt, 9 gemeentelijke uitvaarten verzorgd en 119.123 telefonische klantvragen behandeld. De Tweede Kamerverkiezingen van oktober 2025 en de Gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026 georganiseerd, een nieuw geboortegeschenk met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2026 ingevoerd, de jaarlijkse Zelfevaluatie BRP uitgevoerd en het Reglement BRP geactualiseerd.

• Wat willen we bereiken: Wij blijven onze dienstverlening ontwikkelen door in te spelen op nieuwe wet- en regelgeving, verdere digitalisering en procesoptimalisatie. Ook het komende jaar investeren wij in de ontwikkeling van onze medewerkers en daarmee in de kwaliteit van de BRP. Met het door ons ontwikkelde traineeship leiden wij nieuwe medewerkers op en spelen wij in op de toenemende schaarste op de arbeidsmarkt. Het traineeship wordt zowel intern als regionaal, in samenwerking met buurgemeenten, aangeboden. Hiermee dragen wij bij aan de kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening en aan een betrouwbare BRP.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij blijven werken aan een gastvrije, persoonlijke, deskundige en betrouwbare dienstverlening, en we geven uitvoering aan de visie op dienstverlening. Nieuwe wet- en regelgeving, digitalisering en veranderende behoeften van inwoners vragen om voortdurende aandacht voor de inrichting en kwaliteit van onze dienstverlening, waarbij de kwaliteit en betrouwbaarheid van persoonsgegevens, privacy en fraudebestrijding gewaarborgd blijven.

De komende periode richten wij ons op vier speerpunten:
• Nieuwe wet- en regelgeving: wij implementeren nieuwe wet- en regelgeving tijdig en zorgvuldig, zodat onze dienstverlening blijft voldoen aan de geldende wettelijke eisen.
• Verbetering van de dienstverlening: wij blijven onze processen kritisch bekijken en optimaliseren, zodat inwoners eenvoudig, snel en klantgericht worden geholpen.
• Digitalisatie en innovatie: wij zetten in op verdere digitalisering van onze dienstverlening en benutten technologische ontwikkelingen om processen efficiënter en gebruiksvriendelijker in te richten.
• Organisatie en capaciteit: wij investeren in voldoende capaciteit, kennis en vakmanschap om de kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening ook in de toekomst te waarborgen.

Zo blijven we aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners en zorgen we ervoor dat burgerzaken ook in de toekomst dichtbij, toegankelijk en betrouwbaar blijft.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Leges verordening Lelystad 2026	-

0.3	Beheer overige gebouwen en gronden

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-870	-870	-870	-870
Baten	946	946	946	946

Thema raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Naast bouwgrond in exploitatie (taakveld 3.2 voor bedrijventerreinen en taakveld 8.2 voor niet-bedrijventerreinen) heeft de gemeente diverse andere gronden in eigendom. Dit zijn bijvoorbeeld gronden die zijn uitgegeven in erfpacht, maar ook de niet in exploitatie genomen gronden. Wanneer geen sprake is van een grondexploitatie, worden de bijbehorende lasten en baten die samenhangen met het bezit en beheer van deze gronden binnen dit taakveld verantwoord.

Wat willen we bereiken?

Door middel van uitgifte in erfpacht in het verleden heeft de gemeente (ook op privaatrechtelijke wijze) grip gekregen op de ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast worden gronden die nog niet zijn bebouwd, als strategische grondvoorraad aangehouden om later eventueel in een grondexploitatie te worden opgenomen. Passend binnen het maatschappelijk grondbeleid kan in de tijdelijkheid bij deze gronden ook worden gekeken naar eventele mogelijkheden die een maatschappelijke bijdrage dienen. Daarnaast wordt er binnen dit taakveld gestreefd naar een evenwicht tussen de opbrengsten uit verhuur en verpachting enerzijds en de daaraan gekoppelde beheerslasten anderzijds.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gronden die geen onderdeel uitmaken van een grondexploitatie vertegenwoordigen een waarde op de gemeentelijke balans binnen de categorie materiële vaste activa. De exploitatielasten van het in beheer hebben van deze gronden - en de baten die samenhangen met het bezit - zijn grofweg onder te verdelen in:

Toegerekende rentelasten

De gemeentelijke bezittingen zijn deels gefinancierd met vreemd vermogen, zo ook de gronden die zijn uitgegeven in erfpacht en de (bouw)gronden die nog niet zijn opgenomen in een grondexploitatie. Het BBV schrijft voor dat de kosten die hiermee samenhangen moeten worden toegerekend aan het bijbehorende taakveld. In dit geval worden de rentelasten die samenhangen met het in bezit hebben van deze gronden aan dit taakveld toegerekend via een omslagpercentage.

Beheerslasten en -baten

Naast de lasten die samenhangen met het in bezit hebben, heeft de gemeente ook een verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een doelmatig beheer van deze gronden. Daar waar dit mogelijk is, worden gronden verhuurd of verpacht, zodat er baten worden gerealiseerd. Op incidentele basis wordt er in bepaalde gevallen overgegaan tot verkoop van grond, wat resulteert in incidentele baten en vaak ook lasten (bijvoorbeeld in verband met de afwikkeling van een boekwaarde). Deze incidentele verkopen zijn niet op voorhand meerjarig te begroten.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien de lasten en baten sterk met elkaar samenhangen.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

0.4	Overhead

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-38.574	-38.698	-38.777	-38.716
Baten	566	566	566	566

Thema raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	H. Hofmeijer	
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

De bedrijfsvoeringskosten van de gemeente worden gedefinieerd als die kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de overige taakvelden binnen de gemeentebegroting. Het gaat hierbij om alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en medewerkers. Het gaat om een breed palet aan activiteiten: van verplicht af te sluiten verzekeringen voor het afdekken van risico's tot aan de inzet van expertise voor complexe financiële- en juridische zaken; van facilitaire zaken tot aan het draaiend houden van de ICT infrastructuur.

Wat willen we bereiken?

Binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering streven we naar optimale ondersteuning van de alle werkprocessen en routines gericht op de dienstverlening aan inwoners, ondernemers en organisaties. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt uitgebreider ingegaan op diverse aspecten die hierbij van belang zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de bedrijfsvoeringskosten. Het gaat hierbij om de gemeente brede uitvoering van de volgende taken:

- financiën, administratie, beheer, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- datateam;
- de directie, teamleiders;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- planning en control;
- concernadvies;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering;
- facilitaire zaken en huisvesting, zoals de kapitaal- en onderhoudslasten van het stadshuis (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten die resteert binnen dit taakveld is zeer beperkt en staat in direct verband met de omvang van de activiteiten die worden uitgevoerd binnen het primaire proces.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	GR - Het Flevolands Archief (HFA)

0.5	Treasury

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	761	634	757	-357
Baten	1.562	1.562	1.362	837

Thema raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Ja

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft een deel van haar activa gefinancierd met vreemd vermogen en betaalt over deze aangetrokken leningen een vergoeding in de vorm van rente. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) stelt regels aan het financieringsgedrag van gemeenten, zodanig dat bijvoorbeeld de risico's op het gebied van renteschommelingen worden beperkt. Zo voorkomt de zogeheten 'kasgeldlimiet' dat gemeenten vooral leningen aantrekken met een korte looptijd (met over het algemeen een lagere rente) en verplicht de 'renterisiconorm' gemeenten om de herfinanciering van leningen te spreiden in de tijd.

Wat willen we bereiken?

Binnen de grenzen van de Wet FIDO wordt getracht de rentelasten zo laag mogelijk te houden, door maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet. Daarnaast wordt door middel van het spreiden van de leningenportefeuille in de tijd getracht het renterisico bij het herfinancieren van leningen zo klein mogelijk te houden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Rentelasten

De te betalen rentelasten zijn onder te verdelen naar looptijd van de afgesloten lening. Er zijn leningen afgesloten met een korte looptijd (korter dan één jaar, vaak met een relatief lage rente) en leningen met een langere looptijd (langer dan één jaar, waarbij over het algemeen geldt dat hoe langer de looptijd hoe hoger de rente). De rentelasten zijn voornamelijk afhankelijk van de benodigde financiering, wat weer een voortvloeisel is van de genomen raadsbesluiten in het verleden. Daarnaast bepalen de rentestanden van het moment van herfinanciering voor een groot deel in hoeverre het beschikbare budget toereikend is.

Rentebaten en dividendopbrengsten

De baten binnen dit taakveld komen enerzijds voort uit de rentebaten die de gemeente ontvangt als vergoeding van een aantal verstrekte leningen en de rentebaten die de gemeente ontvangt uit hoofde van het uitzetten van overtollige liquide middelen bij de schatkist. Anderzijds ontvangt de gemeente dividendopbrengsten vanuit een viertal deelnemingen, te weten: Vitens, Huisvuilcentrale, Alliander en de Bank Nederlandse Gemeenten. De hoogte van de ontvangen dividendopbrengsten is afhankelijk van de bedrijfsresultaten van de genoemde deelnemingen.

De directe beïnvloedbaarheid van deze lasten en baten is vrij beperkt, aangezien de gemeente gehouden is aan wet- en regelgeving en te maken heeft met een financieringsbehoefte die gebaseerd is op besluiten uit het verleden.

Gerelateerde beleidsnota's
Nota verbonden partijen 2024

Gerelateerde verbonden partijen
N.V. - Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
N.V. - Vitens
N.V. - Alliander

Bedragen x €1.000

0.61	OZB woningen	2027	2028	2029	2030
	Lasten	-2.221	-2.221	-2.221	-2.221
	Baten	16.029	16.029	16.029	16.029

0.62	OZB niet-woningen	2027	2028	2029	2030
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	20.818	20.818	20.818	20.818

Thema raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[100 %]

Context

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de waardering van alle onroerende zaken in Nederland. Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bijv. een bedrijfspand), ontvangen ieder jaar een WOZ-beschikking van de gemeente. De WOZ-waarde in deze beschikking vormt de grondslag voor het heffen van belasting door de rijksoverheid, gemeenten en het waterschap. Daarnaast wordt de WOZ-waarde op meer terreinen gebruikt, bijvoorbeeld bij het bepalen van de maximale huur bij woningcorporaties.

Wat willen we bereiken?

1. Genereren van inkomsten voor de gemeentebegroting

Binnen dit taakveld zijn zowel de lasten als de baten opgenomen die verband houden met de heffing en uitvoering van de onroerendezaakbelasting (OZB). De uitgaven in dit taakveld zijn gericht op de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen.

2. Vaststellen van een rechtvaardige en betrouwbare heffingsgrondslag

Het waarborgen van een objectieve en betrouwbare waardering van onroerende zaken is essentieel voor een eerlijke belastingheffing. De uitvoering van de Wet WOZ wordt op kwaliteit getoetst door de Waarderingskamer.

3. Uitvoering geven aan het vastgestelde gemeentelijk beleid

Binnen dit taakveld wordt uitvoering gegeven aan het gemeentelijk beleid waarbij is vastgesteld dat de opbrengst uit OZB jaarlijks geïndexeerd ter compensatie van inflatie. Daarnaast wordt rekening gehouden met areaaluitbreiding door nieuwbouw en verbouwingen, zodat de belastinggrondslag meegroeit met de ruimtelijke ontwikkeling binnen de gemeente. Op die manier kunnen de tarieven vastgesteld worden op het gewenste niveau opdat er niet een onnodige een verhoogde lastendruk ontstaat op grond van de economische ontwikkelingen in het kader van het bepalen en vaststellen van de WOZ-waarde van het betreffende WOZ-object.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente draagt zorg voor het vaststellen en leveren van WOZ-waarden van goede kwaliteit, waarbij alle onderdelen van het WOZ-werkproces voldoen aan de door de Waarderingskamer gestelde kwaliteitseisen. De vastgestelde WOZ-waarde van de WOZ objecten wordt overeenkomstig de verordening onroerendezaakbelasting gebruikt als grondslag voor de te heffen onroerende zaakbelastingen waarmee de inkomsten worden gegenereerd.

De hoogte van de totale OZB opbrengst wordt jaarlijks in de kadernota geactualiseerd voor de ontwikkeling van de inflatie en het areaal.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Tarievennota 2026 (behandeling in de raad eind 2025)	-

Bedragen x €1.000

0.63	Parkeerbelasting	2027	2028	2029	2030
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	2.490	2.490	2.490	2.490

Thema raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen. In de jaarlijks te actualiseren verordening parkeerbelastingen Lelystad wordt hier concreet invulling aan gegeven. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden bezien met de lasten, die onderdeel uitmaken van taakveld 2.2 parkeren.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de parkeerbelasting opgenomen. Naast de opbrengst uit de verkoop van parkeertijd in de garages, terreinen en het straat parkeren biedt de gemeente ook parkeerbundels, abonnementen en vergunningen aan. Daarnaast worden opbrengsten gerealiseerd vanuit opgelegde naheffingsaanslagen wanneer mensen niet (voldoende) betaald hebben.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het systeem van parkeerbelasting (betaald parkeren en vergunninghoudersparkeren) wordt op dezelfde wijze voortgezet. Lopende het jaar kunnen er wijzigingen plaatsvinden door middel van uitbreidingen van gereguleerd parkeren.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Parkeerverordening Lelystad	-
Verordening Parkeerbelasting Lelystad	

Bedragen x €1.000

0.64	Belastingen overig	2027	2028	2029	2030
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	586	586	586	586

Thema raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[100 %]

Context

Naast de belastingen die in de taakvelden hierboven worden genoemd biedt de Gemeentewet de ruimte om nog een aantal belastingen te heffen. In Lelystad is daaraan uitvoering gegeven door het heffen van de hondenbelasting (artikel 226 gemeentewet).

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de overige belastingen opgenomen. Het gaat hierbij om de volgende belasting:

Hondenbelasting

De heffing van hondenbelasting is gemeentelijk beleid. Deze baten vallen onder de vrij te besteden algemene dekkingsmiddelen. De hoogte van de hondenbelasting is niet aan wettelijke normen gebonden. De gemeente heeft daarmee een ruime vrijheid in het bepalen van de hoogte van de tarieven voor de hondenbelasting.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verwerken van aanmeldingen en afmeldingen van aangiftebiljetten voor de hondenbelasting. Op basis hiervan worden de aanslagen opgelegd en ingevorderd. Het uitvoeren van de huis aan huis controle op de aangifte hondenbelasting. Daarnaast worden burgers geïnformeerd over wet- en regelgeving, tarieven en het hondenbeleid.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Legesverordening Lelystad 2027 (raadsbehandeling eind 2026)	-

0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-	-	-	-
Baten	229.172	222.511	224.027	223.937

Thema raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Gemeenten beschikken over verschillende inkomstenbronnen, waarbij de bijdrage die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds veruit de grootste is. Over de inzet van deze middelen hoeft geen verantwoording te worden afgelegd aan de Rijksoverheid, maar de gemeente heeft uiteraard wel de verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan de wettelijke taken die in de overige taakvelden staan beschreven. Gemeenten worden op drie momenten in het jaar geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds, in de mei- september- en decembercirculaire. De bijstellingen die in deze ontwerp programmabegroting 2027 - 2030 aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd zijn gebaseerd op de informatie uit de septembercirculaire 2026.

Wat willen we bereiken?

De middelen die overkomen vanuit het gemeentefonds zijn in principe vrij besteedbaar. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat rijksmiddelen die gekoppeld zijn aan een specifiek beleidsterrein daar ook voor worden ingezet. In deze programmabegroting worden om die reden de zogeheten 'taakgerelateerde mutaties' doorvertaald in de gemeentebegroting.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de baten opgenomen die de gemeente ontvangt vanuit de verschillende uitkeringen uit het gemeentefonds:

Algemene uitkering

De algemene uitkering is de grootste uitkering uit het gemeentefonds. Het totale bedrag dat beschikbaar is voor alle gemeenten wordt verdeeld aan de hand van diverse maatstaven, vanuit het principe dat gemeenten bij gelijke tarieven een gelijkwaardig voorzieningenniveau moeten kunnen bieden. Het verdeelmodel is globaal en kosten georiënteerd en houdt rekening met de belastingcapaciteit en de structuurkenmerken van de verschillende gemeenten.

De jaarlijkse ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering werd tot voor kort vorm gegeven via de zogeheten 'trap op en trap af systematiek', waarbij het totaal onder gemeenten te verdelen bedrag meebeweegt met de ontwikkeling van de brede rijksuitgaven. Sinds enkele jaren is deze systematiek gewijzigd en beweegt de omvang van de algemenene uitkering mee met de gemiddelde groei van het bruto binnenlands product (bbp) en de verwachte loon- en prijsontwikkeling. Er wordt door de VNG doorlopend gediscussieerd met het Rijk, aangezien de groei van de algemene uitkering in deze systematiek lager uitvalt in vergelijking met de groei van de gemeentelijke uitgaven. De gemiddelde groei van het bbp ligt namelijk lager dan de stijging van het kostenniveau waar gemeenten mee worden geconfronteerd (denk aan de sterk toenemende kosten als gevolg van vergrijzing).

Het verdeelmodel is met ingang van 2023 herijkt en de invoering is in eerste instantie tot en met 2025 gefaseerd ingevoerd. Voor Lelystad zou er uiteindelijk sprake zijn van een nadelig herverdeeleffect ter grootte van €60 per inwoner per jaar. In de meerjarenraming werd uitgegaan van een gefaseerde ingroei, zodat het totale nadelige herverdeeleffect uiteindelijk in 2029 volledig verwerkt zou zijn. Op basis van de meicirculaire 2026 werd duidelijk dat deze invoering 'on hold' is gezet, omdat er nieuwe onderzoeksgegevens beschikbaar zijn gekomen. Dit levert voor Lelystad een structureel voordeel op, dat als bijstelling is opgenomen in deze ontwerp programmabegroting 2027 - 2030.

Integratie uitkeringen

De integratie uitkeringen zijn gekoppeld aan de uitvoering van specifieke taken, maar de gemeente hoeft geen verantwoording aan het Rijk af te leggen over de besteding. Op termijn is het de bedoeling dat dit type uitkeringen worden geïntegreerd binnen de algemene uitkering en dus niet langer afzonderlijk zijn te onderscheiden.

Decentralisatie uitkeringen

Decentralisatie utkeringen zijn vergelijkbaar met integratie uitkeringen, met als voornaamste verschil dat overheveling naar de algemene uitkering geen doel op zich is. Met ingang van 2019 wordt de zogeheten ICL uitkering ook uitgekeerd via deze weg en vormt daarmee veruit de grootste decentralisatie uitkering. Naar aanleiding van het bezwaarschrift van de gemeente heeft de minister inmiddels laten weten de gemeente in het gelijk te stellen. Dit levert voor Lelystad eveneens een structureel voordeel op, die als bijstelling is opgenomen in deze ontwerp programmabegroting 2027 - 2030.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Bedragen x €1.000

0.8	Overige baten en lasten	2027	2028	2029	2030
	Lasten	-2.352	-1.254	-2.062	-3.242
	Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Portefeuillehouder(s):	-	Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee		

Context

Dit taakveld heeft een technisch karakter en bevat alle baten en lasten die niet toe te rekenen zijn aan de overige specifieke taakvelden in de gemeentebegroting.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de volgende concern brede begrotingsonderdelen:

Stelposten en taakstellingen

Stelposten zijn reserveringen die in een later stadium worden doorvertaald naar de overige taakvelden, in afwachting van nadere informatie. Zo zijn er stelposten voor dekking van een stijging van de lonen / sociale lasten, de compensatie van inflatie, kapitaallasten, financiële verschillen en frictie. Taakstellingen zijn nog te concretiseren bezuinigingen, die niet rechtstreeks te koppelen zijn aan één of meerdere taakvelden en om die reden centraal worden geadministreerd.

Onvoorzien

Voor het opvangen van onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare lasten, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien is er een structureel budget beschikbaar van €10.000.

Voormalig personeel

De gemeente is eigenrisicodrager voor de WW, wat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de WW-uitkering van werkzoekende ex-medewerkers en verplicht zijn hen aantoonbaar te begeleiden bij het vinden van een passende baan. Bijbehorende kosten zijn in de begroting voorzien, zijn niet toe te delen aan een van de overige taakvelden en maken om die reden eveneens onderdeel uit van dit taakveld.

De lasten binnen dit taakveld zijn zeer beperkt beïnvloedbaar en hebben een min of meer onontkoombaar karakter.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Bedragen x €1.000

0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	2027	2028	2029	2030
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Portefeuillehouder(s):	-	Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee		

Context

Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor wat betreft de vennootschapsbelasting (Vpb). Gemeenten dienen binnen dit taakveld een raming te maken van de fiscale winst, die per saldo wordt gerealiseerd op ondernemersactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar, na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren. Met ingang van het boekjaar 2022 is voor het eerst sprake van feitelijk te betalen vennootschapsbelasting. De te betalen vennootschapsbelasting wordt gedekt uit het resultaat grondexploitaties. Ook voor de daaropvolgende jaren zal, op basis van de huidige inzichten, sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

0.10	Mutaties reserves

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-5.818	-875	-650	-433
Baten	12.863	10.487	4.240	789

Thema raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot- en vervolgens dienovereenkomstig geboekt, op basis van in het verleden genomen raadsbesluiten. Het betreft hier de technische verwerking van de reservemutaties binnen alle andere taakvelden, met uitzondering van taakveld '0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten'.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Nota reserves en voorziening 2024	-

0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-1.631	-	-	-
Baten	-	613	2.539	4.122

Thema raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op dit taakveld wordt het begrotingssaldo van alle andere taakvelden begroot- en geboekt, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het betreft hier de technische verwerking van het begrote resultaat over de gehele gemeentebegroting: het saldo van baten en lasten binnen dit taakveld komt overeen met de eindstand van de programmabegroting 2026 - 2029 (na besluitvorming in de raad).

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

1. Veiligheid

De taakvelden binnen het cluster ‘1. Veiligheid’ hebben betrekking op crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2027 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

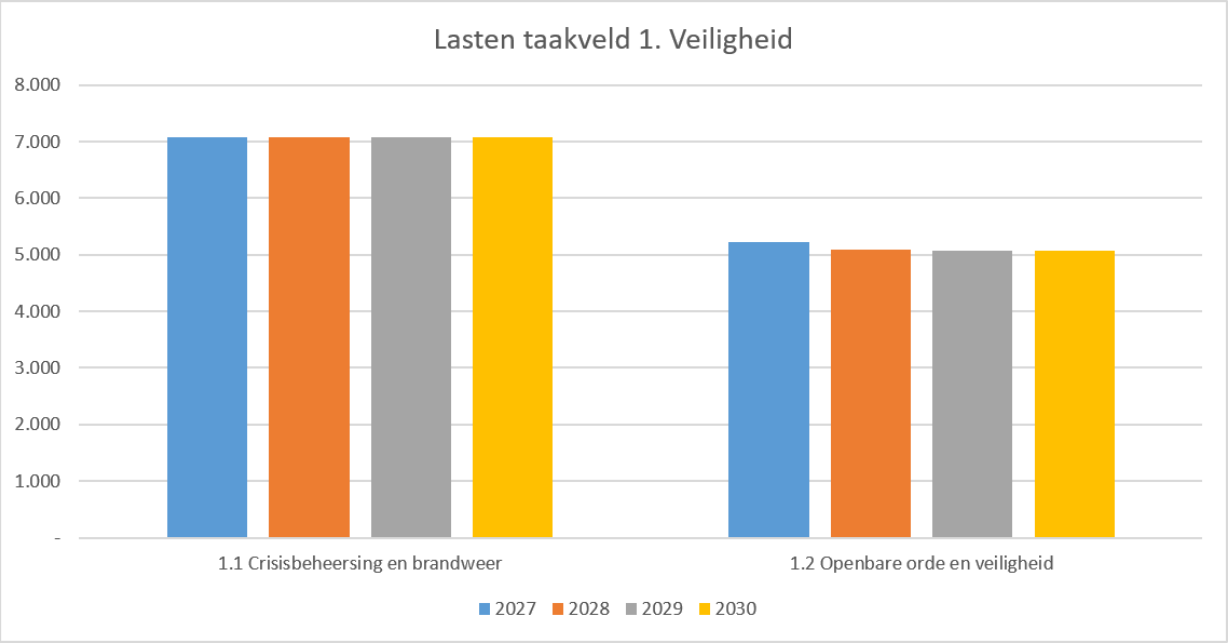

1. Veiligheid (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-7.070	-7.069	-7.069	-7.068
1.2 Openbare orde en veiligheid	-5.232	-5.091	-5.076	-5.064
Totaal Lasten	**-12.302**	**-12.160**	**-12.145**	**-12.133**
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	101	101	101	101
1.2 Openbare orde en veiligheid	110	110	110	110
Totaal Baten	**210**	**210**	**210**	**210**
Eindtotaal	**-12.092**	**-11.950**	**-11.934**	**-11.922**

1.1	Crisisbeheersing en brandweer

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-7.070	-7.069	-7.069	-7.068
Baten	101	101	101	101

Thema raadsakkoord:	2. De veilige stad
Portefeuillehouder(s):	A.E.H. Baltus
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's is het college van burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Op grond van artikel 8 en 9 zijn gemeenten vervolgens verplicht via een gemeenschappelijke regeling diverse taken en bevoegdheden op dit gebied over te dragen aan het bestuur van de veiligheidsregio. Lelystad maakt samen met de gemeenten Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde onderdeel uit van de veiligheidsregio Flevoland.

Wat willen we bereiken?

De kernboodschap van het nieuwe beleidsplan van de Veiligheidsregio is ''Wij versterken veiligheid, samen, elke dag steeds beter''.

De vier centrale doelen van het nieuwe beleidsplan zijn: veilige leefomgeving, toekomstbestendige crisisbeheersing, toekomstbestendige brandweerzorg en wendbare organisatie. De kwaliteit van de organisatie en dienstverlening wordt verbeterd door samen te werken. Zodoende, verminderen we de kwetsbaarheid van de regio's.

Wat gaan we daarvoor doen?

Versterken van de Crisisbeheersing

De crises van de afgelopen jaren hebben laten zien dat de complexiteit van de aard van crises toeneemt. Het is daarom van groot belang dat de crisisbeheersing wordt versterkt. Deze noodzaak wordt vanuit het Rijk onderschreven. Het Rijk heeft daarom structureel extra geld beschikbaar gesteld om de crisisbeheersing en de daaraan gerelateerde informatievoorziening te versterken. Het programma weerbare samenleving zal in 2027 en verder uitgerold worden.

Toekomstbestendige brandweerorganisatie

De samenleving verandert snel. Het is belangrijk dat de brandweer in staat is om met deze veranderingen mee te bewegen, zodat de brandweer haar snelle en professionele flitskracht behoudt. Daartoe zijn er een aantal aandachtsgebieden die voor 2027 centraal staan. Zo zullen er door de klimaatverandering vaker langere periodes van droogte zijn, waardoor het risico op natuurbranden toeneemt. Daarnaast besteedt de brandweer aandacht aan de energietransitie, en de ontwikkelingen binnen de woningbouw.

Veilige leefomgeving

De inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 is voor de VR's een belangrijk kader waarbinnen een bijdrage kan worden geleverd aan een veilige leefomgeving. De Omgevingswet heeft invloed op de manier waarop de veiligheidsregio's in 2027 haar adviestaken kan uitvoeren.

Wijkbrandweer

In 2027 wordt in Lelystad de inzet van de wijkbrandweer verder uitgebreid en vormgegeven. De Wijkbrandweer draagt bij aan de integrale veiligheid in de wijk.

Gerelateerde beleidsnota's
Integraal Veiligheidsplan Lelystad 2023 - 2026
Beleidsplan Veiligheidsregio

Gerelateerde verbonden partijen
GR - Veiligheidsregio Flevoland

1.2	Openbare orde en veiligheid

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-5.232	-5.091	-5.076	-5.064
Baten	110	110	110	110

Thema raadsakkoord:	2. De veilige stad
Portefeuillehouder(s):	A.E.H. Baltus
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor een leefbare stad waarin inwoners, ondernemers en bezoekers veilig kunnen wonen, werken en verblijven. De gemeente heeft wettelijke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van openbare orde en veiligheid en voert hierop, samen met veiligheidspartners, regie waar dat nodig is.

De veiligheidsopgave is breed en wordt beïnvloed door ontwikkelingen in de samenleving en in de stad. De groei en ontwikkeling van Lelystad en maatschappelijke, economische en ruimtelijke ontwikkelingen kunnen gevolgen hebben voor de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid. Het gemeentelijke veiligheidsbeleid vormt het beleidsmatige kader voor de uitvoering van deze opgave.

Veiligheid heeft raakvlakken met verschillende gemeentelijke domeinen, waaronder het sociaal domein, jeugd, wonen, economie, ruimtelijke ontwikkeling en de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

Wat willen we bereiken?

We willen een veilig en leefbaar Lelystad, waarin inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen en vertrouwen hebben in hun leefomgeving. We willen criminaliteit, overlast en onveilige situaties zoveel mogelijk voorkomen en waar nodig effectief aanpakken.

We willen dat veiligheidsproblemen tijdig worden herkend en op een samenhangende en effectieve manier worden aangepakt. Daarbij hebben we oog voor verschillen tussen wijken en gebieden en voor zowel de feitelijke veiligheid als de veiligheidsbeleving van inwoners. De aanpak moet aansluiten bij wat lokaal nodig is en voldoende ruimte bieden om in te spelen op veranderende omstandigheden.

We willen dat veiligheid en leefbaarheid volwaardig worden meegewogen bij de verdere ontwikkeling van Lelystad. De gemeente neemt verantwoordelijkheid voor de eigen taken op het gebied van openbare orde en veiligheid en zorgt voor een goede verbinding tussen de verschillende partijen en domeinen die aan veiligheid bijdragen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren de gemeentelijke taken op het gebied van openbare orde en veiligheid uit en geven hieraan invulling vanuit een integrale veiligheidsaanpak. We werken daarbij samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en professionele veiligheidspartners, waaronder politie, Openbaar Ministerie en Veiligheidsregio.

We verzamelen en benutten informatie over wat er in de stad en in de wijken speelt, waaronder signalen uit de samenleving en informatie over de veiligheidsbeleving. Hiermee kunnen we veiligheidsvraagstukken tijdig herkennen en de gemeentelijke inzet zo gericht mogelijk bepalen.

We zetten, afhankelijk van de aard en omvang van een veiligheidsvraagstuk, passende middelen en interventies in. Dit kan variëren van preventie en vroegsignalering tot toezicht, handhaving en bestuurlijk optreden. Ook dragen we bij aan een goede voorbereiding op crises en noodsituaties en aan een weerbare gemeentelijke organisatie.

Bij maatschappelijke, economische, ruimtelijke en lokale ontwikkelingen brengen we de mogelijke gevolgen voor openbare orde, veiligheid en leefbaarheid tijdig in beeld. Waar nodig stellen we onze aanpak en samenwerking daarop bij.

Gerelateerde beleidsnota's
Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
Beleidsplannen rond Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH)
Regionale Veiligheidsstrategie tussen 39 gemeenten, politie en OM
Beleid: evenemten, mensenhandel
Kadernota prostitutie en seksbranche

Gerelateerde verbonden partijen
-

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

De taakvelden binnen het cluster ‘2. Verkeer, vervoer en waterstaat’ hebben betrekking op verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens en openbaar vervoer. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2027 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

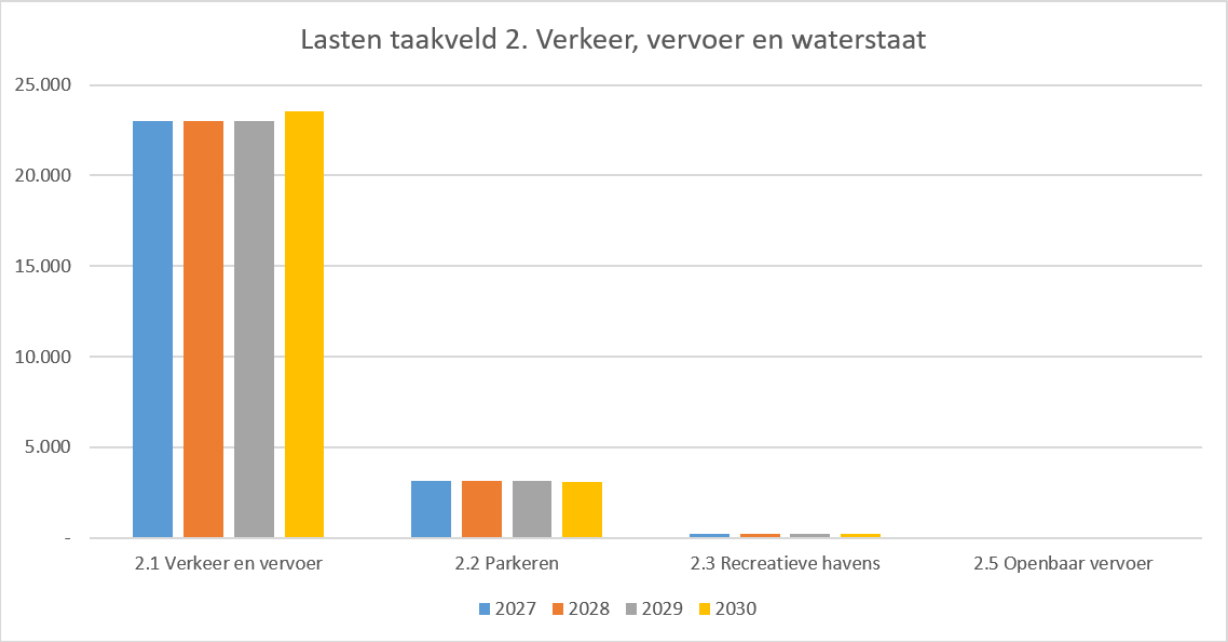

2. Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
2.1 Verkeer en vervoer	-23.033	-23.038	-23.035	-23.529
2.2 Parkeren	-3.147	-3.145	-3.144	-3.056
2.3 Recreatieve havens	-196	-196	-196	-196
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	-37	-37	-37	-37
Totaal Lasten	**-26.413**	**-26.417**	**-26.413**	**-26.818**
Baten				
2.1 Verkeer en vervoer	705	705	705	705
2.2 Parkeren	536	536	536	536
2.3 Recreatieve havens	80	80	80	80
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-
Totaal Baten	**1.321**	**1.321**	**1.321**	**1.321**
Eindtotaal	**-25.092**	**-25.096**	**-25.091**	**-25.497**

2.1	Verkeer en vervoer

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-23.033	-23.038	-23.035	-23.529
Baten	705	705	705	705

Thema raadsakkoord:	8. De bereikbare stad	
Portefeuillehouder(s):	H. Hofmeijer	
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Nationale Omgevingsvisie, Wegenwet, de Wegenverkeerswet, het reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Planwet verkeer en vervoer, het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het Burgerlijk Wetboek is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van verkeer en vervoer.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een stad waarin iedereen op een efficiënte, (sociaal)veilige en duurzame manier kan reizen. Hiervoor zetten we in op efficiënter benutten van dreven, het toepassen van het STOMP principe en het benutten van de fietsvriendelijke schaal van de stad. Verder is het doel om de bereikbaarheid en leefbaarheid van Lelystad op niveau te houden en daar waar mogelijk te verbeteren. Zowel wat verkeersveiligheid betreft, alsook op het gebied van sociale veiligheid en de lokale en (boven)regionale doorstroming. Conform bindende landelijke afspraken is het beleid gericht op terugdringing van het aantal doden en ernstig gewonden door gedragsbeïnvloeding en fysieke aanpassingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de taken op het gebied van verkeer en het onderhouden van de bijbehorende infrastructuur:

- Advies en onderzoek verkeer (verkeersplannen en - besluiten, tellingen, afhandeling bewonersreacties en dergelijke)
- Uitvoering verkeersprojecten (verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding, uitvoering visie fietsen in Lelystad, opstellen nieuw parkeerbeleidsplan, infra- aanpassingen ten behoeve van verkeersveiligheid en doorstroming, bereikbaarheid Lelystad Airport en LAB).
- Ambities uit het raadsakkoord nader uitwerken en vertalen naar planvorming.
- Weginfrastructuur verhardingen (inspectie, dagelijks- en groot onderhoud van wegen)
- Civiele kunstwerken (inspectie en beheer van bruggen, tunnels, keermuren langs rijbanen en paden)
- Openbare verlichting (inspectie, onderhoud en vervanging, elektriciteit, lichtmastreclames)
- Reiniging verhardingen (machinaal en handmatig verwijderen van (zwerf)vuil en onkruid)
- Gladheidbestrijding (preventief/ curatief strooien, machinaal- en handmatig sneeuwschuiven)
- Verkeerstekens en wegmeubilair (onderhouden van verkeersregelinstallaties, verkeersborden, verkeerstekens en markeringen op het wegdek, bewegwijzering, straatnaamborden, fietsenrekken, zitbanken en dergelijke)

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten is vrij beperkt, omdat het hoofdzakelijk de uitvoering van wettelijke taken betreft. Wanneer het kwaliteitsniveau van onderhoud verlaagd wordt naar een minimumniveau dient de instandhouding en de sociale- en verkeersveiligheid gewaarborgd te blijven.

Gerelateerde beleidsnota's
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020
Beleidsplan Openbare verlichting 2005
Bewegwijzering in Lelystad 2016
Gladheidbestrijdingsplan 2025
Mobiliteitsvisie en Visie Fietsen in Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
-

2.2	Parkeren

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-3.147	-3.145	-3.144	-3.056
Baten	536	536	536	536

Thema raadsakkoord:	8. De bereikbare stad	
Portefeuillehouder(s):	H. Hofmeijer	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen, zie daarvoor taakveld 0.63. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden gezien met de lasten die onderdeel uitmaken van dit taakveld 2.2 Parkeren. Daarnaast valt ook fietsparkeren en gehandicaptenparkeren onder dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten met betrekking tot het parkeerbeleid en de parkeerdrukregulering door exploitatie en beheer van parkeervoorzieningen opgenomen. Het gaat hierbij naast de kapitaallasten van parkeergarages/-terreinen om een verscheidenheid van andere kosten, zoals het dagelijks en groot onderhoud van parkeergarages/-terreinen, schoonmaakkosten, kosten voor parkeerapparatuur en geldgaring, parkeerverwijsborden, elektriciteit, waterschapsbelasting en OZB. We zorgen ervoor dat het parkeren in het Stadshart goed functioneert voor zowel de automobilist als de fietser.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten met betrekking tot het parkeerbeleid en de parkeerdrukregulering door exploitatie en beheer van parkeervoorzieningen opgenomen. Het gaat hierbij naast de kapitaallasten van parkeergarages/-terreinen om een verscheidenheid van andere kosten, zoals het dagelijks en groot onderhoud van parkeergarages/-terreinen, schoonmaakkosten, kosten voor parkeerapparatuur en geldgaring, parkeerverwijsborden, elektriciteit, waterschapsbelasting en OZB.

Coöperatie ParkeerService voert in opdracht van de gemeente Lelystad diverse parkeertaken uit, waaronder de uitgifte van parkeervergunningen en abonnementen, het onderhoud van straatparkeerapparatuur en het beheer van de parkeergarages Zilverpark, De Waag, Neringweg, Agoradek en Bataviahaven (P6).

De baten van de parkeerbelasting maken onderdeel uit van taakveld 0.63 (parkeerbelasting). De parkeertoezichthouders en fietsparkeerhandhavers maken onderdeel uit van taakveld 1.2 (openbare orde en veiligheid). Het aanleggen en onderhoud van 'gewone' parkeerplaatsen en -terreinen in gebieden zonder parkeerdrukregulering, zoals woonwijken, maken onderdeel uit van taakveld 2.1 (verkeer en vervoer), en bij nieuwe wijken/bedrijventerreinen van de grondexploitatie.

Onder dit taakveld 2.2 vallen verder de baten en lasten van de wettelijke verplichting voor de verstrekking van gehandicaptenparkeerkaarten (GPK) en het gemeentelijk beleid voor het afhandelen van aanvragen en realiseren van gehandicaptenparkeerplaatsen op kenteken (GPP) en algemene gehandicaptenparkeerplaatsen. Verder ook de exploitatiekosten en andere lasten van de fietsenstallingen in het stadshart.

Gerelateerde beleidsnota's
Parkeerverordening Lelystad
Nota Parkeernormen 2023
Mobiliteitsvisie

Gerelateerde verbonden partijen
Coöperatie - ParkeerService

Bedragen x €1.000

2.3	Recreatieve havens	2027	2028	2029	2030
	Lasten	-196	-196	-196	-196
	Baten	80	80	80	80

Thema raadsakkoord:	6. De ondernemende stad
Portefeuillehouder(s):	R. Matthijs
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Het faciliteren van recreatieve scheepvaart is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan gemeentelijke speerpunten zoals de ontwikkeling van de kust.

Wat willen we bereiken?

Bataviahaven is een goed gefaciliteerde passanten- en evenementenhaven in Lelystad die een belangrijke bijdrage levert aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van toerisme en recreatie, alsmede aan de gebiedsontwikkeling van de kust.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen met betrekking tot de recreatieve havens. In het geval van Lelystad gaat het om de Bataviahaven, waarbij geldt dat er voor de exploitatie van deze haven een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is afgesloten met de stichting Bataviahaven. Daarnaast staan er tegenover deze gemeentelijke bijdrage ook huurinkomsten, voor de verhuur van de haven en het havenkantoor.

Bij het in stand houden van deze voorziening is de beïnvloedbaarheid van de baten en lasten zeer beperkt. In 2024 is een instandhoudingsinspectie van de haven uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat de C-steiger en drijvende steigers eerder vervangen dienen te worden dan waar in het beheerplan vanuit is gegegaan. Vervanging van deze steigers is opgenomen in de programmering van het IGOR in 2026 en 2027.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beheerplan Bataviahaven	Stichting - Bataviahaven

Bedragen x €1.000

2.4	Economische havens en waterwegen	2027	2028	2029	2030
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	R. Matthijs
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente Lelystad exploiteert zelf geen economische havens en vaarwegen, wat maakt dat er aan dit taakveld op dit moment geen lasten en baten zijn gekoppeld.

De economische hoofdvaarwegen in Lelystad (Lage Vaart, Lage Dwarsvaart, Havendiep, Larservaart, Oostervaart met bijgehorende insteekhavens) en de Noordersluis vallen onder beheer van de provincie Flevoland. Het Markermeer, IJsselmeer, Oostvaardersdiep en de Houtribsluizen vallen onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Wel stemt de gemeente met de vaarwegbeheerders af hoe de bereikbaarheid van Lelystad voor de beroepsvaart gewaarborgd blijft.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Bedragen x €1.000

2.5	Openbaar vervoer

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-37	-37	-37	-37
Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	8. De bereikbare stad
Portefeuillehouder(s):	H. Hofmeijer
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente Lelystad is sinds 4 september 2021 niet meer gedelegeerd bevoegd concessieverlener voor het openbaar busvervoer (inclusief de buurtbus) in de gemeente. Deze bevoegdheid ligt bij de provincie Flevoland. De gemeente heeft wel een zwaarwegende adviesrol als het gaat om de jaarlijkse wijzigingen in de dienstregeling. We zijn daarnaast bevoegd gezag voor de wegbeheerderstaken met betrekking tot het openbaar vervoer, zoals het aanwijzen, realiseren en toegankelijk maken van haltes, busstation, het aanwijzen van (mogelijke) laadlocaties in de openbare ruimte en doorstromingsmaatregelen. Hiervoor zijn de bestuurlijke overeenkomsten en afspraken met betrekking tot de landzijdige bereikbaarheid Lelystad Airport, de concessie Airport Express, de concessie IJssel-Vecht (vanaf december 2023) en dynamische reisinformatiepanelen bepalend.

Wat willen we bereiken?

Doel is de bestaande en nieuw wijken, economische kerngebieden en andere voorzieningen in Lelystad en omliggende grotere kernen goed met het openbaar vervoer bereikbaar te houden en de bushaltes toegankelijk te maken voor reizigers met een beperking.

Ten aanzien van het openbaar vervoer is in het raadsakkoord opgenomen dat busreizigers met een motorische of visuele beperking gebruik kunnen maken van het stadsvervoer in Lelystad, dat Inwoners met een krappe beurs moet met het OV kunnen reizen en een lobby naar het Rijk voor opening van station Lelystad Zuid.

Wat gaan we daarvoor doen?

1- Opstellen van een plan om bushaltes toegankelijk te maken voor mensen met een visuele en motorische beperkingen.
2- Evalueren van de proef met de nachttrein naar Amsterdam 2025/2026 en voorbereiden evt. vervolg.
3- Samen met de provincie een plan maken waar verbetering van de doorstroming mogelijk is.
4- Op basis van het convenant landzijdige ontsluiting airport Lelystad en de ontwikkelingen die daarna hebben plaatsgevonden een samenwerkingsovereenkomst sluiten met de Provincie Flevoland waarin wordt vastgelegd hoe de hoogwaardige busverbinding tussen NS station en Lelystad Airport eruit komt te zien, wie welk deel hiervan realiseert en afspraken over de dekking van de kosten.
5- Een plan maken hoe de HOV busverbinding naar Zuiderhage (1e fase) kan worden vormgegeven (subsidie beschikbaar Rijk).
6- We behouden het gratis openbaar vervoer voor inwoners met een laag inkomen wat op dit moment wordt voorbereid (sociaal domein).
7- We spannen ons dmv lobby in voor de realisatie en opening van station Lelystad Zuid als tweede treinstation en OV-knooppunt (raadsakkoord). Daarbij is het ook belangrijk om een ontwikkelstrategie te maken hoe hiernaar toe te groeien aangezien een beslissing over het station nog ver weg lijkt.
8- We hebben structureel overleg met de Provincie en EBS over het lopende busvervoer waarbij we vanuit onze zwaarwegende adviesfunctie op basis van signalen vanuit politiek/bewoners/bedrijfsleven bespreken welke verbeteringen in de OV ontsluiting mogelijk zijn. We informeren de gemeenteraad over de jaarlijkse relevante wijzigingen.
9- Aanleg nieuwe bushalte op het Larserplein om dit gebied goed met het busvervoer te kunnen ontsluiten.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Mobiliteitsvisie Lelystad	-
Convenante Landzijdige ontsluiting Lelystad Airport	-

3. Economie

De taakvelden binnen het cluster '3. Economie' hebben betrekking op economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2027 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

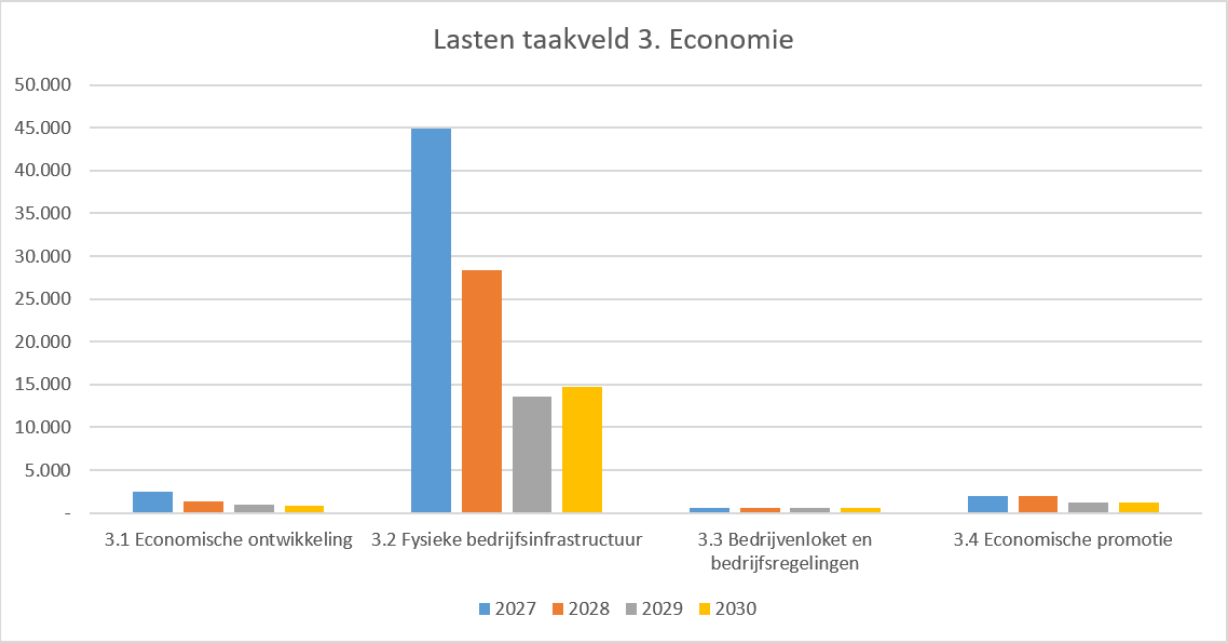

3. Economie (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	-2.491	-1.291	-950	-905
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-44.918	-28.311	-13.582	-14.760
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-575	-575	-575	-550
3.4 Economische promotie	-2.012	-2.012	-1.212	-1.162
Totaal Lasten	**-49.995**	**-32.188**	**-16.318**	**-17.377**
Baten				
3.1 Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	44.630	28.024	13.295	14.506
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	263	263	263	263
3.4 Economische promotie	400	400	400	400
Totaal Baten	**45.293**	**28.687**	**13.958**	**15.169**
Eindtotaal	**-4.702**	**-3.502**	**-2.360**	**-2.208**

Bedragen x €1.000

3.1	Economische ontwikkeling

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-2.491	-1.291	-950	-905
Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	6. De ondernemende stad
Portefeuillehouder(s):	R. Matthijs
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De inzet op het gebied van economische ontwikkeling kent geen wettelijke basis, maar is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van de stad. Deze stevige ambitie maakt onderdeel uit van het raadsakkoord.

Wat willen we bereiken?

In december 2022 is het Economisch Perspectief Lelystad 2030 (EPL) door de raad vastgesteld. Het EPL telde 10 opgaven. Een en ander is inmiddels vervat in het Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad (UPL). We zijn aan de slag gegaan met de volgende voor dit taakveld relevante opgaven: “Aantrekkelijke werklocaties” (**Opgave 1**), “Werken aan een goed functionerend en aantrekkelijk centrum van de stad” (**Opgave 5**), "Kansen op het gebied van transitiesectoren" (**Opgave 7**), & “Groei van de vrijetijdseconomie” (**Opgave 10**). Door aan deze opgaven te werken willen we bijdragen aan de verdere doorontwikkeling van de economie van Lelystad.

Wat gaan we daarvoor doen?

Aantrekkelijke werklocaties (Opgave 1)
Door de omvangrijke uitgiften in de afgelopen jaren raakt gemeente Lelystad versneld door haar voorraad bedrijventerreinen heen. In de komende periode zal ruimte worden gezocht om op termijn nieuw aanbod te kunnen toevoegen. Hierbij werken we aan de hervatting van de gebiedsontwikkeling Lelystad Airport Businesspark fase 2.
De gemeente heeft de ambitie om samen met partners vanuit een meer integrale aanpak te werken aan de toekomstbestendigheid van het bestaande aanbod bedrijventerreinen in de gemeente. Een aanpak die wordt vormgegeven langs vier lijnen: vergroenen (klimaatadaptatie/hittestress en biodiversiteit); circulair (bevorderen circulaire productie op bedrijventerreinen); energie/verduurzaming, ruimtelijke kwaliteit (tegengaan veroudering, evt herstructurering).

Werken aan een goed functionerend en aantrekkelijk centrum van de stad (Opgave 5)
Om te komen tot een goed functionerend centrum is een breed gedragen (zowel intern als extern) actieplan Stadshart (leefbaarheidsprogramma) opgesteld. De komende jaren wordt dit actieplan uitgevoerd.

Kansen op het gebied van transitiesectoren (Opgave 7)
In beeld brengen hoe de doorontwikkeling van de stedelijke economie gestalte zou kunnen krijgen. De raad heeft aangegeven hiervoor een strategische economische visie te willen. Steeds meer bedrijven produceren zaken om de transities die nodig zijn mogelijk te maken. Een deel van die productie kan uitstekend in Lelystad plaatsvinden. Deze kunnen uitgroeien tot nieuwe verdikkingen in de productiestructuur van Lelystad die we gaan aangrijpen om een innovatief ecosysteem te bouwen. Meer in het bijzonder kijken we hierbij naar elektrisch vliegen en circulair en biobased bouwen. Beide onderwerpen hebben in het kader van de Regio Deal Nieuw Land subsidie gekregen.

Groei van de vrijetijdseconomie (Opgave 10)
Binnen dit taakveld zijn eveneens de incidentele budgetten opgenomen die bedoeld zijn voor het uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie 2016-2026. In 2026/2027 wordt een omgevingsprogramma Vrijetijdseconomie 2028-2032 ontwikkeld. Daarnaast geven we onder dit taakveld ook uitvoering aan het horecabeleid de komende jaren.

Gerelateerde beleidsnota's
Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2016-2026
Beleidsplan toerisme en recreatie Provincie Flevoland
Economisch Perspectief Lelystad 2030
Perspectief Bestemming Flevoland 2030
Strategische agenda toerisme in de MRA 2025

Gerelateerde verbonden partijen
B.V. - Technofonds Flevoland

3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-44.918	-28.311	-13.582	-14.760
Baten	44.630	28.024	13.295	14.506

Thema raadsakkoord:	6. De ondernemende stad
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft betrekking op de grondexploitaties bedrijventerreinen, daar waar taakveld 8.2 betrekking heeft op de grondexploitatie van de niet-bedrijventerreinen. Voor beide typen grondexploitaties geldt overigens dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld inhoudelijk programma. De baten en lasten die in de jaarschijven van dit taakveld zijn weergegeven, hebben betrekking op de jaarschijven van de meerjarige projectbegroting die door de raad zijn vastgesteld. Het zijn daarom ook niet de resultaten van de grondexploitaties. Over de financiële resultaten van de grondexploitaties wordt gerapporteerd in de paragraaf grondbeleid. Een eventuele versnelling in de uitgifte werkt positief door in het tempo van de te realiseren opbrengst. In het geval van gunstige marktomstandigheden kan door positieve indexatie een (iets) hogere opbrengst worden gerealiseerd.

Wat willen we bereiken?

De gemeentelijke grondexploitatie bedrijventerreinen is in essentie gericht op de verwerving, productie en levering van bouwrijpe grond als ondersteuning van de economische ontwikkeling van Lelystad en de ruimtelijke doelen op het gebied van bedrijvigheid. Het draagt zorg voor bedrijfseconomische optimalisatie bij het ontwikkelen van plannen en advisering over de financieel-economische gevolgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente draagt zorg voor de beschikbaarheid van voldoende bouwgrond door het voeren van actief grondbeleid, waarbij er verantwoord wordt omgegaan met de risico's die samenhangen met het exploiteren van gronden. In het bijzonder gaat het hierbij om de realisatie van voldoende bedrijventerreinen ten behoeve van de economische ontwikkeling van de stad. Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke doelen die de gemeenteraad heeft gesteld.

Gerelateerde beleidsnota's
MPG
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid
Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen
C.V. - Ontwikkelingsmaatschappij Airport Garden City (OMAGC)
N.V. - Omala

Bedragen x €1.000

3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2027	2028	2029	2030
	Lasten	-575	-575	-575	-550
	Baten	263	263	263	263

Thema raadsakkoord:	6. De ondernemende stad
Portefeuillehouder(s):	R. Matthijs
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening vanuit de gemeente is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan de ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het volgende taakveld '3.4 Economische promotie' en taakveld 3.1 Economische ontwikkeling. Dit taakveld betreft de facilitering van de (week)markten, centrummanagement en/of bedrijfsinvesteringzones en dienstverlening aan het Lelystadse bedrijfsleven.

Wat willen we bereiken?

Gemeentelijk accountmanagement fungeert als ogen en oren in de stedelijke economie van de gemeente Lelystad. Zij zetten in op de ondersteuning van ons bestaande bedrijfsleven zodat zij optimaal kunnen ondernemen. Ze zijn onmisbaar in de ontsluiting van beschikbare kennis en ondersteuningsfaciliteiten voor ondernemers. Daar waar acquisitie zorgt voor het binnenhalen van nieuwe bedrijvigheid, zorgt accountmanagement met haar activiteiten voor doorgroei en behoud van bestaande bedrijvigheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Accountmanagement

De accountmanagers zijn een spil in de communicatie en verbinding op de dossiers lokale inkoop, netcongestie, Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen, stimuleren organisatiegraad bedrijventerreinen, toekomstbestendigheid bedrijfsleven en toekomstbestendige bedrijventerreinen. Zij zullen zich de komende jaren op bovenstaande dossiers inzetten (Opgave 1: Aantrekkelijke werklocaties, Opgave 3: Versterken ondernemersklimaat; uit het Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad). Om deze activiteiten goed uit te kunnen voeren zijn voldoende toereikende middelen noodzakelijk. Accountmanagement zal in de toekomst gaan werken aan de hand van jaarplannen.

Accountmanagement Stadshart

Daarnaast wordt vanuit het Actieplan Stadshart vanuit de gemeente gewerkt aan de ontwikkeling van een bruisend en economisch sterk Stadshart door vanuit dit taakveld middels centrummanagement in te zetten op de organisatiegraad binnen het centrum. (Opgave 5: Aantrekkelijk centrum van de stad; uit het Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad).

Gerelateerde beleidsnota's
Verordening marktgelden Lelystad 2021
Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen
Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad
Actieplan Stadshart Lelystad
Masterplan Stadshart 3.0

Gerelateerde verbonden partijen
-

3.4	Economische promotie

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-2.012	-2.012	-1.212	-1.162
Baten	400	400	400	400

Thema raadsakkoord:	6. De ondernemende stad
Portefeuillehouder(s):	R. Matthijs
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Activiteiten die gericht zijn op het 'op de kaart zetten' van de gemeente zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het vorige taakveld '3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen' en taakveld '3.1 Economische ontwikkeling' en bevat de activiteiten die gericht zijn op promotie en acquisitie.

Een hoofdopgave uit het raadsakkoord is dat Lelystad een aantrekkelijke, economisch gezonde stad is met 120.000 inwoners. Dit betekent dat we extra inwoners moeten aantrekken en dat er 1400 extra woningen per jaar gebouwd moeten worden.

Lelystad werkt aan versterking van haar reputatie en aantrekkingskracht. De vastgestelde Marketingvisie Lelystad vormt hiervoor het strategisch kader. Deze positioneert de stad als “Grond voor vooruitgang” (geen slogan), met drie merkwaarden (gedurfd, groei, genieten) en vijf positioneringspijlers (Wonen, Natuur, Ondernemen, Beleven en Samenleven). Het bijbehorende stadsmarketingplan ligt ter besluitvorming bij directie en college en vertaalt de visie naar een samenhangende en gefaseerde aanpak.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met promotionele en acquisitieactiviteiten, gericht op de groei van Lelystad - in het aantrekken van zowel nieuwe bedrijvigheid als nieuwe inwoners. Op het vlak van bedrijfsacquisitie kan op basis van de ontwikkelingen van de voorbije jaren worden geconcludeerd, dat de vestiging van bedrijven uit de sectoren Maak, Logistiek en Handel uitermate succesvol is geweest. Daarbij worden ontwikkelingen van regionaal en nationaal belang als Lelystad Airport en Flevokust Haven optimaal benut. Dit is het resultaat van doorlopende marktbewerking. De vertegenwoordiging door acquisitiemensen van Lelystad binnen de relevante netwerken, op beurzen en events in binnen- en buitenland maakt hiervan onderdeel uit. De komende jaren worden vanuit acquisitie de eerste stappen gezet om bedrijvigheid aan te trekken passend bij de doorontwikkeling van de economie naar meer Tech en Transitie (Opgave 6: Uitbouwen en verzilveren propositie, Opgave 7: Kansen op het gebied van transitiesectoren; uit het Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad). Daarnaast bevat dit taakveld capaciteit op het vlak van economische ontwikkeling (gerelateerd aan taakveld 3.1) alsmede bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (gerelateerd aan taakveld 3.3).
Acquisitie zal vanaf 2027 gaan werken met jaarplannen.

Het evenementenbeleid dat in 2024 is door uw raad is vastgesteld heeft tot doel om van Lelystad een evenementenstad te maken.

Toeristenbelasting
In de gemeente Lelystad is de toeristenbelasting van toepassing. De heffing van toeristenbelasting (€ 400.000) is gemeentelijk beleid en de baten vallen onder de vrij te besteden algemene dekkingsmiddelen. De twee vormen van toeristenbelasting zijn:
1. Een ‘gewone’ toeristenbelasting voor het verblijf in hotels, pensions, (recreatie)woningen, tenten en caravans
2. Een watertoeristenbelasting voor het verblijf op vaartuigen in het gemeentelijk watergebied

Stadsmarketing
Met stadsmarketing versterken we de trots en verbinding in Lelystad. We laten zien wat onze stad uniek maakt en brengen dat tot leven met een gedeeld en herkenbaar verhaal. Zo dragen we bij aan een stad waar mensen zich thuis voelen en willen (blijven) wonen, ondernemers bloeien en bezoekers verrast worden. Daarmee dragen we, samen met de partners in de stad, bij aan een sterke toekomst.

Bedragen x €1.000

3.4	Economische promotie (vervolg)		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-2.012	-2.012	-1.212	-1.162
		Baten	400	400	400	400

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeentelijke inzet is gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en inwoners - en levert daarmee een belangrijke bijdrage in de verdere groei van de stad.

Acquisitie bedrijvigheid
De komende jaren worden vanuit acquisitie de eerste stappen gezet om bedrijvigheid aan te trekken passend bij de doorontwikkeling van de economie naar meer Tech en Transitie. Acquisitie zal zich onder andere gaan richten op economische activiteiten rond biobased en circulair bouwen alsmede duurzame luchtvaart. Om binnen deze nieuwe netwerken positie te verkrijgen, maar ook om in te kunnen spelen op kansen die zich voordoen (zoals Defensie) zijn toereikende middelen nodig.

Evenementen
In 2024 is het evenementenbeleid vastgesteld. In 2027 en verder zal aan dit beleid uitvoering worden gegeven, door zowel bestaande evenementen te ondersteunen en nieuwe evenementen naar Lelystad te halen.

Toeristenbelasting
Artikel 224 van de Gemeentewet biedt ruimte om toeristenbelasting te heffen.

Stadsmarketing
In 2027 staat het uitvoeren van het stadsmarketingplan centraal. Dat betekent: het formaliseren en implementeren van het plan, het op orde brengen van de basis (kaders, werkwijzen en merkuitstraling) en het starten met eerste merkversterkende activiteiten. Daarnaast richten we monitoring en rapportage in, zodat effecten op imago en reputatie inzichtelijk worden. De uitvoering verloopt gefaseerd: in 2026 ligt de nadruk op basis en merk laden, in de jaren 2027 en verder op opschaling en verankering.

Gerelateerde beleidsnota's
Economisch Perspectief Lelystad 2030
Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad 2030
Uitvoeringsplan stadsmarketing

Gerelateerde verbonden partijen
-

4. Onderwijs

De taakvelden binnen het cluster ‘4. Onderwijs’ hebben betrekking op onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2027 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

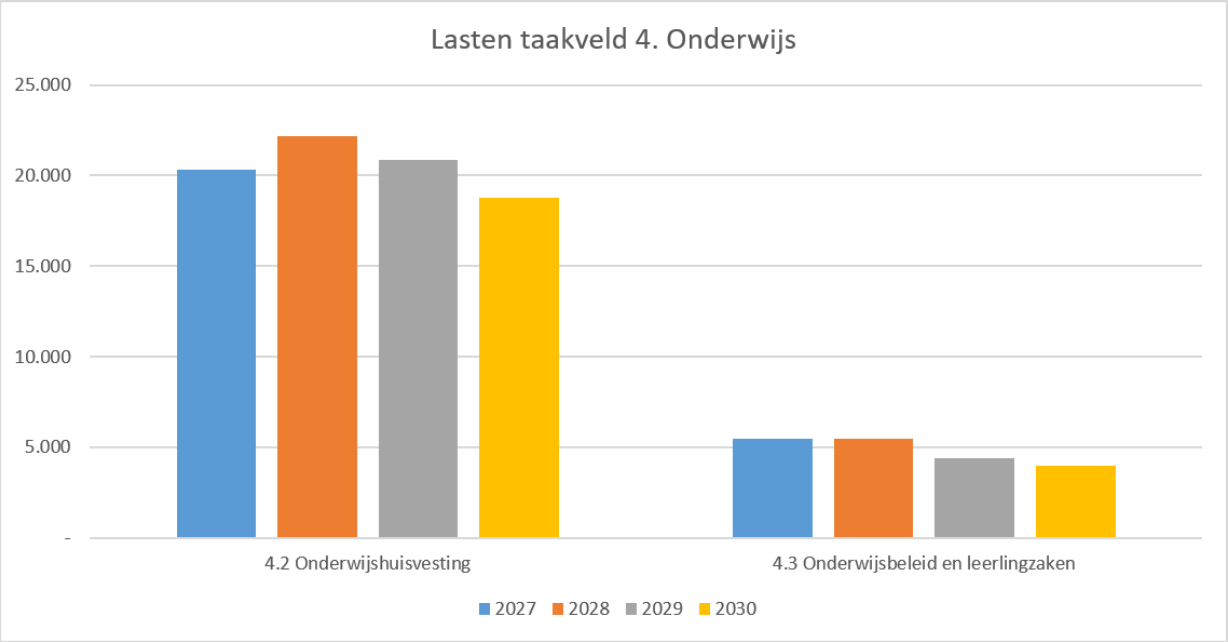

4. Onderwijs (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-20.319	-22.198	-20.835	-18.751
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.468	-5.468	-4.394	-3.974
Totaal Lasten	**-25.788**	**-27.666**	**-25.229**	**-22.725**
Baten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	5.181	5.154	5.100	5.074
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.518	1.518	444	23
Totaal Baten	**6.698**	**6.671**	**5.544**	**5.097**
Eindtotaal	**-19.089**	**-20.994**	**-19.685**	**-17.628**

Bedragen x €1.000

4.1	Openbaar basisonderwijs

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	R. Matthijs
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten:	-

Context

Sinds de verzelfstandiging van dat het openbaar onderwijs, inmiddels reeds jaren geleden, resteren de gemeente nog slechts enkele wettelijke taken/bevoegdheden. Te denken valt aan het beoordelen van de financiële stukken, het benoemen van leden van de Raad van Toezicht en het ultiem kunnen ingrijpen bij wanbeleid. Evenwel heeft dit geen financiële vertaling in de begroting.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

4.2	Onderwijshuisvesting

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-20.319	-22.198	-20.835	-18.751
Baten	5.181	5.154	5.100	5.074

Thema raadsakkoord:	3. De jonge stad
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht omvat (de bekostiging van) nieuwbouw, uitbreiding(en), ingebruikname van gebouwen, huur tijdelijke huisvesting, herstel van constructiefouten, terreinen en de bekostiging van eerste inrichting. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van gymzalen van het primair en speciaal onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van schoolgebouwen, het binnen- en buitenonderhoud, schoonmaak en aanpassingen.

Wat willen we bereiken?

De doelstellingen binnen dit taakveld vloeien grotendeels voort uit de wettelijke zorgplicht die de gemeente heeft voor onderwijshuisvesting. In hoofdlijn omvat deze zorgplicht: het zorgen voor voldoende en ‘adequate’ schoolgebouwen en gymvoorzieningen voor het onderwijs. De wijze waarop in Lelystad invulling wordt gegeven aan deze zorgplicht is vastgelegd in het Beleidskader onderwijshuisvesting. Op basis van dit kader zijn de investeringen die we doen gericht op het realiseren van schoolgebouwen die groen en onderscheidend zijn, toekomstbestendig, klimaat adaptief en passend bij het onderwijs dat er wordt geven.

Wat gaan we daarvoor doen?

De planning van onderwijshuisvestingsvoorzieningen verloopt via het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) Jaarprogramma en het IHP meerjarenperspectief. Het opstellen en actualiseren van het IHP Jaarprogramma is een jaarlijks terugkerende taak, waaraan in 2027 uitvoering wordt gegeven met het IHP Jaarprogramma 2027-2028. Via het IHP Jaarprogramma kunnen schoolbesturen aanvragen indienen voor huisvestingsvoorzieningen die nodig of gewenst zijn voor het onderwijs voor de korte(re) termijn. Het betreft voorzieningen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is of waarvoor de gemeente beleid heeft vastgesteld.

Het IHP meerjarenperspectief betreft de meerjarige investeringsagenda voor de (fasegewijze) vernieuwing van de verouderde schoolgebouwen in de stad. Op 17 februari 2026 heeft uw raad de investeringsagenda voor de periode 2027-2034 vastgesteld, de zgn. tweede tranche van de vernieuwingsopgave. In 2027 worden de voorbereidingen gestart voor het eerste project van deze tweede tranche, te weten de renovatie van het hoofdgebouw van praktijkschool de Steiger. Komend jaar wordt daarnaast verder gewerkt aan de nog lopende nieuwbouwprojecten uit de eerste tranche van het IHP Meerjarenperspectief (2019-2026). Dit betreft onder meer de nieuwbouw voor basisscholen De Windroos, De Albatros en De Boeier.

Naast vernieuwing, richt de opgave binnen dit taakveld zich ook steeds meer op uitbreiding van de ruimte voor onderwijs als gevolg van de groei van de stad. In dat kader wordt in 2027 verder gewerkt aan het realiseren van de Wissellocatie (ten behoeve van nieuw startende scholen) en de permanente huisvesting voor basisscholen De Triangel en Stella Nova, alle drie in Zuiderhage.

Verder is in 2026 de Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting aangenomen. Kortgezegd, verplicht de nieuwe wet gemeenten en schoolbesturen om via langetermijnplannen (IHP en MJOP) gezamenlijk de kwaliteit en het onderhoud van schoolgebouwen te verbeteren. Verwacht wordt dat de wet op 1 januari 2027 in werking zal treden en vervolgens, binnen een nog vast te stellen overgangstermijn, dient te zijn geïmplementeerd. Hoewel in Lelystad in de kern al in lijn met de nieuwe wet wordt gewerkt (o.a. via het IHP Meerjarenperspectief), brengt de wet ook – m.n. administratieve en procedurele - wijzigingen met zich mee. Hierop dient de Lelystadse Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs te worden aangepast. Beoogd is om in de loop van 2027 een hiervoor een voorstel aan uw raad voor te leggen.

Gerelateerde beleidsnota's
Beleidskader onderwijshuisvesting
Integraal Huisvestingsplan (IHP) - Jaarprogramma 2026-2027
IHP - Meerjarenperspectief 2027-2034

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-5.468	-5.468	-4.394	-3.974
		Baten	1.518	1.518	444	23

Thema raadsakkoord:	3. De jonge stad	
Portefeuillehouder(s):	R. Matthijs	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Naast de wettelijke taak op het gebied van onderwijshuisvesting, die staat beschreven in taakveld 4.2 heeft de gemeente eveneens een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van onderwijsbeleid en leerlingzaken. Daarnaast is er een relatie met diverse andere taakvelden zoals jeugd, gezondheid, vrijetijdsbesteding en armoede.

Ten aanzien van Doorstroompunt (voorheen RMC-functie) is er een nauwe relatie met Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie, toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning, begeleiding en arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet) ten aanzien van de jongeren tot 27 jaar.

Wat willen we bereiken?

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)
Samen met de partners werken we gezamenlijk aan kwaliteit en kansengelijkheid binnen de kinderopvang en het onderwijs. Daar waar mogelijk en/of nodig wordt ingezet op het stimuleren en/of faciliteren van de kwaliteit in het onderwijs en de kinderopvang, zoals ook besproken in het raadsakkoord.

Onderwijskansenbeleid en Peuteropvang
De doelstelling van het OAB is om ieder kind, ongeacht zijn of haar sociaaleconomische afkomst, zijn of haar potentie ten volle te kunnen benutten. Dit omvat het voorkomen en bestrijden van absolute leer- en ontwikkelachterstanden bij kinderen met een achterstandspositie en het bevorderen van gelijke onderwijsloopbaanmogelijkheden. Daarnaast willen we dat alle peuters in Lelystad de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen, ongeacht de financiële situatie van hun ouders. Daarom stimuleren we deelname aan peuteropvang en voorkomen we dat kosten een belemmering vormen.

Stimuleren van schooldeelname en voorkomen en tegengaan van voortijdig schoolverlaten
We willen dat zoveel mogelijk jeugdigen en jongeren onderwijs volgen, zich optimaal ontwikkelen en een passende plek vinden op school, in opleiding of op de arbeidsmarkt. Daarom zetten we in op preventie, schoolaanwezigheid en het voorkomen van schooluitval. Samen met onderwijs- en ketenpartners versterken we de begeleiding van jongeren, zodat zij tijdig de juiste ondersteuning krijgen. Door de nieuwe wet Van School Naar Duurzaam Werk en de uitbreiding van de doelgroep tot 27 jaar ondersteunen we meer jongeren bij een soepele overgang van school naar werk en vergroten we hun kansen op duurzame participatie.

Verbreden opleidingsaanbod
In samenwerking met bedrijfsleven en (hoger) beroepsonderwijs streven we een passend opleidingsaanbod na. We participeren in samenwerkingsverbanden die een bijdrage leveren aan de talentontwikkeling en economische ontwikkeling van de stad.

Leerlingenvervoer
Ieder kind moet naar een passende school kunnen, ook als deze verder weg is, of zelfstandig reizen niet mogelijk is. We gaan de komende tijd inzetten op zelfredzaamheid, ouderbetrokkenheid (oprichten oudercommissie) en vervoerssoort. Eind dit jaar zal de nieuwe verordening LLV door de raad worden vastgesteld en zal gaan worden ingezet bij de aanvragen voor het komende schooljaar en de daaropvolgende jaren.

Passend onderwijs en de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp:
De gemeente voert op overeenstemming gerichte overleggen (OOGO) met de samenwerkingsverbanden over de aansluiting van onderwijs op het jeugdbeleid en de aansluiting van onderwijsbeleid in het ondersteuningsplan op het jeugdbeleid.

Bedragen x €1.000

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken (vervolg)		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-5.468	-5.468	-4.394	-3.974
		Baten	1.518	1.518	444	23

Wat gaan we daarvoor doen?

In nauwe samenwerking met het onderwijs en kinderopvang zijn er focuspunten geformuleerd, gericht op aanjagen van innovatie en verbetering ten behoeve van kinderopvang en onderwijs. Er wordt gewerkt aan een meerjarige LEA werkagenda 2026-2032.

Binnen het onderwijskansenbeleid (OAB) werken we vanuit een stedelijke visie op het Jonge Kind verder aan ambities en zullen we evalueren op acties ten behoeve van het voorkomen van segregatie te voorkomen, integratie te bevorderen, ouderbetrokkenheid te verhogen en (ontwikkel- en taal) achterstanden bij kinderen te voorkomen en te verminderen.

Rondom passend onderwijs, breder en dekkend aanbod werken we onder andere aan het creëren van een gedeeld referentiekader, het vergroten van schoolaanwezigheid door pilots en andere acties benoemd in het uitvoeringsprogramma Samen voor de Jeugd. Ook realiseren we samen met onderwijs- en maatschappelijke partners een lokaal MDT- onderwijs aanbod voor jongeren van 12 tot 27 jaar, met passende begeleiding voor verschillende ontwikkelingsbehoeften. Jongeren denken actief mee over de opzet en uitvoering van de trajecten waarbij talentontwikkeling, waardevolle ontmoetingen en iets doen voor een ander centraal staan. Voor de uitvoering ontvangt de gemeente aanvullende financiering van het Rijk.

Vanuit Leerplicht en het Doorstroompunt zetten we in op preventie, schoolaanwezigheid en het voorkomen van schooluitval. Door vroegtijdige signalering, outreachend werken en passende begeleiding ondersteunen we jeugdigen en jongeren bij het succesvol volgen van onderwijs en de overgang naar vervolgonderwijs of werk. Samen met scholen, onderwijsinstellingen, Werk & Inkomen en andere partners versterken we de ondersteuning van jongeren en geven we uitvoering aan de wet Van School Naar Duurzaam Werk voor jongeren tot 27 jaar.
In nauwe samenwerking met het voortgezet onderwijs en het mbo voeren we projecten uit die de overstap van voortgezet onderwijs naar mbo en van mbo naar werk versterken. Hierbij is specifieke aandacht voor jongeren uit het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Voor de begeleiding naar werk werken we samen met Werkbedrijf Lelystad en het team Inkomensaanvragen. Voor voortijdig schoolverlaters en werkzoekende jongeren tot 27 jaar zetten we een gezamenlijke aanpak in van Doorstroompunt, Werkbedrijf Lelystad en Inkomen. Daarbij wordt samengewerkt met werkgevers, aanbieders van leerwerktrajecten en mbo-instellingen. Daarnaast werken we regionaal samen binnen het Werkcentrum en aan de ontwikkeling van een lokaal Werkcentrum, zodat jongeren en werkzoekenden eenvoudig toegang hebben tot informatie over werk, scholing en ontwikkeling.

Gerelateerde beleidsnota's
Maatschappelijke Agenda
Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2026
Uitvoeringsprogramma Samen voor de Jeugd

Gerelateerde verbonden partijen
-

5. Sport, cultuur en recreatie

De taakvelden binnen het cluster '5. Sport, cultuur en recreatie' hebben betrekking op sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, -productie en –participatie, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2027 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

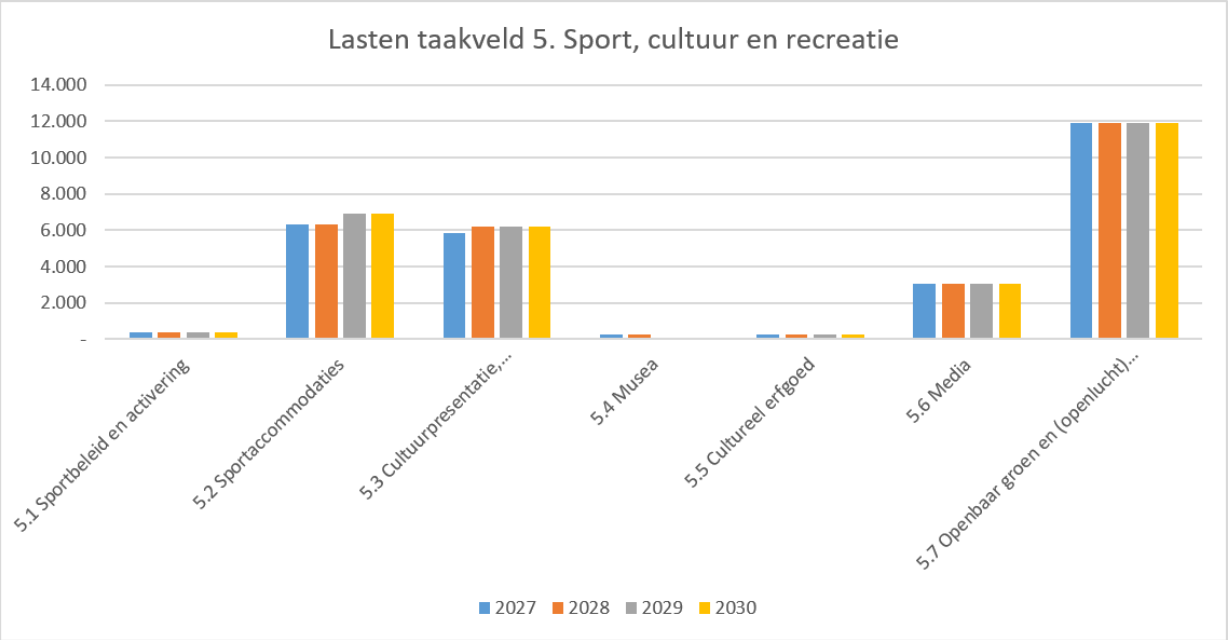

5. Sport, cultuur en recreatie (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
5.1 Sportbeleid en activering	-397	-397	-397	-397
5.2 Sportaccommodaties	-6.319	-6.319	-6.905	-6.904
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-5.820	-6.220	-6.218	-6.217
5.4 Musea	-240	-240	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-232	-232	-232	-232
5.6 Media	-3.062	-3.062	-3.062	-3.062
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-11.886	-11.885	-11.885	-11.885
Totaal Lasten	**-27.956**	**-28.355**	**-28.699**	**-28.696**
Baten				
5.1 Sportbeleid en activering	-	-	-	-
5.2 Sportaccommodaties	-	-	-	-
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	293	293	293	293
5.4 Musea	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6 Media	-	-	-	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	257	257	257	257
Totaal Baten	**550**	**550**	**550**	**550**
Eindtotaal	**-27.406**	**-27.805**	**-28.149**	**-28.146**

Bedragen x €1.000

5.1	Sportbeleid en activering

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-397	-397	-397	-397
Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	5. De levendige stad
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat willen we bereiken?

We gaan voor een Lelystad met gezonde, actieve en betrokken inwoners en een stad die een gezonde leefstijl uitademt. Een stad die gezien wordt als vitale stad. Sporten en bewegen zijn een dagelijks onderdeel van het leven van onze inwoners. In de Sport- en beweegvisie 2023 - 2030 is uitgewerkt hoe we dat willen bereiken. De belangrijkste ambities zijn:

1. Bewegen en sporten zorgen ervoor dat steeds meer van onze inwoners zich fit voelen en gezond zijn. Voor iedereen is er passend, aantrekkelijk en toegankelijk sport- en beweegaanbod.
2. Vitale sportverenigingen versterken de sociale cohesie in de wijken van onze stad.
3. Onze groeiende stad biedt voor iedereen voldoende ruimte om te bewegen en sporten.
4. Lelystedelingen zijn van jongs af aan vaardig in bewegen en ontwikkelen hun talenten.
5. Sportevenementen inspireren onze inwoners en onze sportaanbieders.

Deze ambities sluiten aan op het raadsakkoord 2026-2030 waarbij het uitgangspunt is te werken aan inclusieve en toegankelijke sport-en beweegparticipatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

We continueren en waar mogelijk intensiveren de inzet van interventies en activiteiten die impact hebben: voorbeelden daarvan zijn Sociaal Vitaal en de beweegmakelaar. Daarnaast wordt er vanuit het raadsakkoord extra aandacht gevraagd rond zweveiligheid. Er zal een verkenning plaatsvinden hoeveel kinderen geen zwemdiploma hebben en onderzoeken wat mogelijkheden zijn om dit cijfer zo laag mogelijk te krijgen. De ondersteuning van sportclubs blijft een essentieëel onderdeel, waarbij het uitgangspunt is dat we graag zien dat sportc;ubs plekken zijn waar veilig en verantwoord kan worden gesport. Als laatst is de uitvoering van de voetbalvisie een belangrijk onderwerp, met naast de fysieke kant ook aandacht voor het sociaal-maatschappelijke component.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Sport- en beweegvisie 2023-2030	N.V. - Sportbedrijf Lelystad

Bedragen x €1.000

5.2	Sportaccommodaties		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-6.319	-6.319	-6.905	-6.904
		Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	5. De levendige stad	
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen specifiek wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Wel is er een grondwettelijke opgave voor overheden om voorwaarden te scheppen voor o.a. vrijetijdsbesteding (Art 22 lid 3). Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen, met een accent op breedtesport levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de subsidie die de gemeente verstrekt aan de N.V. Sportbedrijf Lelystad, als een bijdrage voor de exploitatie en beheer van de maatschappelijke sportaccommodaties en sportvelden. Met het realiseren van een kwalitatief, bereikbaar en betaalbaar voorzieningenniveau bieden we alle inwoners van de stad de mogelijkheid om op hun eigen niveau deel te nemen aan lokale beweeg- en sportactiviteiten.

Wat gaan we daarvoor doen?

De N.V. Sportbedrijf Lelystad zorgt voor de exploitatie van diverse binnensportaccommodaties en zwembad De Koploper. Daarnaast vervullen zij een adviserende rol in relatie tot sportaccommodatievraagstukken. Voor 2027 zal dit onder andere betrekking hebben op uitvoering van de voetbalvisie, de verdere realisatie van sporthal Rietlanden III en de ontwikkeling van sportpark Zuiderhage, zoals ook in het raadsakkoord als belangrijke ambities worden genoemd.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Sport- en beweegvisie 2023-2030	-

5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-5.820	-6.220	-6.218	-6.217
Baten	293	293	293	293

Thema raadsakkoord:	5. De levendige stad	
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft geen specifieke wettelijke verplichting met betrekking tot het lokale cultuurbeleid. Wel is er een grondwettelijke taak voor de overheid om voorwaarden te scheppen voor maatschappelijke en culturele ontplooing en voor vrijetijdsbesteding. Op 25 april 2023 heeft de raad met het vaststellen van de Cultuurvisie, het gemeentelijk cultuurbeleid tot aan 2030 vastgesteld. Daarmee heeft de gemeenteraad aangegeven wat zij als de belangrijke beleidslijnen ziet voor het gemeentelijk cultuurbeleid voor de komende jaren. De komende jaren wil het cultuurbeleid inspelen op de verwacht biedt voor de groei van de stad, op een breder bereik van culturele activiteiten en vooral ook op de verbindende kracht van kunst en cultuur. En de mogelijkheden die kunst en cultuur biedt voor persoonlijke ontwikkeling. Naast de professionele culturele instellingen, maken ook andere culturele organisaties en initiatieven en amateurkunstorganisaties deel uit van het lokale culturele voorzieningenniveau.

Wat willen we bereiken?

Met het cultuurbeleid willen we bijdragen aan aan de kernopgaven van de stad. Enerzijds omdat goede culturele voorzieningen zorgen voor de aantrekkelijkheid van stad. Maar ook omdat veel waarde wordt gehecht aan de ontwikkel- en ontmoetingsfunctie die kunst en cultuur inwoners bieden, en aan de diversiteit van het culturele aanbod zodat verschillende inwoners zich hiermee verbonden voelen. Lelystad wil zo een stad zijn die inspireert, prikkelt en uitdaagt met culturele programma's voor alle leeftijden, leefstijlen en interesses en met culturele activiteiten voor en door inwoners in elke wijk van de stad.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om zo veel mogelijk inwoners te bereiken, wordt ingezet op het betrekken van nieuwe doelgroepen bij het culturele leven in Lelystad, meer samenwerking tussen cultuurorganisaties en andere maatschappelijke sectoren en op een verbreding van het cultuuraanbod voor jongeren. Ook wordt ingezet op meer cultuuraanbod in de wijken, afgestemd op de behoefte per wijk. Daarnaast komt er meer ruimte voor cultureel ondernemerschap. De subsidieverlening wordt beter afgestemd op de cultuursector, zodat er meer mogelijkheden komen om in te springen op culturele ontwikkelingen. De culturele infrastructuur wordt afgestemd op de verwachte groei van de stad, ondermeer met een volwaardig poppodium. Daarnaast worden begrotingssubsidies verleend aan diverse culturele organisaties waaronder de stichting Agora, de stichting Corneel en de stichting CKC De Kubus. Tevens worden er projectsubsidies verleend ten behoeve van verschillende culturele initatieven zoals festivals, tentoonstellingen en voor amateurkunstpresentaties.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidsvisie cultuur 2024 - 2030	-

Bedragen x €1.000

5.4	Musea

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-240	-240	-	-
Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten:	-

Context

Tot dit taakveld behoren de lasten en baten die te maken hebben met musea, exposities, archeologie, heemkunde of historische archieven. De gemeente Lelystad exploiteert of subsidieert op dit moment niet dit soort activiteiten, wat maakt dat dit taakveld niet van toepassing is.

Binnen dit taakveld is er wel sprake van een verbonden partij, zijnde de stichting Uiver Constellation. Met de deelname in deze stichting heeft de gemeente samen met andere partners het recht op de exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation verkregen, waarmee de stichting destijds heeft bijgedragen aan het behoud van het Aviodrome voor Lelystad. Batavialand valt primair niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit is een verantwoordelijkheid van de provincie en het rijk. Vanuit de relatie met de stad is op onderdelen projectmatige samenwerking mogelijk.

Wat willen we bereiken?

Er zijn in Lelystad geen door de gemeente gesubsidieerde musea of presentatieinstellingen op het gebied van beeldende kunst, archeologie, heemkunde of historische archieven. Er worden wel incidentele subsidies verleend voor tijdelijke presentaties en manifestaties op het gebied van beeldende kunst en vormgeving, maar die vallen buiten het kader van museaal beleid. Bij de evaluatie van het culturele klimaat in de stad is geconcludeerd dat het huidige voorzieningenniveau op gebied van beeldende kunst beperkt is. Er zijn weinig expositiemogelijkheden en er is een summier aanbod aan ateliers en werkruimten. Daardoor zijn er niet veel kunstenaars die Lelystad als uitvalsbasis of vestigingsplaats kiezen. De stad mist een goed podium voor de beeldende kunst en vormgeving. In het licht van de groeiambitie van de stad willen we een presentatievoorziening inrichten voor beeldende kunst die een adequate bijdrage kan leveren aan het culturele klimaat en de ontwikkeling van de stad als toeristische bestemming.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er is in 2024 onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een adequate presentatievoorziening voor de beeldende kunst. Nadien heeft er in de periode 2025/2026 een vervolgonderzoek plaatsgevonden op welke wijze een presentatieinstelling kan worden ingericht die goed aansluit bij het culturele ecosysteem van de stad. Dit heeft geleid tot de realisatie van een informatie- en documentatiecentrum Land Art in het NS station Lelystad Centrum. De pilot voor dit centrum loopt 3 jaar. Een presentatiecentrum beeldende kunst in het stadshart is in voorbereiding. De mogelijkheden voor een presentatieplek voor de collectie van de kunstenaar Cyril Lixenberg wordt in samenwerking met de gemeente Dronten onderzocht.Op het Werkeiland wordt in een voormalige woning een informatiepunt over het Werkeiland en de collectie Lely ingericht. Er wordt door de gemeente deelgenomen in de de Stichting Uiver Constellation.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	Stichting - Uiver Constellation

Bedragen x €1.000

5.5	Cultureel erfgoed

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-232	-232	-232	-232
Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten:	-

Context

Tot dit taakveld behoren de lasten die te maken hebben met het beschermen van en informatie verstrekken over cultureel erfgoed in Lelystad. Het gaat hierbij om gebouwen, objecten, structuren en collecties met historische waarde in de publieke ruimte. De gemeente Lelystad financiert in dit kader de wettelijke taken op het gebied van erfgoed en subsidieert activiteiten op het gebied van erfgoed. (Gezien de beperkte omvang maken de lasten deel uit van de overige taken binnen cluster 5). Bij een relatief nieuwe stad is het besef dat erfgoed waarde kan bieden aan ruimtelijke kwaliteit en identiteit in vergelijking met veel oudere gemeenten nog niet sterk ontwikkeld. Maar ook wanneer de focus wordt gelegd op een sterke groei, moet goed worden omgegaan met bijzondere parels uit het verleden, met name voor de zogeheten Post 65 architectuur. Dit is een verantwoordelijkheid die we ook dragen voor de toekomstige inwoners van de stad. Dit geldt zowel voor het gebouwde als voor het minder zichtbare ondergrondse erfgoed. Gemeenten moeten op grond van de Omgevingsplan in het Omgevingsplan rekening houden met het belang en behoud van cultureel erfgoed en werelderfgoed. Dit gebeurt door inventariseren en analyseren van het cultureel erfgoed en werelderfgoed dat binnen de gemeente aanwezig is. Op basis daarvan neemt de gemeente een toereikend beschermingsregime in het omgevingsplan op. Het omgevingsplan bevat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

Erfgoed vertelt het verhaal van een plek, zorgt voor verbondenheid met de omgeving, en vormt een belangrijk onderdeel van ruimtelijke kwaliteit, omdat het karakter, schoonheid en een gelaagdheid in tijd aan een gebied geeft. Wanneer je bovengronds en ondergronds erfgoed volwaardig integraal en gebiedsgericht benadert, draagt het bij aan het gezamenlijke verhaal en identiteit van Lelystad en kun je het inzetten voor andere beleidsvelden, zoals woningbouw, ruimtelijke inrichting, economie en toerisme, maar ook voor klimaatbestendige inrichting of verduurzaming van gebouwen. Het volledige erfgoedbeleid dient daarbij te voldoen aan de Omgevingswet (2024) en de Erfgoedwet.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2026 heeft de raad met de de actualisatie van het gemeentelijk archeologiebeleid waarmee de kaders voor het gemeentelijk erfgoedbeleid vastgesteld. Na vaststelling van deze kaders wordt het instrumentarium (o.a. erfgoedverordening en beleidskaarten met regelgeving) voor het erfgoedbeleid uitgewerkt en verwerkt in het Omgevingsplan en een Omgevingsprogramma. Voor de uitvoering van de Omgevingswet met betrekking tot het erfgoed- en archeologiebeleid wordt vanaf 2026 aanvullende capaciteit ingezet. Vanaf 2024 is in het kader van de implementatie van de Omgevingswet de externe adviseringtaak op het gebied van erfgoed ondergebracht bij de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. In 2026 wordt subsidie verleend voor diverse activiteiten op het gebied van cultuurhistorie, zoals de organisatie van de Open Monumentendag.

Gerelateerde beleidsnota's
Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020
Keuzenota Beleidsvisie 2022 - 2025

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

5.6	Media		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-3.062	-3.062	-3.062	-3.062
		Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	5. De levendige stad	
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft op basis van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen een verantwoordelijkheid op het gebied van bibliotheekwerk. Burgers zijn gebaat met een neutrale plek in het publieke domein met een breed aanbod aan betrouwbare informatie die ze zonder meer kunnen raadplegen en waar ze elkaar waardenvrij kunnen ontmoeten. De moderne bibliotheek heeft als opdracht burgers te stimuleren, te ondersteunen, te faciliteren en toe te rusten om mee te kunnen doen en bij te kunnen dragen aan de moderne kennissamenleving. Gemeenten en provincies moeten vanaf 2026 zorgen voor voldoende en volwaardige bibliotheken. De gewijzigde Wet Stelsel openbare bibliotheden zal voor alle gemeenten gelden. De bekostiging van deze zorgplicht zal via het gemeentefonds verlopen.

Op grond van de zendtijdtoewijzing door Commissariaat voor de Media, ligt bij de gemeente de wettelijke zorgplicht om de continuïteit van de lokale omroep te waarborgen.

Wat willen we bereiken?

Op grond van het gemeentelijk cultuurbeleid, beschouwt de gemeente het als haar maatschappelijke verantwoordelijkheid dat de inwoners van Lelystad kunnen beschikken over een goede bibliotheekvoorziening waar zij met hun kennis- en informatievragen terecht kunnen en kennis kunnen nemen van een adequaat aanbod van op media vastgelegde geschreven cultuur. Het doel is de bevordering van de overdracht van cultuur, informatie en educatie middels een goede, hedendaagse en toegankelijke lokale openbare bibliotheekvoorziening. Door adequate informatie toegankelijk te maken, worden inwoners in staat gesteld om actief en volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk leven in een steeds complexere wereld. In dat kader wordt met de rol die de bibliotheek heeft voor het Informatiepunt Digitale Overheid samengewerkt.

We bieden de inwoners van de stad een toegankelijke en onafhankelijke nieuwsvoorziening in de vorm van een lokale publieke omroepe. De VNG, het ministerie van OCW en de lokale stakeholders hebben de lokale omroepen in Nederland de afgelopen jaren een traject ingezet die lheeben geleid tot ‘streekomroepen’ met een verzorgingsgebied van gemiddeld iets meer dan 200.000 inwoners. De streekomroepvorming is een middel om lokale omroepen te professionaliseren met als doel de realisatie van een Lokaal Toereikend Media-Aanbod (LTMA). Deze streekomroep wordt gevormd door de Flevolandse Media Stichting (FMS). FMS heeft als doel om voor de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde en nieuws en informatie te verzorgen. Hierbij werken de omroepen nauw samen bij het verzorgen van lokaal toereikend media-aanbod voor de betreffende gemeente, met inachtneming van de lokale herkenbaarheid en profiel van de lokale omroepen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We verlenen een begrotingssubsidie en diverse incidentele subsidies aan de Stichting FlevoMeer Bibliotheek en de Flevolandse Media Stichting.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020	-

Bedragen x €1.000

5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-11.886	-11.885	-11.885	-11.885
		Baten	257	257	257	257

Thema raadsakkoord:	5. De levendige stad	
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wegenverkeerswet en het burgerlijk wetboek is de gemeente als wegbeheerder en/of als eigenaar verantwoordelijk voor inrichting en beheer van het openbaar gebied. De kwaliteitsniveaus die de gemeente hierbij hanteert zijn gebaseerd op de op 28 april 2020 vastgestelde kwaliteitskaders uit het Kwaliteits StructuurPlan (KSP). Daarnaast biedt de wettelijke natuurbescherming uit de Omgevingswet een belangrijke wettelijke basis voor de bescherming van natuurgebieden, plant- en diersoorten en bossen.

Wat willen we bereiken?

Natuur in Lelystad is altijd dichtbij. De stad staat bekend om de hoge natuurwaarden, waar stad en omliggend landschap nauw met elkaar verbonden zijn zodat Lelystad een stad is met een gezond en prettig leefklimaat voor mens en dier. Daarvoor wordt geinvesteerd in maatregelen die hieraan bijdragen. Dit doen we onder andere door te werken aan groen ontwerp, inrichting, realisatie en beheer van de openbare ruimte gericht op een robuust stedelijk ecosysteem. Waarbij ecologisch beheer daar waar het kan de standaard is.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het bomen- en bosbeleidsplan bevatten voor ons de kaders waarbinnen we de reguliere beheers- en onderhoudstaken uitvoeren. Dit allemaal binnen de vastgestelde beeldkwaliteitskaders en verankerd in onze onderhoudscontracten.

Daarnaast is de Agenda Natuur 2030 en een Programma Van Groen Dromen naar Groen Doen 2024-2027 vastgesteld. Deze wordt momenteel uitgevoerd en kent een doorlooptijd van 4 jaar (2024-2027)

Binnen dit taakveld wordt onder andere gewerkt aan de volgende maatregelen:
- Zinloze verharding wordt aangepakt, ecologische verbindingen gerealiseerd en de overmaat aan gazon wordt vervangen door bloemrijk gras en bosplantsoen.
- We werken middels een Basiskwaliteit Natuur voor niet beschermde natuurgebieden waarin we zorgen dat de condities voor onze gidssoorten op orde zijn.
- Er is een bermbeheerplan waarin we ons ecologisch bermbeheer uitbreiden naar het buitengebied
- Er wordt een Parkenplan opgesteld.
- Er wordt een ontwikkelperspectief voor de Stadsbossen van de Toekomst opgesteld
- Een jaarlijkse monitoring voor (beschermde) soorten en wilde bestuivers
- Het plan van aanpak bestrijding invasieve exoten wordt uitgevoerd

Gerelateerde beleidsnota's
Bomenbeleidsplan(2022) en Bosbeleidsplan (2019)
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020.
Speelruimtebeleidsplan (2013)
Meerjarenraming (MJR 2015)
Groenbeheerplan parken (2015) bermbeheerplan (2025)

Gerelateerde verbonden partijen
-

6. Sociaal domein

De taakvelden binnen het cluster '6. Sociaal domein' hebben betrekking op de sociale basisinfrastructuur, de wijkteams, inkomensregelingen, begeleide- en arbeidsparticipatie, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdhulp. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2027 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

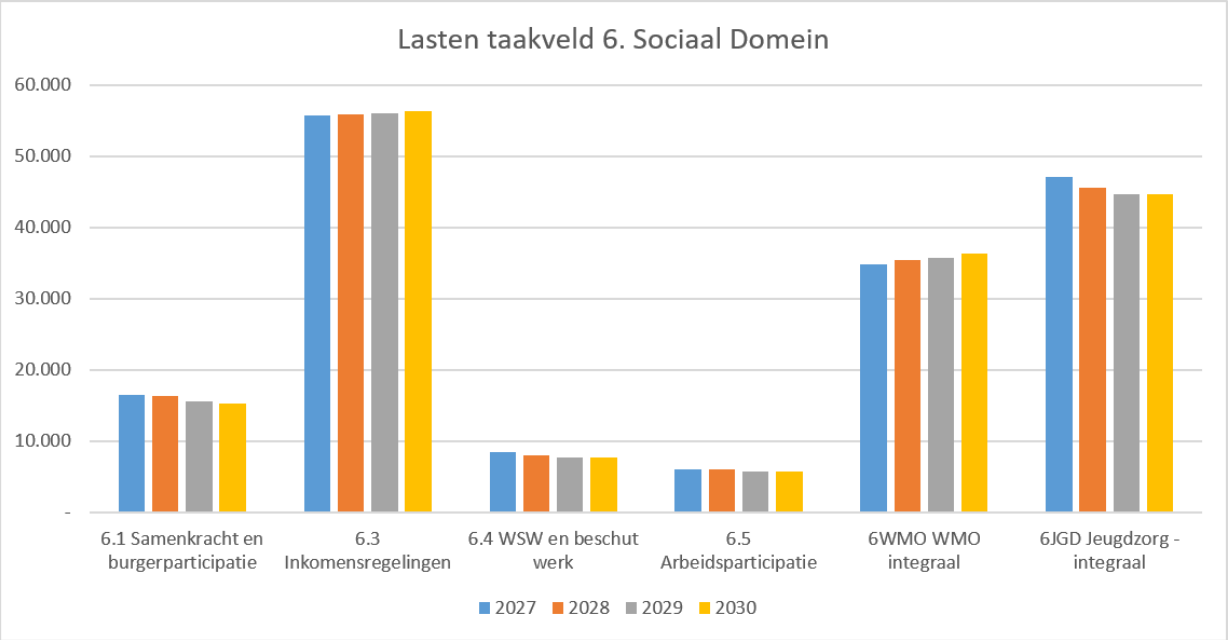

6. Sociaal Domein (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-16.506	-16.332	-15.540	-15.329
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	-55.746	-55.855	-56.072	-56.288
6.4 WSW en beschut werk	-8.365	-7.997	-7.717	-7.627
6.5 Arbeidsparticipatie	-5.978	-5.978	-5.694	-5.694
6WMO WMO integraal	-34.861	-35.356	-35.754	-36.254
6JGD Jeugdzorg - integraal	-47.142	-45.503	-44.653	-44.653
Totaal Lasten	**-168.599**	**-167.020**	**-165.430**	**-165.845**
Baten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	827	827	16	16
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	42.125	42.125	42.125	42.125
6.4 WSW en beschut werk	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	454	454	170	170
6WMO WMO integraal	1.963	1.713	1.513	1.513
6JGD Jeugdzorg - integraal	-	-	-	-
Totaal Baten	**45.370**	**45.120**	**43.824**	**43.824**
Eindtotaal	**-123.229**	**-121.900**	**-121.606**	**-122.021**

Bedragen x €1.000

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-16.506	-16.332	-15.540	-15.329
Baten	827	827	16	16

Thema raadsakkoord:	Diverse thema's	
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar	
Portefeuillehouder(s):	R. Matthijs	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Binnen het sociaal domein zetten we in op een sterke basis zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht mee kunnen blijven doen aan de samenleving. Voor inwoners, waaarvoor dit nodig is, kunnen (aanvullend) inividuele maatwerkvoorzieningen worden ingezet. Dit taakveld heeft betrekking op de basisvoorzieningen (algemene voorzieningen).

Wat willen we bereiken?

Schulddienstverlening

In samenwerking met drie partijen, MDF, stichting IDO en Humanitas, geeft de gemeente Lelystad vorm aan de schulddienstverlening. Deze is vrij toegankelijk voor iedere inwoner die hulp nodig heeft op het gebied van financiën. Dit kan lopen van informatie en coaching tot schuldhulpverleningstrajecten. Voor ondernemers en zelfstandigen is schuldhulpverlening toegankelijk via het Zelfstandigenloket Flevoland. Vroegsignalering wordt ingezet om problematische schulden te voorkomen. Nazorgtrajecten dragen bij aan het versterken van de financiële zelfredzaamheid en het voorkomen van terugval in schulden.

Inburgering

De gemeente voert de Wet inburgering 2021 uit en ondersteunt inburgeraars bij de participatie in de Nederlandse samenleving. De gemeente voert de regie op het inburgeringsproces en zorgt voor een passende leerroute, begeleiding en monitoring van de voortgang. Hierbij wordt ingezet op taalverwerving, participatie en financiële zelfredzaamheid. De uitvoering vindt plaats in samenwerking met onder meer taalaanbieders, Vluchtelingenwerk Lelystad, Werkbedrijf Lelystad en MDF.

Welzijnswerk

Door verschillende organisaties in de stad worden welzijnsactiviteiten aan de inwoners aangeboden om elkaar te ontmoeten en nieuwe netwerken op te bouwen. Hierdoor is het makkelijker om naar elkaar om te zien en vroegtijdig te signaleren als het minder goed met iemand gaat. Het Buurtwerk in de wijk met een duidelijke signaleringsfunctie, de buurtkamer voor ontmoeting en het stimuleren deel te nemen aan allerlei activiteiten, het Aandachtscentrum, de activiteitendriedaagse tijdens de vakanties de koffieochtenden en de buurthuisactiviteiten. In het komende jaar willen we dit voortzetten.

Eenzaamheid

In deze raadsperiode wordt extra ingezet op het signaleren en voorkomen van eenzaamheid. Door ruim 100 organisaties in de stad zijn de handen ineen geslagen en worden allerlei activiteiten ontwikkeld om mensen met elkaar in contact te brengen. Hierbij hebben we aandacht voor eenzaamheid onder alle leeftijdsgroepen. Het komend jaar streven we naar nog meer organisaties en instellingen die zich aansluiten bij de coalitie tegen eenzaamheid.

Mantelzorgondersteuning /Vrijwilligerswerk

Mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk zijn belangrijke items binnen het sociaal domein en hier willen we in deze raadsperiode extra op in blijven zetten. Zo is er een Steunpunt Mantelzorg en de Vrijwilligerscentrale, waar vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht en vrijwilligerswerk wordt ondersteund. We zetten de komende periode extra in op het stimuleren van nieuwe vormen van het vrijwiligerswerk en burenhulp.

Preventie Jeugd

Binnen het taakveld preventie jeugd zijn er een aantal ontwikkelingen en ambities vanuit bijvoorbeeld de hervormingsagenda. Een centrale ontwikkeling is die van het stevige lokale team. Dit is een team of netwerk dat als uitgangspunt heeft om dichtbij de inwoner, toegankelijk en met mandaat ondersteuning voor de inwoner vorm te geven. Dit geldt zowel voor jeugd als ook andere beleidsterreinen.

We stimuleren de inzet op de sociale en pedagogische basis, waarbij vorming van gemeenschappen en netwerken centraal staat. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan door in te zetten op mammacafés, vrijwilligers en ouderavonden. Zo wordt het pedagogische klimaat in gezinnen en wijken versterkt, en aangevuld met laagdrempelige informatie- en adviespunten voor opgroei- en opvoedvraagstukken.

Het startpunt van preventie jeugd is de stimulatie dat ouders en jeugdigen met lichte problematiek deze zelf kunnen aanpakken, met steun van hun netwerk en algemene voorzieningen. Dit doen we onder andere door het bevorderen van opvoedvaardigheden van ouders en het versterken van de eigen kracht en oplossend vermogen van gezinnen. Onderdelen die hierop inspelen zijn LISA en de inzet vanuit versterken van de basis. Daarbij werken we effectief samen met het onderwijs en jeugdhulp om te voorkomen dat jeugdigen onnodig in jeugdhulp terechtkomen. De hulp die wordt ingezet is tijdelijk en effectief.

Jeugdparticipatie en kinderrechten

We willen dat ieder kind in onze gemeente kansrijk, veilig en gezond kan opgroeien. Daarnaast willen we kinderen en jongeren actief betrekken bij hun leefomgeving en beleid, zodat zij hun stem kunnen laten horen en invloed kunnen uitoefenen op besluiten die hen aangaan.

Bedragen x €1.000

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie (vervolg)		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-16.506	-16.332	-15.540	-15.329
		Baten	827	827	16	16

Wat gaan we daarvoor doen?

We blijven inzetten op een sterke basis waarbij we extra inzetten op aanpak van eenzaamheid, ondersteunen van bewonersinitiatieven en vrijwilligerswerk. Ook zal er extra aandacht zijn voor inclusie, de inzet van ervaringsdeskundigen en het versterken van de basis voor jeugd en gezin.

We nemen deel aan het UNICEF-programma Child Friendly Cities en ronden de situatieanalyse af. Op basis hiervan werken we toe naar een lokaal actieplan om kinderrechten structureel te verankeren in ons beleid. Daarnaast verlengen we de pilot met kinderwijkraden in stadsdeel West met een jaar, met als doel ten minste twee actieve kinderwijkraden. Ook bevorderen we jongerenparticipatie op diverse beleidsterreinen, zodat kinderen en jongeren kunnen meedenken en invloed hebben op besluiten die hen aangaan.

Ook zullen we extra aandacht geven aan kinderen en jongeren die in armoede opgroeien en het het vergroten van de bekendheid van allerlei regelingen voor minima. Tot slot wordt er vanuit de MAG en Lelystad Oost op sociale thema's nauw samengewerkt. Verder onderzoeken (en organiseren) we hoe we de dienstverlening aan de inwoners met betrekking tot informatie en advies beter kunnen vormgeven met de maatschappelijke partners in de wijk, dichter bij de inwoner.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Maatschappelijke (Doe) Agenda	Stichting - Welzijn
Kadernota Sociaal Domein 2026-2029	

Bedragen x €1.000

6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-	-	-	-
		Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	-
Portefeuillehouder(s):	H. Hofmeijer	Beinvloedbaarheid lasten	-
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar	Beinvloedbaarheid baten:	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	-		

Context

Tot dit taakveld behoren de voorzieningen en ondersteuning op het sociaal domein, waarbij de dienstverlening niet direct aan één specifieke wet (zoals Wmo of Jeugdwet) is toe te schrijven. In de praktijk betekent dit dat hier op rekeningbasis de kosten en opbrengsten als gevolg van de toeslagenaffaire terecht komen.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

6.3	Inkomensregelingen

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-55.746	-55.855	-56.072	-56.288
Baten	42.125	42.125	42.125	42.125

Thema raadsakkoord:	6. De ondernemende stad
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Voor de inwoner die tijdelijk niet zelfstandig in staat is om zijn eigen inkomen te regelen biedt de gemeente steun in de vorm van een bijstandsuitkering, arbeidsmarkttoeleiding, loonkostensubsidie voor werkgevers of overige aanvullende inkomensvoorzieningen.

Ondersteuning van de inwoner gebeurt op basis van de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers/gewezen zelfstandigen (loaw / loaz), het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) en de Gemeentewet.

Binnen de volgende taakvelden vindt verantwoording plaats:
- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (het verstrekken van inkomensuitkeringen en vergoedingen aan inwoners die daar recht op hebben, incl. armoedebeleid en loonkostensubsidie voor werkgevers)
- Taakveld 6.4 Begeleide participatie (Wsw en Nieuw Beschut werk)
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie, toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning, begeleiding en arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet.

Naast het bieden van een voorziening op het gebied van inkomen, werk of zelfstandig ondernemerschap kan een belangrijke relatie worden gelegd met schulddienstverlening: deze zijn opgenomen in taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie net als met taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregeling als het gaat om bijstandsverlening aan zelfstandig ondernemers. Voor Lelystad wordt Bbz uitgevoerd door het Zelfstandigenloket Flevoland.

Wat willen we bereiken?

Arbeidsparticipatie en maatschappelijke participatie verhogen en indien nodig of gewenst de persoonlijke omstandigheden verbeteren waarin de inwoner zich bevindt door inzet van zijn of haar eigen mogelijkheden en sociale netwerk. Hierin biedt de gemeente ondersteuning op maat waarbij zo veel mogelijk gestreefd wordt naar het hanteren van de menselijke maat.
Om meer mensgericht te werken, waarbij vertrouwen, laagdrempeligheid en toegankelijkheid, eenvoud en menselijke maat belangrijke uitgangspunten zijn, heeft de overheid in het kader van bestaanszekerheid een aantal maatregelen geïntroduceerd onder de noemer ‘Participatiewet in Balans’, welke een belangrijke weerslag heeft op de uitvoering van dit taakveld en samenhangende taakvelden. De impact op de gemeentelijke uitvoering van de Participatiewet is groot. De maatregelen worden gefaseerd geïmplementeerd in beleid en uitvoering en met de voorbereidingen is medio 2025 gestart; de transitie zal ongeveer drie jaar in beslag nemen.

Het gemeentelijke armoedebeleid kent naast inkomensondersteuning (curatief) een aantal projecten. Deze projecten zijn voor een groot deel gericht op kinderen en jongeren en ondersteunen hen in maatschappelijke deelname. Het curatieve deel omvat de set inkomensmaatregelen om inwoners in de armoede bij te staan bij noodzakelijke kosten. Middels het instrument kwijtschelding gemeentelijke belastingen wordt de financiële druk op mensen met lage inkomens verlicht. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan een menswaardig bestaan en het voorkomen van verdere financiële uitsluiting.

Het bieden van het wettelijke vangnet aan ondernemers die (tijdelijk) met financiële problemen kampen, maar die in de kern een levensvatbaar bedrijf hebben (Bbz 2004 en IOAZ).

Het gemeentelijke armoedebeleid kent naast inkomensondersteuning (curatief) een aantal projecten. Deze projecten zijn voor een groot deel gericht op kinderen en jongeren en ondersteunen hen in maatschappelijke deelname. Het curatieve deel omvat de set inkomensmaatregelen om inwoners in de armoede bij te staan bij noodzakelijke kosten. Middels het instrument kwijtschelding gemeentelijke belastingen wordt de financiële druk op mensen met lage inkomens verlicht. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan een menswaardig bestaan en het voorkomen van verdere financiële uitsluiting.

6.3	Inkomensregelingen (vervolg)

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-55.746	-55.855	-56.072	-56.288
Baten	42.125	42.125	42.125	42.125

Wat gaan we daarvoor doen?

Bijstandsuitkeringen - Participatiewet

De gemeente ondersteunt inwoners die behoren tot de reikwijdte van de Participatiewet bij het vinden van (passend) werk en werkomgeving. Zolang dit niet lukt of onvoldoende inkomen oplevert, wordt een uitkering verstrekt voor levensonderhoud. Het aantal inwoners dat aanspraak maakt op een bijstandsuitkering schommelt rond de 2.000 per jaar. De gemeente ontvangt een rijksbijdrage voor het verstrekken van deze uitkeringen, op basis van een objectief vastgesteld verdeelmodel.

De gemeente zet interventies en passende ondersteuning in om inwoners zoveel mogelijk te laten uitstromen naar betaald werk (arbeidsparticipatie) alsook bevordering van maatschappelijke participatie. Hierbij wordt de Work First aanpak toegepast, waarbij met de inwoner na aanvraag van een uitkering binnen 5 dagen gesproken wordt over de mogelijkheden van werk.
De 4-weken-zoektermijn voor jongeren tot 27 jaar in een kwetsbare positie wordt zo snel als mogelijk omgezet in actieve begeleiding naar werk of werkend leren.

Loonkostensubsidie (LKS)

Voor werkgevers die een inwoner met een Indicatie Banenafspraak of Indicatie Beschut werk (registratie in Doelgroepenregister) in dienst nemen, is er de mogelijkheid loonkostensubsidie te ontvangen. Vanaf 2022 wordt de loonkostensubsidie (LKS) over gemeenten verdeeld op basis van gerealiseerde uitgaven.

Armoedebeleid

Het betreft hier de dienstverlening en projecten voor mensen met een inkomen 120-, 130-, tot 150% van de bijstandsnorm binnen het armoedebeleid. Naast ondersteuning wordt er ingezet op projecten die de maatschappelijke participatie van kinderen en volwassenen stimuleert. Denk hierbij aan extra ondersteuning en aandacht in het onderwijs, sport, cultuur en het algemene maatschappelijke leven. In het nieuwe raadsakkoord is de ambitie opgenomen om de het bereik van armoederegelingen met 50% te vergroten. Het zwaartepunt zal deze raadsperiode liggen op de inzet om de bestaande dienstverlening door zo veel mogelijk rechthebbende gebruik te laten maken van de beschikbare regelingen. Gebruik van regelingen leidt immers tot meer maatschappelijke participatie. Het armoedebeleid moet daarom laagdrempelig, vindbaar en begrijpelijk zijn. Verder verleent de gemeente kwijtschelding van gemeentelijke belastingen aan inwoners die onvoldoende inkomen en/of vermogen hebben en hiervoor in aanmerking komen. Zoals gecombineerde belastingaanslag, afvalstoffen- en rioolheffing.

Bijzondere bijstand

Inwoners met een laag inkomen, die een noodzakelijke en urgente uitgave hebben, kunnen bijzondere bijstand aanvragen. De gemeente biedt regelingen en tegemoetkoming aan inwoners die onvoldoende inkomen en/of vermogen hebben en hiervoor in aanmerking komen. Zoals bewindvoering, studietoeslag op basis van medische gronden, kosten voor eerste levensbehoefte, huisraad en dergelijke.

Bijstandsverlening zelfstandigen - Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004

Het toekennen van bijstand / uitkering aan de startende en gevestigde ondernemer die niet over de middelen beschikt om te voorzien in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, alsmede het verstrekken van kapitaal aan ondernemers die dit op andere wijze niet gefinancierd krijgen. Het Zelfstandigenloket Flevoland (ZLF) zorgt voor de uitvoering van deze wettelijke regelingen (Bbz 2004 en IOAZ) in opdracht van de 6 gemeenten in Flevoland. Het ZLF is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Lelystad.

Kwijtschelding belastingen

Er wordt uitvoering gegeven aan de bepaling in de leidraad invordering zoals vastgesteld.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Maatschappelijke Agenda

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

6.4	WSW en beschut werk

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-8.365	-7.997	-7.717	-7.627
Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	6. De ondernemende stad	
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Voor de inwoner die langdurig niet of beperkt zelfstandig in staat is om werk te vinden, biedt de gemeente steun in de vorm van het organiseren van beschermde (WSW) en beschutte (NBw) werkplekken. Op basis van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Nieuw Beschut werk (NBw) heeft de gemeente een taakstelling voor de toeleiding naar arbeid en het organiseren van een (passende) werkplek voor inwoners met een Indicatie WSW en Indicatie Beschut werk. Deze inwoners zijn geregistreerd in het doelgroepenregister. Samen met de gemeenten Noordoostpolder en Urk is een samenwerking op dit gebied binnen de GR IJsselmeergroep. Binnen de volgende taakvelden vindt verantwoording plaats:

- Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
- Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening / beschut werken).
- Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet).

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening vanaf 2015 niet langer mogelijk is. De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) blijft echter bestaan voor de bestaande Wsw-dienstverbanden tot de laatste Wsw'er met pensioen gaat. Bij ongewijzigd beleid zijn de beschikbare rijksmiddelen voor de gemeente echter niet toereikend om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. De Social Firm, bedrijfsvoeringsorganisatie Concern voor Werk, is ingericht om de dreigende tekorten bij de uitvoering van de Wsw in verband met de gedaalde Wsw-subsidie op te vangen.

In 2015 is het beschut werken nieuwe stijl ingevoerd. Gemeenten hebben een taakstelling om inwoners met een Indicatie Beschut werken te ondersteunen bij het verkrijgen van een beschutte arbeidsplaats; ze hebben daarvoor een taakstelling die jaarlijks opgehoogd wordt. De groei van het aantal plaatsen beschut werken heeft vergaande consequenties voor de (toekomstige) financiële ruimte die de gemeente heeft om ook andere doelgroepen van de Participatiewet naar arbeid te kunnen begeleiden. Het kabinet werkt een voorstel uit voor de inzet van beschut werk voor mensen die wel kunnen werken maar dit alleen in een beschutte en aangepaste omgeving kunnen doen, waarbij onderzocht wordt of de ambitie en beschikbare middelen voldoende met elkaar in balans zijn. Ze overweegt een wijziging van het Besluit beschut werk, zodat mensen makkelijker terug kunnen vallen op beschut werk als blijkt dat een baan in het kader van de banenafspraak toch niet lukt. (Simpel switchen)

Het kabinet heeft een onderzoek laten uitvoeren naar een toekomstgerichte bestendiging van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. De gemeenten van de GR werken in samenwerking met de bedrijfsvoeringsorganisatie Concern voor Werk aan scenario's en activiteiten voor de doorontwikkeling van Concern voor Werk naar een sociaal ontwikkelbedrijf.

Naast de eerder genoemde directe relatie met de taakvelden 6.3 en 6.5 heeft dit taakveld een directe relatie met taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds', waar de rijksbijdrage is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Participatiewet met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

Elke inwoner met een arbeidsbeperking en intensieve begeleiding op de werkplek behoeft en die niet op reguliere wijze kan deelnemen aan betaald werk (doelgroep WSW en Beschut werk) bieden we een passende werkplek en werkomgeving en/of ondersteunen bij het vinden van de werkplek. Deze dienstverlening voor WSW en Beschut werk is in eerste instantie belegd in een GR bij de uitvoeringsorganisatie Concern voor Werk. Dit is een regionale sociale onderneming die in nauwe samenwerking met de reïntegratiebedrijven van de drie gemeenten Lelystad, Urk, NOP (resp. Werkbedrijf Lelystad, Urk Werkt en de Werkcorporatie Noordoostpolder) opereert. De komende jaren zal de sociale onderneming zich doorontwikkelen naar een sociaal ontwikkelbedrijf, een toekomstbestendige organisatie die in het hart van het lokale en regionale netwerk opereert, een organisatie die flexibel en wendbaar is gericht. Ze biedt werk en begeleide werkplekken voor in ieder geval inwoners met een indicatie Wsw en Beschut werk en zo gewenst een Indicatie Banenafspraak uitgaande van "de waarde van werk". Daarbij richt ze zich ook op het bieden van werkplekken en leerwerktrajecten aan diverse groepen inwoners om de stap naar regulier werk te kunnen maken.

Bedragen x €1.000

6.4	WSW en beschut werk (vervolg)		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-8.365	-7.997	-7.717	-7.627
		Baten	-	-	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente stelt budget beschikbaar aan Concern voor Werk om ondersteuning te bieden voor het realiseren van werkplekken binnen de regio Lelystad-NOP-Urk geschikt voor inwoners met een indicatie Wsw en Beschut werk. Hierdoor zijn de inwoners maatschappelijk actief en vormen een waardevolle aanvulling op bestaande aanbod van regulier werk.
Hier staan de lasten die verband houden met de afbouw van de bestaande Wsw verplichtingen, conform de beschikbare rijksmiddelen die onderdeel uitmaken van taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds'.

Door afbouw van de WSW-dienstverbanden (en daarmee samenhangende inkomsten en Rijksvergoeding) en beperkte groei van Beschut werk, zal de komende jaren (2027-2030) de focus verlegd worden op een andere inrichting van de sociale onderneming Concern voor Werk om financieel gezond te blijven én voldoende ontwikkelmogelijkheden en opstapbanen voor de brede populatie van de Participatiewet te bieden. Op basis van de uitgevoerde analyse, geformuleerde strategische notitie is een uitvoeringsplan opgesteld waaraan uitvoering gegeven wordt.

Voor een deel van de doelgroep Banenafspraak, de zogenaamde middengroep, worden werkplekken binnen Concern voor Werk gerealiseerd als opstap naar de reguliere arbeidsmarkt.

Gerelateerde beleidsnota's
Implementatie plan Social Firm
Businessplan Social Firm
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Maatschappelijke agenda

Gerelateerde verbonden partijen
GR - Werkvoorzieningschap Ijsselmeergroep

Bedragen x €1.000

6.5	Arbeidsparticipatie		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-5.978	-5.978	-5.694	-5.694
		Baten	454	454	170	170

Thema raadsakkoord:	6. De ondernemende stad	
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Voor de inwoner die tijdelijk niet zelfstandig in staat is om betaald werk te vinden biedt de gemeente steun in de vorm van toeleiding naar werk en verschillende arbeidsvoorzieningen. Ondersteuning van de inwoner gebeurt op basis van de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers/ gewezen zelfstandigen (loaw / loaz), het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) en de Gemeentewet.

Binnen de volgende taakvelden vindt verantwoording plaats:
Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
Taakveld 6.4: Begeleide participatie (Wet sociale werkvoorziening, Nieuw beschut werk)
Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet)

Met de komst van de Wet van School naar Duurzaam Werk per 1 januari 2026 krijgen jongeren tot 27 jaar ook dienstverlening aangeboden vanuit taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken en vormt een nauwe relatie met taakveld 6.5.
Voor inburgeraars is er een nauwe relatie met taakveld 4.1.

Door economische ontwikkelingen en veranderingen op de arbeidsmarkt, en de langjarige trend dat de landelijke overheid meer taken belegt bij de gemeente, wijzigt enerzijds de bijstandspopulatie van de gemeente en anderzijds de wijze waarop de gemeente te taken uitvoert. Veel vaker is volledige bijstandsonafhankelijkheid niet mogelijk door in de persoon gelegen kenmerken, is langdurige en intensievere inzet van de gemeente nodig om een passende werkomgeving te organiseren, vanwege kortdurende arbeidscontracten een grotere behoefte aan van-werk-naar-werk begeleiding of een grotere inspanning voor duurzame plaatsing op de arbeidsmarkt gewenst.

In de afgelopen jaren heeft de gemeente op incidentele basis middelen beschikbaar gesteld om ook dienstverlening te kunnen bieden voor begeleiding naar werk van inwoners die een intensievere begeleiding nodig hebben om regulier werk te verkrijgen. Gezien de ondersteuningsbehoefte is het wenselijk dit budget structureel te maken en dat wordt is ook als actualisatie opgenomen in deze programmabegroting.

Vanaf 2026 wordt de nieuwe Participatiewet in balans gefaseerd ingevoerd. Hierbij is aandacht voor arbeidsparticipatie en maatschappelijke participatie en wordt vanuit de menselijke maat ingezet op ondersteuning van de inwoners.

Wat willen we bereiken?

Iedereen doet mee en heeft werk dat passend is bij zijn persoonlijke omstandigheden. Hierin biedt de gemeente op maat dienstverlening en maakt zoveel mogelijk gebruik van de (arbeids-) infrastructuur in de regio. Als betaald werk nog niet mogelijk is, wordt zo gewenst begeleiding geboden gericht op maatschappelijke participatie.

Werkbedrijf Lelystad zorgt dat alle inwoners met een bijstandsuitkering worden gesproken en uitgevraagd op mogelijkheden of ondersteuningsbehoefte voor arbeidsparticipatie. In samenwerking tussen de gemeente en maatschappelijke partners wordt de invulling van maatschappelijke participatie verder ingevuld. Diverse maatschappelijke partners bieden daarnaast voorzieningen aan om inwoners te ondersteunen op weg naar werk.

Aan jongeren tot 27 jaar, nieuwe bijstandsaanvragers, mensen met een Indicatie Banenafspraak en statushouders zijn prioritaire doelgroepen.

Landelijke ontwikkeling is om een lokale Werkcentra in te richten waarbij inwoners (werkenden en werkzoekenden) en werkgevers met vragen over werk & scholing terecht kunnen om een (nieuwe) baan te verwerven of te behouden. Er wordt gewerkt aan het oprichten van een lokaal Werkcentrum Werk & Scholing met onze (lokale en regionale) partners.

6.5	Arbeidsparticipatie (vervolg)

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-5.978	-5.978	-5.694	-5.694
Baten	454	454	170	170

Wat gaan we daarvoor doen?

Inwoners die gebruik maken van een inkomensvoorziening en die onder de reikwijdte van de Participatiewet vallen zoveel mogelijk begeleiden naar een (passende) werkplek of betekenisvolle activiteiten in het kader van maatschappelijke participatie. Hiervoor kunnen verschillende interventies ingezet worden. Daarnaast zetten we in op het werven van (leer)banen, uitvoeren van maatschappelijke banen (pilot), en bieden ondersteuning aan werkgevers die een baan (willen) bieden aan de doelgroep van de Participatiewet, en streven we een inclusieve arbeidsmarkt na.

We hanteren de “Work First” aanpak waarbij waarbij de inwoner na aanvraag van een bijstandsuitkering binnen 5 dagen gesproken wordt over de mogelijkheden van (passend) werk. Doelstelling is tweeledig: via werk blijven c.q. krijgen mensen aansluiting bij de arbeidsmarkt en vergroten zij hun economische zelfstandigheid, waarmee voorkomen wordt dat door langdurige inactiviteit mensen in een steeds kwetsbaarder positie terechtkomen.

De dienstverlening aan werkgevers gericht op plaatsing van inwoners behorend tot de Participatiewet gebeurt vanuit een solide netwerk van betrokken werkgevers binnen het Lelystad Akkoord. Zoveel mogelijk mensen zo regulier mogelijk aan het werk, zo nodig met passende ondersteuning. De structureel beschikbaar gestelde middelen worden ingezet om de brede dienstverlening van WBL voor inwoners met bijstandsuitkering te begeleiden naar werk en maatwerk te behouden.

Met de inzet van verschillende werkleerbedrijven voor verschillende beroepen en branches wordt de arbeidstoeleiding versterkt. Door het (leren) werken te combineren met kwalificerende opleidingen in samenwerking met het MBO (mbo diploma, mbo certificaat, praktijkverklaring) en brancheorganisaties, wordt de kans op duurzame plaatsing op de arbeidsmarkt vergroot. Waar mogelijk of gewenst wordt ruimte geboden aan initiatieven voor de ontwikkeling van alternatieve vormen van werk.

Voor statushouders worden waar mogelijk arbeidstoeleidingstrajecten gecombineerd met taalontwikkeling. Inburgeraars worden zo gewenst ondersteund bij het verkrijgen van een participatieplaats (Z-route), bij voorkeur in de vorm van een betaalde baan. Voor jongeren wordt ingezet op ondersteuning bij het verkrijgen van een reguliere baan of leerbaan (combinatie van werken en leren).

In vervolg op de in 2026 uitgevoerde verkenning voor een lokaal Werkcentrum voor Werk & Scholing, wordt een voorstel voor de inrichting ervan voorbereid. Op regionaal niveau wordt samengewerkt in de arbeidsmarktregio aan een bestendige arbeidsmarktinfrastructuur.

Gerelateerde beleidsnota's
Nota Nieuwe Banen 2016
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Hoofdopgaven sociaal domein
Maatschappelijke agenda

Gerelateerde verbonden partijen
B.V. - Werkbedrijf Lelystad

Bedragen x €1.000

6WMO	WMO integraal

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-34.861	-35.356	-35.754	-36.254
Baten	1.963	1.713	1.513	1.513

Thema raadsakkoord:	4. De zorgzame stad
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Lokaal

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangpunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d. Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkvoorzieningen als Huishoudelijke Ondersteuning, woningaanpassingenen, Ondersteuning Thuis, Dagbesteding, mobiliteit e.d.

Regionaal (Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang)

Samen met de Flevolandse gemeenten is er een Regionaal Kader Zorglandschap Wmo opgesteld. Het regionale zorglandschap Wmo Flevoland richt zich op de ondersteuning van inwoners met een kwetsbaarheid en/of een ondersteuningsvraag door psychische problemen, verslaving, een lichte verstandelijke beperking en/of problemen door huiselijk geweld of kindermishandeling.

Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners zoveel mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving en zelfstandig kunnen (blijven) wonen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Sociaal Wijkteam

Het Sociaal wijkteam is de toegang voor de Wmo voorzieningen. Bij het keukentafelgesprek met de inwoner komen alle leefgebieden aan bod. Er wordt gekeken wat nodig is, wat de inwoner zelf kan of waar het netwerk een bijdrage kan leveren. De gemeente Lelystad is samen met de maatschappelijke partners aan het onderzoeken of en hoe de toegang tot de Wmo op een andere manier kan worden georganiseerd. In de begroting is een budget beschikbaar wat hiervoor ingezet kan worden.

Wmo Maatwerkvoorzieningen

Indien een aanvraag voor een Wmo voorziening passend is bij de vraag dan wordt dit beschikt. Het kan dan gaan om Huishoudelijke Ondersteuning, Ondersteuning Thuis, Dagbesteding, inzet van een hulpmiddel, een woningaanpassing en/of vervoer.

Kortdurend verblijf / respijtzorg

Respijtzorg is een tijdelijke en/of volledige overname van zorg met als doel de mantelzorger een adempauze te geven. Mantelzorgers kunnen zo de zorg langer volhouden en zelf nieuwe energie opdoen. In Lelystad is de Mantelzorgtest beschikbaar, een website waar mantelzorgers kunnen ontdekken welke rollen zij allemaal vervullen en de belasting die dat vraagt. Er zijn diverse manieren om huisgenoten en mantelzorgers te ontlasten, bijvoorbeeld door dagbesteding te regelen of een vrijwilliger in te schakelen die een paar uur de zorg voor de naaste overneemt. Een voorbeeld hiervan is Lelystads Ontmoeten, waarbij zorgvragen en mantelzorger samen naar een laagdrempelige ontmoetingsplek kunnen zonder indicatie of aanmelding. Soms zijn dergelijke initiatieven niet voldoende en kan er vanuit de Wmo kortdurend verblijf worden ingezet om de mantelzorger te ontlasten.

Collectieve ziektekostenverzekering

Inwoners met een laag inkomen die als gevolg van hun ziekte of handicap gebruik moeten maken van allerlei (medische)voorzieningen kunnen tegen een gereduceerd tarief gebruik maken van een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering.

Regionaal

Dak -en thuislozenopvang

Het bieden van ondersteuning en opvang aan dak -en thuislozen wordt uitgevoerd binnen dit taakveld. Deze lasten worden deels door de centrumgemeente bekostigd.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

De ketensamenwerking huiselijk geweld wordt gecoördineerd binnen dit taakveld. Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor betrokkenen bij huiselijk geweld en kindermishandeling, zowel voor burgers, professionals als direct betrokkenen zelf.

De vrouwenopvang heeft als belangrijkste taak opvang en begeleiding en hulp te bieden aan mensen die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling. Er wordt hulp (op maat) geboden aan slachtoffers, kinderen en plegers om het geweld te stoppen en veiligheid te creëren. De hulp kan bestaan uit crisisopvang, begeleid wonen en ambulante hulpverlening in de thuissituatie.

Beschermd Wonen

Beschermd Wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022	-
Regionaal Zorglandschap	

6WMO WMO integraal (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-3.804	-3.804	-3.804	-3.804
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-7.902	-7.964	-7.926	-7.987
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-10.770	-11.198	-11.615	-12.053
6.712 Begeleiding (WMO)	-5.844	-5.844	-5.844	-5.844
6.713 Dagbesteding (WMO)	-3.004	-3.004	-3.004	-3.004
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-807	-807	-807	-807
6.791 PGB WMO	-1.674	-1.679	-1.699	-1.699
6.811 Beschermd wonen (WMO)	-1	-1	-1	-1
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-283	-283	-283	-283
6.91 Coördinatie en beleid WMO	-772	-772	-772	-772
Totaal Lasten	**-34.861**	**-35.356**	**-35.754**	**-36.254**
Baten				
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.513	1.513	1.513	1.513
6.811 Beschermd wonen (WMO)	450	200	-	-
Totaal Baten	**1.963**	**1.713**	**1.513**	**1.513**
Eindtotaal	**-32.898**	**-33.643**	**-34.241**	**-34.741**

6JGD Jeugdzorg - integraal

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-47.142	-45.503	-44.653	-44.653
Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	3. De jonge stad
Portefeuillehouder(s):	H. Hofmeijer
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. In taakveld 6JGD Jeugdzorg - Integraal zijn de taakvelden die horen bij de uitvoering van de jeugdzorg bij elkaar geclusterd vanwege de integraliteit. Het bevat de volgende onderdelen: 6.22 (toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd), 6.751 (jeugdhulp ambulant lokaal), 6.752 (jeugdhulp ambulant regionaal), 6.753 (jeugdhulp ambulant landelijk), 6.761 (jeugdhulp met verblijf lokaal), 6.762 (jeugdhulp met verblijf regionaal), 6.763 (jeugdhulp met verblijf landelijk), 6.792 (PGB jeugd), 6.821 (Jeugdbescherming), 6.822 (Jeugdreclassering) en 6.92 Coordinatie en beleid Jeugd.

Wat willen we bereiken?

We willen dat onze jeugdigen in hun eigen omgeving kunnen opgroeien, zich ontwikkelen en deelnemen in de maatschappij. We geloven in de eigen kracht van onze jeugdigen en hun ouders,- waarbij we zoveel mogelijk handelen vanuit een vraag en te ondersteunen waar nodig. Samen met onze jeugdigen en ouders doen we wat nodig is, gericht op perspectief en ontwikkeling.

6JGD Jeugdzorg - integraal (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-5.483	-5.231	-5.381	-5.381
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-13.482	-13.306	-12.906	-12.906
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-4.309	-4.239	-4.139	-4.139
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	-536	-506	-506	-506
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-15.404	-14.610	-14.110	-14.110
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	-1.251	-1.181	-1.181	-1.181
6.792 PGB Jeugd	-348	-348	-348	-348
6.821 Jeugdbescherming	-3.534	-3.537	-3.537	-3.537
6.822 Jeugdreclassering	-464	-464	-464	-464
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	-2.333	-2.083	-2.083	-2.083
Totaal Lasten	**-47.142**	**-45.503**	**-44.653**	**-44.653**
Eindtotaal	**-47.142**	**-45.503**	**-44.653**	**-44.653**

Bedragen x €1.000

6JGD	Jeugdzorg - integraal (vervolg)		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-47.142	-45.503	-44.653	-44.653
		Baten	-	-	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

We ondersteunen het gezin wat altijd in de lead is met daaromheen het (eigen) netwerk. We versterken de kracht van de samenleving en de maatschappelijke partners en dringen de specialistische jeugdhulp terug. Dit doen we door de maatregelen uit het Knoppenplan Jeugdzorg, verder uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Samen voor de Jeugd Lelystad 2025-2028 uit te voeren.

Taakveld 6.22 - toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd
Onder dit taakveld vallen de kosten voor Jeugd Lelystad, Veilig Thuis, Jeugdprofessional bij de huisarts (JPH) en preventief justitieel kader. De toegang naar de specialistische jeugdhulp is per 1 juli 2021 belegd bij Jeugd Lelystad. Jeugd Lelystad biedt niet zelf hulpverlening. De overeenkomst die liep tot 1 juli 2026 is met 1 jaar verlengd. Op basis van de evaluatie van Jeugd Lelystad en de resultaten van het onderzoek Samenwerking jeugdketen wordt een voorstel voorgelegd aan de raad over “Toekomstverkenning toegang jeugdhulp en bredere governance”. De raad geeft hiermee kaders mee aan het college voor de inrichting van de toegang naar jeugdhulp. Dit wordt een integraal advies vanuit zowel de Hervormingsagenda jeugd, de stevige lokale teams en de gemeentelijke toegang.
De JPH ondersteunen huisartsen bij hun probleemanalyse en verwijsrecht naar jeugdhulp. Zij verlenen laagdrempelige consultatie, kortdurende ondersteuning, interventies en behandeling aan kinderen en/of hun opvoeders. In 2027 gaan we verder met de uitbreiding om meer JPH in te zetten.
Veilig Thuis Flevoland, het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, wordt regionaal, vanuit centrumgemeente Almere, gefinancierd. De subsidie voor 2027 en verder zal rekening houden met de resultaten van het kostprijsonderzoek uit 2026.

Taakveld 6.751 - jeugdhulp ambulant lokaal
Dit betreft begeleiding, behandeling en dagbesteding. Ook de lokale jeugd GGZ valt onder dit taakveld. Deze lokale jeugdzorgvormen zijn opnieuw aanbesteed per 1 juli 2026.

Taakveld 6.752 - jeugdhulp ambulant regionaal
Dit betreffen de ambulante jeugdhulpvormen die regionaal worden ingekocht op basis van samenwerkingsafspraken met de Jeugdhulpregio Flevoland (hier nemen vijf van de zes gemeenten aan deel). De overeenkomst voor hoog specialistische GGZ liep tot 1 januari 2027 en is met 1 jaar verlengd.
In dit taakveld valt ook Thuis op Maat (ToM). Om minder uithuisplaatsingen te realiseren wordt ingezet op het verder voorkomen van jeugdhulp met verblijf en betere doorstroom en uitstroom door o.a. intensief ambulante hulp, zoals ToM. Pas als het thuis echt niet meer kan, wordt een vervangende gezinssituatie of verblijf gezocht. Het contract voor ToM instroom voorkomend is beeindigd per 1 januari 2027. De andere vormen van ToM zijn wel verlengd.
Per 2027 gelden de nieuwe regionale overeenkomsten voor Multidisciplinaire zorg, afgekort Multi. Lelystad neemt alleen deel aan deelproduct intensieve behandeling.

Taakveld 6.753 - jeugdhulp ambulant landelijk en taakveld 6.763 - jeugdhulp met verblijf landelijk
Dit betreft hoogspecialistische hulp (LTA). Namens gemeenten heeft de VNG afspraken gemaakt met landelijke jeugdhulpaanbieders met een zeer specialistische functie, zodat het aanbod van deze specialistische voorzieningen gehandhaafd blijft. Dit is geregeld in een Landelijk Transitiearrangement (LTA). Gemeenten rekenen naar gebruik af. Taakveld 6.753 betreft de landelijke ambulante jeugdhulpvormen en taakveld 6.763 met verblijf.

Taakveld 6.762 - jeugdhulp met verblijf regionaal
Dit betreft pleegzorg, gezinsgericht, residentiele jeugdhulp, gesloten jeugdzorg, crisishulp en klinisch verblijf. Jeugdhulp met verblijf is per 2025 regionaal opnieuw aanbesteed. Om minder uithuisplaatsingen te realiseren wordt ingezet op het verder voorkomen van jeugdhulp met verblijf en betere doorstroom en uitstroom. Daarbij is aandacht voor verdere transformatie naar meer gezinsgerichte vormen en ToM. Pas als het thuis echt niet meer kan, wordt een vervangende gezinssituatie of verblijf gezocht. Bij voorkeur gebeurt dit zoveel mogelijk in de nabijheid van de thuissituatie. Het perspectief op terugkeer naar het eigen gezin van een jeugdige is onderdeel van het begeleidings- of behandelingsplan. Wanneer veiligheid niet meer gewaarborgd kan worden, wordt alles gedaan om een oplossing in het eigen netwerk van het gezin mogelijk te maken.

Taakveld 6.792 - PGB jeugd
Op het moment dat jeugdigen en ouders in aanmerking komen voor jeugdhulp op basis van een individuele voorziening, kunnen zij kiezen voor zorg in natura of een persoonsgebonden budget. De Jeugdwet stelt ten aanzien van het PGB een aantal beperkende voorwaarden, wat maakt dat er steeds vaker wordt gekozen voor zorg in natura.

Taakveld 6.821 - Jeugdbescherming en taakveld 6.822 - Jeugdreclassering
Dit betreft de inzet van gedwongen maatregelen gericht op de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Dit zijn maatregelen die worden opgelegd na uitspraak van de kinderrechter. De jeugdbescherming geeft uitvoering aan civielrechtelijke maatregelen en de jeugdreclassering is gericht op strafrechtelijke maatregelen. Jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt regionaal ingekocht bij de gecertificeerde instellingen.

Taakveld 6.92 Coordinatie en beleid Jeugd
De kosten voor de gemeentelijke capaciteit en de administratieve verwerking voor de uitvoering van de Jeugdwet zijn opgenomen in dit onderdeel. Dit betreft zowel de lokale als regionale uitvoeringskosten. De basis op orde vraagt extra uitvoeringskosten; o.a. voor het herijken van het werkproces maatwerk (bepalingen via de Gecertificeerde instellingen), inhuur contractmanagement , juridisch expertise en 2 fte beleidsadviseur. Er is nog geen zicht op het aandeel incidenteel hierin.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Knoppenplan Jeugdzorg Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
B.V. - Jeugd Lelystad (JEL)

7. Volksgezondheid en milieu

De taakvelden binnen het cluster '7. Volksgezondheid en milieu' hebben betrekking op volksgezondheid, riolering, afval, begraafplaats en milieu. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2027 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

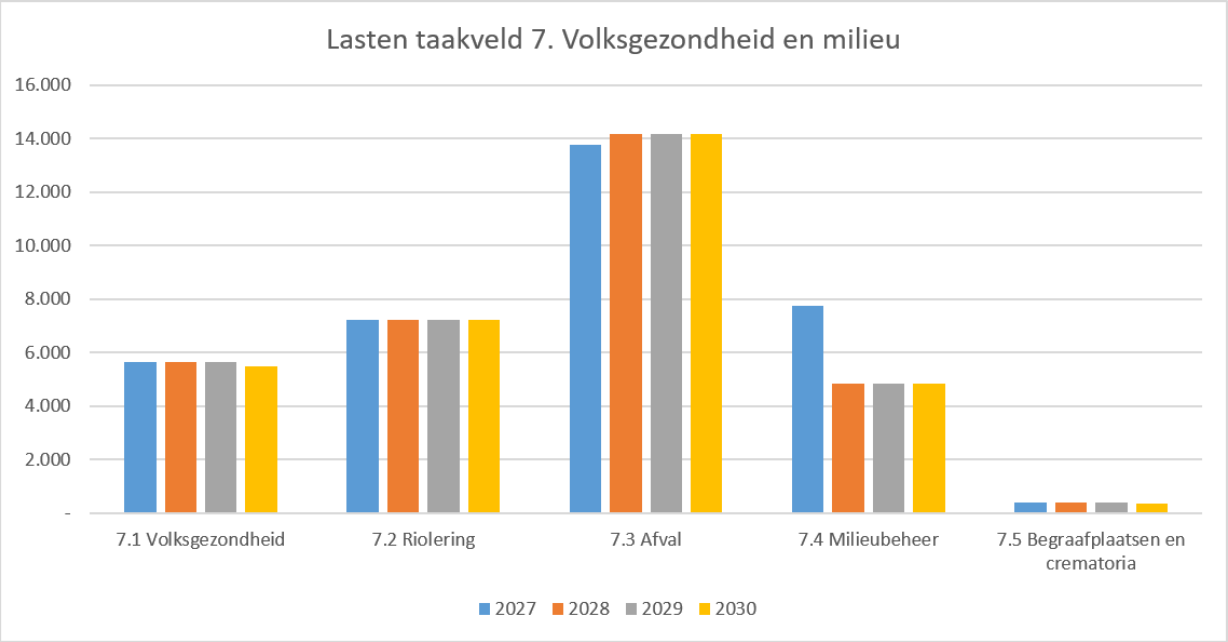

7. Volksgezondheid en milieu (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
7.1 Volksgezondheid	-5.654	-5.655	-5.656	-5.496
7.2 Riolering	-7.199	-7.199	-7.199	-7.199
7.3 Afval	-13.784	-14.178	-14.178	-14.178
7.4 Milieubeheer	-7.754	-4.821	-4.821	-4.822
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-374	-374	-374	-360
Totaal Lasten	**-34.764**	**-32.227**	**-32.228**	**-32.054**
Baten				
7.1 Volksgezondheid	-	-	-	-
7.2 Riolering	9.185	9.185	9.185	9.185
7.3 Afval	17.780	18.279	18.279	18.279
7.4 Milieubeheer	2.779	30	30	30
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	456	456	456	456
Totaal Baten	**30.200**	**27.949**	**27.949**	**27.949**
Eindtotaal	**-4.564**	**-4.278**	**-4.278**	**-4.104**

Bedragen x €1.000

7.1	Volksgezondheid

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-5.654	-5.655	-5.656	-5.496
Baten	-	-	-	-

Thema raadsakkoord:	4. De zorgzame stad
Portefeuillehouder(s):	H. Hofmeijer
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wet publieke gezondheid heeft de gemeente diverse wettelijke taken en verantwoordelijkheden, waaronder de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg en het instellen en instandhouden van een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). Om efficiënter te kunnen werken hebben gemeenten samenwerkingsverbanden afgesloten. De GGD Flevoland is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de wettelijke basistaken op het gebied van volksgezondheid. Als gemeente zorgen we ervoor dat deze taken door de aangewezen partners worden uitgevoerd en de continuïteit wordt gewaarborgd. Het is ook wettelijk bepaald dat de gemeente een GGD in stand dient te houden. Daartoe is de Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Flevoland vastgesteld. In de gemeenschappelijke regeling zijn de wettelijk verplichte taken die worden genoemd in de Wet publieke gezondheid èn die op grond van die wet binnen een gemeentelijke gezondheidsdienst moeten worden uitgevoerd opgedragen aan GGD Flevoland. Dit betreft onder meer de volgende taken:

Monitoring, signalering en advisering
Inzicht in de gezondheidstoestand van de bevolking (onderzoek, monitoring), vroegtijdige signalering gezondheidsrisico's, beleidsadvisering publieke gezondheid, advisering over effectieve preventieprogramma's en gezondheidsbevordering.

Uitvoering taken gezondheidsbescherming
Infectieziektebestrijding, waaronder bestrijding van tuberculose en preventie en bestrijding van seksueel overdraagbare aandoeningen. Met de opkomst van Corona heeft dit een geheel nieuwe ladinggekregen; de taken van GGD zijn hierdoor (tijdelijk) aangepast. Advisering en toezicht op het gebied van Technische hygiënezorg (THZ) en Milieu en Gezondheid (MMK).

Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises
Op basis van de Wet Veiligheidsregio's is er een GGD Rampen Opvang Plan (GROP) opgesteld. Het gaat hierbij om zaken als infectieziektebestrijding, medische milieukunde, gezondheidsonderzoek en psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Jeugdgezondheidszorg
Het basispakket Jeugdgezondheidszorg wordt uitgevoerd door Icare JGZ en GGD JGZ en wordt actief aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar (het gaat hierbij om het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling, het signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen, het geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding en dergelijke).

Naast de diverse wettelijke taken wordt binnen dit taakveld ingezet op de lokale invulling van het preventieve gezondheidsbeleid. In 2026 is de nieuwe nota Lelystad Vitaal tot stand gekomen. Een brede kijk op gezondheid (positieve gezondheid) en het verbinden van preventie en zorg staan hierin centraal. Focus ligt hier op het gezond & vitaal ouder worden en een gezonde leefstijl ontwikkelen.

Daarnaast zal er worden doorgegaan met de intensivering op een aantal thema's. Denk hierbij aan aanbod op het gebied van mentale gezondheid, preventie voor volwassen op het gebied van verslavingszorg en de link met de fysieke leefomgeving zal worden versterkt.

Ook zal in 2027 het AZWA van start gaan als opvolger van het IZA en GALA. Het AZWA richt zich op het toegangelijk houden van kwalitatief goede zorg en ondersteuning in Nederland en de optimaliseren van de aansluiting op het sociaal domein. Het belang van een goede, toekomstbestendige inrichting van zorg en preventie is van belang voor Lelystad; niet alleen voor individuele inwoners maar ook voor de stad als geheel (in termen van vestigingsklimaat en leefbaarheid).

Bedragen x €1.000

7.1	Volksgezondheid (vervolg)		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-5.654	-5.655	-5.656	-5.496
		Baten	-	-	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

We zetten in op een aanbod dat aansluit bij de behoeften van de stad, met een levensloopgerichte benadering: van -9 maanden tot 100 jaar en ouder. Hierbij werken we aan preventie en versterking van gezondheid en welzijn in elke levensfase.

Initiatieven zoals JOGG, die gezond opgroeien en opvoeden bevorderen, worden breder ingezet. We willen de principes van JOGG ook toepassen op volwassenen en ouderen, door middel van netwerksamenwerkingen en lokale partnerschappen. Programma's zoals Sociaal Vitaal dienen hierbij als concrete voorbeelden: gericht op sociale betrokkenheid, vitaliteit en het bevorderen van gezond gedrag bij volwassenen en senioren.

Vanuit de jeugdgezondheidszorg zetten we bovendien in op normalisering van beginnende zorgen en problemen rond ontwikkeling en opvoeding, met oog voor de kracht van gezinnen en hun eigen oplossingen.

Conform het raadsakkoord blijven we investeren in een volwaardig, toegankelijk en integraal zorgaanbod voor alle inwoners, in iedere levensfase.

Gerelateerde beleidsnota's
GGD begroting 2026
Nota Lelystad Vitaal (2026-2029)
AZWA werkagenda

Gerelateerde verbonden partijen
GR - GGD Flevoland

Bedragen x €1.000

7.2	Riolering

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-7.199	-7.199	-7.199	-7.199
Baten	9.185	9.185	9.185	9.185

Thema raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wet Milieubeheer hebben gemeenten een afvalwaterzorgplicht en op basis van de Waterwet hebben gemeenten een hemelwaterzorgplicht en een grondwaterzorgplicht. De uitwerking van deze zorgplichten dient iedere gemeente uit te werken in een zogeheten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), waarin de bijbehorende kosten inzichtelijk worden gemaakt evenals de dekking (in de vorm van rioolheffing).

Wat willen we bereiken?

Voldoen aan de wettelijke zorgplichten op gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater zonder dat er overlast ontstaat voor bewoners en gebruikers.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met de taken op het gebied van afvalwater en waterhuishouding. Het gaat hierbij om de opvang, transport en verwerking van afval- en hemelwater, de inzameling en het transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater en het voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater.

Naast het dagelijks onderhoud en het uitvoeren van inspecties gaat het hierbij ook om het voorzien van kosten die horen bij het groot onderhoud. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de rioolheffing, die geheven wordt bij particulieren. De bijdrage voor het riool vanuit de bedrijven c.q. de niet-woningen ontvangt de gemeente via de ozb.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing worden naast bovenstaande directe kosten, ook de indirecte kosten zoals kwijtscheldingen rioolheffing, de toerekenbare BTW, een deel van de reinigingskosten en de bedrijfsvoeringskosten betrokken. Op basis van het GRP 2022 zal jaarlijks een actualisatie van de tarieven worden doorgevoerd waarin, minus de ICL-bijdrage op dit taakveld, 100% kostendekkendheid het uitgangspunt is.

Het afvalwaterakkoord tussen het waterschap en de gemeente Lelystad is in 2026 vastgesteld. Hiermee is een belangrijke stap gezet in de regionale samenwerking op het gebied van de inzameling en zuivering van afvalwater. Het akkoord biedt duidelijkheid over de gezamenlijke verantwoordelijkheden en afspraken en draagt bij aan een doelmatige en toekomstbestendige aanpak van de afvalwaterketen. Door intensiever samen te werken kunnen gemeente en waterschap beter inspelen op ontwikkelingen en uitdagingen op het gebied van waterbeheer, duurzaamheid en klimaatverandering.

Gerelateerde beleidsnota's
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2022
Rioolbeheerplan 2020 - 2025
Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

Gerelateerde verbonden partijen
-

7.3	Afval

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-13.784	-14.178	-14.178	-14.178
Baten	17.780	18.279	18.279	18.279

Thema raadsakkoord:	7. De duurzame stad	
Portefeuillehouder(s):	R. Matthijs	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Wat willen we bereiken?

Uitvoering geven aan de ambities als vastgelegd in het beleidskader Van Afval Naar Grondstof (VANG), dat er in 2030 60% van al het huishoudelijk afval moet worden gerecycled. In 2035 moet dit 65% zijn. Beoogd effect: vermindering hoeveelheid restafval en toename hoeveelheid ingezamelde grondstoffen. Omdat nog niet alle fases van het Nieuwe Inzamelen uitgevoerd zijn is de doelstelling nog niet behaald.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing worden naast bovenstaande lasten (directe kosten), ook de kwijtscheldingen afvalstoffenheffing, toerekenbare BTW en bedrijfsvoering kosten betrokken en vindt een doorbelasting plaats op het gebied van Handhaving en Reiniging. De beïnvloedbaarheid van de lasten is beperkt en de beïnvloedbaarheid van de baten wordt beperkt door de maximaal toegestane kostendekkendheid van 100%.

In 2022 is de evaluatie over het beleid met de raad opgestart en deze zal dienen als basis voor actualisatie van het beleid. Dit proces wordt in 2026 afgerond.
Vanaf 1 januari 2025 is er een verplichting om ook bij hoogbouw GFT afval gescheiden in te zamelen. Als gevolg van vertraging in de aanloopfase zal dit in 2026 door middel van het plaatsen van bovengrondse verzamelcontainers worden ingevoerd.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Afvalstoffenbeleidsplan 2015	N.V. - HVC

Bedragen x €1.000

7.4	Milieubeheer

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-7.754	-4.821	-4.821	-4.822
Baten	2.779	30	30	30

Thema raadsakkoord:	7. De duurzame stad
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg
Portefeuillehouder(s):	H. Hofmeijer
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft diverse wettelijke verplichtingen op grond van de Omgevingswet, onder meer met betrekking tot milieu en duurzaamheid. Daarnaast worden binnen dit taakveld diverse activiteiten uitgevoerd op het gebied van duurzaamheid (met als hoofddoelen in willekeurige volgorde de energie- en warmtetransitie, het bereiken van een circulaire economie en bewerkstelligen van een klimaatadaptieve stad) en ondersteunt de gemeente inwoners op het gebied van asbestsanering van dakbedekking.

Wat willen we bereiken?

Voor de warmtetransitie is het warmteprogramma opgesteld. Hierbinnen is aangegeven op welke wijze de gemeente uitvoering geeft aan haar taakstelling om richting 2050 aardgasvrij te worden. De raad wordt hierover periodiek geinformeerd met informatienota's. In 2027 wordt ook het omgevingsprogramma Klimaat vastgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen?

De keuze om met HVC als beoogd warmtebedrijf de levering van warmte in grote delen van Lelystad werken we verder uit. Daartoe wordt door het college de warmtekavelstrategie en het warmtekavel vastgesteld. Bedrijven als HVC krijgen dan de kans daarop in te schrijven (aanwijzingsprocedure). Deze inschrijving wordt dan getoetst door ACM. Bij een positieve uitkomst wordt gestart met het opstellen van definitieve warmtekavels en Wijkuitvoeringsplannen in de wijken waar we gaan starten (onder andere Boswijk). Tegelijkertijd wordt er hard gewerkt aan het opzetten van een collectief warmte/koude net in het centrumgebied met als doel daar met een zo laag mogelijke belasting van het elektriciteitsnet mogelijk maken van de grote nieuwbouwopgave en het aardgasvrij maken van de bestaande bouw.

Het omgevingsprogramma Klimaat is de opvolger voor het eerdere duurzaamheidsbeleid. De kadernota duurzaamheid, het uitvoeringsplan en het actieplan duurzaamheid worden met dit programma vervangen. Onderdeel van dit programma zijn de onderwerpen energie (met name de productie en opslag van energie), klimaatadaptatie (actualisatie van de LAS) en het verder uitwerken van het thema circulariteit bij bedrijven en grondstoffengebruik.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota duurzaamheid 2016 - 2025
Actieplan duurzaamheid 2021-2024
Kadernota Op weg naar nieuwe energie, en besluit Volgorde der wijken, Transitievisie warmte
Lelystadse Adaptatie Strategie (LAS)
Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)

Gerelateerde verbonden partijen
GR - OFGV

7.5	Begraafplaatsen en crematoria

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-374	-374	-374	-360
Baten	456	456	456	456

Thema raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg	
Portefeuillehouder(s):	S. de Wilde	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Op basis van de Wet op de lijkbezorging heeft de gemeente diverse wettelijke verplichtingen, zoals het hebben van een begraafplaats.

Wat willen we bereiken?

De gemeente streeft naar een toegankelijke en duurzaam beheerde begraafplaats waar inwoners op een waardige manier afscheid kunnen nemen en dierbaren kunnen herdenken. De begraafplaats heeft een parkachtige uitstraling en biedt een rustige, groene en veilige omgeving waarin een diversiteit aan begraven mogelijk is. Door onder andere kindergraven, islamitische graven, diverse asbestemmingen en het aanbieden van wandgraven draagt de gemeente er zorg voor dat inwoners - ongeacht achtergrond, overtuiging of persoonlijke voorkeur- op een passende wijze afscheid kunnen nemen en dierbaren kunnen herdenken.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de exploitatie van de gemeentelijke begraafplaats. Bij de berekening van de kostendekkendheid van de begraafexploitatie worden naast directe kosten, ook de toerekenbare bedrijfsvoeringskosten betrokken.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Begraafplaatsexploitatie 2015 - 2035	-

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De taakvelden binnen het cluster '8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing' hebben betrekking op ruimtelijke ordening, grondexploitaties van niet- bedrijventerreinen en de beleidsterreinen wonen en bouwen. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2027 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

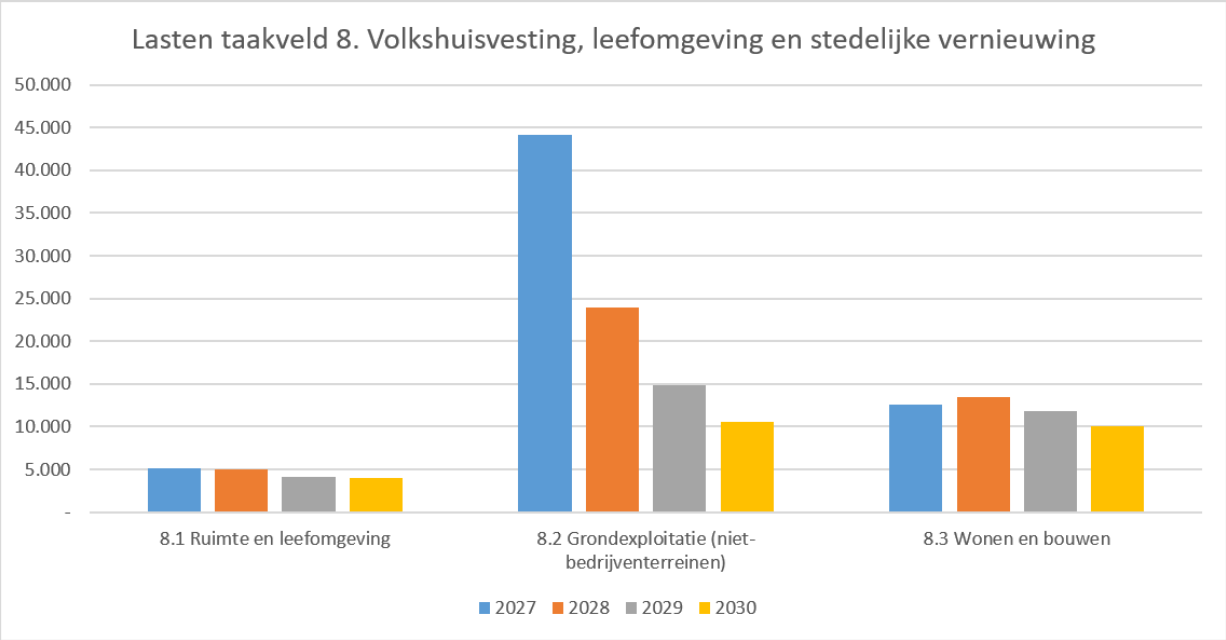

8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
8.1 Ruimte en leefomgeving	-5.156	-5.030	-4.079	-3.979
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-44.088	-23.934	-14.900	-10.571
8.3 Wonen en bouwen	-12.610	-13.495	-11.797	-10.019
Totaal Lasten	**-61.853**	**-42.459**	**-30.776**	**-24.568**
Baten				
8.1 Ruimte en leefomgeving	777	801	50	50
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	43.308	23.154	14.120	9.791
8.3 Wonen en bouwen	8.748	9.639	8.851	9.864
Totaal Baten	**52.833**	**33.594**	**23.021**	**19.705**
Eindtotaal	**-9.020**	**-8.865**	**-7.755**	**-4.864**

Bedragen x €1.000

8.1	Ruimte en leefomgeving		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-5.156	-5.030	-4.079	-3.979
		Baten	777	801	50	50

Thema raadsakkoord:	1. De ontwikkelende stad	
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg	
Portefeuillehouder(s):	M. Bakelaar	
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Omgevingswet hebben gemeenten diverse taken gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. De gemeente richt zich in dit kader op onderzoeken van maatschappelijk relevante ontwikkelingen en het formuleren, monitoren en actualiseren van strategisch ruimtelijk beleid in de omgevingsvisie, het wijzigen van het omgevingsplan of aspecten daarvan.

Wat willen we bereiken?

Tot dit taakveld behoren de lasten die verband houden met de uitvoering van diverse wettelijke taken op grond van de Omgevingswet. Het gaat hierbij om de voorbereiding- en vaststelling van visies, wijzigingen van het omgevingsplan, gebiedsgerichte programma's en het uitvoering geven aan een faciliterend grondbeleid. Ook het planologisch mogelijk maken van nieuwe initiatieven en afhandelen van bezwaar en beroep (in verband met het omgevingsplan en nadeelcompensatie) hoort tot dit taakveld.

Het beoogde effect van de werkzaamheden is het creëren, behouden en het verder verbeteren van een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen we door het zogenaamd evenwichtig toedelen van functies aan locaties.

De beïnvloedbaarheid van de lasten is zeer beperkt, aangezien hier uitvoering wordt gegeven aan een wettelijke taak en er een directe relatie bestaat met andere beleidsterreinen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Afgelopen februari is de omgevingsvisie 2050 afgerond. Bij vaststelling is de wens aangegeven om de uitvoering van de omgevingsvisie te borgen in een uitvoeringsagenda. Daar is al een start mee gemaakt en zal de komende jaren verder aan gewerkt worden om daar een nieuwe werkwijze van te maken.

De transitie van het omgevingsplan is een meerjarig project en zal daarom ook het hele jaar 2027 en daarna in beslag nemen.

De gebiedsprogramma's Waterfront, Hart van de Stad en Zuiderhage zijn inmiddels opgestart en zullen 2027 de werkzaamheden continueren. Daarnaast wordt op strategisch niveau nagedacht en gesproken met Rijk, Provincie en regio over bovenlokale ontwikkelingen en hun effect op de leefomgeving en ontwikkeling van Lelystad.

Gerelateerde beleidsnota's
Structuurplan Lelystad 2015
Lichte actualisatie structuurplan 2015
Nota stedelijke vernieuwing op uitnodiging 2015 - 2018
Woonvisie Lelystad 2022 - 2027
Omgevingsvisie Lelystad 2040
Startnota Doorontwikkeling Omgevingsvisie Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)		2027	2028	2029	2030
		Lasten	-44.088	-23.934	-14.900	-10.571
		Baten	43.308	23.154	14.120	9.791

Thema raadsakkoord:	1. De ontwikkelende stad
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities die in de komende jaren worden ontwikkeld en verkocht. Dit taakveld heeft betrekking op grondexploitaties voor voornamelijk woningbouw waar de gemeente zelf grondeigenaar is. Deze grondexploitaties zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld ruimtelijk en inhoudelijk programma. Dit programma wordt financieel vertaald in een grondexploitatie waar de inkomsten en uitgaven inzichtelijk worden gemaakt. De baten en lasten die in de jaarschijven van dit taakveld zijn weergegeven, hebben betrekking op de jaarschijven van de meerjarige projectbegroting die door de raad zijn vastgesteld. Het zijn daarom ook niet de resultaten van de grondexploitaties. Over de financiële resultaten van de

Wat willen we bereiken?

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor woningbouw zijn - behoudens sociale woningbouw - geen wettelijke taak. Zij dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Het zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening is daarentegen wel een wettelijke taak.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeentelijke grondexploitatie woningbouw is in essentie gericht op de verwerving, productie en levering van bouwrijpe grond als ondersteuning van de ruimtelijke doelen op het gebied van wonen en leven. Het draagt zorg voor bedrijfseconomische optimalisatie bij het ontwikkelen van plannen en advisering over de financieel-economische gevolgen. Hierbij heeft de gemeente de taak om in het kader van actief grondbeleid voldoende grond beschikbaar te hebben, waarbij er verantwoord wordt omgegaan met de risico’s die samenhangen met het exploiteren van gronden. In 2023 heeft de raad de nota grondbeleid 2023-2030 vastgesteld. Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke doelen die de gemeenteraad heeft gesteld.

Na vaststelling van de grondexploitaties kunnen zich ontwikkelingen voordoen op bijvoorbeeld het gebied van wetgeving en economie. Deze invloeden worden zo goed als mogelijk gemanaged en wordt er gestuurd op gewenste uitkomsten. Wijzigingen kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor de balanspositie en risico's. De inkomsten zijn sterk afhankelijk van de marktontwikkelingen. De nieuwbouw van woningen in Lelystad is er op gericht om de komende jaren voldoende woningen te bouwen voor eigen inwoners en aanvullend woningen toe te voegen voor het opvangen van het regionale en landelijke woningtekort. Zuiderhage (voormalig Warande 2.0/ ZuiderC) in Lelystad Zuid biedt mogelijkheden om te voldoen aan een verhoogde en versnelde vraag om bouwgrond. Verder dragen de bestaande stad en de kust locaties bij aan de verdere invulling van de woningbouwopgave. Bij inbreidingslocaties is de doorlooptijd doorgaans langer dan bij uitleglocaties in verband met de participatie van omwonenden.

De huidige productiecapaciteit (gronden in voorraad) is gebaseerd op 350 woningen per jaar. De verhoging van de productiedoelstellingen vraagt dan ook om vergroting van de productiecapaciteit. Verder vindt er woningbouw plaats op gronden van derden. Gezamenlijk moet dit de woningbouw opleveren waar behoefte aan is. Onze opgaven zijn groot en complex en er worden hoge eisen gesteld aan ambities op het gebied van de kwaliteit van ontwikkelingen. Daarmee wordt beoogd te bereiken dat de ontwikkelingen een belangrijke bijdrage leveren aan het verhogen van het welzijn in Lelystad. Tegelijkertijd moeten ontwikkelingen enerzijds betaalbaar blijven voor de eindgebruiker en tevens financieel haalbaar zijn voor de gemeente. Dat vraagt om maatwerk in de ontwikkelingen om zodoende een optimale combinatie van haalbare maatschappelijke ambities binnen een acceptabel financieel kader te bepalen. Het maatschappelijk grondbeleid biedt de mogelijkheden om de afwegingen te maken die daarvoor nodig zijn. Er wordt niet gestreefd naar de hoogst haalbare verkoopprijs bij een gronduitgifte, maar naar het hoogst haalbare integrale resultaat. Het is belangrijk dat mede door inzet van het maatschappelijk grondbeleid regie blijft te worden gevoerd om de woningbouwopgave zowel kwantitatief als kwalitatief mogelijk te maken.

Gerelateerde beleidsnota's
Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid
Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen
-

8.3	Wonen en bouwen

Bedragen x €1.000

	2027	2028	2029	2030
Lasten	-12.610	-13.495	-11.797	-10.019
Baten	8.748	9.639	8.851	9.864

Thema raadsakkoord:	1. De ontwikkelende stad
Portefeuillehouder(s):	E. van der Herberg
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2027:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van o.a. de Woningwet, de Huisvestingswet, Wet goed verhuurderschap, Wet betaalbare huur en het wetsvoorstel Wet versterking regie volkshuisvesting hebben gemeenten diverse wettelijke taken uit te voeren op het gebied van wonen en bouwen. Zo moeten gemeenten beschikken over een actueel en vastgesteld woonbeleid, bijvoorbeeld in de vorm van een woonvisie. Daarnaast schrijft de Omgevingswet (OW) gemeenten voor hoe om te gaan met de omgevingsvergunningen voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu.

Wat willen we bereiken?

De Woonvisie 2022-2027 is in 2024, conform raadsafspraak herijkt. In 2 jaar tijd is er weer veel veranderd waardoor actualisering noodzakelijk was. Grootste veranderingen zijn de manier van hoe we bouwen (volgens de Lelystadse mix), hoe de woningbouw wordt geprogrammeerd en onze groeistrategie op basis van het RIGO woononderzoek.

We geven uitvoering aan het in 2024 vastgestelde Woonwagenbeleid. De belangrijkste opgave hierin is het mogelijk maken van geschikte huisvesting voor woonwagenbewoners. We beschermen en steunen hiermee de identiteit en de levensstijl van de woonwagenbewoner. Dit houdt onder meer in dat de rechten van woonwagenbewoners moeten kunnen worden uitgeoefend, dat zij hun ‘mensenrecht’ moeten kunnen uitoefenen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2026 gaan we verder werken aan het versnellen van de woningbouw. We geven verder vorm aan de versnelingstafels waarin we samenwerken met projectontwikkelaars, we versnellen onze processen voor initiatieven en tenders en we gaan stapelen van ambites tegen.

Gerelateerde beleidsnota's
Woonvisie 2022-2027
Beleidskaders huisvesting arbeidsmigranten
Woonwagen- en standplaatsenbeleid 2024
Woondeal MRA
Prestatieafspraken 2024-2027

Gerelateerde verbonden partijen
-

3.2 Paragrafen

1. Lokale heffingen

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de verschillende gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten die door de gemeente Lelystad worden geheven en geïnd, waarbij wordt ingegaan op de consequenties daarvan voor onze inwoners en bedrijven. De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. Volgens artikel 10 van het BBV bevat deze paragraaf tenminste de onderstaande punten:

- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Beleidsuitgangspunten

In deze programmabegroting 2027 – 2030 geeft de gemeenteraad richting aan de inhoudelijke en financiële strategie van de gemeente Lelystad voor de komende jaren. De eerder door de gemeenteraad aangegeven richting leidt tot de volgende uitgangspunten voor de verschillende tarieven:

- De OZB-opbrengst wordt gecorrigeerd met het indexpercentage van 2,6% en een correctie voor de areaalvergroting;
- De tarieven voor de rioolheffing worden berekend op basis van een 100% kostendekkende rioolheffing;
- De tarieven voor de afvalstoffenheffing worden berekend op basis van een 100% kostendekkende afvalstoffenheffing;
- In deze programmabegroting is besloten de hondenbelasting niet te verhogen.
- De legestarieven 2026 worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 2,6%, tenzij wettelijke voorschriften dit verhinderen of hiervan gemotiveerd wordt afgeweken. De maximale kostendekkendheid bedraagt voor de leges eveneens 100%;
- De tarieven lijkbezorgingrechten worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 2,6% tot maximaal kostendekkend;
- De tarieven marktgelden worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 2,6% tot maximaal kostendekkend;
- De tarieven liggelden Bataviahaven overeenkomstig te laten zijn met de tarieven van omliggende Lelystadse havens;
- De Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Larserpoort is in 2022 met vijf jaar verlengd. De BIZ-bijdrage wordt geheven van de eigenaar naar een vast bedrag per belastingobject voor een periode van 5 jaar. De verordening wordt in 2027 niet gewijzigd;
- De tarieven toeristenbelasting worden niet gewijzigd.

Toelichting op de diverse gemeentelijke belastingen

Binnen de gemeente kennen we verschillende soorten gemeentelijke belastingen, namelijk algemene belastingen, heffingen en rechten (leges).

De algemene belastingen
De gemeente is vrij in de besteding van de opbrengst van de algemene belastingen. Bij het innen van deze belastingen bestaat er geen directe relatie tussen wat de burger betaalt en de door de gemeente geleverde dienst. Tot de lokale belastingen die bij de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente horen, behoren de OZB, de parkeerbelastingen, de hondenbelasting en de precariobelasting.

Collectieve dienstverlening (heffingen)
De heffingen behoren niet tot de algemene dekkingsmiddelen, maar dienen ter dekking van de kosten van de algemene dienstverlening. De belangrijkste heffingen zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Individuele dienstverlening (rechten)
Naast belastingen heft de gemeente rechten in de vorm van leges voor de individuele dienstverlening aan haar burgers. Leges worden geheven als vergoeding voor een door de gemeente te verlenen individuele dienst, waarom de burger of het bedrijf heeft verzocht. Het verzoeken om een bepaalde individuele dienst of product is wel voorwaarde om leges te kunnen heffen.

Deze dienstverlening kan bestaan uit het verstrekken van een paspoort of een uittreksel uit het bevolkingsregister, maar ook bijvoorbeeld uit de verlening van een bouwvergunning of een gebruiksvergunning.

Een aantal tarieven wordt door de Rijksoverheid voorgeschreven (wettelijk vastgestelde tarieven). In dit kader kan gedacht worden aan de te heffen leges voor het aanvragen van het eerder genoemde paspoort, een identiteitskaart, een verklaring omtrent gedrag, een uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand en de leges voor het aanvragen van het Nederlanderschap. Daarnaast zijn er tarieven waaraan de Rijksoverheid een maximum gesteld heeft. De tarieven voor reisdocumenten zijn hiervan een voorbeeld.

De geraamde opbrengst van de leges mag maximaal gelijk zijn de geraamde kosten ter zake. Een van de speerpunten is ook het percentage kostendekkendheid van de leges te verhogen. Op dit moment zijn de geraamde opbrengsten ten opzichte van de geraamde kosten, in de vorm van de in rekening gebrachte tarieven, niet voor alle leges kostendekkend.

Geraamde inkomsten

In onderstaande tabel zijn de inkomsten uit de lokale heffingen opgenomen zoals die binnen de gemeente Lelystad begroot zijn. Deze worden vervolgens per onderdeel toegelicht.

Gemeentelijke belastingen (bedragen x €1.000)	**Begroting 2027**	**Procentueel 2027**
Algemene belastingen		
1. Onroerende-zaakbelastingen	36,58	50,4%
2. Parkeerbelastingen	2,49	3,4%
3. Hondenbelasting	0,59	0,8%
4. Toeristenbelasting	0,40	0,6%
Collectieve dienstverlening (heffingen)	0,00	0,0%
5. Afvalstoffenheffing	18,02	24,8%
6. Rioolheffing	9,50	13,1%
7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort	0,13	0,2%
Individuele dienstverlening (rechten)	0,00	0,0%
8. Leges	4,36	6,0%
9. Lijkbezorgingsrechten	0,46	0,6%
11. Marktgelden	0,13	0,2%
Totaal Inkomsten uit lokale heffingen	**72,65**	**100%**

De Bedrijven investerings Zone opbrengst (BIZ-opbrengst) wordt als subsidie uitgekeerd onder inhouding van gemeentelijke kosten.

De algemene belastingen

1. *Onroerende zaakbelastingen (OZB)*

De OZB is een belangrijke eigen inkomstenbron van de gemeente. Deze inkomsten worden onder andere gebruikt voor zaken als: wegen, cultuur, openbare verlichting, maatschappelijke dienstverlening en onderwijs. Onder de naam ‘onroerende zaakbelasting’ worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken de eigenarenbelasting geheven:

- een eigenarenbelasting van degene die aan het begin van het kalenderjaar eigenaar is van een onroerende zaak (bijvoorbeeld woning en/of bedrijf);

- een gebruikersbelasting van degene die aan het begin van het kalenderjaar gebruiker is van een niet-woning.

De OZB wordt in 2027 verhoogd met een peilaanpassing van 2,6%.

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) wordt er voor elke individuele onroerende zaak een waarde vastgesteld. Aan de hand van de waarde wordt het te betalen bedrag aan onroerende zaakbelasting berekend. Middels een aanslag wordt het te betalen bedrag aan de belastingplichtige opgelegd.

2. *Parkeerbelasting*

In het kader van de parkeerregulering worden de volgende belastingen geheven:

a. een belasting ter zake van het parkeren van een voertuig op een bij, dan wel krachtens deze verordening in de daarin aangewezen gevallen op een door het college te bepalen plaats, tijdstip en wijze;
b. een belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning aangeven plaats en wijze.

De opbrengsten uit deze belastingsoort zoals in deze paragraaf weergegeven zijn gebaseerd op de huidige vastgestelde tarieven voor straatparkeren, garageparkeren en vergunningen. De vaststelling van de tarieven wordt in de tarievennota aan de raad voorgelegd.

3. *Hondenbelasting*

Onder de naam ‘hondenbelasting’ wordt een belasting geheven ter zake van het houden van een hond binnen de gemeente Lelystad. Het betreft een algemene belasting waarvan de inkomsten toevallen aan de algemene middelen. In deze programmabegroting 2027 – 2030 worden geen voorstellen gedaan om de begrote opbrengsten of de gehanteerde tarieven aan te passen.

4. *Toeristenbelasting*

De toeristenbelasting is in 2021 ingevoerd. Het is een algemene belasting waarvan de inkomsten toevallen aan de algemene middelen. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid biedt tot overnachten tegen betaling aan personen die niet in de Basisregistratie personen in Lelystad zijn ingeschreven. De tarieven zoals die gelden voor 2026 volstaan om ook voor 2027 de geraamde opbrengst te generen. Daarom worden er geen wijzigingsvoorstellen gedaan.

Collectieve dienstverlening (heffingen)

5. *Afvalstoffenheffing*

Vanuit de wet is de gemeente belast met de inzamelverplichting en verwerking van huishoudelijk afval. Het betreft hier de inzameling aan huis of vanuit verzamelcontainers van rest- en gft-afval en van andere huishoudelijke afvalstromen zoals papier, glas, textiel, grof huishoudelijk afval, etc. De afvalstoffenheffing stijgt in 2027 als gevolg van indexering van uitvoerings- en verwerkingskosten, door toename van het aantal huisaansluitingen, door de invoering van GFT inzameling bij hoogbouw, CO2- en vrachtwagenheffing en hieraan gerelateerde toerekenbare BTW en te verlenen kwijtschelding. Het gaat per saldo om een bedrag van zo’n €1,2 mln. Dat leidt tot een stijging van de tarieven. Voor een opbouw van de kostenbasis verwijzen wij u naar het hoofdstuk ‘Kostendekkenheid heffingen en rechten’ in deze paragraaf.

6. *Rioolheffing*

Vanuit de wet is de gemeente belast met verschillende zorgplichten op het terrein van water: afvalwater, hemelwater en grondwater. Het resultaat en de doelmatigheid van de maatregelen staat voorop, niet de wijze waarop de gemeente haar zorgplicht nakomt. De opbrengsten van de rioolheffing dienen te worden aangewend voor de nakoming van deze zorgplichten. Onder de naam "rioolheffing" wordt een heffing opgelegd aan, in Lelystad, gebruikers van woningen (naar het aantal personen in het huishouden) en eigenaren van niet-woningen (naar de WOZ-waarde van de onroerende zaak). De kosten voor de gemeentelijke zorgplichten nemen in 2027, als gevolg van indexering en hieraan gerelateerde kosten zoals BTW en te verlenen kwijtschelding, toe. Daarnaast neemt de ICL-bijdrage af. Het gaat per saldo

om een bedrag van zo'n € 312.000 Dat resulteert in een tariefsverhoging. Voor een opbouw van de kostenbasis verwijzen wij u naar het hoofdstuk 'Kostendekkenheid heffingen en rechten' in de paragraaf.

7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort (BIZ-Larserpoort)

Gemeenten hebben met de Wet op de bedrijveninvesteringszones (Wet BIZ) de bevoegdheid om een gebied aan te wijzen als bedrijveninvesteringszone (BIZ). Het gebruik van de BIZ is bedoeld om activiteiten en voorzieningen te realiseren op verzoek van de gezamenlijke ondernemers, maar die niet behoren tot het basisvoorzieningenniveau van de gemeente. In deze zone mag een bestemmingsbelasting (de BIZ-bijdrage) worden geheven ter financiering van door een meerderheid van de bijdrageplichtigen gewenste extra voorzieningen. De BIZ-opbrengst wordt als een subsidie uitgekeerd aan de BIZ-stichting.

De huidige vijfjarige looptijd van de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Larserpoort eindigt op 31 december 2026. Om de BIZ met ingang van 1 januari 2027 voor een nieuwe periode van vijf jaar te kunnen voortzetten, moet opnieuw worden vastgesteld dat hiervoor voldoende draagvlak bestaat onder de bijdrageplichtigen.

Individuele dienstverlening (rechten)

8. Leges

8a. Leges omgevingsvergunning

De leges voor een omgevingsvergunning zijn kosten die de gemeente in rekening brengt voor het in behandeling nemen van aanvragen omgevingsvergunning. Deze vergunning is nodig voor activiteiten zoals bouwen, slopen, milieuveranderingen, kappen van bomen, en andere zaken die invloed hebben op de fysieke leefomgeving.
Begin 2027 wordt een besluit voorgelegd aan de gemeenteraad ten behoeve van het vaststellen van de wijziging van het omgevingsplan waarmee meer vergunningen, ontheffingen en meldingen op grond van de Verordening Fysieke Leefomgeving omgevingsplanactiviteiten worden, en verhuizen van hoofdstuk 1 naar hoofdstuk 2 van de legesverordening.

8b. Leges burgerlijke stand

Dit betreffen de leges voor het sluiten van een huwelijk of geregistreerd partnerschap (burgerlijke stand). De kostendekkendheid van de leges burgerlijke stand heeft onze aandacht.

9. Lijkbezorgingrechten

Op basis van de Verordening Lijkbezorgingrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De tarieven zullen conform de vastgestelde inflatiecorrectie worden verhoogd. Dit leidt op begrotingsbasis tot een kostendekkendheid van 100%.

10. Marktgelden

Marktgeld is een vergoeding voor het innemen van een standplaats op een plaatselijke markt. De hoogte hiervan wordt opgenomen in de verordening op de heffing en invordering van marktgelden.

Lokale lastendruk

Hieronder wordt indicatief aangegeven wat de lastendruk zal zijn voor het jaar 2027. Hierbij is uitgegaan van een trendmatige stijging van de tarieven met 2.6%. Gelet op de stijging van de kosten van de afvalstoffenverwerking met 6% t.o.v. 2026 zal naar verwachting het noodzakelijk blijken te zijn om de tarieven voor de afvalstoffenheffing met een extra 2.4% bovenop de trendmatige verhoging te moeten vaststellen. De definitieve lasten zullen door de raad bij de vaststelling van de tarievennota en de belastingverordeningen worden gepresenteerd.

Belastingsoort (bedragen x €1)	**Lastendruk 2025**	**Lastendruk 2026**
Afvalstoffenheffing, 3 personen	465	509
Rioolheffing, 3 personen	237	244
Onroerende- zaakbelasting	397	408

Lastendruk- vergelijking woonlasten 2025

De “Atlas van de lokale lasten” van het COELO is een jaarlijks overzicht van de heffingen van gemeenten, provincies en waterschappen. Het geeft onder andere een overzicht van de hoogte en ontwikkeling van de lokale belastingen. Onderstaande tabel laat de woonlasten voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens zien. De rangorde is gekoppeld aan de meerpersoonshuishoudens. Het is goed om te weten dat gemeenten met duur onroerend goed hoge woonlasten kennen, echter gemeenten met goedkoop onroerend goed hebben niet altijd navenant lagere woonlasten. Het eerste is geheel volgens verwachting, omdat gemeenten met duur onroerend goed minder geld uit het gemeentefonds ontvangen.

Gemeente (bedragen x €1)	Woonlasten eenpersoons huishoudens 2025	Woonlasten eenpersoons huishoudens 2024	Woonlasten meerpersoons-huishoudens 2025	Woonlasten meerpersoons-huishoudens 2024	rangnummer: 1 = laagste woonlasten 2025	rangnummer: 1 = laagste woonlasten 2024
Flevoland	**1087**	**1003**	**1160**	**1068**		
Dronten	1012	943	1110	1000	248	192
Noordoostpolder	952	886	1030	964	172	132
Zeewolde	114	1132	1206	1226	296	315
Lelystad	1001	934	1195	1110	291	280
Almere	1162	1056	1186	1078	285	263
Urk	1052	994	1052	994	194	186
Vergelijkbare gemeenten(1)						
Leidschendam-Voorburg	1007	924	1085	995	225	187
Vlaardingen	977	940	1066	1028	207	222
Roosendaal	978	922	1014	957	156	141

Kwijtschelding

Kwijtschelding particulieren

Indien een belastingschuldige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te kunnen voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding van belasting worden verleend. De kwijtscheldingsnorm die in Lelystad wordt gehanteerd bedraagt 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen die een inkomen hebben op bijstandsniveau (= gelijk aan de norm van 100%) of lager, in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding.

Kwijtschelding wordt alleen verleend voor de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor de overige belastingen, zoals bijvoorbeeld de hondenbelasting of de leges wordt geen kwijtschelding verleend. Daarnaast bestaat binnen de Participatiewet de kostendelersnorm, deze norm houdt in dat als men een woning deelt met meer volwassenen, de bijstandsuitkering daarop wordt aangepast ofwel naar beneden wordt bijgesteld. Hoe meer personen van 21 jaar of ouder in de woning, hoe lager de bijstandsuitkering. De redenering hierachter is dat wanneer er meer personen in één woning wonen, de woonkosten gedeeld kunnen worden.

Kwijtschelding ondernemers

Net als natuurlijke personen kunnen er kleine ondernemers zijn die op een minimuminkomen uitkomen. Ze verkeren daarmee in dezelfde situatie als natuurlijke personen op bijstandsniveau. Om de kleine ondernemers die van een minimuminkomen dienen rond te komen de kans te geven om het ondernemerschap verder te ontwikkelen, zodat ze niet op een uitkering hoeven terug te vallen, is het wenselijk om kwijtschelding te kunnen verlenen. Daarnaast zou deze mogelijkheid de drempel van uitkeringsgerechtigde naar startende ondernemers kunnen verlagen en tevens de armoedeval. De uitkeringsgerechtigde geniet immers al kwijtschelding. De regels van de inkomens- en vermogenstoets voor particulieren geldt ook voor de ondernemers.

Kwijtschelding Gemeentelijke belastingen (bedragen x €1.000)	**Begroting 2027**
Afvalstoffenheffing	1.226
Rioolheffing	559
Onroerende zaakbelasting	35
Totaal kwijtschelding gemeentelijke belastingen	**1.820**

Kostendekkendheid heffingen en rechten

De kostendekkendheid van de heffingen/rechten verschaft inzicht in de procentuele over- of onderdekking van de diensten en producten gemeente breed. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt dat de gemeente niet meer aan inkomsten/baten geniet (in rekening brengt) dan dat zij hiervoor aan kosten/lasten maakt om de diensten en producten te verwerken/leveren. De inkomsten/baten en de kosten/lasten zijn ontleend aan de begroting. De geraamde kosten zijn conform de nieuwe BBV-regels berekend.

Uitgangspunten- directe kosten en indirect toerekenbare kosten
De uitgangspunten die gehanteerd worden bij de berekening van de kosten bij ieder onderdeel zijn uit te splitsen in directe- en indirect toe te rekenen kostencomponenten. Dit zijn kosten die in meer of mindere mate verbonden zijn aan het proces dat leidt tot het gewenste product of vorm van dienstverlening. Voorbeelden hiervan zijn:

- Personeelskosten;
- Hard- en software;
- Vakinhoudelijke abonnementen;
- Kapitaallasten;
- Groot- en dagelijkse onderhoudskosten.

Naast de directe kosten is er nog een aantal 'indirect' toe te rekenen kostencomponenten, die eveneens onderdeel uitmaken van de totale berekening. Dit zijn kosten die in mindere mate zijn verbonden aan het hierboven genoemde proces. Het gaat daarbij om:

- Toerekenbare BTW (alleen over de directe uitvoeringskosten, dit laat deze kosten met 21% toenemen);
- Toerekenbare concernoverhead (zie de paragraaf bedrijfsvoering);
- Toerekenbare overige kosten (afhankelijk van de soort heffing worden bepaalde aanpalende kostencomponenten toegerekend, zo wordt bijvoorbeeld een deel van de reinigingskosten toegerekend aan de rioolheffing (straatvegen) en wordt een deel van de kosten voor toezicht toegerekend aan de afvalstoffenheffing.

In de passage hieronder wordt op basis van bovenstaande uitgangspunten ingegaan op de kostendekkendheid van elk van de (geclusterde) terreinen.

Heffingen
De afvalstoffenheffing en rioolheffing mogen op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend zijn. Onderstaande tabellen geven inzicht in de geraamde inkomsten, de geraamde kosten en de mate van kostendekkendheid.

Afvalstoffen

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	392.260		
- Uitvoeringskosten	13.653.300		
- Overig	1.516.438		
Indirect toe te rekenen kosten			
- toerekenbare BTW	2.383.333		
- concernoverhead	305.628		
- overige toerekenbare kosten	691.658		
Baten			
- afvalstoffenheffing		-18.023.478	
- Overige opbrengsten		-919.139	
		0	
Totaal	**18.942.617**	**-18.942.617**	**100%**

Riolering

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	797.290		
- Uitvoeringskosten	2.223.588		
- Overig	4.928.202		
Indirect toe te rekenen kosten			
- toerekenbare BTW	1.200.430		
- concernoverhead	681.264		
- overige toerekenbare kosten	511.658		
Baten			
- Rioolheffing		-9.496.768	
- ICL-Bijdrage		-846.755	
Totaal	**10.342.433**	**-10.343.523**	**100%**

Leges

De kostendekkendheid van de leges ligt op 56%. Mogelijkheden om dit percentage te verhogen worden voornamelijk beperkt door wettelijk vastgelegde maximum tarieven, bijvoorbeeld voor rijbewijzen en reis- en identiteitsdocumenten.

Leges kostendekkendheid 2027 Bedragen x €1.000	Geraamde baten	Geraamde lasten	Kosten-dekkendheid
Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening	1.632	4.013	41%
Hoofdstuk 2 Omgevingswet	2.892	3.897	74%
Hoofdstuk 3 Europese dienstenrichtlijn	149	988	15%
Totaal	**4.673**	**8.898**	**53%**

Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening

Paragraaf 1: Burgerlijke Stand

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	244.685		
- Uitvoeringskosten	205.122		
- Overig	2.060		
Indirect toe te rekenen kosten			
- Concernoverhead	209.603		
Baten			
- Leges		-98.065	
Totaal	**661.470**	**-98.065**	**15%**

Paragraaf 2 t/m 7: Reisdocumenten, rijbewijzen, overige dienstverlening

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	961.181		
- Uitvoeringskosten	47.008		
- Overig	44.432		
Indirect toe te rekenen kosten			
- Concernoverhead	861.931		
Baten			
- Leges		-831.367	
- Rijksleges	641.709	-641.709	
Totaal	**2.556.260**	**-1.473.076**	**58%**

Paragraaf 8 t/m 11 Gemeentearchief, bijz.wetten, beschikkingen APV en VFL, diversen

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	397.687		
- Uitvoeringskosten	76.668		
Indirect toe te rekenen kosten			
- Concernoverhead	320.709		
Baten			
- Leges	-	-311.169	
Totaal	**795.064**	**-311.169**	**39%**

Hoofdstuk 2, Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen

Paragraaf 1 t/m 14: Omgevingsvergunningen

- Personeelskosten	2.079.375		Percentage kostendekkendheid
- Uitvoeringskosten	217.439		
- Overig	45.592		
	0		
	0		
- Toerekenbare BTW	55.237		
- Concernoverhead	1.499.533		
- Leges	-	-2.892.000	
Totaal	**3.897.176**	**-2.892.000**	**74%**

Hoofdstuk 3, Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn.

Paragraaf 1: Toezicht op openbare inrichtingen

- Personeelskosten	72.411		Percentage kostendekkendheid
- Concernoverhead	49.804		
- Leges		-21.863	
Totaal	**122.215**	**-21.863**	**18%**

Paragraaf 2: Organiseren evenementen, markten

- Personeelskosten	342.510		Percentage kostendekkendheid
- Uitvoeringskosten	64.096		
- Overig	33.872		
- Concernoverhead	247.062		
- Leges evenementen		-21.654	
- Baten/leges marktgelden		-99.503	
- Overige baten markt		-33.354	
Totaal	**687.540**	**-121.157**	**18%**

Paragraaf 3, Overige hoofdstukken

- Personeelskosten	100.134		Percentage kostendekkendheid
- Concernoverhead	77.687		
- Leges	-	-5.819	
Totaal	**177.821**	**-5.819**	**3%**

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf gaan we in op de actuele risico's en het weerstandsvermogen dat beschikbaar is om de gevolgen van deze risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit enerzijds en de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit anderzijds.

In april 2024 heeft de Raad de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Hierin is het beleid ten aanzien van het omgaan met risico's terug te lezen.

Leeswijzer
Deze paragraaf start met een inventarisatie van de risico's (2.1), In paragraaf 2.2 wordt op basis van de inventarisatie de gewenste weerstandscapaciteit in beeld gebracht en in paragraaf 2.3 wordt de beschikbare weerstandscapaciteit getoond. Wanneer de gewenste weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit kan het weerstandsvermogen van de gemeente worden bepaald (2.4).

2.1 Inventarisatie risico's

In deze paragraaf wordt de inventarisatie van de risico's weergegeven. Dit zijn de risico's waarvan we als organisatie op dit moment kunnen inschatten dat ze zich wellicht gaan voordoen. Risico's lopen in de uitvoering van ons werk is niet altijd te voorkomen. Wel zorgen we voor een goede administratieve organisatie. Dit is de basis voor het voorkomen van risico's. Het systeem van risicomanagement wordt toegelicht in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2024.

Hierna gaan we in op financiële en niet-financiële risico's. Bij niet-financiële risico's gaat het om mogelijke gebeurtenissen die weliswaar geen direct financieel gevolg hebben maar die bijvoorbeeld wel de reputatie van de gemeente schaden. Of risico's die wel een financieel gevolg hebben, maar waarvan het risicobedrag nog niet in te schatten is. Deze niet-financiële of niet te kwantificeren risico's zijn hieronder weergegeven. Daarna volgt het overzicht met de top 10 van financiële risico's. Bij ieder risico is gekeken naar het mogelijke schadebedrag en de kans dat het risico zich voordoet. Het gaat hier om risico's die niet anders te ondervangen zijn dan door het aanwenden van weerstandscapaciteit. Risico's die binnen de exploitatie worden opgevangen, waar een risicovoorziening voor is ingesteld of (reguliere) risico's waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, hebben geen financiële consequenties en maken daarom geen deel uit van deze paragraaf. Voor risico's met een kans groter dan 75% zal een voorziening getroffen worden.

Tot slot is nog goed om op te merken dat de inventarisatie van de risico's een momentopname betreft. Het is een statisch overzicht van risico's die tijdens het opstellen van deze paragraaf in beeld waren. Een meer dynamisch overzicht van risico's gedurende het lopende jaar is terug te vinden in de begrotingsmonitor waarbij risico's op overschrijding van een aantal majeure budgetten wordt weergegeven in bandbreedtes.

Niet financieel of niet te kwantificeren risico's

Podium-instellingen	**Omschrijving risico**
	Vanwege opeenlopende taakstellingen in de voorgaande jaren hadden de grote gesubsidieerde culturele instellingen al voor de coronacrisis moeite om een sluitende exploitatie te realiseren. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke krimp in het eigen vermogen. Met steunmaatregelen hebben de instellingen de coronaperiode uiteindelijk goed doorstaan. Na een aanvankelijke grote daling van het bezoek aan de podiuminstellingen, zijn de bezoekers en gebruikers gelukkig weer teruggekeerd. Maar dit zorgt er niet voor dat de exploitatie van met name de podia eenvoudiger is geworden. De inkomsten zijn de afgelopen jaren gestegen, maar de kostenstijging was beduidend hoger. Onder meer door inflatie, energielasten en cao-ontwikkelingen en prijsstijgingen door het landelijke Fair Pay beleid (inhaalslag voor de honorering van cultuurmakers en medewerkers in de sector) en de strengere controle op de wet DBA. Terwijl de kosten blijven stijgen, hebben de podia weinig financiële ruimte om te groeien en te innoveren. Het volledig doorberekenen van de kostenstijging op tickets, lidmaatschap en cursusprijzen heeft direct een negatief effect op de vraag en de mogelijkheden tot cultuurdeelname bij een grote groep inwoners en is daarmee niet volledig mogelijk. Ook worden ticketprijzen in belangrijke mate door de podiumproducenten landelijk vastgelegd. De financiële positie van de gesubsidieerde instellingen wordt op basis van de subsidievoorwaarden aan de hand van halfjaarrapportages en de jaarrekeningen structureel gemonitord. De kostenstijging heeft een duidelijk gevolg voor het exploitatieresultaat. Het eigen vermogen van de podia is daardoor volledig verdampt. Daarmee hebben de instellingen geen mogelijkheden meer om financiële tegenvallers zelf op te vangen.
	Beheersmaatregel
	De culturele instellingen hebben hun maatschappelijke output gereduceerd en kosten zoveel mogelijk beperkt. Waar de mogelijkheid bestond is door de instellingen gebruik gemaakt van compensatiemaatregelen van zowel het rijk als van de gemeente. De hoge kostenstijging kan niet of slechts beperkt worden doorberekend in de prijzen omdat de ticketprijzen veelal direct worden bepaald door theaterproducenten en hogere ticketprijzen voor veel inwoners de toegankelijkheid tot cultuur beperkt.

Niet financieel of niet te kwantificeren risico's

Opvang Oekraïners	**Omschrijving risico**
	Landelijk worden door diverse gemeenten, in opdracht van het Rijk via de regeling Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO), sinds 2022 vluchtelingen opgevangen uit Oekraïne. Binnen de gemeente Lelystad worden vanuit deze regeling +/- 400 vluchtelingen opgevangen. Gemeenten ontvangen van het Rijk voor de opvang twee soorten vergoedingen. Een vergoeding voor het geschikt maken of realiseren van gebouwen voor de opvang, de zogenaamde transitiekostenvergoeding, en een vergoeding per opvangplek. De transitiekosten worden in principe volledig vergoed op basis van de werkelijk gemaakte kosten. De vergoeding per opvangplek betreft een vast bedrag per dag op basis van feitelijk aantal gerealiseerde opvangplekken. Indien bij het opvangdeel op jaarbasis een overschot ontstaat, dan hoeft volgens de huidige regeling het overschot niet te worden terugbetaald. Mocht sprake zijn van een tekort, dan kan de gemeente een verzoek indienen voor een aanvullende vergoeding. De vraag is of dit ook zo blijft. Daarnaast is sinds de start van de opvang in 2022 de vergoeding per opvangplek een aantal keren naar beneden bijgesteld. Tot 2023 was de vergoeding afdoende, echter nu de vergoeding op €44,- per bed per dag is gesteld, komen we niet meer uit. Het Rijk heeft in de regeling opgenomen gemeenten schadeloos te stellen via de SISA, maar wel ná goedkeuring vooraf. Dat maakt de 100% dekking onzeker en daarmee een risico. De in 2022 vastgestelde Regeling Tijdelijke Bescherming (RTB) liep officieel af op 3 maart 2027, maar is met 1 jaar verlengd tot 3 maart 2028.
	Beheersmaatregel
	Nieuwe ontwikkelingen rond de regeling Gemeentelijke Opvang Oekraïners zullen worden gemonitord. Diverse bezuinigingen zijn doorgevoerd zoals minder personeel.

Jeugdzorg	**Omschrijving risico**
	De kosten die gemeenten maken voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van de jeugdzorg nemen ieder jaar toe en liggen een stuk hoger dan de bijdrage die daarvoor via het gemeentefonds wordt ontvangen van het Rijk. Dit geldt ook voor de gemeente Lelystad. Er is een egalisatiereserve jeugdzorg ingesteld waarin de ontvangen compensatiemiddelen gereserveerd zijn (deze compensatie is verstrekt tot en met 2027). Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 is besloten om €9,5 miljoen van het positieve rekeningresultaat toe te voegen aan de egalisatiereserve jeugdzorg, resulterend tot een totaal egalisatiereserve van €23 miljoen. Deze egalisatiereserve is op basis van de huidige inzichten voldoende voor de uitgaven in 2026. Voor de jaren 2027 en verder worden in de kaderbrief 2027 een aantal scenario's voor de Jeugdzorg uitgewerkt. In elk van de drie scenario's is er sprake van structurele tekorten. In het raadsakkoord is afgesproken dat er bij het opstellen van de programmabegroting 2027 - 2030 wordt uitgegaan van het scenario 'neutraal' bij de raming van het kostenniveau en dat er wordt uitgegaan van het scenario 'meest gunstig' bij de raming van de compensatie vanuit het Rijk. Op basis van de huidige inzichten is dit het meest realistisch. Het blijft een risico of de kosten en baten zich werkelijk zo zullen ontwikkelen.
	Beheersmaatregel
	Via het Knoppenplan Jeugdzorg Lelystad (door raad vastgesteld op 15 oktober 2024) is richting gegeven aan maatregelen om de jeugdzorg voor de toekomst houdbaar en betaalbaar in te richten. Deze maatregelen zijn verder uitgewerkt in een Uitvoeringsprogramma Samen voor de jeugd Lelystad 2025-2028, dat door het college op 25 maart 2025 is vastgesteld. Op 1 april 2026 is de regisseur transitie jeugd gestart. Deze persoon is verantwoordelijk voor het coördineren en aansturen van de transitieprocessen binnen het jeugddomein, waaronder het uitvoeringsprogramma van het knoppenplan. De uitgangspunten van het knoppenplan zijn verwerkt in de nieuwe Verordening Jeugdhulp Lelystad die per juli 2025 in werking is getreden en in de nieuwe inkoop lokale jeugdhulp. De nieuwe overeenkomsten lokale jeugdhulp zijn in gegaan op 1 juli 2026. Verder wordt er met ingang van 1 januari 2027 ingezet op een alternatief product (Multi) als vervanging van het regionale product Thuis op Maat.

Werkeiland	**Omschrijving risico**
	Vanwege een raadsbesluit (na amendering) inzake Werkeiland heeft onderzoek plaatsgevonden met een ontwikkelaar (Levago) naar laagbouw in plaats van hoogbouw en/of andere oplossingen. In maart 2022 heeft de ontwikkelaar aangegeven de onderhandelingen niet verder door te willen zetten en te starten met de verkoop en de realisatie van de appartementen. De gemeente heeft vervolgens opnieuw onderzocht welke mogelijkheden er zijn om alsnog tot overeenstemming en een ander plan te komen. Eind 2022 leek dit niet te hebben geleid tot gewijzigde inzichten en hield de ontwikkelaar vast aan het starten met de verkoop en realisatie van de appartementen. Vanuit de gemeenteraad is in 2023 opnieuw een oproep gedaan aan het college om een laatste poging te doen het voorgenomen bouwplan en de bouwhoogten te wijzigen in samenspraak met de ontwikkelaar. Het college heeft hieraan gevolg gegeven. Gedurende 2023 en 2024 hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met de ontwikkelaar. De ontwikkelaar heeft ieder aanbod van de gemeente steeds afgeslagen. De ontwikkelaar is tot op heden nog niet overgegaan tot de verkoop van de appartementen. Ook is nog altijd geen omgevingsvergunning aangevraagd door de ontwikkelaar. De, met de gemeente, gesloten privaatrechtelijke overeenkomst rond de verkoop van grond is onverminderd van kracht. Wanneer afgeweken wordt van de gesloten overeenkomst en besloten wordt tot een ander bouwplan met laagbouw heeft dit financiële consequenties. Het project blijft daarom onzeker. Een ander deelproject (Sluisstraat) heeft vertraging opgelopen als gevolg van een landelijk BIBOB-onderzoek. Inmiddels is er een potentiele koper en wordt gekeken naar de mogelijkheden om dit deelproject alsnog te realiseren.
	Beheersmaatregel
	Er wordt gestudeerd op een zo optimale mogelijke invulling van het gebied. Er zijn scenario's uitgewerkt waarin voor- en nadelen met elkaar zijn vergeleken. Het is zaak om hierin een keuze te maken. Hier voor wordt een voorstel voorbereid.

Omgevingsplan opstellen	**Omschrijving risico**
	Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten tijdens de overgangsfase (tot 2032) alle oude wro plannen (bestemmingsplannen, wijzigingsplannen, etc.) omgezet worden in één nieuw omgevingsplan. Dit kan niet één op één overgenomen worden en daarmee is uniformering noodzakelijk. Met uniformering moet er rekening worden gehouden dat er als gevolg hiervan burgers nadeelcompensatie zullen claimen als door uniformering regels op locatie afwijken van het oude systeem. Het is nu nog niet te zeggen hoe groot het risico is, omdat dit in de loop van de overgangsfase duidelijk moet worden. Inmiddels zijn we bezig met fase 3 van de technische transitie van ruimtelijke plannen. Daarnaast zijn we bezig met het omzetten van de Verordening fysieke leefomgeving, waarbij we in de tweede fase zijn. Het risico van deze omzetting blijft aanwezig, al is het niet meteen acuut.
	Beheersmaatregel
	Wij starten met een "technische" transitie, waarin wij wel zo dicht als mogelijk bij de bestaande regels blijven en zo min mogelijk hiervan afwijken, maar dit is niet 100%.

Risico-inventarisatie financieel

Van de totale risico-inventarisatie nemen we hier de top 10 van de grootste financiële risico's op. Deze zijn in de tabel hieronder weergegeven. Daarna geven we een toelichting op deze risico's inclusief beheersmaatregelen.

Top 10 grootste financiële risico's	Schadebedrag	Kans	Omvang risico
Garantstellingen	32.200.000	10%	3.220.000
Verstrekte leningen	55.133.731	5%	2.756.687
Informatiebeveiliging en privacy	6.530.000	25%	1.632.500
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	1.500.000	70%	1.050.000
Convenant aansluiting 9 op A6	3.434.181	25%	858.545
Voormalig personeel	850.000	75%	637.500
verschil van inzicht betaling	1.056.000	50%	528.000
Uitkering gemeentefonds	2.000.000	25%	500.000
Participatiebudget uitkeringen	2.000.000	20%	400.000
Wmo	3.000.000	10%	300.000
Totaal top 10 grootste financiële risico's			**11.883.232**

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Garantstellingen	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad heeft voor ca. € 32,2 miljoen euro (stand per 31-12-25) aan garantstellingen verstrekt. Een aantal van de grotere garanties is verstrekt aan verbonden partijen. Een garantstelling wordt ingeroepen op het moment dat een partij niet aan de betalingsverplichtingen kan voldoen. Doorgaans is dat pas het geval bij faillissement of surseance van betaling. De kans dat dit gebeurt is niet heel groot, zeker niet in het geval van verbonden partijen, daarbij zal in een eerder stadium gestuurd worden op het bijstellen van de koers, danwel dat er vanuit de gemeente tijdelijke aanvullende maatregelen worden genomen. In de afgelopen 15 jaar is er één keer een borgstelling ingeroepen (faillissement Aviodrome). Het voorgaande in aanmerking nemend schatten wij de kans dat dit risico zich voordoet op 10%.
	Beheersmaatregel
	Een garantstelling wordt doorgaans zonder voorwaarden of met beperkte voorwaarden verstrekt, immers dat is juist de zekerheid die een garantstelling geeft voor de financier of andere begunstigde. Als wij een garantstelling verstrekken aan een partij waarin wij geen juridisch belang hebben, is er dus ook geen mogelijkheid om bij te sturen op de koers van die organisatie of instelling. Het risico is dan lastig te beheersen. Het is vooral zaak om vooraf goed na te denken over de mogelijke risico's.

Verstrekte leningen	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad heeft voor een bedrag van ca. € 55,1 miljoen euro (stand 31-12-25) leningen verstrekt aan diverse partijen. Het risico bestaat dat deze partijen op enig moment niet in staat zijn om aan hun aflossingsverplichtingen te voldoen, danwel failliet gaan waarmee het gehele restant leningbedrag wellicht niet teruggehaald kan worden. Het risico dat alle partijen tegelijk in betalingsproblemen geraken en het volledige uitstaande bedrag niet verhaald kan worden is klein, maar niet nihil. De afgelopen jaren is het saldo van de uitstaande leningen toegenomen, dit betreft voornamelijk de startersleningen. Omdat deze startersleningen een lager risico hebben op non-betaling hebben (< 2%), stellen we de kans dat het totale risico zich voor doet op 5%.
	Beheersmaatregel
	De financiële situatie van de partijen waaraan de leningen verstrekt zijn monitoren, en waar nodig afspraken aanpassen of een voorziening instellen. Het risico op non-betaling bij de startersleningen zal eveneens gemonitord worden.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Informatiebeveiliging en privacy	**Omschrijving risico** De gemeente verwerkt grote hoeveelheden vertrouwelijke informatie, waaronder persoonsgegevens van inwoners, ondernemers en medewerkers. Het waarborgen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van deze informatie is essentieel voor een betrouwbare en continu beschikbare gemeentelijke dienstverlening. De gemeente moet daarom weerbaar zijn tegen cyberdreigingen en continu investeren in passende informatiebeveiligingsmaatregelen. Uit het Dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten 2025–2026 van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) blijkt dat cyberdreigingen onverminderd hoog zijn. Ransomware vormt nog steeds de grootste dreiging voor de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening.Naast de toenemende dreiging vragen het tijdig verhelpen van beveiligingskwetsbaarheden, het implementeren van nieuwe beveiligingsmaatregelen en het voldoen aan de eisen uit de BIO 2.0, de AVG en de aankomende Cyberbeveiligingswet steeds meer capaciteit. Hierdoor bestaat het risico dat extra werkzaamheden op het gebied van informatiebeveiliging ten koste gaan van andere geplande ICT-projecten en organisatieontwikkelingen. Ondanks de getroffen beveiligingsmaatregelen kan een ernstig cyberincident, zoals een ransomware-aanval of een omvangrijk datalek, niet volledig worden uitgesloten. De financiële gevolgen kunnen aanzienlijk zijn door kosten voor herstel van systemen, inzet van externe specialisten, noodvoorzieningen, juridische ondersteuning, communicatie, onderzoek, mogelijke aansprakelijkheid en verstoring van de gemeentelijke dienstverlening. De ransomware-aanval op de gemeente Hof van Twente in 2021, waarbij de totale schade circa €4,2 miljoen bedroeg, laat zien dat de financiële impact voor een gemeente groot kan zijn. Rekening houdend met de prijsontwikkelingen en de verder toegenomen afhankelijkheid van digitale dienstverlening wordt voor Lelystad uitgegaan van een potentiële schade van €6,2 miljoen. Op basis van het actuele dreigingsbeeld van de IBD, het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) en landelijke ontwikkelingen wordt de kans op een cyberincident als hoog beoordeeld. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen gaan we uit van een incident met financieel grote gevolgen, de kans daarop schatten we op 25%. Naast de directe schade bestaat het risico op bestuurlijke sancties. Op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) kan de Autoriteit Persoonsgegevens een bestuurlijke boete opleggen bij ernstige overtredingen. Na inwerkingtreding van de Cyberbeveiligingswet kan ook de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) handhavend optreden indien niet wordt voldaan aan de wettelijke zorgplicht. Hoewel dergelijke sancties voor gemeenten tot op heden beperkt zijn toegepast, tonen eerdere boetes aan dat de financiële gevolgen aanzienlijk kunnen zijn. Hiervoor wordt een aanvullend financieel risico van €330.000,- aangehouden. Het totale financiële risico bedraagt daarmee €6,53 miljoen.
	Beheersmaatregel Om de risico's op cyberincidenten en datalekken te beperken beschikt de gemeente over een stelsel van organisatorische, technische en procedurele beheersmaatregelen. De gemeente voert een integraal informatiebeveiligingsbeleid dat is gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO 2.0). De Chief Information Security Officer (CISO) adviseert het management en bestuur over informatiebeveiliging, ziet toe op de uitvoering van het beleid en bewaakt de voortgang van verbetermaatregelen. De gemeente is aangesloten bij het NCSC en de Informatiebeveiligingsdienst (IBD). Via de IBD wordt continu voorzien in actuele dreigingsinformatie, beveiligingsadviezen, waarschuwingen en handelingsperspectieven. Nieuwe kwetsbaarheden en dreigingen worden actief gemonitord en waar nodig vertaald naar passende maatregelen binnen de gemeentelijke organisatie. De digitale weerbaarheid wordt continu verbeterd door periodiek risicoanalyses, beveiligingsassessments, ENSIA-verantwoordingen en interne controles uit te voeren. Op basis van de uitkomsten worden verbetermaatregelen risicogericht geprioriteerd en uitgevoerd, gericht op preventie, detectie, respons en herstel. Ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Cyberbeveiligingswet zijn de aanvullende wettelijke eisen geïnventariseerd en vertaald naar een implementatieprogramma, waarbij extra aandacht uitgaat naar de beveiliging van cloudomgevingen, leveranciers en andere ketenpartners, aangezien de afhankelijkheid hiervan steeds verder toeneemt. Voor de uitvoering hiervan is aanvullende specialistische expertise aangetrokken om de implementatie planmatig vorm te geven. Hiermee werkt de gemeente stapsgewijs toe naar het voldoen aan de aangescherpte eisen uit de Cyberbeveiligingswet. De voortgang wordt periodiek gemonitord en waar nodig bijgestuurd. Op het gebied van privacy wordt gewerkt conform de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). De Functionaris Gegevensbescherming (FG) houdt toezicht op de naleving van de privacywetgeving, adviseert over privacyvraagstukken en ziet toe op een zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens. Daarnaast wordt structureel geïnvesteerd in bewustwording en training van medewerkers, gericht op het beperken van beveiligingsincidenten die voortkomen uit menselijk handelen. Door deze samenhangende beheersmaatregelen wordt de kans op een ernstig cyberincident of datalek zoveel mogelijk beperkt. Gelet op de actuele landelijke dreigingsbeelden kan het restrisico echter niet volledig worden weggenomen. Om die reden blijft een financieel risico opgenomen in het weerstandsvermogen.

Ontwikkelingen Veiligheidsregio	**Omschrijving risico** Er zijn veel ontwikkelingen die zowel een negatief als positief effect kunnen hebben op de bijdrage die wij als gemeente moeten betalen aan de veiligheidsregio. - Verplichtend karakter - 10% korting BDuR - Erkenning van PTSS bij brandweerpersoneel landelijk - Bevolkingsgroei Flevoland - Geopolitieke risico's of dreigingen Het grootste risico dat door de Veiligheidsregio wordt aangemerkt is de ontwikkeling inzake verplichtend karakter (voorheen taakdifferentiatie) bij de brandweer, welke ontstaat door de Europese wetgeving en een uitspraak van het Europese hof. Uitgangspunt is wel dat het Rijk deze kosten betaalt. Maar het besluit hierover is inmiddels vier keer uitgesteld. Door het uitstellen door de jaren heen, wordt het risico steeds groter. Daarom nemen we een risico op voor een bedrag van €1.500.000,- met een kans van 70%.
	Beheersmaatregel Ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd. Het ministerie was voornemens om in 2023 een besluit te nemen. Echter deze besluitvorming is uitgesteld en tot op heden is nog steeds geen besluit genomen. Voor de frictiekosten heeft de Veiligheidsregio de begroting en gemeentelijke bijdragen voor 2026 bijgesteld. Door de veiligheidsregio is echter besloten om de kosten voor verplichtend karakter in 2026 en 2027 te dekken uit de reserves. Vanaf 2028 is er nog onduidelijkheid over de financiering van verplichtend karakter.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Convenant aansluiting 9 op A6	**Omschrijving risico**
	Op 18 januari 2024 is de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Grootschalige Woningbouw ZuiderC (BOK) door de partijen ondertekend. Hierin is met betrekking tot aansluiting 9 op snelweg A6 het volgende opgenomen: “Aansluiting 9 van de A6 is in 2021 uitgevoerd als halve aansluiting (één van de twee rijrichtingen beschikt over een aansluiting). In het convenant “Landzijdige bereikbaarheid Lelystad Airport” (2014) tussen de Gemeente, de Provincie en het Ministerie van IenW is met artikel 5 lid 8 afgesproken dat als de Warandedreef (nu Laan van Nieuw Land) wordt aangesloten op aansluiting 9, er door de Gemeente een deel van de kosten voor de realisatie van de bestaande halve aansluiting (aansluiting 9) moet worden terugbetaald aan het Ministerie van IenW.” De hoogte van het bedrag is afhankelijk van het moment waarop de rondweg wordt aangesloten op aansluiting 9. Ervan uitgaande dat de Rondweg Lelystad Zuid in 2029 is gerealiseerd, bedraagt deze zogeheten convenantbijdrage €2,24 mln. inclusief BTW en exclusief indexering vanaf 2017. In de BOK is voorts overeengekomen dat “de grootschalige woningbouw en de komst van de EBZ aanleiding geven om opnieuw naar deze afspraak te kijken.” Tot het moment dat hierover duidelijkheid is, is er voor de gemeente Lelystad sprake van een risico van ca. €2,24 mln. exclusief indexering vanaf 2017. Dit kan betekenen dat de gemeente Lelystad, naar verwachting in 2029, eenmalig in de dekking van €2,24 mln. plus indexering vanaf 2017 (ca. €1,2 mln) moet voorzien als het ministerie van IenW vasthoudt aan de afspraak in het convenant met betrekking tot de bijdrage van de gemeente. We nemen daarom een risico op van €2,24 mln. plus €1,2 mln. is €3,4 mln.
	Beheersmaatregel
	In de BOK van ZuiderC die mede is ondertekend door het ministerie van IenW, is over de convenantsbijdrage afgesproken dat de grootschalige woningbouw en de komst van de EBZ aanleiding zijn om de afspraak m.b.t. de convenantsbijdrage opnieuw te bekijken. Het streven en de voorkeur van de gemeente Lelystad en het ministerie van BZK is dat het ministerie van IenW de aanspraak op de convenantsbijdrage laat vervallen (kans 50%). Als dat niet lukt, dan heeft het de voorkeur van de gemeente Lelystad om de convenantsbijdrage uit de gebiedsontwikkeling Zuiderhage te dekken (kans 50%). Als blijkt dat ook dat niet mogelijk is, dan rest niets anders dan de convenantsbijdrage ten laste van de gemeente Lelystad te laten komen (kans 50%x50%=25%).

Voormalig personeel	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad loopt als werkgever risico op extra kosten voor voormalig personeel, waaronder: • WGA: 10 jaar eigenrisicodragerschap bij arbeidsongeschiktheid. • Transitie-/ontslagvergoeding: bij ontslag op initiatief van de gemeente. • FVU: mogelijkheid tot maximaal 2 jaar vervroegd uittreden met gemeentelijke vergoeding. • WW + BWW + ABP WW: betaling van WW tot 2 jaar, bovenwettelijke uitkeringen en ABP pensioenopbouw tijdens WW; kosten variëren per medewerker. • Ziek uit dienst: Ziektewetkosten via Acture voor tijdelijke medewerkers; moeilijk voorspelbaar. • Externe mobiliteitspartner: kosten bij overname van medewerkers door een externe partij. Omdat dit risico uit meerdere onderdelen bestaat en zowel het aantal claims als de hoogte van de vergoedingen onzeker is, kan dit leiden tot extra kosten boven het bedrag dat nu begroot is. Daarom wordt een risico opgenomen van €850.000,- (gemiddelde kans 75%).
	Beheersmaatregel
	Leidinggevenden worden ondersteund in het uitvoeren van hun verantwoordelijke taken op gebied van bovenstaande regelingen door P&O. Daarnaast geldt dat P&O monitort op instroom en hoogte vergoedingen. Op het moment dat bijstelling van de budgetten noodzakelijk blijkt wordt dit betrokken bij het opstellen van toekomstige begrotingen.

verschil van inzicht betaling	**Omschrijving risico**
	Er is voor een tweetal facturen voor vastgoed een geschil met de tegenpartij. Het gaat om een totaal bedrag van €1.056.000,-. Inmiddels is de huisadvocaat ingeschakeld en worden er gesprekken gevoerd. Afhankelijk van de uitkomsten van de gesprekken lopen we het risico dat deze facturen niet of slechts gedeeltelijk betaald worden. We nemen daarom een risico op, met een ingeschatte kans van 50%.
	Beheersmaatregel
	Huisadvocaat AKD is ingeschakeld om te adviseren in dit dossier.

Uitkering gemeentefonds	**Omschrijving risico**
	De gemeente ontvangt ieder jaar een uitkering uit het gemeentefonds. Het gaat hierbij om de algemene uitkering, de ICL uitkering en diverse decentralisatie- en integratieuitkeringen. De hoogte van deze uitkeringen wordt jaarlijks begroot op basis van de informatie uit de septembercirculaire. De bijdrage die iedere gemeente ontvangt hangt af van diverse variabelen, die in bepaalde gevallen ook van elkaar afhankelijk zijn. Relatief gezien gaat het dan misschien niet om grote afwijkingen, maar in absolute zin gaat het dan om grote bedragen. Een eventuele afwijking kan voor- of nadelig uitpakken, waarbij geldt dat de onzekerheid toeneemt richting de toekomst. Voornaamste risico is de ruimte onder het plafond van het BTW compensatiefonds, welke jaarlijks wordt toegevoegd aan de algemene uitkering. Gemeenten mogen deze ruimte in de begroting ramen en dat doet Lelystad dan ook. Het risico bestaat echter dat er op realisatiebasis minder ruimte onder het plafond is dan wat eerder door het Rijk als inschatting is afgegeven. In dat geval leidt dat tot een nadelig effect ten opzichte van de begroting.
	Beheersmaatregel
	Geen; de algemene uitkering wordt eenzijdig vastgesteld door het ministerie en gemeenten hebben hier geen invloed op.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Participatiebudget uitkeringen	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad ontvangt vanuit het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het verstrekken van uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz en het inzetten van loonkostensubsidie. Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast, dat vervolgens via een vastgestelde verdeelsystematiek over de gemeenten wordt verdeeld. Het macrobudget wijzigt door conjuncturele ontwikkelingen, effecten van rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling. In het voor- en najaar ontvangen gemeenten vanuit het ministerie van SZW informatie omtrent de (verwachte) rijksbijdrage. De gemeentelijke begroting wordt ieder jaar geactualiseerd, zowel voor wat betreft de ontwikkeling van de uitkeringslasten, alsook voor wat betreft de ontwikkeling van de rijksbijdrage. De precieze hoogte van de rijksbijdrage wordt pas definitief vastgesteld in het najaar van het lopende begrotingsjaar. Binnen deze bijdrage is ook het budget voor de loonkostensubsidie (LKS) opgenomen welke aan werkgevers wordt verstrekt die inwoners met een registratie in het doelgroepregister (functionele of arbeidsbeperking) in dienst hebben. Dit budget wordt achteraf betaald door het Rijk. Met de groei van de groep inwoners met een registratie, stijgt het budget van de LKS. Het budget uitkering betreft een aanzienlijk bedrag, waarvan de hoogte afhankelijk is van diverse externe variabelen. Het risico bestaat dat de ontwikkeling van het rijksbudget gedurende het jaar uit de pas loopt met de ontwikkeling van de uitkeringslasten. Dit risico wordt ingeschat op €2.000.000,- (zowel voor- als nadelig), waarbij de kans dat zich het meest nadelig effect voordoet ingeschat wordt als klein, en daarom nemen we een kans op van 20%.
	Beheersmaatregel
	Door in te blijven zetten op het activeren en participeren van inwoners in de bijstand (re-integratie en arbeidstoeleiding), en samenwerking met UWV (doorstroom vanuit de WW-uitkering naar de bijstand) en sociale partners (begeleiding van-werk-naar-werk) wordt ingezet om binnen het beschikbare budget de regeling uit te voeren.
Wmo	
	De vraag naar Wmo ondersteuning neemt de laatste jaren constant toe als gevolg van bevolkingsgroei, de vergrijzing, het abonnementstarief en de extramuralisering. Deze ontwikkelingen leiden tot een groter beroep op de Wmo waarmee de betaalbaarheid op den duur onder druk komt te staan. Het gebruik van en het kostenniveau van de Wmo wordt voortdurend gemonitord in verband met diverse onzekerheden die van kracht zijn. Er blijven diverse onzekerheden waardoor er een risico is dat de prognose toch anders uitvalt dan nu voorzien. Onzeker is bijvoorbeeld hoe groot het extra beroep op de Wmo door bevolkingsgroei en (dubbele) vergrijzing exact wordt. Een andere onzekerheid is het effect van de invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage inclusief samenhangende korting op de rijksbijdrage naar verwachting per 2028. Daarnaast is het plan per 1 januari 2029 huishoudelijke hulp niet langer via de Wmo te vergoeden voor mensen die dit zelf kunnen betalen. Dit gaat samen met een korting op de algemene uitkering. Hoewel huishoudelijke hulp grotendeels uit de Wmo verdwijnt, blijft de gemeente verantwoordelijk voor mensen die niet in staat zijn om dit zelf te regelen of te betalen. Voor deze groep moet een vangnet worden ingericht. Ook de doordecentralisatie regionale Wmo taken is een onzekerheid. Het woonplaatsbeginsel en een nieuw financieel objectief verdeelmodel (doordecentralisatie) voor Beschermd Wonen zou al eerder van kracht worden, maar is verder uitgesteld. De druk vanuit de sector neemt toe om het wetsvoorstel terug te trekken, op dit moment is hier geen besluit over genomen. Indien het wordt doorgevoerd zullen gemeenten op dat moment (via een ingroeipad) lokaal bijbehorende financiële middelen ontvangen via het nieuwe financieel verdeelmodel. Het toekomstig objectieve verdeelmodel heeft een ingroeipad van 10 jaar. Het financieel verantwoordelijk worden voor Beschermd Wonen heeft effect op zowel de inkomsten- als uitgavenkant van de Lelystadse Wmo- begroting. Risico is dat de doordecentralisatie voor ons negatief uitvalt waardoor er mogelijk tekorten op dit onderdeel kunnen ontstaan. Er is nog geen duidelijkheid over de hoogte van het besteedbare bedrag, maar in eerdere voorlopige cijfers werd uitgegaan van een forse korting op het regionale budget Beschermd Wonen voor Flevoland. Daarnaast is er regionaal een financieel tekort voor de Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Veilig Thuis, welke medegefinancierd worden uit de middelen Beschermd Wonen. Vooralsnog is onbekend wanneer de doordecentralisatie van de overige regionale Wmo taken (maatschappelijke opvang, verslavingszorg e.d.) zal plaatsvinden. In 2023 werd duidelijk dat de instroom van mensen in de Wlz Ggz veel hoger is dan VWS had verwacht. Landelijk is de ambitie om de totale instroom in de Wlz met twintig procent te reduceren. Daarbij wordt onder andere gekeken naar oplossingen vanuit de Wmo, hetgeen zou betekenen dat de Wmo kosten zullen stijgen. Hier is sinds de terugtrekking van de VNG geen akkoord over gesloten. De gestegen inflatie en nieuwe CAO's zorgen ervoor dat uitvoerders van Wmo voorzieningen steeds moeilijker uitkomen met de gecontracteerde budgetten. Nieuwe aanbestedingen brengen eveneens onzekerheden met zich mee als het gaat om hogere marktprijzen. Bovenstaande ontwikkelingen worden in totaal geschat op een mogelijk nadelig effect van €3.000.000,- waarbij we de kans dat alle geschetste ontwikkelingen zich gelijktijdig en in volle omvang voordoen als klein inschatten. We houden daarom een kans aan van 10%.
	Beheersmaatregel
	Elk jaar vindt een actualisatie van Wmo budgetten plaats op basis van beschikbare informatie. De actualisatie is gestoeld op de prognose groei Wmo voorzieningen op basis van bevolkingsgroei en vergrijzing.

Vervallen risico's

Als risico's zich voordoen of afgewend kunnen worden zijn ze niet langer actueel en worden ze niet meer opgenomen in de inventarisatie van de risico's.

Sinds de vorige paragraaf weerstandsvermogen (jaarrekening 2025) is het risico Foundersfee Omala komen te vervallen. Het ging hier om een bedrag van €2,3 miljoen waarvan betaling inmiddels heeft plaats gevonden en daarmee heeft het risico zich dus niet voorgedaan.

2.2 Gewenste weerstandscapaciteit

Zoals gezegd bestaat een risico uit de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en het mogelijke gevolg wat dit met zich meebrengt. Op basis van het product 'kans maal gevolg' dient een aanpak gekozen te worden om met het risico om te gaan. Deze aanpak kan betrekking hebben op het verkleinen van de kans

op een gebeurtenis of op het beperken van de gevolgen van een gebeurtenis. Het aanwenden van weerstandscapaciteit is gericht op het laatste.

Het totaal risicobedrag van de top 10 van grootste risico's, plus de overige risico's uit de risico-inventarisatie en de risico's voor het grondbedrijf, vormen samen de gewenste weerstandscapaciteit. Dit is in de tabel hieronder weergegeven:

Gewenste weerstands capaciteit	Omvang risico
Totaal Top 10 grootste financiële risico's	11.883.232
Overige risico's	581.777
Risico's grondexploitaties	9.200.000
Totaal gewenste weerstands capaciteit	**21.665.009**

In het volgende onderdeel wordt ingegaan op de beschikbare weerstandscapaciteit.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

Het beleid met betrekking tot de beschikbare weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2024. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van de algemene reserve.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Stand 31-12-2025
Algemene reserve	43.651.980
Totaal	**43.651.980**

2.4 Bepaling weerstandsvermogen

De raad heeft de norm vastgesteld voor het weerstandsvermogen op 1,5 maal het totaal van het benodigd risicobedrag, met een ondergrens van 1,2 en een bovengrens van 1,8. In de tabel hieronder wordt de norm van het weerstandsvermogen weergegeven.

	Risicobedrag	Norm	Weerstands-vermogen
Ondergrens weerstandsvermogen 1,2	21.665.009	1,2	25.998.011
Vastgestelde norm weerstandsvermogen 1,5	**21.665.009**	**1,5**	32.497.513
Bovengrens weerstandsvermogen 1,8	21.665.009	1,8	38.997.016

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt €43.652.000. Dit houdt in dat er voldoende weerstandsvermogen aanwezig is om aan de norm van 1,8 keer het risicobedrag (€38.997.016) te voldoen. Dit wordt in onderstaande tabel grafisch weergegeven.

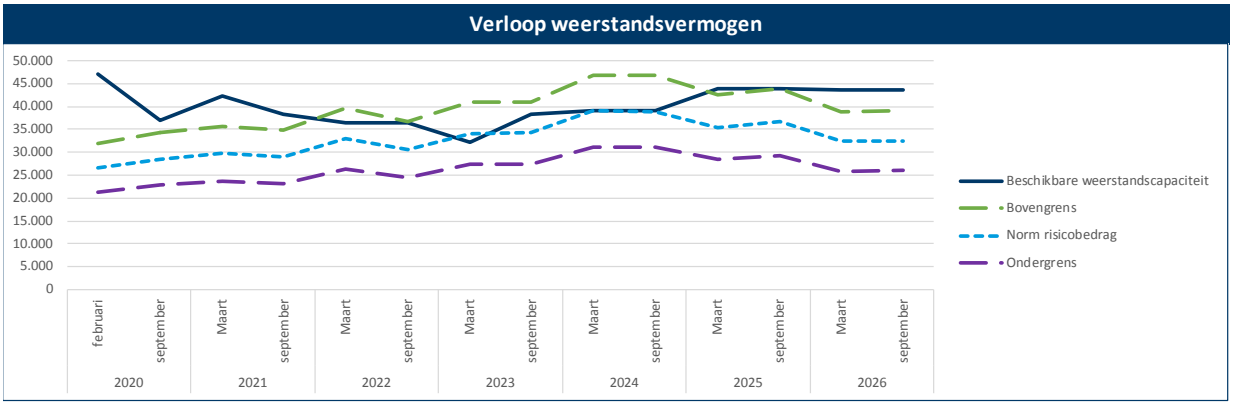

3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt conform de artikelen 9 en 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) inzicht gegeven in 'het onderhoud van de kapitaalgoederen'. Deze kapitaalgoederen vormen de infrastructuur van de openbare ruimte: gebouwen, wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, water en riolering (infrastructuur), openbaar groen en sportfaciliteiten (voorzieningen). Na aanleg vergen deze kapitaalgoederen regelmatig onderhoud om de openbare ruimte aantrekkelijk te houden, de veiligheid te garanderen en de functionaliteit van deze kapitaalgoederen actueel te houden, zodat deze zoveel mogelijk blijven aansluiten op de veranderingen in en de wensen en behoeften vanuit de samenleving.

Kerncijfers
Lelystad is ruim 76.000 ha. groot. Hiervan bestaat 24.000 ha. uit land en het overige uit water.

Areaal openbare ruimte	Eenheden	
Lichtmasten	26.479	Stuks
Speeltoestellen	1.731	Stuks
Civiele kunstwerken	295	Stuks
Bomen	44.510	Stuks
Verkeersregelinstallaties	10	Stuks
Bussluis installaties	3	stuks
(Verkeers)meubilair/ bebordingen	30.893	stuks
Riolering (DWA/ RWA/ Blusriool)	722.878	m1
Riolering (Persleidingen)	82.627	m1
Watergangen	60.824	m1
Verharding	6.324.100	m2
Groen	9.267.900	m2
Bossen/ ecozone	4.845.354	m2
Strand en recreatief gebied	334.000	m2
Valondergronden; speelvoorzieningen	34.954	m2
Totaal m2 openbare ruimte	**20.806.308**	**m2**

Openbare ruimte (Wegen, Riolering, Water en Groen)
De kaders voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn vastgelegd in het „Kwaliteitsstructuurplan Lelystad" (KSP) met een bijbehorende kostenraming, door de raad vastgesteld op 14 februari 2003. Een belangrijk onderdeel van het KSP is het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR) waarin de visie op de openbare ruimte wordt verwoord. Er is geen standaardeenheid van kwaliteit, maar er kan per gebied en per onderdeel gevarieerd worden. In het KSP is dit in de vorm van matrixoverzichten nader uitgewerkt. De meerjarenraming openbare ruimte, die regelmatig wordt geactualiseerd (2015), geeft een onderbouwing dat de openbare ruimte van Lelystad ook op lange termijn - mits sober en doelmatig - te onderhouden is met inzet van de beschikbare middelen, inclusief de ICL-uitkering. Hierbij wordt uitgegaan van onderstaande kwaliteitsambitie, door de raad vastgesteld op 28 april 2020.

huidige kwaliteitsambitie	Centrum	Sub-centrum	Bedr. Terrein	Wonen	Them. Wonen	Groen buiten de stad	Groen binnen de stad	Hoofdw.	Hoofd-fietsnet.	Polder-wegen
Technische staat	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C
Netheid	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Basis / B	Sober / C	Sober / C
Kwaliteitniveau beheer en onderhoud (CROW, Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2023)										

Deze bijgestelde kwaliteitsambitie is als basis gebruikt voor de (periodieke) herijking van de meerjarenraming openbare ruimte 2025, met een doorkijk tot 2054.

Voor het onderdeel ‘riolering’ is een uitzondering gemaakt en wordt de doorkijk genomen tot het jaar 2065. Het onderdeel ‘riolering’ is separaat uitgewerkt in het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP 2022-2031) en op 1 november 2022 door de raad vastgesteld.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten, waarvoor financiële middelen moeten worden vrijgemaakt. Het onderhoud wordt door middel van Dagelijks Onderhoud (DO) en Groot Onderhoud (GO) uitgevoerd. Het DO betreft jaarlijks terugkerende werkzaamheden die zoveel als mogelijk planmatig worden uitgevoerd en onderdeel uitmaken van de reguliere begroting. In het GO vinden periodiek terugkerende werkzaamheden plaats die worden uitgevoerd op basis van inspectie naar de onderhoudstoestand van het kapitaalgoed. Het GO wordt bekostigd uit de grootonderhoudsvoorzieningen omdat de kosten over de jaren heen kunnen fluctueren.
De werkzaamheden in het GO worden, inclusief kleine functionele aanpassingen, opgenomen in het voortschrijdend integrale meerjarenprogramma Groot Onderhoud (IGOR) waarin naast wegen, straten, pleinen (WSP) ook groen, openbare verlichting, watergangen, civiele kunstwerken, spelen en riolering zijn opgenomen. Het IGOR wordt jaarlijks geactualiseerd en na besluitvorming budgetneutraal verwerkt in de begroting.

Gebouwen
De gemeente heeft gebouwen in eigendom zoals scholen, MFA’s, Agora, Kubus, parkeergarages, brandweerkazerne, Stadhuis, de werf aan de Wigstraat, etc. Voor het onderhoud van deze gebouwen is een Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgesteld, dat jaarlijks wordt geactualiseerd op basis van inspecties. Met het MJOP als basis wordt jaarlijks het werkprogramma voor het daaropvolgende jaar voorbereid. De bekostiging is deels onderdeel van de reguliere begroting (DO) en loopt deels via de onderhoudsvoorziening (GO).

Kunstobjecten (cultureel)
In de Auteurswet van 1912 is vastgelegd dat eigenaren van een kunstwerk de verplichting hebben dit werk naar behoren te beheren. Als eigenaar van een groot aantal kunstwerken draagt ook de gemeente deze verantwoordelijkheid. Voor de kunstwerken in de openbare ruimte in gemeentelijk bezit is in 2006 een systematische meerjarig onderhoudsprogramma geïntroduceerd. Vanaf 2006 vindt het onderhoud van de beeldende kunst conform dit programma plaats. De ‘Zuil van Lely’ ondergaat om de vijf jaar een uitvoerige technische inspectie naar de constructie. Deze inspectie heeft in 2023 plaats gevonden, waarbij op grond van de bevindingen in 2024 noodzakelijk onderhoud aan dit kunstwerk is uitgevoerd.

Onderhoudsvoorzieningen
Voor het in stand houden van de kapitaalgoederen zijn er voor het uitvoeren van groot onderhoud verschillende onderhoudsvoorzieningen. De stand van deze voorzieningen en het verloop daarvan als gevolg van stortingen en onttrekkingen in een jaar is opgenomen in hoofdstuk 4.5 van deze begroting. Stortingen vinden plaats op basis van vastgestelde meerjarenramingen en onttrekkingen vinden plaats op basis van vastgestelde onderhoudsplannen en incidenteel op basis van separate besluitvorming.
Onderhoudsplannen:

- Meerjarenonderhoudsprogramma Gebouwen (MJOP)
- Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

4. Financiering

De basis voor het handelen van de gemeente op het gebied van financiering is de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). De Wet FIDO stelt regels voor het financieringsgedrag van gemeenten. Voor Lelystad is deze regelgeving vertaald in het treasurystatuut.

Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's. Dat blijkt uit de volgende twee randvoorwaarden:

- Het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak;
- Uitzettingen (het verstrekken van leningen en het eventueel uitzetten van deposito's) moeten een prudent karakter hebben en mogen niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatige risico's.

Risicobeheer financieringsportefeuille

Renterisico

Dit is het risico dat de gemeente wordt geconfronteerd met sterke rentestijgingen voor haar lopende geldleningen. In het algemeen wordt dit risico beperkt door het gespreid over de lopende jaren afsluiten van langlopende geldleningen met een vast rentepercentage.

Kredietrisico

Dit is het risico dat de gemeente loopt bij het verstrekken van geldleningen aan rechtspersonen die in financiële problemen kunnen komen. Vanwege de invoering van het schatkistbankieren moeten decentrale overheden de liquiditeitsoverschotten verplicht beleggen bij de Staat der Nederlanden. Eind 2013 is de wet FIDO op dit punt aangepast.

Liquiditeitsrisico

Het risico dat de gemeente op de korte termijn niet genoeg geld beschikbaar heeft of kan krijgen om aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen, wordt het liquiditeitsrisico genoemd. De afgelopen jaren was er steeds sprake van een liquiditeitsoverschot door substantiële grondverkopen. Om een goed inzicht te krijgen in de vraag hoeveel moet worden geleend en met welke looptijd, zal aandacht worden geschonken aan de liquiditeitsprognose.

Debiteurenrisico

Er bestaat een risico dat gemeentelijke debiteuren hun rekeningen niet (op tijd) betalen. Dit risico wordt beperkt door debiteuren vooraf te laten betalen, opbrengsten tijdig te innen en het monitoren van de dubieusheid van vorderingen en tegenpartijen conform de richtlijnen op dit gebied.

Eisen wet FIDO

Publieke taak en prudent beleggen

Conform het treasurystatuut komen leningen, uitzettingen en garanties alleen tot stand indien zij een publieke taak dienen en de uitzettingen een prudent karakter kennen.

Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico is in de wet FIDO een norm opgenomen ten aanzien van de maximale omvang van de kortlopende schulden (korter dan 1 jaar), de zogenaamde kasgeldlimiet. Deze limiet wordt berekend naar een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende jaar. Voor 2027 bedraagt deze limiet afgerond zo'n €39 miljoen. Bij dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet, wordt een deel van de kortlopende schuld omgezet in een langlopende schuld (geldlening langer dan 1 jaar).

Kasgeldlimiet (bedragen x €1.000)	3e kw 2025	4e kw 2025	1e kw 2026	2e kw 2026
Grondslag				
omvang begroting per 1 januari 2025/2026	435.302	435.302	456.112	456.112
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in bedrag	37.001	37.001	38.770	38.770
(2) Omvang vlottende korte schuld				
opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
schuld in rekening-courant	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Derivaten contracten	-	-	-	-
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-
Totaal vlottende korte schuld	-	-	-	-
(3) Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	103	95	97	101
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	107.662	111.824	127.184	113.495
Derivatencontracten	-	-	-	-
(4) Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	-107.766	-111.919	-127.281	-113.597
Toegestane kasgeldlimiet (1)	37.001	37.001	38.770	38.770
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	**144.766**	**148.919**	**166.051**	**152.366**

Renterisiconorm

De renterisiconorm ziet vooruit en is direct gerelateerd aan het budgettaire risico. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De rente risiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Verder wordt voor het renterisico uitgegaan van het bedrag van de te betalen aflossingen. Onderstaand is het renterisico ten opzichte van de renterisiconorm in beeld gebracht.

Renterisico vaste schuld (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
-1 Rente herzieningen	-	-	-	-
-2 Aflossingen	2.417	2.417	11.167	11.167
-3 Renterisico (1+2)	**2.417**	**2.417**	**11.167**	**11.167**
-4 Renterisiconorm	92.349	92.349	92.349	92.349
-5 Ruimte onder risiconorm (3-4)	**89.932**	**89.932**	**81.182**	**81.182**
Berekening renterisiconorm				
(4a) Begrotingstotaal 2027	461.743	461.743	461.743	461.743
(4b) Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
-4 Renterisiconorm	**92.349**	**92.349**	**92.349**	**92.349**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de periode 2026 tot en met 2029 het maximale renterisico lager is dan de renterisiconorm. Dit betekent dat de renterisiconorm, op basis van deze cijfers, niet overschreden zal worden. Bij het aantrekken van nieuwe langlopende leningen wordt ervoor gezorgd dat zodanige modaliteiten worden gekozen, dat de renterisiconorm niet overschreden wordt. Het blijft echter mogelijk dat in een bepaald jaar meer langlopende leningen moeten worden aangetrokken dan voorzien (meer dan maximaal nodig is om binnen de norm te blijven). In dat geval vindt vooroverleg met de provincie plaats.

Met ingang van begrotingsjaar 2018 is voorgeschreven dat de totaal doorberekende interne rente (op basis van een omslagrente) gelijk moet zijn aan de totale rentelasten, waardoor niet (of nauwelijks) meer sprake is van een renteresultaat.

Doel is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en jaarstukken, en het eenduidig inzichtelijk maken van hoe de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). We voldoen met ingang van de begroting 2018 aan de gewijzigde systematiek van de rente omslagmethode. De omslagrente voor 2027 is ongewijzigd 0,25%.

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

		Rentetoerekening	2026 Begroot	2027 Begroot	2028 Begroot	2029 Begroot	2030 Begroot
Bij	a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	277	242	228	882	851
Af	b	De externe rentebaten	1.164	1.189	329	114	114
		Saldo rentelasten en rentebaten (a - b)	**-887**	**-947**	**-101**	**768**	**737**
Af	c1	De rente die aan de facilitaire grondexploitatie moet worden doorberekend					
Af	c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)					
Bij		De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend					
		Saldo doorberekende rente (c)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
		Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (a - b) + (c)	**-887**	**-947**	**-101**	**768**	**737**
Bij	d1	Rente over eigen vermogen	-	-	-	-	-
Bij	d2	Rente over voorzieningen	-	-	-	-	-
		Totaal geraamde / werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (a - b) + (c) + d1 + d2	**-887**	**-947**	**-101**	**768**	**737**
Af	e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)*	-546	-826	-864	-1.093	-1.105
	f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury (a - b + c + d1 + d2 - e)**	**-341**	**-121**	**763**	**1.861**	**1.842**

(Im)matteriële en financiële VA en BIE integraal gefinancierd	**267.646**	**265.835**	**295.602**	**326.710**	**345.720**
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-0,33%	-0,36%	-0,03%	0,24%	0,21%
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toegerekende rente(omslag)	-0,20%	-0,31%	-0,29%	-0,33%	-0,32%

Financieringsbehoefte

De behoefte aan nieuwe externe financieringsmiddelen is afhankelijk van een aantal zaken: de gemeentelijke vaste activa en voorraden bouwgrond, ontwikkeling van de interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen), ontwikkeling van de bestaande schuldpositie en de mutaties in het gemeentelijk werkkapitaal. Op basis van de balansprognose is het financieringstekort 2027 geraamd op circa €166 miljoen. Voor 2027 wordt er geen langlopende financieringsbehoefte verwacht.

Financieringsbehoefte bedragen x €1.000	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vaste activa	377.365	413.684	451.344	476.906
Vlottende activa	128.201	71.775	23.666	-5.590
Te financieren boekwaarde	**505.566**	**485.458**	**475.009**	**471.316**
Reserves	153.156	145.593	140.727	139.420
Voorzieningen	147.054	132.222	123.002	111.518
Vaste geldleningen	41.666	39.250	36.833	25.666
Aflossingen vaste geldleningen	-2.417	-2.417	-11.167	-1.167
Beschikbare vaste financieringsmiddelen	**339.458**	**314.647**	**289.395**	**275.438**
Financieringstekort				
Benodigde financieringsmiddelen	166.107	170.811	185.615	195.878
Vlottende passiva	162.064	166.768	172.822	193.085
Beschikbaar kortlopende middelen (kasgeldlimiet)	35.000	35.000	35.000	35.000
Op te nemen vaste geldleningen	**-**	**-**	**-**	**-**

Rentevisie

Korte rente kenmerkt zich door sterke fluctuaties. Wanneer de inflatie laag blijft, zal de korte rente zich op een laag niveau begeven. Tot medio 2022 waren de korte rentes zeer laag met een niveau van rond de -0,40%. Als gevolg de sterk oplopende inflatie is het ruime monetaire beleid van de ECB afgebouwd. De ECB heeft sinds juli 2022 de depositorente verhoogd naar 3,75%. Door de dalende inflatie is de ECB in 2024 en 2025 is de depositorente verlaagd naar 2,00%. Door de spanningen in het midden oosten is de inflatie opgelopen. De verwachting is dat de depositorente zal gaan stijgen in 2027.

De lange rentes zijn in 2026 stabiel gebleven. De verwachting voor 2027 is dat de lange rente tussen de 3,00% en 4,00% zal bewegen. Onderstaande grafiek laat zien dat de rentes enorm kunnen fluctueren. In de rentestrategie moet de gemeente hier prudent mee omgaan.

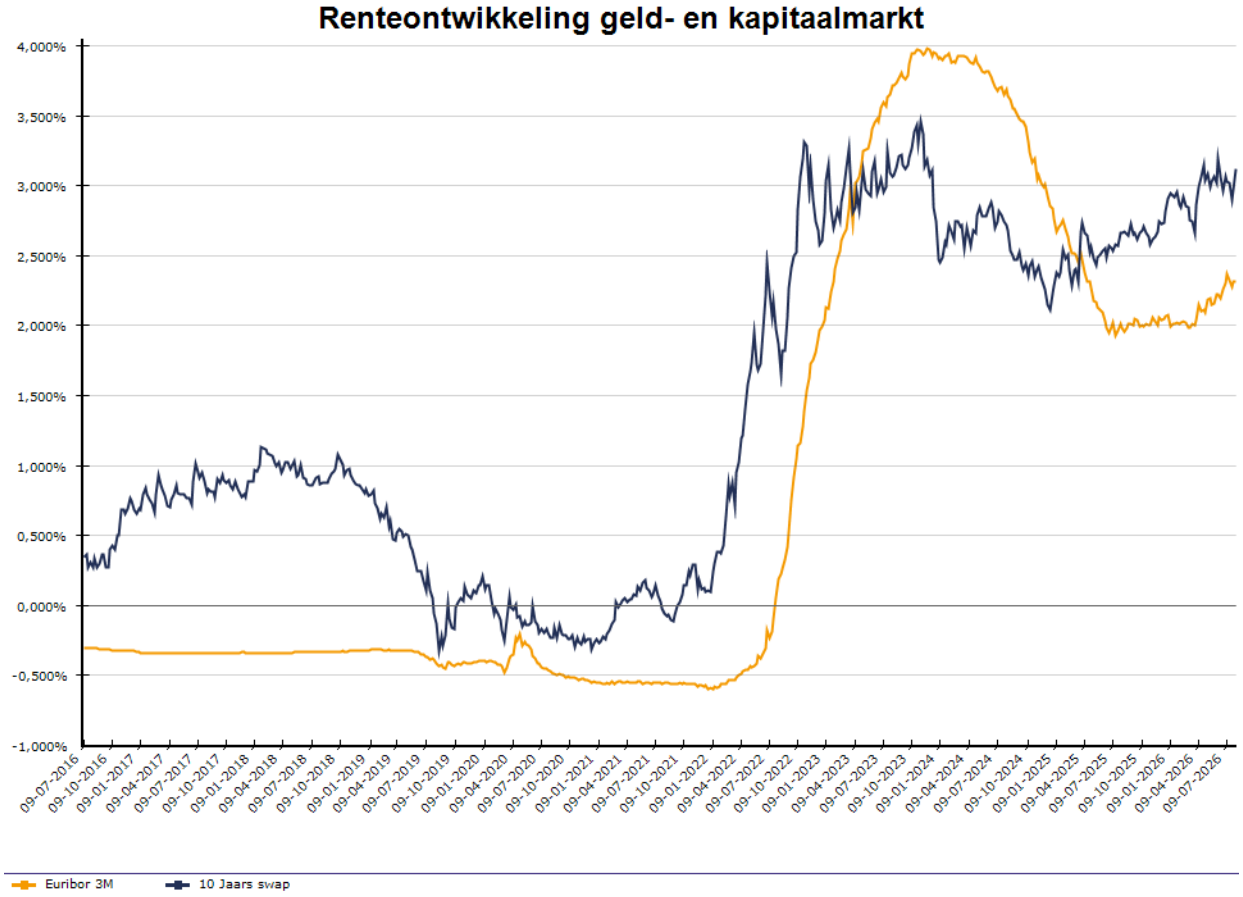

5. Bedrijfsvoering

Een organisatie die de ambities voor de stad kan waarmaken
In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de gemeentelijke bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering draagt zorg voor een doelmatige en beheerste organisatie van de gemeente. Vanuit eigen primaire processen, zoals o.a. financiën, HR en informatievoorziening, ondersteunt zij de uitvoering van de organisatie-beleidsdoelstellingen en maatschappelijke opgaven binnen de verschillende programma's van de begroting. De groei van Lelystad en de ambities uit het Raadsakkoord en het College Uitvoeringsprogramma vragen om een organisatie die wendbaar, toekomstbestendig en daadkrachtig is. Dienstverlening, stadsmarketing, informatievoorziening, digitalisering en organisatieontwikkeling vormen daarbij het fundament onder de uitvoering van deze ambities.

Deze ontwikkelingen zijn niet uitsluitend ondersteunende bedrijfsvoeringsactiviteiten. Zij raken rechtstreeks aan het vermogen van de gemeente om kwalitatieve dienstverlening te leveren en maatschappelijke resultaten te realiseren. Stadsmarketing versterkt de identiteit van Lelystad en helpt de organisatie om vanuit het perspectief van de stad te werken. Organisatieontwikkeling vergroot het vermogen om integraal, wendbaar en resultaatgericht samen te werken. Digitalisering en informatievoorziening zijn steeds meer onderdeel van de maatschappelijke opgaven zelf en bepalen mede hoe publieke diensten worden geleverd en publieke waarden worden geborgd.

Deze ontwikkelingen verbinden beleid, uitvoering, organisatie en stad en versterken de uitvoeringskracht die nodig is om de opgaven van vandaag en morgen aan te pakken.

Dienstverlening als zichtbaar resultaat voor inwoners, ondernemers en partners
Onze dienstverlening bepaalt in belangrijke mate hoe toegankelijk, betrouwbaar en nabij de gemeente wordt ervaren. Dienstverlening is daarmee niet uitsluitend een taak van onderdelen die rechtstreeks contact hebben met inwoners, maar een verantwoordelijkheid van de gehele organisatie. Iedere gemeentelijke opgave kent immers momenten waarop inwoners, ondernemers en partners de gemeente ontmoeten.

De in 2024 vastgestelde Visie op Dienstverlening geeft richting aan de verdere ontwikkeling van de gemeentelijke dienstverlening. Vanuit de principes altijd dichtbij, persoonlijk en gastvrij, deskundig en betrouwbaar, digitaal gemak en effectief en toekomstgericht werken we aan dienstverlening die aansluit bij de behoeften van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners én bij de groei van de stad.

Concrete ontwikkelingen zoals de verdere uitwerking van de kanalenstrategie, de doorontwikkeling van het Klantcontactcentrum (KCC), de herinrichting van de fysieke en digitale publieksruimte en de integrale sturing op dienstverlening ondersteunen deze beweging. Daarbij gaat het niet alleen om afzonderlijke contactmomenten, maar om een samenhangende dienstverlening waarin inwoners, ondernemers en partners eenvoudig toegang hebben tot de gemeente, sneller en duidelijker worden geholpen en meer inzicht hebben in de voortgang van hun aanvraag.

Stadsmarketing als verbindende kracht tussen stad en organisatie
Stadsmarketing is een essentieel instrument om de identiteit en ontwikkeling van Lelystad zichtbaar te maken en te verbinden met inwoners, ondernemers, bezoekers en maatschappelijke partners. Vanuit de merkwaarden Gedurfd, Groei en Genieten bouwen we aan herkenbaarheid, aantrekkelijkheid en trots op de stad. De betekenis van stadsmarketing reikt daarbij verder dan externe promotie. Ook binnen de gemeentelijke organisatie draagt dit bij aan het denken vanuit de stad en haar ontwikkeling. Er ontstaat meer samenhang tussen beleid, uitvoering en de ambities voor Lelystad als groeiende provinciehoofdstad door vraagstukken vanuit een gezamenlijk perspectief te benaderen en integraal samenwerken te stimuleren.

Informatievoorziening als fundament voor een betrouwbare en autonome overheid
Digitalisering speelt een fundamentele rol bij het realiseren van maatschappelijke opgaven. Thema's als wonen, zorg, veiligheid, mobiliteit en dienstverlening zijn in toenemende mate afhankelijk van betrouwbare informatievoorziening, digitale processen en datagedreven werken. De IV-strategie 2026-2030 geeft richting aan de verdere ontwikkeling en innovatie van de gemeentelijke informatievoorziening en richt zich op een betrouwbare informatiehuishouding, digitaal vakmanschap en het verantwoord inzetten van data.

Een belangrijk uitgangspunt daarbij is digitale autonomie. De gemeente wil regie houden op haar data, systemen en informatievoorziening en tegelijkertijd publieke waarden zoals privacy, veiligheid, transparantie en betrouwbaarheid waarborgen. Informatiebeveiliging en privacy zijn daarom geen afzonderlijke technische vraagstukken, maar een integraal onderdeel van de gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering. Inwoners en ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat persoonsgegevens zorgvuldig worden verwerkt, adequaat worden beschermd en uitsluitend worden gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn verstrekt.

Daarbij wordt voortdurend gewerkt aan een toekomstbestendige digitale overheid die steeds beter in staat is om risico's te beheersen, publieke waarden te beschermen en verantwoord gebruik te maken van nieuwe technologische ontwikkelingen.

Tegelijkertijd blijft de menselijke maat centraal staan. Hoewel wordt geïnvesteerd in digitale dienstverlening en moderne infrastructuren, blijft persoonlijk contact beschikbaar voor inwoners en ondernemers die daar behoefte aan hebben. Zo werken we aan een veilige, transparante en betrouwbare digitale overheid die toegankelijk is voor iedereen. We behouden en vergroten het zorgvuldig en veilig omgaan met informatie en data en daarmee versterken we het vertrouwen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Daarmee leveren informatievoorziening, digitalisering, informatiebeveiliging en privacy gezamenlijk een belangrijke bijdrage aan de uitvoeringskracht van de organisatie en aan een toekomstbestendig Lelystad.

Financiële systemen en bedrijfsvoering
Een toekomstbestendige bedrijfsvoering vereist betrouwbare en moderne systemen die de sturing, beheersing en verantwoording van de organisatie ondersteunen. De komende jaren wordt daarom gewerkt aan de vervanging van het huidige financiële systeem, waarvan het contract in 2028 afloopt. De voorbereiding van dit traject start in 2026 en richt zich op zowel de toekomstige inrichting van de financiële informatievoorziening als de optimalisatie van de onderliggende processen. De vervanging van het financiële systeem is een organisatiebrede ontwikkeling die bijdraagt aan een efficiënte, wendbare en toekomstbestendige bedrijfsvoering. De uitkomsten van de voorbereiding en de financiële consequenties worden betrokken bij de verdere besluitvorming binnen de planning- en controlcyclus.

Een organisatie die ambities kan waarmaken
Naast goede dienstverlening vraagt de uitvoering van het raadsakkoord om een organisatie die in staat is om integraal samen te werken, verantwoordelijkheid te nemen en resultaatgericht te sturen. Het Organisatieontwikkeltraject richt zich daarom op de verdere ontwikkeling van leiderschap, eigenaarschap, samenwerking, vakmanschap, passend gedrag en continue verbetering van processen inclusief de sturing daar op. Het programma ondersteunt de transitie naar een organisatie waarin de gemeentelijke opgaven en de inwoners centraal staan waarbij medewerkers, teams en leidinggevenden gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de maatschappelijke resultaten. De kernwaarden (nieuwsgierig, daadkrachtig, teamspeler en dienstverlenend) vormen daarbij het fundament voor het dagelijks handelen. Daarmee is het Organisatieontwikkeltraject een belangrijke aanjager van de gewenste cultuur die noodzakelijk is om de ambities uit het raadsakkoord daadwerkelijk te vertalen naar concrete resultaten voor de stad en die nodig zijn om de groei van de stad te verwezenlijken. Dit ondersteunt de ontwikkeling van een sterke, wendbare en toekomstbestendige organisatie die kan inspelen op de groei van Lelystad en de veranderende maatschappelijke opgaven.

Concernbrede bedrijfsvoering
De kosten voor de concernbrede bedrijfsvoering zijn bijeengebracht op taakveld 0.4 ‘Overhead’. De in de overige taakvelden opgenomen lasten beperken zich tot de direct aan de activiteiten toe te rekenen kosten. Door deze systematiek toe te passen is het makkelijker een beeld te vormen van de directe financiële consequenties van een gemeentelijke activiteit. In de tabel hieronder worden de bedrijfsvoeringskosten binnen taakveld 0.4 nader gespecificeerd. Voor het vaststellen van het bedrijfsvoeringstarief worden alle kosten binnen taakveld 0.4 meegenomen. Een en ander conform de rekenregels in de BBV.

Overheadkosten (Taakveld 0.4) (bedragen x €1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bedijfsvoeringskosten				
ICT	9.037	9.037	8.928	8.951
Centrale ondersteuning	8.295	8.302	8.302	8.302
Directie en management	5.908	5.908	5.908	5.908
Administratie en ondersteuning	2.756	2.756	2.756	2.756
Huisvesting	4.461	4.583	4.593	4.602
Overhead primaire afdelingen	785	785	785	785
Totaal Bedijfsvoeringskosten	**31.241**	**31.371**	**31.271**	**31.303**
Overige kosten taakveld 0.4 overhead				
Gemeentelijke gebouwen	4.055	4.050	4.119	4.114
Primaire productie	2.739	2.739	2.739	2.739
Totaal Overige kosten taakveld 0.4 overhead	**6.794**	**6.789**	**6.858**	**6.853**
Eindtotaal	**38.036**	**38.159**	**38.130**	**38.156**

In uitzonderingsgevallen kan het nodig zijn een volledig integrale kostprijs weer te geven, bijvoorbeeld bij subsidieregelingen en de berekening van kostendekkendheid van heffingen en legestarieven. Bij het bepalen van de bedrijfsvoering kosten wordt het hele taakveld 0.4 (baten en lasten gesaldeerd) meegenomen in het tarief. Hierbij wordt voor de productieve formatie (uitgaande van 1250 uur per fte) een bedrijfsvoeringsopslag van €60,22 per uur gehanteerd (was €60,31).

Voorgesteld besluit:

0. De bedrijfsvoeringsopslag 2027 vast te stellen op €60,22.

6. Verbonden partijen

De gemeente Lelystad voert verschillende taken uit. Veel taken voeren we als gemeente zelf uit, maar er zijn ook taken die op afstand gezet zijn en door externe organisaties worden uitgevoerd. Er zijn verschillende manieren om zo'n taak of gemeentelijke doelstelling op afstand te zetten. De gemeente kan een taak uitbesteden door bijvoorbeeld subsidie te geven, een taak in te kopen of een taak samen met andere partijen uit te voeren. Een verbonden partij is een manier om een samenwerkingsverband vorm te geven. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen waar de gemeente Lelystad aan deelneemt.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) definieert een verbonden partij in artikel 1, lid b, c en d:

b) verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;

c) *financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.*

d) *bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.*

Volgens deze definitie heeft de gemeente dus een bestuurlijk en financieel belang in een verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij. Participaties in naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen vallen onder het begrip verbonden partij. Stichtingen en verenigingen kunnen ook als verbonden partij worden aangemerkt. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie ontvangt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is echter geen verbonden partij. Eveneens is geen sprake van een verbonden partij als er een lening of garantstelling verstrekt is aan een partij waar we geen bestuurlijk belang in hebben. Meer informatie over het beleid omtrent verbonden partijen is te vinden in de Nota verbonden partijen.

Toelichting bij het overzicht

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen die de gemeente Lelystad heeft. Alle verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van de gemeente en inhoudelijke informatie over de verbonden partijen is daarom terug te vinden bij de taakvelden. Verbonden partijen met een financieel belang kleiner dan €10.000 worden niet opgenomen in de paragraaf.

Per verbonden partij wordt in het overzicht hierna de volgende informatie opgenomen:

- de naam en de rechtsvorm;
- het taakveld waaraan wordt bijgedragen;
- het publiek belang dat op deze wijze behartigd wordt;
- het bestuurlijk belang voor het begrotingsjaar;
- het financieel belang voor het begrotingsjaar;
- mogelijke financiële risico's die voortvloeien uit de deelname in de verbonden partij; mocht de kans op tekorten die door ons moeten worden aangevuld als groot worden beoordeeld, dan zal tevens een risico opgenomen worden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- de verwachte financiële resultaten voor het begrotingsjaar indien beschikbaar;
- de financiële kerngegevens uit de laatst vastgestelde jaarrekening.

GGD Flevoland

GR

Taakveld	7.1 Volksgezondheid
Publiek belang	Beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de 6 deelnemende gemeenten aan de GR GGD Flevoland.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor de begroting 2027 GGD is €2.662.000,-.
Financiele risico's	De begroting van de GGD bestaat grotendeels uit markttaken die niet door de gemeenten gefinancierd worden. Wanneer deze markttaken flink afnemen dan zal de gemeentelijke bijdrage behoorlijk moeten toenemen om de GGD in stand te houden. Daarnaast is de GGD momenteel bezig met het inzichtelijker maken van de financiën en het opstellen van een IHP, dit kan ook resulteren in een toename van de gemeentelijke bijdrage.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1 januari 2027 is €5.916.000,- en per 31 december 2027 €5.916.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1 januari 2027 is €30.868.330,- en per 31 december 2027 €30.820.758,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2027 is €0,-.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	7.074	5.900
Vreemd vermogen	22.034	26.518
Financieel resultaat		-1.174

Het Flevolands Archief (HFA) GR

Taakveld	0.4 Overhead
Publiek belang	Archiefbeheer.
Bestuurlijk belang	Lelystad is vanaf 1 januari 2027 (in verband met uittreding van het Rijk) één van de zes deelnemers aan de regeling en heeft voor 16,67% stemrecht.
Financieel belang	De deelnemersbijdrage bedraagt €273.966,- en de bijdrage aan het e-depot bedraagt €116.480,-. In totaal is het financieel belang €390.446,- in 2027.
Financiele risico's	De datum van de uittreding van het Rijk uit de Regionale Historische Centra is gesteld op 1 januari 2027. De financiële bijdrage van het Rijk zal worden voortgezet, waarbij de bijdrage wordt omgezet in een Specifieke uitkering (SPuk). De GR HFA wordt aan de hand van financiële indicatoren als financieel gezond gezien.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1 januari 2027 bedraagt €240.315,- en bedraagt per 31 december 2027 €274.981,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1 januari 2027 bedraagt €253.584,- en bedraagt per 31 december 2027 €243.586,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2027 bedraagt €34.668,-, dit wordt toegevoegd aan de reserves.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	299	149
Vreemd vermogen	329	253
Financieel resultaat		-19

OFGV

GR

Taakveld	7.4 Milieubeheer
Publiek belang	Vergunningverlening, toezicht en handhaving en milieu.
Bestuurlijk belang	Het stemrecht in 2026 is vastgesteld op 10,52 procent.
Financieel belang	De financiële bijdrage voor 2027 bedraagt €1.951.867,-.
Financiele risico's	De OFGV staat er financieel goed voor, er zijn geen risico's met een substantiële impact op de gemeentelijke positie te verwachten.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Verwacht eigen vermogen per 1 januari 2027 is €1.384.995,- en per 31 december 2027 €384.995,-.
Vreemd vermogen	Verwacht vreemd vermogen 2027 is per 1 januari 2027 en 31 december 2027 € 4.712.292,-.
Financieel resultaat	Verwacht financieel resultaat 2027: €0,-. De begroting voor 2027 is sluitend.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	2.782	2.015
Vreemd vermogen	3.695	3.079
Financieel resultaat		15

Veiligheidsregio Flevoland

GR

Taakveld	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
Publiek belang	De veiligheidsregio behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen: a. Brandweerzorg b. geneeskundige hulpverlening c. de samenwerking bij de gemeentelijke rampenbestrijding d. rampenbestrijding en crisisbeheersing e. het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 1 van de in totaal 6 deelnemers aan de GR en heeft 1/6 van de stemmen bij reguliere besluiten en 25% van de stemmen bij wijzigen en vaststellen van de begroting en vaststellen van de jaarrekening.
Financieel belang	De bijdrage voor 2027 bedraagt €6.190.955,-.
Financiele risico's	Naast het verplichtend karakter wordt ook zichtbaar dat de begroting van de Veiligheidsregio steeds verder onder druk staat. In 2026 vertaalt dit zich in een negatief resultaat. Voor 2027 worden de financiële effecten nog onderzocht. Hier voor is een risico opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen op 1 januari 2027 bedraagt naar verwachting €6.269.000,- en per 31 december 2027 €1.759.000,-. Daling als gevolg van verplichtend karakter.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen op 1 januari 2027 bedraagt naar verwachting €21.160.000,- en per 31 december 2027 €20.067.000,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat, na onttrekking reserves, over 2027 bedraagt €0,-

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	10.031	10.733
Vreemd vermogen	12.243	15.296
Financieel resultaat		718

Werkvoorzieningschap IJsselmeergroep GR

Taakveld	6.4 Begeleide participatie
Publiek belang	Het publiek belang dat door het Werkvoorzieningsschap GR IJsselmeergroep wordt gediend is het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), het bieden van werkplekken i.h.k.v. Nieuw Beschut Werken en het benutten en beschikbaar stellen van de infrastructuur (werken en ontwikkelen) t.b.v. re-integratieactiviteiten van de deelnemende gemeenten NOP, Urk en Lelystad.
Bestuurlijk belang	De GR (Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap) is een bedrijfsvoeringsorganisatie waarin de drie deelnemende gemeenten (NOP, Urk en Lelystad) een gelijke stem hebben.
Financieel belang	Conform de meicirculaire 2026 bedraagt de rijksbijdrage WSW voor 2027 € 6.436.657,- , zijn er rijksmiddelen voor beschut werk € 1.226.926,- (gesplitst in begeleidingsvergoeding en forfaitaire loonkostensubsidie BW) en daarnaast rijksmiddelen voor continuering sociale infrastructuur €143.240- .
Financiele risico's	Daling van de Rijksbijdrage voor de Wsw-plaatsen als gevolg van het staken van nieuwe instroom Wsw, alsmede de taakstelling voor beschut werken, zal bij ongewijzigd beleiden leiden tot structurele tekorten die naar verwachting tot 2028 kunnen worden gedekt uit de eigen reserves. De deelnemende gemeenten zijn in samenwerking met de deelneming in 2025 gestart met de formulering van een gezamenlijke visie en strategie. In 2026 worden scenario's uitgewerkt om invulling te geven aan de bijbehorende transformatieopgave. De door het rijk beschikbaar gestelde middelen voor de sociale infrastructuur voor ontwikkelbedrijven zullen hiervoor ingezet worden.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Het verwachte eigen vermogen per 1 januari 2027 is €3.404.000,- en neemt af met het begrote resultaat 2027 van €44.000,- negatief naar €3.360.000,- per 31 december 2027.
Vreemd vermogen	Het verwachte vreemd vermogen per 1 januari 2027 bedraagt ca. €5 mln. en zal zich volgens de conceptbegroting ontwikkelen naar ca. €7 mln. per 31 december 2027.
Financieel resultaat	Het verwachte resultaat bedraagt €-44.000,- negatief.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	3.326	3.317
Vreemd vermogen	5.543	8.179
Financieel resultaat		-9

Alliander N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Nutsvoorziening
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,6% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. Het dividend in 2026 (over boekjaar 2025) zal uitkomen op het maximale bedrag van €638.000,-.
Financiele risico's	De financiële positie van Alliander is goed. Echter, Alliander staat voor een grote investeringsopgave i.v.m. de energietransitie. De verwachting was dat hierdoor de financiële resultaten onder druk zouden komen te staan. Door hogere afname electriciteit en door snellere doorbelasting van kosten is dit tot op heden nog niet het geval. Wel heeft Alliander de dividenduitkering gemaximeerd, zodat deze op maatschappelijk passende hoogte uitkomt en er meer resultaat beschikbaar komt om de investeringen te kunnen financieren. Daarnaast zal de converteerbare hybride obligatielening die wij als aandeelhouders hebben verstrekt nog in 2026 omgezet gaan worden naar aandelenkapitaal.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	6.038.000	6.203.000
Vreemd vermogen	6.918.000	7.960.000
Financieel resultaat		287.000

BNG

N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Bankier voor overheden.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,009% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In 2026 is ca. €7.000,- aan dividend ontvangen (over boekjaar 2025).
Financiele risico's	Beperkt gelet op de geringe omvang van onze deelneming.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	4.777.000	4.863.000
Vreemd vermogen	123.164.000	110.701.000
Financieel resultaat		172.000

HVC

N.V.

Taakveld	7.3 Afval
Publiek belang	Verwerken van afvalstoffen, bijdragen aan materiaalhergebruik en duurzaamheid.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is met 93 gewone aandelen voor ca. 2,5% aandeelhouder in NV HVC.
Financieel belang	€12.353.292,-.
Financiele risico's	De gemeente Lelystad staat samen met de andere aandeelhouders van HVC garant voor een deel van de leningen van HVC. Het Lelystads aandeel voor de garantstelling bedraagt ca. €14,4 miljoen (31-12-25). Hoewel de vermogenspositie van HVC met een solvabiliteit van ca. 21% (31-12-25) aan de krappe kant is, zetten de positieve resultaten van de afgelopen jaren zich door en is het risico, bij de huidige hoogte van de garantstelling, daarmee acceptabel.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2027 zal onder de €20.000.000,- uitkomen.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	257.583	277.924
Vreemd vermogen	966.359	1.031.417
Financieel resultaat		20.318

Omala N.V.

Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiele risico's	Het financieel risico is beperkt. OMALA N.V. treedt op als beherend vennoot van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V. en fungeert als gebiedsontwikkelaar.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1 januari 2027 bedraagt €773.000,- en per 31 december 2027 wordt dit geprognosticeerd op €935.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1 januari 2027 bedraagt €89.000,- evenals per 31 december 2027.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2027 bedraagt €162.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	485	611
Vreemd vermogen	35	1.591
Financieel resultaat		126

Sportbedrijf Lelystad N.V.

Taakveld	5.2 Sportaccommodaties
Publiek belang	Beheer en verhuur van sportaccommodaties en organisatie van diverse sportstimuleringsactiviteiten.
Bestuurlijk belang	De gemeente is 100% aandeelhouder.
Financieel belang	De bijdrage voor 2027 bedraagt ca €6,9 miljoen
Financiele risico's	De btw positie van het sportbedrijf is in 2026 aangepast, waardoor het risico btw vrijstelling niet meer van toepassing is.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf
Vreemd vermogen	Niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf
Financieel resultaat	Niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	10.337	10.761
Vreemd vermogen	8.746	9.344
Financieel resultaat		424

Vitens N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Zorgdragen voor een stabiele drinkwatervoorziening.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft ca. 1,7% van de aandelen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering mits het financieel beleid van Vitens dit toelaat. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In de afgelopen jaren is geen dividend ontvangen om te voorkomen dat de solvabiliteit onder de 30% daalt.
Financiele risico's	Hoewel de resultaten goed zijn, staan de financiële ratio's van Vitens onder druk als gevolg van toenemende investeringen en beperking van de winst a.g.v. de zgn. WACC-norm. Hierdoor kan Vitens de komende jaren geen dividend uitkeren. Daardoor kan de solvabiliteit op peil gehouden worden. Het risico van deze deelneming is, mede door het naleven van het door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid, nog steeds beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Nog niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Nog niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Nog niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	713.600	809.100
Vreemd vermogen	1.684.800	1.846.100
Financieel resultaat		90.600

Jeugd Lelystad (JEL) B.V.

Taakveld	6JGD Jeugdzorg - integraal
Publiek belang	Jeugd Lelystad (JEL) is per 1 juli 2021 verantwoordelijk voor de toegang en regie van de specialistische jeugdhulp.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 100% aandeelhouder van JEL.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage over 2027 bedraagt €3.765.698,-.
Financiele risico's	Voor 2026 wordt een tekort verwacht, veroorzaakt door extra personele en juridische kosten als gevolg van de bestuurlijke interventie begin maart. Als gevolg daarvan was inhuur ter vervanging van management en een deel van de medewerkers onvermijdelijk en was sprake van extra juridische kosten. Op dit moment is nog niet te zeggen wat de doorwerking daarvan naar 2027 gaat zijn.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	De vastgestelde begroting JEL 2027 is op moment van opstellen van deze paragraaf niet beschikbaar.
Vreemd vermogen	Idem.
Financieel resultaat	Idem.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	340	350
Vreemd vermogen	1.059	854
Financieel resultaat		10

Technofonds Flevoland B.V.

Taakveld	3.1 Economische ontwikkeling
Publiek belang	Investeren in innovatieve bedrijven (start-ups) om bedrijvigheid en werkgelegenheid te bevorderen.
Bestuurlijk belang	Lelystad is samen met een aantal andere Flevolandse gemeenten en Horizon Flevoland aandeelhouder, de gemeente heeft een aandelenbelang van 10 procent.
Financieel belang	Lelystad heeft in 2000 kapitaal gestort voor een bedrag van ruim €1 mln.
Financiele risico's	Technofonds Flevoland heeft in 2025 een resultaat behaald van €477.459,- negatief. Het eigen vermogen is vooralsnog voldoende om dit te dragen. Wel bestaat het risico dat we het aandelenkapitaal van Technofonds dat op de gemeentelijke balans staat in de toekomst moeten afboeken. Hiervoor is een risico opgenomen voor het weerstandsvermogen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	5.697	5.219
Vreemd vermogen	21	17
Financieel resultaat		-477

Werkbedrijf Lelystad B.V.

Taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie
Publiek belang	Het realiseren van een optimale uitstroom uit de participatiewet naar werk ten behoeve van (langdurig) werklozen, arbeidsgehandicapten (Indicatie Banenafspraak en Beschut werk) en niet-werkende werkzoekenden, niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden.
Bestuurlijk belang	Lelystad is 100% aandeelhouder van Werkbedrijf Lelystad B.V.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2027 bedraagt ca. €4 mln.
Financiele risico's	De financiële risico's zijn beperkt omdat het volume van de activiteiten wordt afgestemd op de beschikbare middelen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2027 en per 31 december 2027 blijft gelijk (€137.405,-) als gevolg van de prognose van het resultaat 2027 dat nihil is.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 31 december 2027 is naar verwachting weinig afwijkend van dat per 1 januari 2027. Er is nog geen conceptbegroting 2027 incl. geprognosticeerde balans.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2027 is nihil.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	140	137
Vreemd vermogen	1.440	1.873
Financieel resultaat		-2

Ontwikkelingsmaatschappij Airport Garden City C.V.

Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal verschaft en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiele risico's	Door positieve ontwikkelingen op het gebied van verkoop is het risico in de jaren steeds verder afgenomen. Het risico is aldus beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1 januari 2027 bedraagt €6.796.000,- en €14.796.000,- per 31 december 2027.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1 januari 2027 bedraagt €340.000,- evenals per 31 december 2027.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2027 bedraagt €8.000.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	3.001	6.796
Vreemd vermogen	5.855	5.584
Financieel resultaat		3.795

Bataviahaven

Stichting

Taakveld	2.3 Recreatieve havens
Publiek belang	Het doel van de stichting is o.a. het beheren van de Bataviahaven, promotie van de haven, het werven van passanten en ruimte te bieden aan watergebonden evenementen.
Bestuurlijk belang	De gemeente benoemt de bestuurders van de stichting.
Financieel belang	€96.000,-
Financiele risico's	Beperkt gelet op de omvang van de stichting.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1 januari 2027 is € 500.836,- en per 31 december 2027 naar verwachting €530.724,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1 januari 2027 en per 31 januari 2027 is €84.666,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2027 is €29.888,-.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	427	491
Vreemd vermogen	66	85
Financieel resultaat		64

Uiver Constellation

Stichting

Taakveld	5.4 Musea
Publiek belang	Behoud van mobiel cultureel erfgoed.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is participant in de Stichting en heeft een vertegenwoordiger in het bestuur van de Stichting.
Financieel belang	€250.000,-
Financiele risico's	Deelname aan de stichting brengt geen substantiele risico's voor de gemeente met zich mee.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	In de stichting is het recht op behoud en exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation ondergebracht. Er vinden verder geen activiteiten in de stichting plaats.
Vreemd vermogen	Zie hiervoor.
Financieel resultaat	-

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	750	750
Vreemd vermogen	-	-
Financieel resultaat		-

Welzijn

Stichting

Taakveld	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
Publiek belang	Versterken betrokkenheid inwoners en mogelijk maken van participatie aan de samenleving voor inwoners.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad benoemt de bestuurders van de Stichting.
Financieel belang	Er woden voor €5,8 miljoen aan subsidies verstrekt. Daarnaast kunnen incidentele subsidies en opdrachten worden gegeven. De beschikbaarheid hiervan is momenteel nog afhankelijk van de toekenning van SPUK-gelden door het Rijk.
Financiele risico's	De financiële risico's zijn beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027	
Eigen vermogen	Cijfers op basis van concept begroting 2027. Het verwacht eigen vermogen per 1 januari 2027 bedraaagt €831.000,- en per 31 december 2027 €650.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht lang vreemd vermogen per 1 januari 2027 bedraagt €1.161.000,- en per 31 december 2027: €1.260.000,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat over 2027 bedraagt €-78.000,- negatief.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	954	980
Vreemd vermogen	1.544	2.892
Financieel resultaat		26

ParkeerService

Coöperatie

Taakveld	2.2 Parkeren
Publiek belang	Het verrichten van parkeerdiensten voor onder andere de gemeente Lelystad. Daarvoor wordt jaarlijks een Uitvoerings Overeenkomst (UO) afgesloten.
Bestuurlijk belang	Coöperatie ParkeerService heeft 14 leden, waarvan 13 gemeenten.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage in 2026 is €816.555,-. Voor 2027 is de bijdrage nog niet bekend maar zal naar verwachting in deze orde van grootte liggen.
Financiele risico's	De kosten van de coöperatie worden gedragen door de leden. Het financieel risico is beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2027

Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1 januari 2027 en per 31 december 2027 bedraagt €2.410.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1 januari 2027 en per 31 december 2027 bedraagt €7.715.000,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2027 is naar verwachting nihil.

Kerngegevens jaarrekening 2025 (bedragen x €1.000)	**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	2.807	2.767
Vreemd vermogen	7.006	7.719
Financieel resultaat		460

7. Grondbeleid

Deze paragraaf beoogt een visie te geven op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen van programma's zoals die in de begroting zijn opgenomen. Ook geeft deze paragraaf een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Voorts wordt een globaal beeld geschetst van ontwikkelingen die van invloed zijn op toekomstige resultaten en winstneming. Verder worden beleidsuitgangspunten geschetst omtrent reserves in relatie tot de risico's.

Proces
Jaarlijks wordt de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) vastgesteld. Op grond van de MPG en de begroting heeft het college het mandaat om investeringen te verrichten. Actualisatie van de MPG geschiedt op basis van inzichten aan het begin van het boekjaar. In het najaar bij vaststelling van de begroting kunnen er nieuwe inzichten zijn. Deze worden beschreven in deze paragraaf. Bij de jaarrekening worden deze gevolgen - zijnde voorgestelde wijzigingen - in de MPG verwerkt. Indien er aanpassingen in de grondexploitatie nodig zijn met substantiële financiële gevolgen of waardoor de uitgangspunten zoals het programma aanmerkelijk wijzigen, dan wordt dit via een separate herziene grondexploitatie aan u voorgelegd.

Grondbeleid
Eén van de middelen voor een gemeente om de ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen, is het gemeentelijke grondbeleid. Het gaat hierbij om:

- Het beschikbaar krijgen van locaties waar deze ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.
- De rol die de gemeente wil nemen om die ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken en de samenwerking daarbij met andere partijen die nodig zijn.
- De afweging tussen maatschappelijk en financieel rendement dat gerealiseerd wordt wanneer de gemeente zelf gronden uitgeeft voor deze ontwikkelingen.

In 2023 heeft de raad de nota Grondbeleid 2023-2030 vastgesteld waarin het gepresenteerde 'model maatschappelijk grondbeleid' dient als hulpmiddel bij het opstellen van een ontwikkelstrategie en een samenwerkingsstrategie voor nieuwe gebiedsontwikkelingen. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden op integrale wijze beoordeeld zodanig dat het integraal maatschappelijk rendement van een ontwikkeling naast het financieel rendement van de ontwikkeling inzichtelijk wordt gemaakt. Per situatie wordt beoordeeld of bij voorkeur actieve grondproductie wordt nagestreefd of dat een faciliterende rol beter past, waardoor er dus sprake is van situationeel grondbeleid.

Programmering
Wonen
In de Woonvisie Lelystad 2022-2027 is de woningbouwopgave in Lelystad uitgewerkt. Uit het woonbehoefteonderzoek (Woonbehoefte Lelystad, Stec Groep, 2 april 2021) wordt duidelijk dat Lelystad tot 2040 een autonome groei kent van zo'n 7.700 huishoudens, waarvoor evenzoveel woningen nodig zijn om hen te huisvesten. Vanuit het programma LNL wordt daarnaast aangesloten bij een bredere ambitie: naast autonome groei ook bijdragen aan de landelijke woningbouwopgave. In totaal behelst dit een uitbreiding van circa 15.000 toevoegingen tot 2040. Door de urgentie van het landelijk woningbouwtekort, de ruimte die Lelystad heeft én de (groei)ambities van Lelystad, ontstaat er druk om de woningambitie verder te verhogen. De raad heeft hiertoe een amendement aangenomen met de ambitie om met 40.000 nieuwe woningen te groeien. De nieuwbouw van woningen in Lelystad is er op gericht om de komende jaren voldoende woningen te bouwen voor eigen inwoners en aanvullend woningen toe te voegen voor het opvangen van het regionale en landelijke woningtekort. In de Woondeal MRA (maart 2023) is opgenomen dat Lelystad – als onderdeel van de totaal benodigde woningbouw in de MRA – in de periode tot en met 2030 ca. 10.200 nieuwe woningen zal realiseren.

Bedrijven
Landelijk bestaat er een tekort aan nieuw beschikbare bedrijventerreinen. Deze krapte op de markt zal naar verwachting voorlopig aanhouden. Door de ligging van Lelystad in de MRA en beschikbare

ontwikkellocaties zijn de vooruitzichten voor de Lelystadse bedrijventerreinen dan ook positief. Wel is een aandachtspunt dat nieuwe bedrijfspanden door het capaciteitstekort op het stroomnetwerk voorlopig geen aansluiting krijgen.

Resultaat en winstneming
Jaarlijks levert de portefeuille grondexploitaties een resultaat op voor de gemeente. Conform BBV-regelgeving moet resultaat uit grondexploitaties worden genomen naar gelang de voortgang van het project.

De Netto Contante Waarde van de winstgevende grexen bedragen per 1 januari 2026 - zoals ook in de MPG 2026 is gerapporteerd - in totaal € 64.629.744 en de voorzieningen € 20.473.991.

De prognose voorzieningen voor de lopende grexen voor de jaren 2027 en 2028 is als volgt:

	1 januari 2027	1 januari 2028
Netto contante waarde	37.670.158	25.813.636

De omvang van de winstneming (POC) over 2027 betreffende de lopende grexen wordt momenteel geprognosticeerd op circa €20.000.000.

Economie
De wereldeconomie wordt geremd door geopolitieke spanningen, handelsmaatregelen van de Verenigde Staten en aanhoudende conflicten, wat leidt tot volatiliteit op markten en terughoudendheid bij bedrijven en consumenten. Tegelijkertijd beperkt een structureel personeelstekort de groei, terwijl technologische ontwikkelingen zoals AI de productiviteit kunnen verhogen. Volgens het Global Risks Report 2026 vormen geopolitieke confrontaties het grootste mondiale risico, met voor Nederland extra impact door de sterke verwevenheid met internationale handelsketens. Op langere termijn blijven klimaat- en milieurisico's het meest ontwrichtend. Europese energiekosten drukken op de concurrentiepositie, al kunnen nieuwe handelsakkoorden dit deels compenseren.

Voor Nederland blijven de economische effecten vooralsnog beheersbaar: export staat onder druk, maar minder dan verwacht, en de lagere dollarkoers dempt inflatie. Bedrijven investeren echter minder door aanhoudende onzekerheid. Nederland zal naar verwachting in 2027 niet voldoen aan de KRW-waterkwaliteitsdoelen, wat lokaal vergunningrisico's geeft en investeringen kan vertragen. De economische groei in 2025–2026 blijft gematigd en gedreven door binnenlandse bestedingen, terwijl het overheidstekort oploopt door stijgende structurele uitgaven. Dit maakt scherpere beleidskeuzes noodzakelijk, met meer nadruk op productiviteitsverhoging en investeringsbevordering.

Binnen de EU blijven interne handelsbelemmeringen groot en drukken zij sterker op de economie dan externe heffingen. Verdere marktintegratie en een voltooide kapitaalmarktunie zijn volgens Europese instellingen essentieel. Voor het Nederlandse vestigingsklimaat is vooral een stabiel en voorspelbaar beleidskader cruciaal. De genoemde trends vergroten de kans op afwijkingen in kosten, opbrengsten en fasering, waardoor de robuustheid van gemeentelijke grondexploitaties onder druk kan komen te staan.

Risicobedrag grondexploitaties
In de recente MPG een berekening gemaakt van het benodigd bedrag aan projectrisico's. Op basis hiervan is berekend dat een bedrag van €9.200.000 nodig is van het gemeentelijk weerstandsvermogen voor de grondexploitaties.

8. Interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is. Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente en de versterking van controle door de gemeenteraden kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan. In de bestuursovereenkomst hebben partijen binnen Flevoland de uitgangspunten vastgelegd voor de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop zij met elkaar wensen om te gaan. Het Rijk blijft toezichthouder voor de gemeenten op die terreinen, waar provincies geen taak en expertise hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderwijswetten en sociale zaken.

Het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) betreft de volgende toezichtgebieden:

- Huisvesting Statushouders
  Gemeenten geven uitvoering aan de wettelijke taak om verblijfsgerechtigden tijdig te huisvesten. Het aantal wordt door het Rijk in de halfjaarlijkse taakstelling bepaald. Tijdig betekent binnen twaalf weken nadat verblijfsgerechtigde aan een gemeente is verbonden.
- WABO (Bouwen en Milieu)
  Bescherming van mens en natuur tegen schade en gevaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering van toezicht en handhaving (Milieu en bouwen) en deugdelijke kwaliteit van het nalevingstoezicht.
- Ruimtelijke Ordening
  De gemeenteraad stelt, ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies en bestemmingsplannen vast.
- Monumenten en archeologie
  Ten aanzien van Rijksmonumenten (beschermd stads/dorpsgezicht) en Archeologie is er toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen en op vergunningverlening en handhaving.
- Archief Toezicht
  Het doel van het toezicht op archief- en informatiebeheer is om bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen te komen tot een betrouwbare informatievoorzienig.
- Financieel Toezicht
  In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de paragraaf IBT ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie.

Verantwoording naar de Provincie

Het streven is de IBT verantwoording van de toezichtgebieden te integreren in de Planning & Control (P&C) documenten zoals de begroting en de jaarrekening. Het proces zal uiteindelijk zoveel mogelijk als volgt verlopen: In de jaarrekening worden de resultaten benoemd van de bovengenoemde beleidsterreinen. In de bestuursovereenkomst met de provincie zijn afspraken gemaakt over het informatiearrangement en de toezichtcriteria. De provincie beoordeelt of de gemeente het goed of slecht doet op de verschillende onderdelen.

Financiën
In de IBT bestuursovereenkomst is in de vorm van een zgn. verkeerslichtmodel voor ieder onderwerp een normsituatie gedefinieerd ("groen"), en de bandbreedte bepaald voor een lichte afwijking die een waarschuwing rechtvaardigt ("oranje"). Buiten deze bandbreedte geldt "rood". De provincie stemt als toezichthouder haar regime op deze normering af. Uiteraard is het streven de groene situatie te bereiken en/of behouden.

Voor Financiën is de groene situatie gedefinieerd op basis van 3 pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie. Het zwaartepunt van de beoordeling ligt bij de begroting, bij de jaarrekening volgt een controlemoment.

- **Pijler 1: begrotingsevenwicht** Het begrotingsevenwicht betekent dat de geraamde baten (inkomsten) en lasten (uitgaven) in balans zijn. Structurele uitgaven moeten structureel gedekt worden door structurele inkomsten (materieel evenwicht). Dit voorkomt tekorten en zorgt voor een gezonde financiële positie.
- **Pijler 2: weerstandsvermogen** Het weerstandsvermogen betekent de mate waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit direct gevolgen heeft voor beleid of dienstverlening. Een hoger weerstandsvermogen geeft meer financiële veerkracht.
- **Pijler: 3 Schuldpositie** De schuldpositie verwijst naar de omvang van de schulden in verhouding tot de financiële draagkracht. Een gezonde schuldpositie houdt in dat de schulden betaalbaar en beheersbaar blijven op de lange termijn.

Pijler 1: Begrotingsevenwicht

Structureel begrotingsevenwicht betekent dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten (>0% is gunstig; = 0% neutraal; <0% ongunstig). De geraamde structurele lasten en baten zijn in het begrotingsjaar structureel en reëel in evenwicht, maar slaan om in een structureel tekort. Ook na besluitvorming over de bijstellingen in deze ontwerp programmabegroting blijft dat beeld bestaan.

STRUCTUREEL EVENWICHT overzicht vóór effectuering voorgestelde wijzigingen (bedragen x €1.000)	*Rekening 2025*	*Prognose begroting 2026*	*Prognose 2027*	*Prognose 2028*	*Prognose 2029*	*Prognose 2030*
Totaal						
Totaal baten	449.623	427.193	427.417	403.374	388.259	372.935
Totaal lasten	-427.319	-435.302	-432.032	-410.985	-394.387	-377.413
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**22.304**	**-8.108**	**-4.615**	**-7.610**	**-6.129**	**-4.479**
Onttrekking reserves (baten)	15.512	9.207	12.063	7.872	4.240	789
Dotatie reserves (lasten)	-8.845	-1.099	-5.818	-875	-650	-433
Resultaat reserves	**6.667**	**8.108**	**6.246**	**6.997**	**3.590**	**355**
Totaal baten (na bestemming reserves)	465.135	436.400	439.481	411.247	392.498	373.724
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-436.164	-436.400	-437.850	-411.860	-395.037	-377.847
Totaal resultaat (na mutatie reserves)	**28.971**	**0**	**1.631**	**-613**	**-2.539**	**-4.123**
Incidenteel						
Totaal baten	29.658	600	4.452	1.476	525	0
Totaal lasten	-27.213	-7.110	-9.134	-6.632	-3.256	0
Incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**2.445**	**-6.510**	**-4.682**	**-5.156**	**-2.731**	**0**
Onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	13.091	7.305	9.134	6.632	3.256	0
Dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	-8.845	-1.099	-5.818	-875	-650	-433
Incidenteel resultaat reserves	**4.245**	**6.206**	**3.316**	**5.757**	**2.605**	**-433**
Totaal baten (na bestemming reserves)	42.748	7.905	13.586	8.109	3.781	0
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-36.058	-8.209	-14.951	-7.507	-3.906	-433
Totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	**6.690**	**-304**	**-1.366**	**601**	**-125**	**-433**
Structureel						
Totaal baten	419.965	426.593	422.965	401.898	387.734	372.935
Totaal lasten	-400.106	-428.191	-422.898	-404.353	-391.132	-377.413
Structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**19.859**	**-1.598**	**67**	**-2.454**	**-3.398**	**-4.479**
Onttrekking reserves (baten)	2.422	1.902	2.929	1.240	984	789
Dotatie reserves (lasten)	0	0	0	0	0	0
Structureel resultaat reserves	**2.422**	**1.902**	**2.929**	**1.240**	**984**	**789**
Totaal baten (na bestemming reserves)	422.387	428.495	425.895	403.138	388.718	373.724
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-400.106	-428.191	-422.898	-404.353	-391.132	-377.413
Totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	**22.281**	**304**	**2.997**	**-1.214**	**-2.414**	**-3.690**
Structurele exploitatie ruimte - vóór besluitvorming	**5,3%**	**0,1%**	**0,71%**	**-0,30%**	**-0,62%**	**-1,0%**

In de Gemeentewet is bepaald dat de raad erop toeziet dat de begroting structureel in evenwicht is. De raad mag hiervan afwijken als aannemelijk is dat het structureel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. De toezichthouder toetst eveneens nadrukkelijk op deze bepaling.

Conclusie pijler 1 - In bovenstaand overzicht is het structureel evenwicht in 2027 met nog nipt positief, maar ontstaat met ingang van 2028 een structureel meerjarig begrotingstekort. Na het vaststellen van de begroting 2027 zullen de bovenstaande cijfers worden geactualiseerd, maar ook dan zal er in 2030 sprake zijn van een tekort. Zoals in de bestuurlijke boodschap staat beschreven wordt in opmaat naar de kadernota 2028 – 2031 gestart met het inventariseren van ombuigingsmogelijkheden. Dit als uitwerking van spoor 4, zoals in het raadsakkoord is overeengekomen. Het effectueren van deze ombuigingsmaatregelen is erop gericht het structureel begrotingsevenwicht – uiterlijk in 2030 – te realiseren.

Pijler 2: Weerstandsvermogen

Aan de hand van verschillende indicatoren wordt hieronder inzicht geboden in het gemeentelijk weerstandsvermogen. Door een vergelijking te maken wordt duidelijk in hoeverre er wordt voldaan aan de geldende normen.

					Programmabegroting 2027			
Pijler 2 - Weerstandsvermogen	Norm	Rekening 2025	Begroting 2026		Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Norm Weerstandsvermogen	1,2- 1,8	2,0	1,8		2,0	NNB	NNB	NNB
Solvabiliteit	20% - 50%	34%	25%		27%	25%	23%	23%
Grondexploitatie (excl VZ)	<35%	-13,0%	-8,0%		-5,4%	0,0%	-4,7%	-0,2%

Conclusie pijler 2 – Het kengetal weerstandsvermogen geeft weer in hoeverre geïnventariseerde risico's kunnen worden opgevangen (zie ook de uitgebreide toelichting in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing). Zoals zichtbaar wordt in bovenstaande tabel bevindt deze indicator zich op dit moment rondom de bovenkant van de door de raad vastgestelde norm.

Het kengetal solvabiliteit geeft weer in hoeverre er *geen schulden* op het bezit rusten. Daarmee kan een oordeel worden gevormd of er bij een onmiddellijke liquidatie van de gemeente genoeg geld over zou blijven om alle schulden te vereffenen. Het kengetal geeft in een percentage aan welk deel van het bezit op de linkerzijde van de balans niet met schuld is belast en in fictieve zin vrij komt als al het gemeentebezit vandaag wordt verkocht. De BBV definitie luidt nu: het totaal aan eigen vermogen - in de vorm van reserves - gedeeld door het totale balansvermogen, maal 100%. Als signaleringswaarde voor de solvabiliteitsratio geldt wat de VNG en de provinciaal toezichthouder betreft, een percentage van 20%[3] en lager.

De solvabiliteit blijft de komende jaren binnen de marges. Dat betekent dat de gemeente voldoende solvabel is. Dat komt mede door de positieve rekeningresultaten van de afgelopen jaren waardoor het eigen vermogen is gestegen. Omdat reserves (algemene en dekkingsreserves) veelal worden ingezet voor dekking van incidentele uitgaven zal het eigenvermogen teruglopen tot de norm van het weerstandsvermogen(algemene reserve).

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Voorraden grond brengen een inherent risico met zich mee, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Door de grote grondverkopen in Flevokust zelfs een negatieve voorraad grond ontstaan. Dat bekent dat per saldo de baten voor de lasten uitlopen. Vandaar dat het kengetal grondvoorraad ook negatief is. Dat geeft een negatief percentage en dus een ratio kleiner dan nul, wat betekent dat het risico nihil is op de voorraad. Deze ratio kleurt daarom de komende jaren groen.

3 'Gemeenten in Nederland gaan vanwege het artikel 12 vangnet uit de Financiële Verhoudingswet niet failliet en worden nooit geliquideerd. Daarom heeft dit kengetal ondanks deze signaalwaarde maar beperkte waarde. De vraag of de gemeente de schuldverplichtingen met zijn inkomen kan betalen zonder het voorzieningenniveau te veel onder druk komt, is veel belangrijker' (Houdbaarheidstest gemeentefinanciën – Vereniging van Nederlandse Gemeenten, januari 2016).

Pijler 3: Schuldpositie
Aan de hand van verschillende indicatoren wordt hieronder inzicht geboden in de gemeentelijke schulden.

				Prognose begroting 2027-2030			
Pijler 3 - Schuldpositie	**Norm**	**Rekening 2025**	**Begroting 2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Netto schuldquote	100%	-3%	-2%	3%	15%	22%	22%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	100%	-16%	7%	19%	33%	41%	44%
Debt ratio		66%	75%	73%	75%	77%	77%
Voorraadquote (incl. VZ)		-13,0%	-11,1%	-8,9%	-5,4%	-4,4%	-4,7%
Netto rentekosten (ten opzichte van de totale baten)		-0,56%	0,1%	0,13%	0,14%	0,18%	0,57%
Belasting capacitieit		121%	117%	116%	NNB	NNB	NNB

Conclusie pijler 3 - De schuldquote is de netto schuld uitgedrukt in een percentage van de inkomsten en geeft een indicatie van de druk die rente en aflossing hebben op de exploitatie. De netto schuldquote is de afgelopen jaren steeds verder gedaald omdat er steeds meer is afgelost op leningen. Dit was o.a. mogelijk door opbrengsten uit grondverkopen, maar ook door extra middelen ontvangen van het Rijk waardoor de financieringsbehoefte kleiner is geworden.

De schuldpositie is een aantal jaren negatief geweest. Dit betekent dat er meer middelen uitstaan, bijvoorbeeld in rekening-courant of bij de Schatkist, dan dat er leningen zijn opgenomen. Zolang er voldoende liquide middelen beschikbaar zijn, hoeven geen nieuwe leningen te worden aangetrokken.

Wanneer de gemeente meer gaat investeren, bijvoorbeeld in het bouwrijp maken van nieuwe grondexploitaties of het realiseren van nieuwe gebouwen, zal de schuldquote in eerste instantie oplopen. In de toekomst kan deze weer dalen, bijvoorbeeld door grondverkopen, waardoor middelen beschikbaar komen om leningen af te lossen.

De komende jaren loopt de schuldpositie naar verwachting geleidelijk op. Er zijn meer grondexploitaties en daarnaast zijn en worden verschillende investeringen gepland, waaronder investeringen in scholen en de Rondweg. Ook zijn veel Startersleningen verstrekt. Deze ontwikkelingen leiden ertoe dat de gemeente naar verwachting de komende jaren leningen zal moeten aantrekken. Hierdoor zal de schuldquote oplopen. In 2030 bedraagt de verwachte schuldquote 22%. Dit blijft ruim onder de door de raad vastgestelde norm van 100%.

De debt-ratio is de tegenhanger van de binnen de vorige pijler beschreven solvabiliteitsratio en geeft het aandeel van het vreemd vermogen in het totale vermogen of totale activa aan (totale activa en totale vermogen is gelijk aan elkaar). Hieruit kan worden opgemaakt hoeveel procent van het totale vermogen uit vreemd- en eigen vermogen bestaat.

De voorraadquote is hetzelfde als het kengetal grondexploitatie, zoals dat binnen de vorige pijler is beschreven.

De ratio netto rentekosten. Deze ratio geeft de rentekosten weer ten opzichte van de totale baten exclusief reserves. De financieringsbehoefte zal naar verwachting de komende jaren toenemen(zie ook schuldquote toelichting) en daarmee zal de ratio netto rentekosten toenemen maar nog steeds onder de 1% en dus laag

De belastingcapaciteit geeft aan hoe hoog de gemeentelijke woonlasten (OZB, riool- en afvalheffing) zijn ten opzichte van het landelijke gemiddelde (100%). Dit wordt berekend door de gemiddelde woonlasten in de gemeente te delen door het landelijke gemiddelde en te vermenigvuldigen met 100%. Een percentage boven de 100% betekent dat inwoners meer betalen dan gemiddeld, onder de 100% juist minder.

9. Onderzoeksagenda

De onderzoeksagenda is een vast onderdeel in de programmabegroting. Daarin worden de onderzoeken aangekondigd en kort ingeleid die voor het college onder de noemer van artikel 213a in dat begrotingsjaar op de planning staan en waarvan de uitkomsten met de raad worden gedeeld.

De 213A onderzoeken bestaan naast de instrumenten die de raad zelf tot zijn beschikking heeft, zoals de rekenkamer en de controle van de accountant op het terrein van de financiële positie en de financiële rechtmatigheid. In de passage hieronder worden de onderzoeken genoemd die onderdeel uitmaken van de onderzoeksagenda voor 2027.

1. Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten

Aanleiding

De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 van kracht. De landelijke Monitor Werking Omgevingswet over 2025 laat zien dat gemeenten de nieuwe instrumenten steeds vaker gebruiken. Tegelijk ervaren zij het wijzigen van het omgevingsplan nog als complex. Ook kan het afzonderlijk indienen van aanvragen leiden tot versnipperde informatie en extra afstemming.

Doel en afbakening

Het onderzoek brengt in beeld of de gemeente Lelystad aanvragen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten doelmatig en doeltreffend behandelt. De nadruk ligt op het vooroverleg, de integrale beoordeling en de voorspelbaarheid voor initiatiefnemers. Het onderzoek gaat niet over de volledige invoering van de Omgevingswet, het functioneren van het landelijke digitale stelsel of de inhoudelijke kwaliteit van het omgevingsplan.

Centrale onderzoeksvraag

In hoeverre behandelt de gemeente Lelystad aanvragen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten tijdig, integraal en voorspelbaar, en welke verbeteringen zijn binnen de bestaande organisatie mogelijk?

Deelvragen

1. Hoe zijn het vooroverleg, de intake en de interne samenwerking ingericht?
2. Worden aanvragen binnen de geldende termijnen afgehandeld en waar ontstaan vertraging, herstelwerk of overdrachtsmomenten?
3. Krijgen initiatiefnemers tijdig duidelijke informatie over de procedure, benodigde stukken en haalbaarheid?
4. Welke verbeteringen zijn er mogelijk in termen van doorlooptijd, kwaliteit en proces?

Aanpak en planning

Het onderzoek wordt in 2027 uitgevoerd. Het omvat document- en dataonderzoek, interviews met betrokken medewerkers en ketenpartners en een beperkte dossieranalyse van aanvragen uit 2025 en 2026. Waar mogelijk worden de resultaten vergeleken met de landelijke monitor. Het onderzoek leidt tot een beknopt rapport met concrete en uitvoerbare aanbevelingen voor het college.

2. Planning en uitvoering onderwijshuisvesting

Aanleiding

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. De kadernota's laten zien dat de investeringen regelmatig moeten worden aangepast door groei van leerlingenaantallen, prijsstijgingen, gewijzigde planningen en nieuwe aanvragen van schoolbesturen. Vertraging kan leiden tot tijdelijke huisvesting, extra kosten en scholen die langer dan gewenst op meerdere locaties werken.

Doel en afbakening

Het onderzoek beoordeelt of de voorbereiding en uitvoering van gemeentelijke projecten voor nieuwbouw en uitbreiding van scholen doelmatig zijn ingericht. De scope omvat een beperkte selectie van projecten uit de IHP-jaarprogramma's 2023 tot en met 2026. Regulier gebouwonderhoud door schoolbesturen en de onderwijskundige prestaties van scholen vallen buiten het onderzoek.

Centrale onderzoeksvraag
In hoeverre worden projecten voor nieuwbouw en uitbreiding van scholen realistisch gepland en beheerst uitgevoerd?

Deelvragen
1. Zijn prognoses, planning, kosten en risico's bij de start voldoende onderbouwd?
2. Welke afwijkingen in tijd en geld doen zich tijdens de uitvoering voor?
3. Wat zijn de belangrijkste oorzaken van vertraging en kostenstijging?
4. Zijn rollen en verantwoordelijkheden van gemeente en schoolbesturen duidelijk?
5. Wordt tijdig bijgestuurd en ontvangt de raad voldoende informatie over belangrijke afwijkingen?

Aanpak en planning
Het onderzoek wordt in 2027 uitgevoerd. Het omvat documentonderzoek, een analyse van vier tot zes projecten en interviews met betrokken gemeentelijke medewerkers en schoolbesturen. Het onderzoek resulteert in praktische aanbevelingen voor betere prognoses, projectbeheersing en informatievoorziening.

Naast deze onderzoeken in het kader van de verordening 213A worden er nog diverse andere periodieke onderzoeken uitgevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de jaarlijkse cliënt ervaringsonderzoeken op het gebied van de Wmo en Jeugdhulp, de monitor duurzaamheid en de veiligheidsanalyse ten behoeve van het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast wordt er tweemaal per jaar een monitor sociaal domein opgesteld en worden er iedere twee jaar de volgende onderzoeken uitgevoerd: Beeld van Lelystad, Leefsituatieindex en Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

10. Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en heeft als doel de transparantie van de overheid te vergroten. Overheidsinformatie moet actief openbaar worden gemaakt, zodat inwoners, bedrijven en instellingen makkelijker inzicht krijgen in het handelen van de overheid.

Voor gemeente Lelystad betekent dit dat we informatie niet alleen op verzoek, maar ook uit eigen beweging beschikbaar moeten stellen. Het gaat onder andere om besluiten, vergaderstukken, onderzoeksrapporten, convenanten en andere documenten die van belang zijn voor de publieke taak. Dit vraagt om aanpassingen in onze interne werkprocessen, systemen en digitale publicatiekanalen.

Sinds de invoering werkt de gemeente Lelystad stap voor stap aan de uitvoering van de Woo. Dit omvat het herinrichten van processen, de organisatiestructuur en digitale voorzieningen, evenals het trainen van medewerkers om te werken volgens de nieuwe wet.

De eerste tranche met verplichte actieve openbaarmaking is op 1 november 2024 afgerond. Tranche twee is sinds 1 juli 2025 voorlopig van start gegaan, maar de formele, verplichte inwerkingtreding moet nog officieel worden vastgesteld. Volgens de indicatieve planning zullen de resterende tranches in 2026 in werking treden.

Het uiteindelijke doel is dat inwoners snel, eenvoudig en betrouwbaar toegang hebben tot actuele overheidsinformatie. De invoering van de Woo is onderdeel van het programma Lelystad Digitaal. De voortgang en resultaten worden gemonitord via de planning- en control cyclus (P&C-cyclus) en via programmaverantwoording.

4. Financiële begroting

4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Dit hoofdstuk bevat de specificatie van baten en lasten per begrotingscluster. In de paragraaf IBT is de uitsplitsing van deze baten en lasten gemaakt naar incidenteel en structureel. Het totaal geraamde resultaat onder aan de tabel wordt het 'totaal geraamd resultaat na bestemming' genoemd. Dit totaal is exclusief doorwerking van de in deze programmabegroting voorgestelde bijstellingen, zoals deze in het volgende hoofdstuk uiteen worden gezet. Na besluitvorming in de raad zal deze tabel worden geactualiseerd.

	Rekening 2025	Begroting 2026	2027 Baten	2027 Lasten	2027 Saldo	2028	2029	2030
0. Bestuur en ondersteuning	10.483	15.795	1.416	-15.256	-13.841	-12.574	-13.005	-15.176
1. Veiligheid	11.310	13.166	139	-12.302	-12.163	-12.021	-12.005	-11.993
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	23.574	25.393	1.011	-26.413	-25.402	-25.406	-25.401	-25.807
3. Economie	-13.597	7.630	44.664	-49.995	-5.332	-4.131	-2.989	-2.837
4. Onderwijs	16.605	21.503	6.698	-25.788	-19.089	-20.994	-19.685	-17.628
5. Sport, cultuur en recreatie	25.590	28.211	550	-27.956	-27.406	-27.805	-28.149	-28.146
6. Sociaal domein	124.781	130.100	45.370	-168.599	-123.229	-121.900	-121.606	-122.021
7. Volksgezondheid en milieu	29.171	36.839	3.743	-34.764	-31.021	-31.234	-31.234	-31.060
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-	-	49.941	-61.853	-11.912	-11.757	-10.647	-7.756
Subtotaal programma's	**227.918**	**278.638**	**153.533**	**-422.927**	**-269.395**	**-267.822**	**-264.722**	**-262.424**
Lokale heffingen	-68.775	-71.894	72.021	-	72.021	72.409	72.072	72.072
Algemene uitkeringen	-230.813	-234.642	229.172	-	229.172	222.511	224.027	223.937
Dividend	-752	-860	923	-	923	923	723	723
Saldo financieringsfunctie	108	163	114	-242	-128	-114	-18	-636
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	**-300.232**	**-307.233**	**302.229**	**-242**	**301.987**	**295.729**	**296.804**	**296.096**
Kosten overhead	36.111	40.047	566	-38.574	-38.008	-38.131	-38.211	-38.150
Heffing vennootschapsbelasting	2.707	-	-	-	-	-	-	-
Totaal geraamd resultaat voor bestemming	**-33.496**	**11.452**	**456.328**	**-461.743**	**-5.415**	**-10.225**	**-6.129**	**-4.478**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves:					**-**	**-**	**-**	**-**
0. Bestuur en ondersteuning	1.141	-8.868	3.631	-	3.631	1.232	984	789
1. Veiligheid	-49	-414	149	-	149	12	12	-
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-540	-1.657	23	-	23	23	23	-
3. Economie	-1.813	-4.831	2.461	-	2.461	1.261	120	-
4. Onderwijs	-195	-1.837	-	-	-	1.815	-	-
5. Sport, cultuur en recreatie	-296	-1.826	240	-	240	240	-	-
6. Sociaal domein	-765	-1.875	1.865	-5.818	-3.953	868	-600	-433
7. Volksgezondheid en milieu	-1.183	-1.725	343	-	343	160	160	-
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-	-	4.152	-	4.152	4.002	2.891	-
Totaal beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**-3.701**	**-23.033**	**12.863**	**-5.818**	**7.046**	**9.612**	**3.590**	**355**
Totaal geraamd resultaat na bestemming	**-37.197**	**-11.582**	**469.191**	**-467.560**	**1.631**	**-613**	**-2.539**	**-4.122**

In de 2 cirkeldiagrammen hieronder worden de lasten en de baten per cluster getoond, als percentage van het totaal:

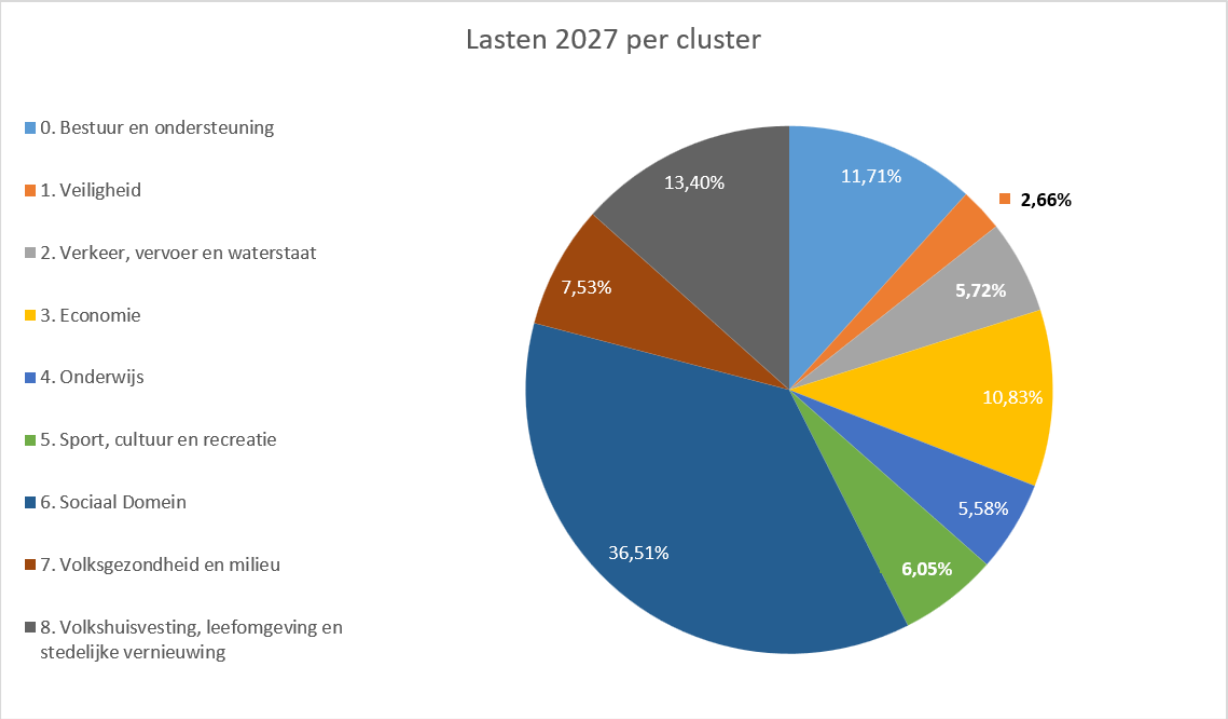

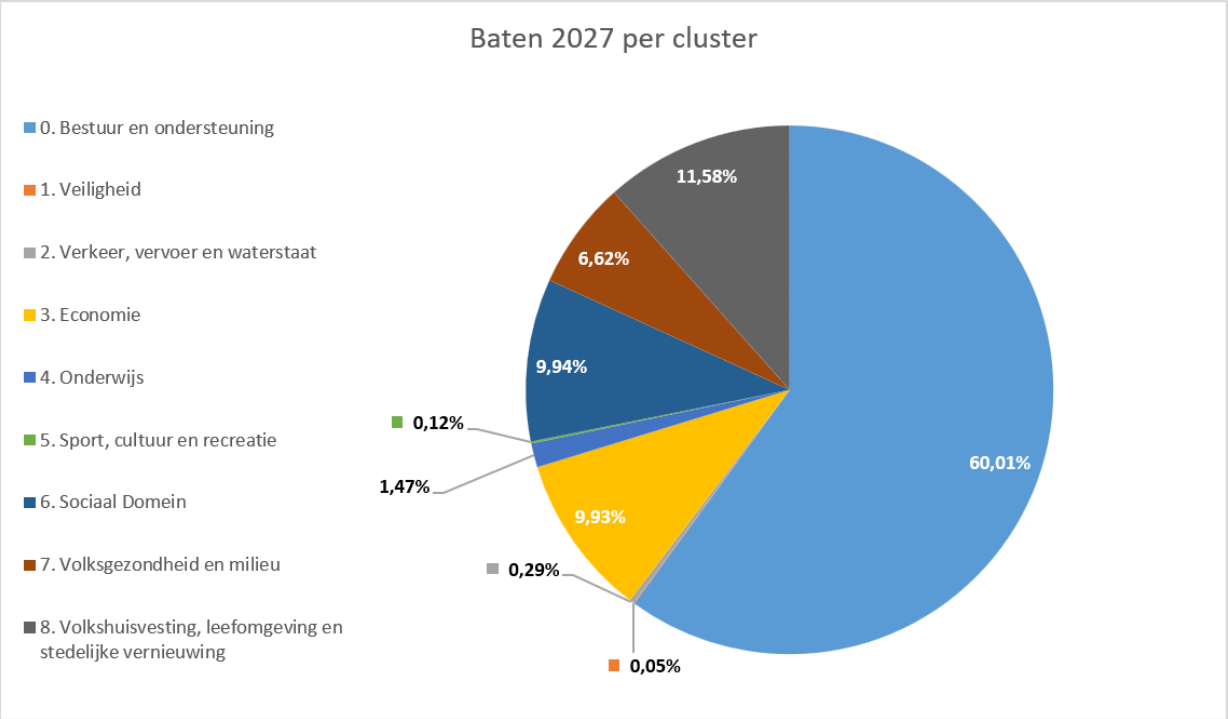

4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen

In onderstaande tabel worden alle voorgestelde bijstellingen ten opzichte van de beginstand van de meerjarenraming 2027 – 2030 gepresenteerd. Deze beginstand is gelijk aan de eindstand van de programmabegroting 2026 – 2029 (ná besluitvorming).

	Meerjarenraming 2027 - 2030			
	2027	2028	2029	2030
Beginstand meerjarenraming 2027 - 2030 (= eindstand PB 2026 - 2029)	1.631	-613	-2.539	-4.122

Onderwerp	Taakveld	A. Actualisaties	Meerjarenraming 2027 - 2030 2027	2028	2029	2030
1	0.4	Actualisatie bijdrage GR- Het Flevolands Archief	-10	-10	-10	-10
2	0.4	Actualisatie investeringskredieten ICT	-	-23	-95	-203
3	0.4	Actualisatie verhuurinkomsten 5e etage	-300	-300	-300	-300
4	0.5	Actualisatie treasury	563	-140	-1.111	594
5	0.62	Actualisatie OZB inkomsten niet woningen	900	900	900	900
6	1.1	Actualisatie bijdrage GR - Veiligheidsregio	-435	-394	-394	-394
7	1.2	Actualisatie opleidingsbudgetten en software stadstoezicht	-170	-170	-170	-170
8	1.2	Actualisatie wegsleepkosten	-60	-60	-60	-60
9	2.1	Actualisatie systematiek vervangingsinvesteringen en groot onderhoud	3.875	3.786	3.663	3.517
10	2.1	Actualisatie voorzieningen busvervoer	247	246	246	245
11	2.2	Actualisatie parkeren stationsgebied	352	351	350	-
12	4.2	Actualisatie IHP (jaarprogramma 2026 - 2027)	663	383	-409	29
13	5.7	Actualisatie licentiekosten tekensoftware	-70	-70	-70	-70
14	5.7	Actualisatie verkoop tuingrenzen	-25	-30	-35	-40
15	6.3	Actualisatie Participatiewet - Bijstand (budgetneutraal)	-	-	-	-
16	6JGD	Actualisatie jeugdzorg	-8.250	-8.250	-8.250	-7.250
17	6WMO	Actualisatie Wmo (budgetneutraal)	-	-	-	-
18	7.1	Actualisatie bijdrage GR - GGD Flevoland	-255	-255	-255	-255
19	7.2	Actualisatie Rioolheffing	120	120	120	120
20	7.3	Actualisatie Afvalstoffenheffing	215	215	215	215
21	7.4	Actualisatie bijdrage GR - OFGV	-276	-245	-245	-245
		A. Onderwerpen categorie actualisaties	-2.917	-3.946	-5.910	-3.377

Onderwerp	Taakveld	B. Onontkoombaar	Meerjarenraming 2027 - 2030 2027	2028	2029	2030
22	0.4	IV & dienstverlening wettelijke verplichting	-544	-544	-544	-544
23	0.4	Planningsomgeving ruimtelijke projecten	-50	-50	-50	-50
24	2.1	Vervanging fietsbrug Binnenhavenweg	-	-26	-26	-26
25	3.2	Ontwikkeling De Trommel	-75	-1	-2	-2
26	4.3	Doorstroompunt	-92	-92	-92	-92
27	4.3	Leerplicht	-203	-203	-203	-203
28	6.1	Structurele uitvoering Wet inburgering	-725	-725	-725	-725
		B. Onderwerpen categorie onontkoombaar	-1.689	-1.641	-1.642	-1.642

Onderwerp	Taakveld	C. Doorwerking eerdere besluitvorming	Meerjarenraming 2027 - 2030 2027	2028	2029	2030
29	1.2	Havenmeester Flevokust Haven	-16	-16	-16	-16
30	1.2	Verwijdering fietsen op en rond het station	-80	-80	-80	-80
31	2.1	Strategische grondverwerving Doorfietsroute	-1	-1	-1	-1
32	2.1	Torenvalkweg i.r.t. Huisvesting Level One	-	-	-17	-17
33	2.1	Vervanging brug Lage Dwarsvaart	64	64	64	64
34	2.2	Parkeerhub Campusgebied midden	-	-	-	PM
35	3.4	Nachtvisie	-30	-13	-13	-13
36	4.2	Exploitatie nieuwe schoolgebouwen	-	-	-765	-765
37	4.2	IHP meerjarenperspectief tweede tranche 2027-2034	-500	-1.611	-1.461	-1.535
38	4.2	Tijdelijke sportvoorziening Zuiderhage	261	261	-	-
39	5.2	Ontwikkeling sportpark Zuiderhage	-44	-44	-44	-44
40	6.1	Actualisatie investerings- en exploitatielasten IDO (Fjord)	48	48	-95	-95
41	6.1	Actualisatie investerings- en exploitatielasten Palet (Voorhof)	20	20	-41	-41
42	7.2	Minervaweg i.r.t. Huisvesting VDVI	-	-	-	-
43	8.2	Verwerving Zorgcampus	-	-	-	-47
44	8.3	Verwerving Meerkoetenweg 9	-38	-38	-54	-71
45	8.3	Verwerving Neringpassage 75	10	10	10	10
		C. Onderwerpen categorie doorwerking eerdere besluitvorming	-306	-1.400	-2.513	-2.651

Onderwerp	Taakveld	D. Loon- en prijsontwikkeling	Meerjarenraming 2027 - 2030 2027	2028	2029	2030
		Batenkant begroting				
46	0.61	Actualisatie OZB inkomsten woningen - indexatie en areaal	562	562	562	562
47	0.62	Actualisatie OZB inkomsten niet woningen - indexatie en areaal	1.476	1.476	1.476	1.476
48	0.7	Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds	8.782	8.782	8.782	8.782
		Lastenkant begroting				
49	0.8	Compensatie inflatie - aanvullende stelpost (tranche 2027)	-1.644	-1.644	-1.644	-1.644
50	0.8	Compensatie inflatie - gemeentebegroting (tranche 2027)	-4.030	-4.030	-4.030	-4.030
51	0.8	Compensatie inflatie - gesubsidieerde instellingen (tranche 2027)	-858	-858	-858	-858
52	0.8	Compensatie strijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2027)	-1.725	-2.725	-2.725	-2.725
		D. Onderwerpen categorie loon- en prijsontwikkeling	**2.563**	**1.563**	**1.563**	**1.563**

Onderwerp	Taakveld	E. Gemeentefonds	Meerjarenraming 2027 - 2030 2027	2028	2029	2030
		Algemene mutaties				
53	0.7	Actualisatie ICL bijdrage	2.991	3.385	3.893	4.505
54	0.7	Algemene mutaties - meicirculaire 2026	-666	646	1.266	5.842
55	0.7	Algemene mutaties - septembercirculaire 2026	1.018	803	50	-224
		Taakgerelateerde mutaties				
56a	0.7	Overheidsbrede Dienstverlening (DU)	8	8	8	8
57a	0.7	Openbare bibliotheken	262	-	-	-
58a	0.7	Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	12	-	-	-
59a	0.7	Kinderopvang pleegouders	58	-	-	-
60a	0.7	IBO problematische schulden	103	103	103	103
61a	0.7	Participatie (IU)	507	686	821	902
62a	0.7	Actualisatie impulsbudget sociale infrastructuur (DU)	3	3	3	3
63a	0.7	Re-integratie dienstverlening gericht op jongeren	73	73	73	91
64a	0.7	Wet handhaving sociale zekerheid	9	9	9	9
65a	0.7	Compensatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	1.106	-	-	-
66a	0.7	Huishoudelijke hulp uit de Wmo	-	-	-4.307	-4.504
67a	0.7	Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	4.535	-	-	-
68a	0.7	Wet versterking regie volkshuisvesting	220	224	225	232
		Doorvertalen taakgerelateerde mutaties				
56b	5.3	Overheidsbrede Dienstverlening (DU)	-8	-8	-8	-8
57b	5.3	Openbare bibliotheken	-262	-	-	-
58b	6.1	Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	-12	-	-	-
59b	6.1	Kinderopvang pleegouders	-58	-	-	-
60b	6.1	IBO problematische schulden	-103	-103	-103	-103
61b	6.5	Participatie (IU)	-507	-686	-821	-902
62b	6.5	Actualisatie impulsbudget sociale infrastructuur (DU)	-3	-3	-3	-3
63b	6.5	Re-integratie dienstverlening gericht op jongeren	-73	-73	-73	-91
64b	6.5	Wet handhaving sociale zekerheid	-9	-9	-9	-9
65b	6WMO	Compensatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	-1.106	-	-	-
66b	6WMO	Huishoudelijke hulp uit de Wmo	-	-	4.307	4.504
67b	7.4	Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	-4.535	-	-	-
68b	8.1	Wet versterking regie volkshuisvesting	-220	-224	-225	-232
		E. Onderwerpen categorie gemeentefonds	**3.343**	**4.834**	**5.209**	**10.123**

Onderwerp	Taakveld	F. Categorie overig - structureel	Meerjarenraming 2027 - 2030 2027	2028	2029	2030
69	2.1	Herinrichting Voorstraat	-	-	-53	-53
70	0.4	Advertenties in de Flevopost	-60	-60	-60	-60
71	2.1	Realisatie kruispuntplateaus	-	-17	-17	-17
72	5.2	Veldbehoefte voetbal	-87	-163	-163	-163
73	5.3	Exploitatiebijdrage nieuw poppodium	-285	-596	-583	-452
74	6.1	Clientenraad Sociaal Domein	-29	-29	-29	-29
		F. Onderwerpen categorie overig - structureel	**-461**	**-865**	**-905**	**-774**

Recapitulatie	Meerjarenraming 2027 - 2030			
	2027	2028	2029	2030
Beginstand meerjarenraming 2027 - 2030 (= eindstand PB 2026 - 2029)	**1.631**	**-613**	**-2.539**	**-4.122**
A. Onderwerpen categorie actualisaties	-2.917	-3.946	-5.910	-3.377
B. Onderwerpen categorie onontkoombaar	-1.689	-1.641	-1.642	-1.642
C. Onderwerpen categorie doorwerking eerdere besluitvorming	-306	-1.400	-2.513	-2.651
D. Onderwerpen categorie loon- en prijsontwikkeling	2.563	1.563	1.563	1.563
E. Onderwerpen categorie gemeentefonds	3.343	4.834	5.209	10.123
F. Onderwerpen categorie overig - structureel	-461	-865	-905	-774
Subtotaal effect geïnventariseerde bijstellingen op beginstand	**534**	**-1.455**	**-4.198**	**3.243**
Eindstand ontwerp programmabegroting 2027 - 2030	**2.164**	**-2.068**	**-6.737**	**-879**

Onderwerp	Taakveld		Meerjarenraming 2027 - 2030			
			2027	2028	2029	2030
		Eindstand ontwerp programmabegroting 2027 - 2030	**2.164**	**-2.068**	**-6.737**	**-879**
75	**0.8**	Reserveren dekking maatregelen College Uitvoeringprogramma	-1.825	-3.650	-3.650	-3.650
		Eindstand inclusief reservering	**339**	**-5.718**	**-10.387**	**-4.529**

A. Actualisaties

1	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie bijdrage GR- Het Flevolands Archief		-10	-10	-10	-10

De deelnemersbijdrage aan de gemeenschappelijke regeling 'Het Flevolands Archief' (HFA) moet worden geactualiseerd. Dit als gevolg van indexatie van de reguliere deelnemersbijdrage en bijstelling van het aantal inwoners voor de bijdrage aan het e-depot. Verwacht wordt dat deze bijdrage verhoogd zal worden, omdat de bijdrage per burger sinds 2024 niet is geïndexeerd.

Voorgesteld besluit:

1. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR – Het Flevolands Archief' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€10.000.

2	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie investeringskredieten ICT		-	-23	-95	-203

Op het vlak van ICT wordt gewerkt met een meerjareninvesteringsplan om bedrijfsmiddelen te vervangen volgens de vastgestelde bedrijfseconomische afschrijvingstermijnen. Wanneer blijkt dat bedrijfsmiddelen qua techniek, continuïteit en veiligheid nog langer inzetbaar zijn, vindt vervanging op een later moment plaats. De investeringen in ICT-bedrijfsmiddelen zijn noodzakelijk om de beschikbaarheid van informatiesystemen plaats- en tijdonafhankelijk te kunnen blijven waarborgen. Dit betreft onder meer de diverse servers, werkplekken en mobiele platformen die binnen de organisatie worden ondersteund.

De jaarlijkse actualisatie van de vervangingsinvesteringen in ICT betreft geen extra investering, maar een actualisatie van de reeds geplande vervangingsinvesteringen voor de komende 4 jaar. Door de sterke prijsstijgingen van met name geheugen, opslag maar ook overige hardware zijn de eerder geraamde bedragen onvoldoende om de geplande vervangingen binnen het bestaande investeringskader uit te voeren.

Zonder deze actualisatie bestaat het risico dat onderdelen van de ICT-infrastructuur, waaronder AV-voorzieningen, servers, opslagcapaciteit, netwerk- en wifi-voorzieningen, werkplekken, mobiele devices, laptops en telefoons, niet tijdig kunnen worden vervangen. Dit kan leiden tot uitval, verstoringen, prestatieverlies en het niet tijdig kunnen actualiseren van systemen.

Voorgesteld besluit:

2. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie investeringskredieten ICT':
   a. De beschikbare investeringskredieten te verhogen met €80.164 in 2027, €289.754 in 2028, €413.806 in 2029 en €684.999 in 2030.
   b. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten in de meerjarenraming bij te stellen met de volgende bedragen: -€23.000 in 2028, -€95.000 in 2029, -€203.000 in 2030, -€368.000 in 2031, -€330.000 in 2032, -€263.000 in 2033, -€135.000 in 2034 en -€57.000 in 2035.

3	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie verhuurinkomsten 5e etage		-300	-300	-300	-300

Bij de ombuigingen in 2024 is besloten de 5e etage van het stadhuis beschikbaar te stellen voor verhuur aan derden (met name (semi)overheid en maatschappelijke organisaties), ondanks de nodige consequenties die hieraan verbonden zitten. Echter, ondanks diverse pogingen, is het niet gelukt hiervoor huurders te vinden. Oorzaak hiervoor ligt vooral in het feit dat de gemeente zich voornamelijk moet richten op maatschappelijke organisaties en een marktconforme huurprijs moeten vragen, waarbij alle integrale kosten eerlijk door moeten worden berekend in de huurprijs.

De wet Markt en Overheid stelt deze eisen aan de gemeente, omdat lokale ondernemers anders niet eerlijk kunnen concurreren. Gevolg is dat de huurprijs door eventueel geïnteresseerde partijen als te hoog

wordt ervaren. De verwachting is dan ook dat er in de aankomende jaren geen nieuwe huurders gevonden zullen worden.

Voorgesteld besluit:

3. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie verhuurinkomsten 5e etage' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€300.000.

4	Bijstelling	0.5	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie treasury		563	-140	-1.111	594

Met deze bijstelling worden de baten en lasten op het taakveld treasury geactualiseerd. In verband met grondopbrengsten is er sprake van een positieve cashflow, wat maakt dat er op dit moment liquiditeit gestald moet worden bij de Schatkist van het Rijk. Over deze gestalde middelen wordt rente ontvangen.

In verband met de geplande investeringen in de komende jaren zal deze overliquiditeit iets eerder verdwijnen dan eerder nog werd ingeschat. Op dit moment wordt ingeschat dat er vanaf 2029 een financieringsbehoefte zal ontstaan. De liquiditeit zal de komende jaren vooral benodigd zijn voor grotere projecten zoals de investeringen in schoolgebouwen, grondexploitaties en de realisatie van de Rondweg Lelystad Zuid.

Voorgesteld besluit:

4. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie treasury' de begroting 2027 en meerjarenraming 2028 – 2030 bij te stellen met de volgende bedragen: €563.000 in 2027, -€140.000 in 2028, - €1.111.000 in 2029 en €594.000 in 2030.

5	Bijstelling	0.62	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie OZB inkomsten niet woningen		900	900	900	900

De inkomsten uit de onroerende zaakbelasting niet-woningen ligt al enkele jaren hoger in vergelijking met de begroting. Dit komt doordat het areaal harder is toegenomen in vergelijking met wat eerder werd ingeschat. Op basis van de meest recente inschattingen uit de begrotingsmonitor september 2026 kan er een structurele meeropbrengst worden ingeboekt ter grootte van €0,9 miljoen. Deze bijstelling houdt wel in dat dit begrotingsonderdeel met ingang van 2027 scherp wordt begroot.

Voorgesteld besluit:

5. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie OZB inkomsten niet woningen' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €900.000.

6	Bijstelling	1.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie bijdrage GR - Veiligheidsregio		-435	-394	-394	-394

De begroting van de Veiligheidsregio Flevoland (VRF) wordt ieder jaar geactualiseerd conform de in de gemeenschappelijke regeling opgenomen uitgangspunten, zoals volumegroei en loon- / prijsindexatie. Op 2 februari 2026 is in het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's (LOAV) een onderhandelingsresultaat bereikt over de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's. Op basis van de van de begroting 2027 van de VRF is een aanvullende bijdrage van €394.365 benodigd voor 2027 en €353.226 met ingang van 2028. Het verschil in 2027 ontstaat door de prijsindexatie van het verplichtend karakter, welke op dit moment incidenteel gedekt wordt binnen de VRF.

Naast loon- en prijscompensatie is er een toename van woningbranden. Het aantal woningbranden in Lelystad is ongeveer 25 procent van het totaal in Flevoland (48 in 2025). Lelystad heeft ongeveer 19% van het totaal aantal woningen, wat betekent dat er - relatief gezien - meer woningbranden plaatsvinden in vergelijking met de rest van Flevoland. Dit maakt de inzet op extra preventie nog meer noodzakelijk. In de huidige begroting van de VRF is €35.000 (12 uur) opgenomen voor de Wijkbrandweer. Gezien de

doorontwikkeling van de energietransitie, het relatief hoge aantal woningbranden ten opzichte van het aantal woningen in Lelystad en andere maatschappelijke ontwikkelingen is dit onvoldoende. De genoemde 12 uur gaat grotendeels op aan adviezen en activiteiten in Lelystad Oost, waardoor er voor de rest van de stad slechts beperkt advies mogelijk is. Voor 2027 wordt daarom gevraagd om een bijstelling naar 24 uur, wat neerkomt op €40.000 per jaar.

Daarnaast zijn er diverse ontwikkelingen die maken dat de weerbaarheid van onze samenleving versterkt moet worden. Voorbeelden zijn de verslechterde internationale veiligheidssituatie, het veranderende klimaat en een groeiende afhankelijkheid van vitale infrastructuren. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat de Nederlandse samenleving kwetsbaarder wordt voor (grootschalige) verstoringen. Hier zal landelijk, regionaal en lokaal op ingespeeld moeten worden.

Voorgesteld besluit:

6. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie bijdrage GR - Veiligheidsregio’ de begroting 2027 bij te stellen met -€435.000 en de meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€394.000.

7	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie opleidingsbudgetten en software stadstoezicht		-170	-170	-170	-170

Voor de opleidingsbudgetten (boa's, inspecteurs handhaving en de handhavingsjuristen) geldt dat deze kosten altijd al structureel worden gemaakt, maar niet zijn gedekt in de begroting en derhalve jaarlijks ten laste komen van het algemeen resultaat. De opleidingen zijn grotendeels verplicht om bevoegdheden te kunnen behouden in algemene zin (bijvoorbeeld alle boa- en inspecteursbevoegdheden en RTGB voor de boa's) en voor specifieke onderdelen, zoals ondermijning, asbest en horeca. De opleidingskosten voor boa's, inspecteurs en handhavingsjuristen bedragen structureel €112.000.

Voor de bedragen die worden uitgegeven aan software (Centric Leefomgeving, Chepp en CityControl) geldt eveneens dat deze kosten al jaarlijks structureel worden gemaakt, zonder dat daar dekking tegenover staat. Totale structurele kosten voor software zijn €58.000.

Voorgesteld besluit:

7. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie opleidingsbudgetten en software stadstoezicht’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€170.000.

8	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie wegsleepkosten		-60	-60	-60	-60

Op basis van artikel 170 van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW) is het college van burgemeester en wethouders bevoegd om bestuursdwang toe te passen (lees: voertuigen weg te laten slepen) in het geval een wettelijk voorschrift wordt overtreden en verwijdering van het voertuig nodig is in verband met de veiligheid op de weg, de vrijheid van het verkeer of het vrijhouden van bepaalde wegen.

Alleen de kosten voor het wegslepen van voertuigen waarvan de eigenaar niet kan worden achterhaald, komen voor rekening van de gemeente. In de begroting zijn hier geen middelen voor beschikbaar, wat maakt dat een actualisatie noodzakelijk is. Het benodigde budget voor wegsleepkosten van voertuigen is gebaseerd op ervaringscijfers uit het verleden.

Voorgesteld besluit:

8. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie wegsleepkosten’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€60.000.

9	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie systematiek vervangingsinvesteringen en groot onderhoud		3.875	3.786	3.663	3.517

In het raadsakkoord zijn een viertal sporen beschreven waarlangs toegewerkt wordt naar een structureel sluitende begroting, uiterlijk in 2030. Als onderdeel van spoor drie is aangegeven dat de systematiek

rondom de dekking van groot onderhoud / vervangingsinvesteringen gewijzigd zal worden. Dit is ook iets dat vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt voorgeschreven.

Met ingang van 2027 worden noodzakelijke onderhoudsinvesteringen - die te beschouwen zijn als vervangingsinvesteringen - niet langer in één keer gedekt vanuit de voorziening groot onderhoud. Voortaan worden deze investeringen geactiveerd op de balans en worden de daaruit voortvloeiende kapitaallasten van dekking voorzien in de meerjarenraming.

Door deze wijziging van de systematiek kan de storting in de voorziening worden verlaagd met €3,875 miljoen structureel. Tegelijkertijd zal er in de meerjarenraming rekening gehouden moeten worden met de benodigde dekking - in de vorm van kapitaallasten - voortvloeiend uit de toekomstig uit te voeren vervangingsinvesteringen. Dekking voor het creëren van deze jaarlijks verder oplopende stelpost vindt plaats door het benodigde bedrag in mindering te brengen op de naar beneden toe bijgestelde storting in de voorziening. Inzet van deze stelpost vindt plaats als onderdeel van het Integraal programma Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR), dat jaarlijks ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

Deze systeemwijziging wordt in de begroting en meerjarenraming verwerkt over een periode van 40 jaar en eindigt in 2067. Begrotingstechnisch gezien heeft deze systeemwijziging in die periode een (langzaam aflopend) voordelig effect op het gemeentelijk begrotingssaldo. Dit komt doordat de lasten feitelijk pas zichtbaar worden in de meerjarenraming op het moment dat een vervangingsinvestering daadwerkelijk is uitgevoerd. Dit in tegenstelling tot de eerdere systematiek, waarin via een jaarlijkse storting in de voorziening min of meer werd 'gespaard' voor vervangingsinvesteringen op de langere termijn. Met deze systeemwijziging wordt aangesloten bij wat er door het BBV wordt voorgeschreven.

Binnen het IGOR 2027 - 2031 is een inventarisatie gemaakt van werkzaamheden die hiervoor in aanmerking komen. Het gaat hierbij vooral om investeringen bij verhardingen in woongebieden, het vervangen van waterkeringen (zware beschoeiingen en damwanden) en het uitvoeren van een investeringsprogramma spelen. Met het investeringsprogramma spelen worden niet alleen noodzakelijk vervangingen uitgevoerd maar vinden er ook extra investeringen plaats om de speelvoorzieningen in Lelystad aan te laten sluiten bij het door de raad vastgestelde speelbeleid.

Tot slot zullen enkele afschrijvingstermijnen moeten woorden geactualiseerd op deze gewijzigde situatie, vooruitlopend op de actualisatie van de Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven 2024.

Voorgesteld besluit:

9. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie systematiek vervangingsinvesteringen en groot onderhoud’:

a. In afwijking op de Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven 2024, de afschrijving van de volgende voorzieningen aan te laten sluiten op de gemiddelde economische levensduur: 20 jaar voor speelvoorzieningen en 40 jaar voor waterwegen en waterkundige werken.
b. Voor het komende planjaar 2027 een investeringskrediet ter grootte van €2.074.000 beschikbaar te stellen voor uitvoering van de geplande vervangingsinvesteringen.
c. De begroting 2027 en de meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €3.875.000 in 2027, €3.786.000 in 2028, €3.663.000 in 2029, €3.517.000 in 2030 en zo verder tot 2067.
d. Besluitvorming over het beschikbaar stellen van de benodigde investeringskredieten voor de planjaren 2028 en verder te betrekken bij de actualisatie van het IGOR, dat jaarlijks ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

10	Bijstelling	2.1				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie voorzieningen busvervoer		247	246	246	245

Bij de programmabegroting 2026 – 2029 is, lopende een doorlopende Europese aanbestedings-procedure, een investeringskrediet aangevraagd om te investeren in voorzieningen voor buspassagiers in de vorm van abri's. In de aanvraag voor het investeringskrediet van €3.000.000 - met een afschrijvingstermijn van 20 jaar - is aangegeven dat op dat moment de onderhandelingen nog gaande waren (als onderdeel van die aanbestedingsprocedure). Die onderhandelingen hebben uiteindelijk geleid tot overeenstemming en een overeenkomst welke begin februari 2026 door de huidige exploitant is ondertekend.

In deze overeenkomst draagt de exploitant, in ruil voor het maken van reclame in deze voorzieningen, zorg voor het in exploitatie nemen van de abri's in Lelystad. Zij zijn eigenaar van de voorzieningen en dragen volledige zorg voor het beheer en onderhoud, inclusief schadeherstel.

Onderdeel van de overeenkomst is dat 10% van de beschikbare reclameruimte is gereserveerd voor de gemeente en daarnaast dragen ze jaarlijks, afhankelijk van het werkelijke aantal reclamevakken, circa €29.000 aan reclame inkomsten af aan de gemeente Lelystad. Met het sluiten van de overeenkomst vallen de begrote kapitaallast en onderhoudskosten vrij in de begroting met ingang van 2027 en worden €29.000 aan baten in de begroting verwerkt.

Voorgesteld besluit:

10. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie voorzieningen busvervoer' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €247.000 in 2027, €246.000 in 2028, €246.000 in 2029 en €245.000 met ingang van 2030.

11	Bijstelling	2.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie parkeren stationsgebied		352	351	350	-

In de meerjarenraming staan middelen begroot voor de realisatie van ondergrondse fietsenstalling in het stationsgebied. De huidige inschatting is dat er halverwege 2027 besluitvorming plaatsvindt, waarna de aanbesteding kan worden opgestart. Uitvoering staat vervolgens gepland voor 2028 en 2029. Dit betekent dat de gereserveerde kapitaallasten 2027 - 2029 vrij kunnen vallen ten gunste van het begrotingssaldo.

De middelen die staan gereserveerd voor beheer, onderhoud en toezicht van de parkeerfaciliteit zullen worden ingezet om de bestaande fietsenstalling te beheren in de periode totdat de investering is afgerond.

Voorgesteld besluit:

11. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie parkeren stationsgebied' de begroting 2027 en meerjarenraming 2028 – 2029 bij te stellen met de volgende bedragen: €352.000 in 2027, €351.000 in 2028 en €350.000 in 2029.

12	Bijstelling	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie IHP (jaarprogramma 2026 - 2027)		663	383	-409	29

Het IHP Jaarprogramma is het wettelijk verplicht jaarlijks vast te stellen huisvestingsprogramma voor het onderwijs. Schoolbesturen van zowel het primair, als (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs kunnen voor dit programma aanvragen indienen voor huisvestingsvoorzieningen die nodig zijn voor het onderwijs.

Het IHP Jaarprogramma 2026 - 2027 is een sober programma in die zin dat er geen aanvragen van de schoolbesturen zijn ontvangen voor nieuwe voorzieningen. Wel hebben een aantal scholen recht op budget voor onderwijsleerpakketten en meubilair als gevolg van de groei van het aantal leerlingen. Deze budgetten maken onderdeel uit van voorliggende bijstelling. Het grootste deel van de bijstelling omvat evenwel de actualisatie van al geplande (nieuwbouw)projecten op basis van leerlingenprognoses, prijsstijgingen en andere gewijzigde omstandigheden. Dit betreffen onder meer:

- Een indexering van 6,52% voor de bouwkosten van reeds geplande onderwijshuisvestings - voorzieningen. Dit percentage is conform het door de VNG geadviseerde indexeringspercentage voor onderwijshuisvesting voor 2026.
- De bijstelling van de benodigde middelen voor de Wissellocatie en de nieuwbouw van basisscholen De Boeier en Triangel, volgend uit de raadsbesluiten over deze nieuwbouwprojecten van resp. 27 januari en 17 februari 2026.
- De bijstelling van de meerjarenraming voor uitbreiding van de onderwijshuisvestingcapaciteit op basis van de actuele leerlingenprognoses. Uit deze prognoses blijkt dat uitbreiding in verband met de groei van de stad, als gevolg van de gewijzigde woningbouwplanning, een paar jaar later nodig is dan uit eerdere prognoses bleek.

De ‘positieve’ bijstelling voor de eerstkomende jaren vloeit grotendeels voort uit het met één jaar uitstellen van de uitbreiding van De Anger en een latere oplevering van de nieuwe gebouwen voor basisscholen De Albatros, De Windroos en De Boeier dan waar, financieel gezien, eerder mee is rekening gehouden. Hierdoor worden deze nieuwe gebouwen later ‘geactiveerd’ waardoor de kapitaallasten ook later op de begroting gaan drukken. Voor de goede orde wordt hierbij opgemerkt dat er géén sprake is van onderbenutting van de IHP begroting, maar van een verschuiving van de kosten in de tijd. Zie ook de informatienota met kenmerk 25.314 voor een aanvullende toelichting op dit punt.

De voorgestelde bijstelling omvat de optelsom van de actualisatie van alle uitgaven die volgen uit het IHP Jaarprogramma. Met deze bijstelling worden ook de geraamde investeringskredieten geactualiseerd, evenals de hieruit voortvloeiende kapitaallasten. Het beschikbaar stellen van investeringskredieten voor nieuwbouw- en vervanging van schoolgebouwen vindt zoals gebruikelijk plaats via separate besluitvorming in de raad. Een nadere toelichting op hoe het totaal van de bijstelling tot stand is gekomen, is opgenomen in concept IHP Jaarprogramma 2026-2027. Deze is met informatienota 26.224 van 31 maart 2026 aan uw raad voorgelegd.

Voorgesteld besluit:

12. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie IHP (jaarprogramma 2026 – 2027)’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €663.000 in 2027, €383.000 in 2028, -€409.000 in 2029 en €29.000 in 2030 (doorwerking jaren daarna conform het IHP Jaarprogramma 2026 – 2027).

13	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie licentiekosten tekensoftware		-70	-70	-70	-70

Met de overgang naar het nieuwe tekenprogramma AutoCAD nemen de structurele licentiekosten voor programmatuur toe. Deze investering is noodzakelijk om te beschikken over actuele software, licenties en bijbehorende plug-ins. Tegelijkertijd levert deze investering een belangrijke kwaliteitsimpuls op voor de organisatie. De vernieuwde software maakt efficiëntere samenwerking met externe partijen mogelijk, verbetert de uitwisseling van tekeningen en gegevens en ondersteunt de verdere ontwikkeling van digitale ontwerptechnieken, waaronder 3D-ontwerpen. Hiermee wordt de organisatie toekomstbestendig ingericht en kan zij blijven voldoen aan de eisen die aan moderne ontwerp- en ingenieursprocessen worden gesteld. Hiervoor is in de vorige programmabegroting structureel reeds €60.000 toegekend. De kosten in deze bijstelling betreffen de aanvullende kosten voor 3D licenties en het behouden van huidige mogelijkheid van Projectwise als het te gebruiken Document Management Systeem (DMS).

Voorgesteld besluit:

13. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie licentiekosten tekensoftware’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€70.000.

14	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie verkoop tuingrenzen		-25	-30	-35	-40

Binnen vastgestelde uitgangspunten hebben inwoners, van vooral de oudere wijken, in Lelystad de mogelijkheid om aan hun tuin grenzende openbare ruimte te kopen. De afgelopen jaren zien we een afname van het aantal bewoners wat hier gebruik van maakt. Dit komt doordat de bewoners die daadwerkelijk interesse hadden en waar dit mogelijk was, inmiddels zijn voorzien. Daarnaast neemt de openbare ruimte die hiervoor in aanmerking komt af, waardoor ook minder aanvragen binnen komen en worden gehonoreerd. Dit maakt een bijstelling van de inkomsten op dit vlak noodzakelijk.

Voorgesteld besluit:

14. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie verkoop tuingrenzen’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: -€25.000 in 2027, - €30.000 in 2028, -€35.000 in 2029 en -€40.000 met ingang van 2030.

15	Bijstelling	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie Participatiewet - Bijstand (budgetneutraal)		-	-	-	-

Op de arbeidsmarkt is een grote vraag naar personeel in bijna alle sectoren. Veel mensen zijn de afgelopen jaren vanuit de uitkering succesvol begeleid naar werk. De resterende groep (langdurig werklozen, groeiende mismatch tussen competenties en de vereisten voor werk), maar ook een groeiend deel van de nieuwe instroom (kwetsbare mensen, alleenstaande ouders, statushouders, GGZ problematiek), vraagt om een intensieve begeleiding en diverse inzet van instrumenten om de duurzame uitstroom vanuit de bijstand naar werk - ook de komende jaren - op peil te houden.

De afgelopen 8 jaar heeft de raad vanuit de reserve ontwikkeling stad jaarlijks €1 miljoen extra beschikbaar gesteld ter bevordering van de uitstroom van bijstandsgerechtigden naar werk. Mede dankzij de extra inzet de afgelopen jaren is in Lelystad, ondanks de teruglopende Rijksbudgetten voor re-integratie, gebouwd aan een krachtige infrastructuur met een sterk netwerk om deze inwoners toe te leiden naar werk. Dit is een continue proces van opbouwen en onderhouden van een netwerk van werkgevers en ontwikkelen van methoden en instrumenten voor begeleiding.

Deze jaarlijkse investering van €1 miljoen wordt in jaarlijkse termijnen 'teruggestort' in de reserve ontwikkeling stad vanuit de besparingen op de uitkeringslasten. Dit zogenaamde ‘revolverend budget’ bood de mogelijkheid om met extra inzet de Work first aanpak in te zetten en bijstandsgerechtigden met een grote ondersteuningsbehoefte toe te rusten en te begeleiden naar een betaalde baan. Via deze weg is een budgetneutrale situatie ontstaan, omdat het geïnvesteerde miljoen per jaar via een besparing op de uitkeringslasten wordt teruggewonnen.

Tegelijkertijd is de constructie via de reserve ontwikkeling stad boekhoudkundig gezien onnodig ingewikkeld. In feite gaat het hier namelijk om structurele inzet van middelen en dat maakt het ook wenselijk om deze werkwijze in de begroting structureel te maken. Dit betekent dat de benodigde middelen voor het continueren van deze inzet worden overgeheveld van taakveld 6.3 naar taakveld 6.5. Deze ruimte is in de meerjarenraming ook aanwezig.

Indien deze inzet niet wordt gecontinueerd zullen de uitkeringslasten naar verwachting toe gaan nemen, blijven de mensen langer in de bijstand, minder mensen met een bijstand kan dienstverlening geboden worden, en wordt de afstand tot de arbeidsmarkt groter. De afgelopen jaren was Lelystad overwegend voordeelgemeente en dat zal naar verwachting ook gelden voor 2026. Wanneer deze inzet niet gecontinueerd wordt kan dit omslaan. Naast het financiële effect zal er naar verwachting ook een effect optreden op het vlak van de maatschappelijke baten en lasten gerelateerd aan de thema’s van de Maatschappelijke Agenda.

In de kadernota 2028 - 2031 zal de impact op de uitkeringslasten nader uitgewerkt worden op basis van de meest recente informatie over de Rijksbijdrage.

Voorgesteld besluit:

15. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie Participatiewet - Bijstand (budgetneutraal)’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 budgetneutraal bij te stellen met -€1.000.000.

16	Bijstelling	6JGD	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie jeugdzorg		-8.250	-8.250	-8.250	-7.250

In de kaderbrief 2027-2030 zijn drie scenario's geschetst (meest gunstig, neutraal, meest ongunstig) ten aanzien van de prognoses jeugdzorg. Deze scenario's zijn uitgebreid toegelicht aan de hand van de volgende drie variabelen:

A. Bepalen uitgangspositie kostenniveau
B. Mate waarin het verwachte kostenniveau nog kan worden beïnvloed
C. Mate waarin het Rijk gemeenten tegemoet komt met ingang van 2028

In het raadsakkoord is afgesproken dat er bij het opstellen van de programmabegroting 2027 - 2030 wordt uitgegaan van het scenario 'neutraal' bij de raming van het kostenniveau (variabele A en B) en dat er

wordt uitgegaan van het scenario 'meest gunstig' bij de raming van de compensatie vanuit het Rijk (variabele C).

Er zal sprake zijn van een hoger uitgavenniveau door de kosten van Thuis op Maat (ToM) trajecten en het inlopen van de wachtlijsten GGZ door de komst van meer aanbieders per 1 juli 2026. Tegelijkertijd is de verwachting dat de nieuwe Verordening Jeugdhulp die per juli 2025 in werking is getreden en de nieuwe inkoop lokale jeugdhulp per 1 juli 2026 zullen bijdragen aan een kostenreductie.

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 is besloten om €9,5 miljoen van het positieve rekeningresultaat toe te voegen aan de egalisatiereserve jeugdzorg, resulterend tot een totaal egalisatiereserve van € 23 miljoen. Op basis van de begrotingsmonitor september 2026 wordt er in het lopende jaar een tekort verwacht van €13,1 miljoen. Dit tekort wordt voor het grootste deel veroorzaakt door een overschrijding van €10,5 miljoen op taakveld 6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal. Onder dit taakveld vallen de kosten voor crisis, hoogspecialistische GGZ en ToM.

Bovenstaande zou betekenen dat er nog een bedrag van €9,9 miljoen resteert binnen de egalisatiereserve. Door in 2027 een bedrag ter grootte van €3,75 miljoen te onttrekken aan deze egalisatiereserve wordt het verwachte tekort van €12 miljoen in 2027 deels van dekking voorzien. Daarmee resteert een tekort dat ten laste van het begrotingssaldo komt ter grootte van €8,25 miljoen en blijft er binnen de egalisatiereserve jeugdzorg een bedrag beschikbaar van afgerond €6 miljoen.

In 2028 en 2029 is er aan de lastenkant sprake van een nadeel te grootte van -€13 miljoen en met ingang van 2030 is er sprake van een nadeel ter grootte van -€12 miljoen (op basis van het scenario 'neutraal' uit de kaderbrief). In 2028 en verder wordt daarnaast uitgegaan van een voordeel ter grootte van €4,75 miljoen structureel (op basis van het scenario 'meest gunstig' uit de kaderbrief). Per saldo resulteert dat in deze bijstelling ten opzichte van de meerjarenraming.

Voorgesteld besluit:

16. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie jeugdzorg’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: -€8.250.000 in 2027, -€8.250.000 in 2028, -€8.250.000 in 2029 en -€7.250.000 met ingang van 2030.

17	Bijstelling	6WMO				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie Wmo (budgetneutraal)		-	-	-	-

De gemeente is op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor de ondersteuning van inwoners, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en participeren in de samenleving. Belangrijke aandachtsgroepen binnen de Wmo zijn kwetsbare ouderen, inwoners met een fysieke of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek.

Het grootste deel van de Wmo-uitgaven bestaat uit individuele maatwerkvoorzieningen, zoals huishoudelijke ondersteuning, hulpmiddelen, ondersteuning thuis, dagbesteding, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen. Een belangrijk deel van deze uitgaven wordt bepaald door het aantal gebruikers. De ontwikkeling hiervan hangt onder meer samen met de vergrijzing, extramuralisering en het eigenbijdragebeleid van het Rijk.

Het blijft onzeker welke invloed deze ontwikkelingen op de middellange en lange termijn zullen hebben op het gebruik van Wmo-voorzieningen. Prognoses laten echter een toenemende vraag zien als gevolg van de (dubbele) vergrijzing, het langer zelfstandig thuis wonen en de groeiambities van de stad. In de huidige meerjarenraming is hiermee, voor zover mogelijk, rekening gehouden. Uitgangspunt blijft dat Wmo-voorzieningen beschikbaar zijn voor inwoners die deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben. Naast de ontwikkeling van de zorgvraag staat ook de uitvoering van de Wmo onder druk. Gezien de diversiteit in het werkveld staat de beschikbare beleidscapaciteit onder druk en is uitbreiding van de capaciteit met 1 fte noodzakelijk.

Ook wat betreft de uitvoering nemen de aantal aanvragen toe, worden de ondersteuningsvragen complexer en groeit de administratieve belasting. Daarnaast zijn de werkzaamheden binnen zowel het Wmo-team als de backoffice uitgebreid. Zo zijn taken van het Sociaal Wijkteam overgenomen door de Wmo en voert de backoffice werkzaamheden uit die voorheen extern waren belegd.

Om de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen, is de afgelopen jaren gebruikgemaakt van aanvullende personele capaciteit. Deze inzet heeft bijgedragen aan het terugdringen van achterstanden en het verbeteren van de doorlooptijden. Inmiddels is gebleken dat deze werkzaamheden een structureel karakter hebben en onderdeel zijn geworden van de reguliere uitvoering van de Wmo-taken. Met deze actualisatie wordt daarom de reeds aanwezige en noodzakelijke capaciteit van 2,0 fte structureel in de formatie opgenomen. Het betreft bestaande capaciteit binnen het Wmo-team en de backoffice die noodzakelijk is gebleken voor de uitvoering van de Wmo-taken en die de afgelopen jaren vanuit het uitvoeringsbudget is bekostigd. De financiële dekking vindt plaats binnen de bestaande beschikbare middelen door een budget neutrale verschuiving van uitvoeringsbudget naar personeelsbudget. Hiermee wordt geen uitbreiding van de feitelijke bezetting gerealiseerd, maar wordt de begroting beter in overeenstemming gebracht met de structurele uitvoeringsopgave.

Door de huidige vaste eigen bijdrage (€ 21,80 per maand in 2026) wordt meer gebruik gemaakt van Wmo-voorzieningen dan bij de invoering van het abonnementstarief in 2019 werd verwacht. Het kabinet is voornemens een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage voor de Wmo in te voeren per 1 januari 2028. Naar verwachting zal dit bijdragen aan het beperken van de vraag naar Wmo-voorzieningen, maar de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel is nog niet afgerond en de definitieve invoeringsdatum blijft daarmee onzeker. Daarnaast heeft het kabinet het voornemen uitgesproken om huishoudelijke hulp vanaf 2029 niet langer als reguliere Wmo-maatwerkvoorziening beschikbaar te stellen voor inwoners die deze ondersteuning zelf kunnen organiseren of bekostigen. De gemeente blijft daarbij verantwoordelijk voor inwoners die niet in staat zijn om deze ondersteuning zelf te regelen of te betalen. De precieze uitwerking van deze maatregel en de financiële gevolgen voor gemeenten zijn op dit moment nog niet bekend.

Daarnaast staan de Wmo-budgetten onder druk door de stijgende kosten waarmee zorgaanbieders worden geconfronteerd, waaronder substantiële loonstijgingen als gevolg van cao-afspraken en de invoering van reële tarieven. Deze ontwikkelingen hebben direct effect op de kosten van Wmo-voorzieningen. Op basis van de huidige inzichten worden binnen de meerjarenraming geen structurele tekorten voorzien. De begroting blijft echter gevoelig voor ontwikkelingen in wet- en regelgeving, demografie, tarieven en rijksbeleid, waardoor voortdurende monitoring noodzakelijk blijft.

De invoering van het woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen en het bijbehorende objectieve verdeelmodel zijn opnieuw uitgesteld. De financiële gevolgen voor gemeenten, waaronder eventuele herverdeeleffecten, zijn op dit moment nog onvoldoende duidelijk. Zodra hierover meer duidelijkheid bestaat, worden de gevolgen voor de gemeentelijke begroting in beeld gebracht. Indien mogelijk worden de effecten van de gefaseerde doordecentralisatie in een volgende actualisatie verwerkt.

De herijking van de sociaal wijkteams, met als doel het volledige Wmo-proces door de gemeente Lelystad zelf te laten uitvoeren, is momenteel aangehouden. De intentie is om dit traject in 2027 verder uit te werken. Hiermee kan meer grip worden verkregen op zowel de kwaliteit van de dienstverlening als de kostenontwikkeling. De financiële en organisatorische effecten zijn op dit moment nog moeilijk te kwantificeren, maar zullen nauwlettend worden gevolgd.

De Wmo kent de komende jaren diverse beleidsmatige, demografische en financiële onzekerheden die van invloed kunnen zijn op zowel de vraag naar voorzieningen als de daarmee samenhangende kostenontwikkeling. Deze ontwikkelingen worden actief gemonitord. Op basis van de huidige inzichten wordt ervan uitgegaan dat de voorgestelde actualisatie binnen de beschikbare middelen kan worden uitgevoerd en daarmee per saldo budgetneutraal is.

Voorgesteld besluit:

17. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie Wmo (budgetneutraal)’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 budgetneutraal bij te stellen.

18	Bijstelling	7.1				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie bijdrage GR - GGD Flevoland		-255	-255	-255	-255

De gemeentelijke bijdrage voor de gemeenschappelijke regeling GGD Flevoland vereist ophoging met een bedrag van totaal €255.000. Deze actualisatie kent twee oorzaken:

Voor de gemeenschappelijke regeling GGD Flevoland geldt dat de indexering van loon- en prijspeil van de programmabegroting gemeente Lelystad (op basis van T-1 = 3%) en de bijdrage wordt aangepast met de groei van het aantal inwoners. Dit leidt tot een hogere bijdrage voor Lelystad van €98.000. De GGD Flevoland stuurt de ontwerpbegroting naar de gemeenteraad voor zienswijze van de raad.

Daarnaast is een aanvullende bijstelling benodigd ter grootte van €157.000 als gevolg de vastgestelde begroting 2026 van de GGD Flevoland. Afwijkend van de ingediende zienswijze (op basis waarvan een structurele bijstelling van €130.000 was opgenomen in de programmabegroting 2026) is de GGD begroting vastgesteld inclusief structurele middelen voor uitbreiding van formatie infectieziektebestrijding en jeugdgezondheidszorg. De vaststelling van de GGD begroting door het algemeen bestuur levert een betaalverplichting op voor de deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling.

Voorgesteld besluit:

18. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR – GGD Flevoland' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€255.000.

19	Bijstelling	7.2				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie Rioolheffing		120	120	120	120

Bij vaststelling van het GRP 2022 - 2031 is besloten de rioolheffing jaarlijks te indexeren op basis van indexatie welke als uitgangspunt in de begroting wordt opgenomen. Voor de begroting 2027 zal prijspeil 2026 en de daarin opgenomen indexering van 3% als uitgangspunt dienen.

Een deel van de rioleringskosten worden gedekt uit de ICL-bijdrage. Met het Rijk zijn afspraken gemaakt over de afbouw van deze bijdrage naar €0 bij een inwonersaantal van 120.000. Hierdoor neemt, door de groei van het aantal inwoners, de jaarlijkse bijdrage vanuit de ICL af en het aantal huisaansluitingen toe.

Op het gebied van riolering is het uitgangspunt dat de rioolheffing 100% kostendekkend is. Hierbij wordt gekeken naar de direct en de indirect toe te rekenen kosten (zie de toelichting in de paragraaf lokale heffingen in deze programmabegroting). Als basis voor de begroting dient het kostendekkingsplan uit het GRP 2022 - 2031, hieraan gerelateerde indexering van 3% over 2026, stijgende kosten op het gebied van kwijtscheldingen welke worden doorbelast in de heffing, een afbouwende ICL bijdrage en stijgende personeelskosten van de eigen organisatie.

De som van het totaal laat een stijging aan directe uitvoeringskosten zien van €192.055 en aan personeels- en indirecte kosten van €120.139. Om op een percentage van 100% kostendekkendheid uit te kunnen komen is het noodzakelijk om de inkomsten uit de rioolheffing te verhogen met €312.194. Per saldo leidt deze actualisatie tot een positieve bijstelling van de begroting ter grootte van afgerond €120.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

19. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Rioolheffing' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €120.000.

20	Bijstelling	7.3				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie Afvalstoffenheffing		215	215	215	215

Op het gebied van huisvuilinzameling is het uitgangspunt dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is. Hierbij wordt gekeken naar de direct en de indirect toe te rekenen kosten (zie de toelichting in de paragraaf lokale heffingen). Jaarlijks worden de lasten en baten geactualiseerd naar aanleiding van de laatste inzichten.

Op basis van indexering van de dienstverleningsovereenkomst, de groei van het aantal huisaansluitingen, de verwachte hoeveelheden per afvalstroom, ontwikkelingen in de markt op het gebied van verwerkingstarieven, verhoogd met de afvalstoffenbelasting en in 2026 ingevoerde, CO2- en vrachtwagenheffing heeft HVC een prognose opgesteld voor 2027 en zijn de gestegen loonkosten, van de eigen organisatie, al in de begroting verwerkt.

Stijgende kosten hebben ook een negatief effect op het totaal aan kwijtscheldingen welke worden doorbelast in de heffing. Wij zien daar echter een tendens dat hier minder gebruik van wordt gemaakt waardoor op kwijtscheldingen nu geen bijstelling wordt doorgevoerd.

De som van het totaal laat een stijging aan directe kosten zien van €992.125 en aan indirecte kosten van €214.505. Om op een percentage van 100% kostendekkendheid uit te kunnen komen is het noodzakelijk om de inkomsten uit de afvalstoffenheffing te verhogen met €1.206.630. Per saldo leidt deze actualisatie tot een positieve bijstelling van de begroting ter grootte van €215.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

20. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Afvalstoffenheffing' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €215.000.

21	Bijstelling	7.4				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie bijdrage GR - OFGV		-276	-245	-245	-245

De bijdrage van Lelystad voor 2027 moet worden verhoogd met €275.843. Deze verhoging is het gevolg van indexatie, de toevoeging van basistaken en de incidentele meerwerkverzoeken voor de WOO-juristen in 2027(€31.272). Omdat de kosten voor de WOO-juristen uitsluitend betrekking hebben op 2027, kan deze budgetverhoging vanaf 2028 weer worden afgeraamd. De totale bijdrage voor 2027 komt hiermee uit op €1.983.139.

Verder wordt in 2028 nog een wijziging van de bijdrage verwacht als gevolg van de periodieke wijziging van de financieringssystematiek, gebaseerd op de uitvoering van de laatste drie jaren, waarbij tevens de kostenstijging (7-9 %) als gevolg van de Omgevingswet wordt meegenomen. Op het moment dat er meer duidelijkheid is zal een eventueel voor- of nadelig effect betrokken worden bij de jaarlijkse p&c-cyclus.

Voorgesteld besluit:

21. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR - OFGV' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: -€276.000 in 2027 en -€245.000 met ingang van 2028.

B. Onontkoombaar

Overkoepelende toelichting bijstellingen op het vlak van 'IV en Dienstverlening' (22, 77 en 78)

Het raadsakkoord 2026 - 2030 geeft richting aan maatschappelijke opgaven zoals woningbouw, economische ontwikkeling, klimaat, energietransitie en dienstverlening. Vrijwel al deze opgaven zijn in toenemende mate afhankelijk van een betrouwbare, veilige en toekomstbestendige informatievoorziening. Digitalisering is daarmee niet langer uitsluitend ondersteunend, maar een voorwaarde geworden om gemeentelijke ambities daadwerkelijk te realiseren.

Tegelijkertijd verandert de digitale omgeving in hoog tempo. Europese en landelijke wet- en regelgeving op het gebied van informatievoorziening, digitale veiligheid en digitale toegankelijkheid wordt de komende jaren verder uitgebreid. Daarnaast nemen de verwachtingen van inwoners en ondernemers toe. Zij verwachten een gemeente die veilig met gegevens omgaat, digitaal toegankelijk is en haar dienstverlening betrouwbaar en voorspelbaar organiseert, zonder het persoonlijk contact uit het oog te verliezen.

Deze ontwikkelingen vragen om meer dan technische aanpassingen alleen. Zij vragen om structurele investeringen in informatievoorziening, digitale veiligheid, informatiebeheer, vakmanschap en de inrichting van de organisatie. Tegelijkertijd nemen de dreiging van cyberaanvallen en de afhankelijkheid van (internationale) leveranciers toe. Dat maakt investeren in digitale weerbaarheid, digitale autonomie en een toekomstbestendige informatievoorziening noodzakelijk.

De Lelystadse Digitaliseringsstrategie geeft richting aan deze ontwikkeling. Om uitvoering te kunnen geven aan de maatschappelijke opgaven uit het Raadsakkoord én te blijven voldoen aan de toenemende wettelijke verplichtingen, zijn structurele en incidentele investeringen noodzakelijk. Zonder deze investeringen komen de continuïteit van de dienstverlening, de digitale veiligheid en de bestuurlijke grip op de informatievoorziening onder druk te staan.

In deze ontwerp programmabegroting 2027 - 2030 worden om die reden de volgende bijstellingen ter besluitvorming aan de raad voorgelegd:

22 - IV & dienstverlening - wettelijke verplichting (structureel)
77 - IV & dienstverlening - noodzakelijk op basis van raadsambities (incidenteel)
78 - IV & dienstverlening - wettelijke verplichting (incidenteel)

22	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	IV & dienstverlening wettelijke verplichting		-544	-544	-544	-544

Een betrouwbare, veilige en toegankelijke digitale overheid is een randvoorwaarde voor de uitvoering van vrijwel alle gemeentelijke taken. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners moeten erop kunnen vertrouwen dat de gemeente zorgvuldig omgaat met informatie, digitale dienstverlening veilig is en wettelijke verplichtingen aantoonbaar worden nageleefd.

De komende jaren neemt het aantal Europese en landelijke wettelijke verplichtingen op het gebied van informatievoorziening, digitale veiligheid en digitale toegankelijkheid verder toe. Deze ontwikkelingen vragen niet alleen om technische aanpassingen, maar ook om structurele investeringen in de inrichting van processen, informatiebeveiliging, informatiebeheer, toezicht en uitvoeringscapaciteit.

Om hieraan te kunnen voldoen, is het noodzakelijk om zowel incidenteel als structureel middelen beschikbaar te stellen. Het betreft onder meer de implementatie van de Cyberbeveiligingswet (NIS2), de Archiefwet 2.0, de Wet open overheid (Woo), de wettelijke eisen voor digitale toegankelijkheid (WCAG), de Wet digitale overheid, informatiebeheer en IV-contract- en leveranciersmanagement. Deze investeringen zijn noodzakelijk om de continuïteit, veiligheid en betrouwbaarheid van de gemeentelijke informatievoorziening te waarborgen.

Het niet tijdig uitvoeren van deze wettelijke verplichtingen is geen reëel alternatief. Zonder deze investeringen voldoet de gemeente niet aan wet- en regelgeving, nemen de risico's op digitale verstoringen en beveiligingsincidenten toe en komt de betrouwbaarheid van de dienstverlening onder

druk te staan. Daarnaast kan de gemeente door toezichthoudende instanties worden aangesproken op het niet naleven van haar wettelijke taken. De gevraagde middelen zijn daarom geen beleidsmatige keuze, maar noodzakelijk om de gemeente veilig, betrouwbaar en aantoonbaar in control te houden.

Voorgesteld besluit:
22. Op basis van bovenstaand voorstel 'IV & dienstverlening wettelijke verplichting' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€544.000.

23	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Planningsomgeving ruimtelijke projecten		-50	-50	-50	-50

Binnen het fysiek domein wordt gebruik gemaakt van Microsoft Project Online, om alle onderhanden ruimtelijke projecten (ca. 130) in vast te leggen. Van projecten wordt o.a. bijgehouden; de projectplanning, projectgegevens, de gekoppelde resources en het resourcegebruik. Met behulp van deze gegevens vindt sturing plaats op de projecten en de inzet van (project-)medewerkers uit de verschillende teams.

Microsoft heeft aangegeven dat het product Microsoft Project Online wordt uitgefaseerd en beschikbaar is tot 30 september 2026. Na deze datum wordt de dienst beëindigd en is het niet langer mogelijk om gebruik te maken van de omgeving of toegang te krijgen tot de projectdata binnen dit platform. Omdat het huidige project- en portfoliomanagement binnen het fysieke domein op Project Online is gebaseerd, betekent dit dat de continuïteit van projectmanagement, portfoliosturing en rapportages in gevaar komt.

Daarom is gezocht naar een alternatieve oplossing die binnen de beschikbare tijd gerealiseerd kan worden en waarvan de overgang zo min mogelijk de lopende bedrijfsprocessen verstoord. Deze oplossing is gevonden in Microsoft Project server subscription Edition, die op servers draait die onder eigen regie staan en waarvan Microsoft heeft aangegeven dat deze oplossing tot 31 december 2031 wordt ondersteund. De data is uitsluitend toegankelijk voor Lelystad. Hiermee zetten we een belangrijke stap in de verdere ontwikkeling van onze autonomie.

Met de invoering van deze alternatieve oplossing zijn, naast de incidentele kosten in 2026, structureel hogere kosten gemoeid voor licentie- en hostingskosten dan met de oorspronkelijke Project Online oplossing. Het gaat om ca. €50.000 aan kosten per jaar met ingang van 2027. Hier is op dit moment in de reguliere begroting geen budget voor beschikbaar.

Voorgesteld besluit:
23. Op basis van bovenstaand voorstel 'Planningsomgeving ruimtelijke projecten' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€50.000.

24	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Vervanging fietsbrug Binnenhavenweg		-	-26	-26	-26

Periodiek vind er onderzoek plaats naar de onderhoudstoestand van de civiele kunstwerken (bruggen) in Lelystad. Op basis van deze onderzoeken worden onderhoudsmaatregelen bepaal om de civiele kunstwerken duurzaam in stand te houden. De brug over de Binnenhavenweg tussen het Jagersveld en de Zuiderzeewijk is een stalen fietsbrug en op basis van eerder genoemd onderzoek, na ongeveer 60 jaar, einde levensduur en aan vervanging toe. Voor het duurzaam in stand houden van civiele kunstwerken wordt, gezien de lange technische levensduur, in de voorzieningen alleen gespaard voor onderhoudsmaatregelen maar niet voor vervanging.

Na interne afstemming over vervanging, rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen ("De Akker") en de verwachte levensduur van minimaal 60 jaar, wordt de nieuwe fietsbrug verbreed van 2,80 naar 3,50 meter. Voor vervanging van deze fietsbrug - in 2027 - is een raming opgesteld welke vraagt om een investering van €950.000, wat neerkomt bij een afschrijving over 40 jaar op een aflopende kapitaallast van €26.000 per jaar.

Voorgesteld besluit:

24. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Vervanging fietsbrug Binnenhavenweg’:

    a. In afwijking op de Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven 2024 een afschrijvingstermijn van 40 jaar in plaats van 30 jaar te hanteren voor deze brug.
    b. Een investeringskrediet ter grootte van €950.000 beschikbaar te stellen.
    c. De meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€26.000.

25	Bijstelling	3.2				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Ontwikkeling De Trommel		-75	-1	-2	-2

Sinds 2023 zijn er, conform opdracht raad, stappen ondernomen om het resterende deel van winkelcentrum De Gordiaan, nu bekend staand als De Trommel, te herontwikkelen naar woningbouw plus nader te onderzoeken aanvullingen. Medio 2023 is door de raad hiervoor een voorbereidingskrediet vastgesteld. Dit heeft in 2025 geresulteerd in een uitvraag aan de markt waarin ook de mogelijkheid voor een Poppodium is meegenomen. Deze uitvraag leverde niet het gewenste resultaat op.

In verband met de impact door omliggende ontwikkelingen in het gebied is het nodig om de ontwikkeling van het gebouw De Trommel te temporiseren. Omdat het gebouw al grotendeels leeg staat is in verband met vandalisme en veiligheid slopen noodzakelijk.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording wordt een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, na verlening sloopvergunning, afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde. Naar verwachting wordt het gebouw De Trommel in Q4 van 2026 buiten gebruik gesteld.

De buiten gebruikstelling levert in de programmabegroting 2027-2030 voor 2027 een bijstelling op van circa €75.000 nadelig door volledig wegvallende huurinkomsten per 2027, maar nog wel enkele kosten. In 2027 zullen tot datum sloop nog kosten gemaakt worden voor zaken als leegstandsbeheer, verzekeringen, gas/water/licht, en dergelijke. Hiervoor is een inschatting gemaakt. Vanaf 2028 vallen zowel lasten als baten volledig weg voor het op dat moment gesloopte gebouw De Trommel zodat vanaf dan structureel sprake is van een bijstelling aan zowel de lasten- als batenkant, welke per saldo nihil is.

Voorgesteld besluit:

25. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Ontwikkeling De Trommel’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: -€75.000 in 2027, -€1.000 in 2028 en -€2.000 met ingang van 2029.

26	Bijstelling	4.3				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Doorstroompunt		-92	-92	-92	-92

Vanaf 2026 is de nieuwe wet Van School Naar Duurzaam Werk (VSNDW) inwerking getreden. Met deze wet wordt er nog meer ingezet op een stevige samenwerking tussen onderwijsinstellingen, Doorstroompunt en Werk & Inkomen om jongeren van 16 tot 27 jaar te ondersteunen een passende plek op de arbeidsmarkt of op school te verkrijgen. De nieuwe wet hangt sterk samen met de nieuwe wet Participatiewet in balans, die ook vanaf 2026 geïmplementeerd wordt. Een belangrijke wijziging is de uitbreiding van de doelgroep van 23 jaar naar 27 jaar.

De afgelopen jaren is een deel van de structurele inzet voor de uitvoering van de wettelijke taken van het Doorstroompunt gefinancierd met incidentele middelen vanuit de Doorstroompuntregio en het raadsakkoord 2022 - 2026. Hierdoor is een situatie ontstaan waarbij structurele werkzaamheden niet volledig structureel worden bekostigd en daarnaast is er sprake van uitbreiding van taken vanaf 2026. Voor de uitvoering van de wettelijke taken is daarom een structurele uitbreiding van minimaal 1 fte noodzakelijk. In schooljaar 2026-2027 starten de scholen en gemeenten met de implementatie van de nieuwe wet VSNDW, waarbij de scholen de inzet op preventie van VSV. Het effect hiervan, beoogde voorkoming van voortijdig schoolverlaten (VSV), wordt zichtbaar in schooljaar 2027-2028.

De financiering vanuit de regio VSV/Doorstroompunt vindt plaats op basis van activiteiten en opgaven in plaats van een relatief vrij besteedbaar budget. In het in samenwerking met de VO-/MBO-scholen en gemeenten opgestelde regionale programma VSV zijn de activiteiten de komende 2 jaar met name belegd bij de scholen, met als doel de preventie te intensiveren. Om deze reden is voor de benodigde uitbreiding eerder al een bijstelling geïnventariseerd in de kaderbrief 2027 - 2030 ten behoeve van de uitvoering van de Doorstroompunttaken, waaronder het voorkomen van VSV, het bestrijden van vsv en het verlagen van het aantal jongeren zonder werk en zonder opleiding.

Voorgesteld besluit:
26. Op basis van bovenstaand voorstel 'Doorstroompunt' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€92.000.

27	Bijstelling	4.3	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Leerplicht		-203	-203	-203	-203

In de afgelopen jaren is een deel van de structurele inzet voor de uitvoering van de wettelijke leerplichttaken gefinancierd met incidentele middelen. Hierdoor is een situatie ontstaan waarbij structurele werkzaamheden niet volledig structureel worden bekostigd. Op basis van de huidige inzichten is er reeds een tekort zichtbaar in de formatie voor de uitvoering van de wettelijke taken. Dit betekent dat de beschikbare capaciteit onvoldoende is om de wettelijke taken duurzaam en op het gewenste kwaliteitsniveau uit te voeren.

Voor de uitvoering van de wettelijke taken is daarom een structurele uitbreiding van minimaal 0,2 fte noodzakelijk. Hiermee wordt een eerste stap gezet om de structurele onderbezetting te verminderen en de continuïteit van de wettelijke taakuitvoering te borgen.

Voor de uitvoering van de wettelijke taken wordt van het team een steeds grotere inzet gevraagd op preventie, schoolaanwezigheid en andere programma's, gericht op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV) en het versterken van de samenwerking met onderwijs- en ketenpartners. Deze inzet vraagt om structurele capaciteit en kan niet binnen de huidige formatie worden opgevangen zonder dat dit ten koste gaat van de wettelijke taakuitvoering en vertraging op andere ambities zoals beschreven in het Knoppenplan, de MAG, de PGA etc. Voor de uitvoering van deze preventieve inzet en aanvullende programma's is naar huidige inzichten circa 2 fte nodig.

De financiering vanuit de regio VSV vindt plaats op basis van activiteiten en opgaven in plaats van een relatief vrij besteedbaar budget. In het in samenwerking met de VO-/MBO-scholen en gemeenten opgestelde regionale programma VSV zijn de activiteiten de komende 2 jaar met name belegd bij de scholen, met als doel de preventie te intensiveren. Om deze reden is voor de benodigde uitbreiding als onderwerp benoemd in de kaderbrief 2027-2030. Hiermee ontstaat inzicht in de feitelijke structurele opgave, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de minimaal benodigde uitbreiding voor de wettelijke taak (0,2 fte) en de aanvullende capaciteit die nodig is om invulling te geven aan de taken op het gebied van preventie en schoolaanwezigheid (2 fte).

Voorgesteld besluit:
27. Op basis van bovenstaand voorstel 'Leerplicht' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€203.000.

28	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Structurele uitvoering Wet inburgering		-725	-725	-725	-725

De uitvoering van de Wet inburgering is de afgelopen jaren ingericht op basis van beschikbare middelen, tijdelijke keuzes en incidentele oplossingen. De formatie is daarmee niet structureel afgestemd op de omvang van het klantenbestand en de daadwerkelijke wettelijke taken van de gemeente Lelystad. De beschikbare middelen binnen het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie bieden geen (structurele) ruimte om in te zetten voor de uitvoering van de inburgeringstaken. Dit heeft er de afgelopen jaren toe geleid dat er sprake is van overschrijding van beschikbare middelen voor Inburgering. Vanwege het

ontbreken van structurele formatie voor de uitvoering van deze wettelijke taak is gebruik gemaakt van tijdelijke capaciteit in vorm van inhuur. Deze situatie is om meerdere redenen onwenselijk en vraagt om een structurele inbedding.

Voorgesteld wordt om de uitvoering voortaan structureel en toekomstbestendig in te richten. De huidige inzet bestaat hoofdzakelijk uit inhuur, zonder dat daar dekking beschikbaar voor is. Door met ingang van 2027 op structurele basis middelen beschikbaar te stellen komt de totaal beschikbare formatie uit op 9,56 fte. Naast dat deze bijstelling noodzakelijk is in verband met het jaarlijkse tekort, wordt hierdoor ook de uitvoering niet alleen robuuster georganiseerd en wordt ook de continuïteit, kwaliteit en borging van kennis binnen het team versterkt. Deze keuze past bij de verantwoordelijkheid van de gemeente om de wettelijke inburgeringstaken duurzaam, professioneel en effectief uit te voeren.

De voorgestelde structurele formatie vraagt ook om een duidelijke inhoudelijke basis. Op dit moment ontbreekt een vastgesteld, integraal gemeentelijk inburgeringsbeleid. In 2027 wordt daarom ingezet op het ontwikkelen en vaststellen van een heldere visie en beleidskaders voor inburgering. Dit geeft het uitvoeringsteam een eenduidige opdracht en zorgt voor duidelijke verantwoordelijkheden, minder versnippering tussen interne en externe partijen en een herkenbare werkwijze voor inwoners en ketenpartners.

Door te investeren in voldoende structurele capaciteit worden ook onze inwoners sneller en beter begeleid, nemen de doorlooptijden af en worden de maatschappelijk en financiële kosten van langdurige inburgeringstrajecten beperkt. Dit draagt bij aan snellere taalverwerving, duurzame participatie en een grotere kans op uitstroom naar werk of onderwijs. De structurele inrichting van de uitvoering van de Wet inburgering is daarmee geen uitbreiding om de uitbreiding, maar een noodzakelijke professionaliseringsslag: een wettelijke taak vraagt om structurele capaciteit, heldere kaders en duurzame kennis in de gemeentelijke organisatie.

Voorgesteld besluit:

28. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Structurele uitvoering Wet inburgering’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€725.000.

C. Doorwerking eerdere besluitvorming

29	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Havenmeester Flevokust Haven		-16	-16	-16	-16

De kosten voor de havenmeester van Flevokust Haven bedragen €31.000 per jaar, waarvan de provincie 50% van de kosten voor haar rekening neemt. De resterende 50% (€15.500) zijn voor de gemeente. Met het vaststellen van Havenmeesterschap Flevokust Haven op 2 december 2025 is dit budget reeds vastgesteld door het college. De pilot is voor 1 jaar, maar de verwachting is dat deze succesvol zal zijn en de kosten daarmee structureel worden.

Voorgesteld besluit:

29. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Havenmeester Flevokust Haven’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€16.000.

30	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Verwijdering fietsen op en rond het station		-80	-80	-80	-80

Voor de verwijdering van fietsen op en rond het station en de opslag daarvan door Concern voor Werk is het bedrag van €80.000 al in een VB over handhaving stationsgebied Oost aangegeven met daarbij de opmerking dat het budget in het eerste jaar wordt gefinancierd vanuit het project Sationsplein Oost en daarna structureel dient te worden opgenomen in de jaarlijkse begroting, via de reguliere begrotingscyclus. Het is van belang voor de kwaliteit van het stationsgebied dat de handhaving op foutief gestalde fietsen wordt geborgd in de beheerfase.

Voorgesteld besluit:

30. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Verwijdering fietsen op en rond het station’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€80.000.

31	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Strategische grondverwerving Doorfietsroute		-1	-1	-1	-1

In deze programmabegroting wordt budget aangevraagd conform het collegebesluit ‘Krediet en mandaat voor aankoop gronden t.b.v. verlegging Doorfietsroute Fase 2’ van 18 november 2025. Het betreft een jaarlijkse kapitaallast van €1.450 voor de strategische aankoop van de gronden die noodzakelijk zijn voor de verlegging van de Doorfietsroute. De aankoop wordt toegevoegd aan het op 14 oktober 2025 door de raad vastgestelde investeringskader voor de Doorfietsroute. Hierbij wordt het oorspronkelijke investeringskader ter grootte van €10.800.000 verhoogd met het aankoopbedrag van de strategisch aangekochte gronden ter grootte van €563.749 (exclusief BTW).

Vanwege de noodzakelijke aanleg van een veilig en vrijliggend tracé, de hoge tijdsdruk en de afhankelijkheid van tijdige grondverwerving is gekozen voor strategische aankoop om de voortgang van het project te borgen. De aangekochte gronden worden op termijn ingebracht in de grondexploitatie van deelfase 2 van Zuiderhage tegen dezelfde waarde als waarvoor deze zijn aangekocht.

Voorgesteld besluit:

31. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Strategische grondverwerving Doorfietsroute’:

a. Voor de verwerving het eerder door de raad vastgestelde investeringskrediet Doorfietsroute te verhogen met het aankoopbedrag van de strategisch aangekochte gronden ter grootte van €563.749.
b. De begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€1.000.

32	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Torenvalkweg i.r.t. Huisvesting Level One		-	-	-17	-17

Voor de realisatie van de tijdelijke huisvestingslocatie voor arbeidsmigranten en doorstromers aan de Torenvalkweg is een aanpassing van de infrastructuur noodzakelijk. Het betreft de verbreding van de Torenvalkweg en een nieuwe aansluiting op de Valkendreef om de verkeersveiligheid te borgen. De raad heeft in het eerste kwartaal van 2026 over het benodigde investeringskrediet besloten (RB 26.073).

De structurele kapitaallasten betreffen gedurende 40 jaar jaarlijks €17.250. Dit is uitgaande van een bijdrage van de initiatiefnemer Level One van 50% bijdrage (€575.000). De beheerkosten worden meegenomen bij de periodieke areaaluitbreidingen als onderdeel van de P&C cyclus. Aangezien de besluitvorming over deze kapitaallasten heeft plaatsgevonden na de vaststelling van de begroting 2026, wordt dit bedrag na afronding van de aanpassingen van de Torenvalkweg (naar verwachting in 2028) vanaf 2029 als onontkoombare bijstelling opgenomen.

Voorgesteld besluit:

32. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Torenvalkweg i.r.t. Huisvesting Level One’ de meerjarenraming met ingang van 2029 bij te stellen met -€17.000.

33	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Vervanging brug Lage Dwarsvaart		64	64	64	64

Op 16 december heeft de raad bij amendement de kaders voor de vervanging van de brug over de Lage Dwarsvaart gewijzigd. Hierbij is een aanvullend investeringskrediet van €825.000 beschikbaar gesteld en de afschrijvingstermijn verlengd van 30 naar 40 jaar. Per saldo leidt dit tot een verlaging van de jaarlijkse kapitaallasten met circa €64.000.

Voorgesteld besluit:
33. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Vervanging brug Lage Dwarsstraat’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €64.000.

34	Bijstelling	2.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Parkeerhub Campusgebied midden		-	-	-	PM

In het plan van ontwikkelaar Verwelius voor Campusgebied Midden is in terp 4 een parkeerhub voorzien voor onder andere Porteum, sportvoorzieningen, bezoekers en bewoners. Volgens de huidige ontwikkelafspraken is het uitgangspunt dat de parkeerhub als onderdeel van de openbare ruimte aan de gemeente wordt overgedragen en dat de gemeente verantwoordelijk wordt voor het eigendom en beheer.

Bureau Brink is betrokken bij het opstellen van scenarioanalyses naar mogelijke beheer- en exploitatievormen. De verdere uitwerking hiervan vindt plaats in 2027. Deze planning hangt samen met de fasering van de gebiedsontwikkeling. Eerst worden terp 1 en terp 2 voorbereid en gerealiseerd. Voor een betrouwbare uitwerking van de parkeerhub is daarnaast meer duidelijkheid nodig over het ontwerp van terp 3 en terp 4, het aantal parkeerplaatsen, de gebruikersgroepen en de afspraken met Porteum en het Sportbedrijf.

In 2027 worden de scenario’s voor eigendom, beheer, exploitatie en parkeerbeleid verder geconcretiseerd. Naar verwachting kan hierover in de tweede helft van 2027 een gemeentelijk besluit worden genomen. De planuitwerking van de parkeerhub start naar verwachting eind 2028. De eventuele overdracht aan de gemeente wordt vooralsnog voorzien in 2030.

De financiële gevolgen voor beheer en exploitatie zijn op dit moment nog niet bekend en om die reden staat er in jaarschijf 2030 een PM. Nadat het onderzoek en de besluitvorming zijn afgerond, wordt voor de structurele financiële gevolgen een afzonderlijk voorstel voorgelegd via de kadernota of programmabegroting.

Voorgesteld besluit:
34. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Parkeerhub Campusgebied midden’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 niet bij te stellen, in afwachting van de nadere planuitwerking.

35	Bijstelling	3.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Nachtvisie		-30	-13	-13	-13

In de raadsvergadering van 8 september heeft de raad per amendement besloten om voor het faciliteren van de nachtcultuur in Lelystad te kiezen voor optie B:

De mogelijke voorstellen uit het onderzoek (zoals organiseren gemakkelijker en toegankelijker maken, ruimte geven aan pop-up initiatieven, een projectteam nachtcultuur opzetten en aanscherping beleid rondom orde in het Theaterkwartier) verder uit te werken om de nachtcultuur in Lelystad verder te ondersteunen.

Het overnemen van optie B vergt een extra incidentele investering van €30.000 voor het vervolgonderzoek en het uitwerken van de mogelijke voorstellen. Daarnaast is de verwachting dat er na dit onderzoek structureel budget nodig is om de mogelijke voorstellen van een nachtmakelaar en projectteam te realiseren. De kosten voor deze plannen zullen uit het vervolgonderzoek volgen, maar naar verwachting ongeveer €12.500 per jaar bedragen. Voor deze kosten is geen dekking, wat maakt dat deze bijstelling ter besluitvorming wordt voorgelegd in deze ontwerp programmabegroting 2027 - 2030.

Voorgesteld besluit:
35. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Nachtvisie’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: -€30.000 in 2027 en -€13.000 met ingang van 2028.

36	Bijstelling	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Exploitatie nieuwe schoolgebouwen		-	-	-765	-765

Met het raadsbesluit 25.456 van 27 januari 2026 is besloten een zogenoemde ‘wissellocatie’ te realiseren in Zuiderhage. Deze wissellocatie is in eerste instantie bedoeld om startende scholen tijdelijk te huisvesten. Op de langere termijn kan ze worden ingezet voor de permanente huisvesting van een basisschool. Ingevolge van het amendement “Wijziging besluitpunt Wissellocatie Zuiderhage” is besloten de wissellocatie te realiseren inclusief extra ruimte voor kinderopvangactiviteiten (scenario 3).

Onderdeel van het besluit over de wissellocatie is dat, in het kader van de gemeentelijke begrotingscyclus de dekking voor de structurele eigenaarslasten en gebruikerslasten als onontkoombare bijstelling wordt meegenomen. In voorliggend voorstel zijn deze lasten berekend op basis van het vastgestelde scenario 3 en prijspeil 2026. Zoals aangegeven in het raadsvoorstel 25.456, zijn de baten vanuit de te ontvangen (kostendekkende) vergoeding voor onderwijsgebruik en de verhuur van het gebouw t.b.v. kinderopvangactiviteiten nog niet meegerekend, omdat de gebruikers nog niet bekend zijn en daarmee de baten onzeker zijn.

Dit voorstel omvat ook de bijstelling van de structurele exploitatielasten van de gebouwen van basisscholen De Boeier en De Triangel op basis van de raadsbesluiten 26.082 en 26.083 van 17 februari 2026. Met deze besluiten zijn de omvang en uitgangspunten vastgesteld voor de (vervangende) nieuwbouw voor deze scholen. De voorgestelde bijstelling betreft de lasten die, op basis van wetgeving, voor rekening van de gemeente zijn (OZB en verzekeringslasten). De overige exploitatielasten worden bekostigd door de gebruikers van de gebouwen. De bijstelling van de kapitaallasten die gepaard gaan met de investeringen in alle drie de bovengenoemde schoolgebouwen maakt onderdeel uit van het voorstel voor de bijstelling van het IHP (Jaarprogramma 2026-2027).

Voorgesteld besluit:

36. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Exploitatie nieuwe schoolgebouwen’ de meerjarenraming met ingang van 2029 bij te stellen met -€765.000.

37	Bijstelling	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	IHP meerjarenperspectief tweede tranche 2027-2034		-500	-1.611	-1.461	-1.535

Met het raadsbesluit 26.070 van 17 februari 2026 is de investeringsagenda voor de vernieuwing van schoolgebouwen in de stad voor de periode 2027 – 2034, vastgesteld. Daarbij is besloten de hiermee gepaard gaande financiële doorwerking, te betrekken bij de integrale afweging over de gemeentebegroting. De financiële doorwerking is gebaseerd op de vernieuwing van 8 schoolgebouwen in de periode 2027-2034 conform het kwaliteitsniveau ‘groen en onderscheidend’.

Daarnaast omvat ze de componenten om klimaat adaptieve schoolgebouwen te realiseren en extra ruimte ten behoeve van inclusief onderwijs. Eenmalige lasten, zoals het versneld afschrijven van boekwaarden, tijdelijke huisvesting, verhuiskosten en structurele eigenaarslasten zijn ook meegenomen in de doorrekening. Voor inzicht op detailniveau wordt verwezen naar bovengenoemd besluit en het bijbehorende Deel D van het ‘Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Meerjarenperspectief 2027-2042 en beleidskader’.

Voorgesteld besluit:

37. Op basis van bovenstaand voorstel ‘IHP meerjarenperspectief tweede tranche 2027 - 2034’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: -€500.000 in 2027, -€1.600.000 in 2028, -€1.461.000 in 2029 en -€1.535.000 in 2030 (doorwerking jaren daarna conform het IHP Meerjarenperspectief 2027 – 2024 en beleidskader).

38	Bijstelling	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Tijdelijke sportvoorziening Zuiderhage		261	261	-	-

In opdracht van de Raad heeft het college onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een tijdelijke voorziening voor bewegingsonderwijs in Zuiderhage, in relatie tot de bouw van de nieuwe sporthal Rietlanden III. De raad heeft op 20 februari 2026 besloten af te zien van deze tijdelijke voorziening. Reden hiervoor is dat de doorlooptijd van realisatie van de tijdelijke voorziening vrijwel gelijkloopt met de oplevering van de nieuwe sporthal Rietlanden III. De nieuwe sporthal voorziet in de behoefte aan ruimte voor bewegingsonderwijs waardoor en geen meerwaarde ontstaat om een tijdelijke voorziening te realiseren. Tegelijkertijd heeft de Raad besloten de incidenteel beschikbare middelen voor de tijdelijke sportvoorziening Zuiderhage te laten vrijvallen. Daarmee ontstaat voor 2027 en 2028 een incidenteel voordeel van €261.000.

Voorgesteld besluit:

38. Op basis van bovenstaand voorstel 'Tijdelijke sportvoorziening Zuiderhage' de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 bij te stellen met €261.000.

39	Bijstelling	5.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Ontwikkeling sportpark Zuiderhage		-44	-44	-44	-44

In 2024 heeft de raad de Mastervisie Zuiderhage vastgesteld. Daarom staat beschreven dat er voldoende ruimte voor sport en bewegen moet zijn. In het programma is ruimte gereserveerd voor een (open) sportpark. Dit sportpark zal bestaan uit twee delen: een multifunctioneel park in Buurtschap 7 en een racketsportpark in buurtschap 6. De beoogde invulling is eerder inzichtelijk gemaakt in het IHP Sport (2024). De gronden voor de ontwikkeling van het sportpark zijn in eigendom van het Rijksvastgoedbedrijf en moeten worden aangekocht door de gemeente. Voor het multifunctionele park geldt dat de grond in Q2 2027 aangekocht moet zijn, anders zal deze grond ingezet worden voor andere doeleinden dan sport en bewegen. Deze urgentie was ten tijden van de kaderbrief 2027-2030 onvoldoende bekend.

De investeringslasten zijn in totaal €17.426.745 en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten bedragen afgerond €44.000. In deze fase van projectontwikkeling wordt daarnaast gevraagd om een voorbereidingskrediet van €250.000. Dit is nodig voor projectmanagement, advieskosten en andere bijkomende plankosten behorende bij de verdere uitwerking. In 2026 / 2027 worden de scenario's voor deze overige investeringen verder geconcretiseerd. Voor verdere invulling van het Sportpark Zuiderhage zal een uitwerking terugkomen in de kadernota 2028 – 2031.

Het uitgangspunt is een multifunctioneel park: zes voetbalvelden totaal, waarvan drie kunstgrasvelden en drie natuurgrasvelden, club- en kleedgebouw, teamlockers. Uitgangspunt racketsportpark: 10 tennisbanen en 10 padelbanen, club- en kleedgebouw. Overige inrichting park: infrastructuur (wegen en paden), ASM veld.

Voorgesteld besluit:

39. Op basis van bovenstaand voorstel 'Ontwikkeling sportpark Zuiderhage':
    a. Een voorbereidingskrediet ter grootte van €250.000 beschikbaar te stellen.
    b. Een investeringskrediet ter grootte van €17.426.745 beschikbaar te stellen.
    c. De begroting 2027 en de meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€44.000.

40	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie investerings- en exploitatielasten IDO (Fjord)		48	48	-95	-95

In deze programmabegroting 2027 - 2030 wordt de eerdere raming uit de kadernota 2026 - 2029 geactualiseerd. Destijds werd ervan uitgegaan dat de investerings- en exploitatielasten vanaf 2027 zouden optreden. Op basis van de huidige planning is de verwachting bijgesteld en starten de lasten pas met ingang van 2029. Deze verschuiving wordt veroorzaakt door de uitgebreidere planvorming in de voorbereidingsfase. Dit houdt onder meer verband met de noodzakelijke verplaatsing van het nieuwe

IDO-gebouw en wisselingen binnen het projectmanagement, zowel bij de gemeente als bij Centrada, voor het integrale woningbouwgedeelte.

Daarnaast heeft de raad op 8 september het geamendeerde Parkenplan vastgesteld. Via amendement A 26.125 is bepaald dat woningbouw in stads- en wijkparken niet aan de orde is. Dit maakt dat de voortzetting van Project Ford opnieuw aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Aan de hand van onderstaande drie scenario's wordt inzichtelijk gemaakt wat de gevolgen zijn van verdere besluitvorming omtrent dit onderwerp. Het college heeft de voorkeur voor scenario 1 en de financiële doorwerking daarvan ligt dan ook ten grondslag aan de bijstelling die nu aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Scenario 1: voortzetting van Project Fjord met een maatschappelijke plint voor Stichting IDO van 750 m² bvo dat gelijk is aan de huidige aantal vierkante meters voor Stichting IDO;
In dit scenario wordt de oorspronkelijke ontwikkelrichting van Project Fjord voortgezet. Centrada ontwikkelt en realiseert het gebouw met 51 sociale huurappartementen en de maatschappelijke plint voor Stichting IDO. De gemeente neemt de maatschappelijke plint na oplevering af van Centrada en draagt daarmee zorg voor de huisvesting van Stichting IDO. Voor de maatschappelijke plint wordt uitgegaan van circa 750 m² bvo, uitgaande van de omvang van de huidige huisvesting. Hiermee wordt de bestaande maatschappelijke functie voortgezet. Dit scenario biedt daarmee continuïteit van de maatschappelijke functie.

Als gevolg van de verwachte oplevering in 2029 vervallen in 2027 en 2028 de eerder geraamde additionele structurele lasten van circa €47.500 per jaar voor het nieuwe gebouw. Deze raming was gebaseerd op een investeringskrediet van circa €2,1 miljoen, waarbij de bouwkosten waren geraamd op basis van de vierkante-meterprijs uit het BouwkostenKompas. De huidige locatie is aan het einde van zijn levensduur en wordt nu met noodgrepen in stand gehouden.

Vanaf 2029 wordt voor het nieuwe gebouw rekening gehouden met structurele jaarlijkse kapitaal- en exploitatielasten van circa €191.000 op basis van een verwacht investeringskrediet van circa €3,9 miljoen. Dit betreft een nieuwebouwplint onder een appartementencomplex wat in combinatie met Centrada wordt ontwikkeld. Hiervoor krijgen wij een energiezuinige moderne toekomst bestendige locatie voor terug. Het investeringsbedrag is gebaseerd op een actuele kostenraming van een extern kostendeskundig bureau. In deze raming zijn alle kosten meegenomen, waaronder risico-opslagen, indexeringen en btw. In de begroting is reeds circa €96.000 beschikbaar voor de jaarlijkse lasten, zodat de bijstelling vanaf 2029 afgerond €95.000 bedraagt.

Scenario 2: voortzetting van Project Fjord met een maatschappelijke plint voor Stichting IDO van 890 m² bvo, conform informatienota 24.172 vanwege afwijkende ruimtebehoefte ten opzichte van de huidige situatie:
Ook in dit scenario wordt de oorspronkelijke ontwikkelrichting van Project Fjord voortgezet, met nieuwe huisvesting voor Stichting IDO en de realisatie van 49 (in plaats van 51) sociale huurappartementen door Centrada. Voor Stichting IDO wordt uitgegaan van circa 890 m² bvo, conform de afwijkende ruimtebehoefte zoals opgenomen in informatienota 24.172. Hiermee wordt naast vervanging van de huidige huisvesting ook voorzien in de eerder geconstateerde aanvullende ruimtebehoefte van Stichting IDO. Dit leidt ten opzichte van scenario 1 tot een grotere maatschappelijke plint en daarmee tot een hogere gemeentelijke investering.

Op het moment dat de gemeenteraad zou besluiten tot uitbreiding van het IDO, neemt het verwachte investeringskrediet toe tot circa €4,5 miljoen. In dat geval stijgen de structurele jaarlijkse investerings- en exploitatielasten naar circa €221.000 waarmee de benodigde bijstelling uit zou komen op afgerond €125.000 per jaar vanaf 2029.

Scenario 3: Project Fjord niet voort te zetten als gevolg van de vaststelling van het Parkenplan:
Het niet voortzetten van Project Fjord heeft gevolgen die verder gaan dan de beëindiging van de ontwikkeling op deze locatie. De beoogde sociale huurappartementen worden dan niet gerealiseerd en de daarmee beoogde bijdrage aan de sociale woningvoorraad en de doorstroming op de woningmarkt vervalt. Ook vervalt de mogelijkheid om de ontwikkeling te benutten als fysieke bijdrage aan de gebiedsgerichte aanpak binnen Samen Lelystad Oost, waarin woningbouw, leefbaarheid, sociale

veiligheid, openbare ruimte en groen in samenhang kunnen worden aangepakt. De vervallende woningbouwcapaciteit zal, voor zover de gemeentelijke woningbouwambitie in stand blijft, elders binnen de woningbouwprogrammering moeten worden opgevangen.

Daarnaast betekent het niet voortzetten van Project Fjord dat IDO niet kan beschikken over de binnen het project beoogde duurzame en toekomstbestendige huisvesting. Daarmee vervalt de mogelijkheid om de activiteiten van IDO vanuit een energiezuinig, functioneel en duurzaam gebouw voort te zetten en deze huisvesting voor de langere termijn te verbinden aan de maatschappelijke functie van IDO in de wijk. Dit heeft gevolgen voor het perspectief op de toekomstige huisvesting van IDO en maakt het noodzakelijk om nader te onderzoeken op welke wijze en op welke locatie passende en duurzame huisvesting voor de activiteiten van IDO kan worden geborgd.

Het niet voortzetten van Project Fjord heeft tevens financiële gevolgen voor de gemeente. In de voorbereiding en planontwikkeling zijn tot op heden gemeentelijke middelen ingezet en ambtelijke kosten gemaakt. Bij beëindiging van het project kunnen deze voorbereidingskosten niet, of niet volledig, worden toegerekend aan en gedekt vanuit de verdere realisatie van het project. Dit kan ertoe leiden dat reeds gemaakte kosten ten laste van de gemeente komen.

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met mogelijke financiële aanspraken van Centrada als gevolg van het niet voortzetten van de ontwikkeling. Centrada heeft in het kader van de voorbereiding van Project Fjord eveneens werkzaamheden verricht en kosten gemaakt. Afhankelijk van de gemaakte afspraken, de juridische grondslag en de reeds aangegane verplichtingen kan beëindiging van het project leiden tot een financiële claim van Centrada richting de gemeente. De omvang en eventuele verschuldigdheid daarvan dienen nader te worden vastgesteld.

Voor de grondexploitatie en de maatschappelijke plint is door de raad €207.600 aan voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld. De gerealiseerde ambtelijke kosten voor Project Fjord bedragen tot op heden circa €136.000, waarbij de voorbereidingen voor het project nog doorlopen. Indien de raad besluit geen grondexploitatie vast te stellen en geen nieuwbouw voor Buurtvereniging IDO te realiseren, moeten de gemaakte gemeentelijke kosten worden afgeboekt. Dit komt dan ten laste van het rekeningresultaat van dat boekjaar.

Tot slot brengt het beëindigen van Project Fjord werkzaamheden en mogelijk aanvullende kosten met zich mee voor een zorgvuldige afronding en afsluiting van het project. Hierbij gaat het onder meer om de afwikkeling van lopende afspraken en verplichtingen, de financiële en administratieve afsluiting en de hiervoor benodigde ambtelijke inzet. De totale financiële gevolgen van het niet voortzetten van Project Fjord bestaan daarmee uit de reeds gemaakte gemeentelijke voorbereidings- en ambtelijke kosten, eventuele kosten voor de afronding en afsluiting van het project en het mogelijke financiële risico dat voortvloeit uit aanspraken van Centrada.

Voorgesteld besluit:

40. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie investerings- en exploitatielasten IDO (Fjord)’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €48.000 in 2027, €48.000 in 2028 en -€95.000 met ingang van 2029.

41	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie investerings- en exploitatielasten Palet (Voorhof)		20	20	-41	-41

In de Programmabegroting 2027-2030 wordt de raming uit de Kadernota 2026-2029 geactualiseerd. In de Kadernota is ervan uitgegaan dat de investerings- en exploitatielasten vanaf 2027 zouden intreden. Op basis van de huidige planning is de verwachting echter dat deze lasten pas vanaf 2029 zullen ontstaan. Deze verschuiving wordt veroorzaakt door de uitgebreidere planvorming in de voorbereidingsfase. Dit houdt onder meer verband met de wisselingen binnen het projectmanagement, zowel bij de gemeente als bij Centrada, voor het integrale woningbouwgedeelte. Voor 2027 en 2028 vervallen daarmee de eerder additioneel geraamde structurele lasten van €20.000 per jaar voor het nieuwe gebouw. Deze raming was gebaseerd op een investeringskrediet van circa €1,1 miljoen waarbij de bouwkosten waren geraamd op basis van de vierkante-meterprijs conform het BouwkostenKompas.

Vanaf 2029 wordt rekening gehouden met structurele jaarlijkse investerings- en exploitatielasten van circa €88.000 op basis van een verwacht investeringskrediet van circa €1,85 miljoen. De huidige locatie is volledig aan het einde van zijn levensduur en daarom is het in stand houden van de locatie niet langer opportuun. Dit aangepaste investeringsbedrag is gebaseerd op een actuele kostenraming door een extern kostendeskundig bureau. Deze kosten zijn ten behoeve van het bouwen van een plint onder een appartementencomplex waarmee het buurthuis een nieuwe energiezuinige en toekomstbestendige ruimte krijgt om het volle programma aan activiteiten aan te kunnen blijven bieden aan de buurt. Bij de bouw van deze locatie is ook al rekening gehouden met een eventueel ruimer gebruik indien het buurthuis geen bestaansrecht meer zou hebben. In deze raming zijn alle kosten meegenomen waaronder risico-opslagen, indexeringen en btw prijspeil 2029 . In de begroting is reeds circa €47.000 beschikbaar voor jaarlijkse lasten, zodat de bijstelling vanaf 2029 afgerond €41.000 bedraagt.

Voorgesteld besluit:

41. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie investerings- en exploitatielasten Palet (Voorhof)' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €20.000 in 2027, €20.000 in 2028 en -€41.000 met ingang van 2029.

42	Bijstelling	7.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Minervaweg i.r.t. Huisvesting VDVI		-	-	-	-

Voor de realisatie van de International Campus Lelystad (huisvesting voor arbeidsmigranten aan de Minervaweg) is de aanleg van een persleiding voor de afvoer van afvalwater noodzakelijk. Omdat riolering onder de gemeentelijke zorgplicht valt, investeert de gemeente in deze aanleg. De gemeenteraad heeft in het eerste kwartaal van 2026 besloten tot het beschikbaar stellen van het benodigde investeringskrediet. De structurele kapitaallasten betreffen gedurende 40 jaar jaarlijks €5.363. Dit betreft het gemeentelijk deel van de investering, waarbij is overeengekomen dat 50% van de totale kosten (€390.000) wordt gedekt uit een private bijdrage van de initiatiefnemer. Aangezien de besluitvorming over deze kapitaallasten begin 2026 heeft plaatsgevonden, na de vaststelling van de meerjarenbegroting 2026-2029, wordt voorgesteld dit bedrag vanaf 2027 als onontkoombare budgetneutrale bijstelling op te nemen. Deze bijstelling is budgetneutraal omdat kapitaallasten onderdeel uit maken van de grondslag voor de rioolheffing.

Voorgesteld besluit:

42. Op basis van bovenstaand voorstel 'Minervaweg i.r.t. Huisvesting VDVI' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 budgetneutraal bij te stellen.

43	Bijstelling	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Verwerving Zorgcampus		-	-	-	-47

Het college heeft in november 2025 besloten een koop- en verkoopovereenkomst te sluiten met Stichting Christelijk Ziekenhuis St Jansdal. De koop heeft betrekking op de gronden onder het huidige ziekenhuis, de verkoop heeft betrekking op een perceel grond benodigd voor de realisatie van een nieuw ziekenhuis naast het huidige ziekenhuis. In opvolging van het besluit van het college heeft de raad aangegeven geen wensen en bedenkingen te hebben tegen deze aan- en verkoop.

De koop van de grond onder het ziekenhuis zal naar verwachting pas eind 2029 plaatsvinden. In het besluit waarmee de raad heeft aangegeven geen wensen en bedenkingen te hebben, is ook opgenomen dat in de programmabegroting 2027 - 2030 een (onontkoombaar) voorstel wordt gedaan voor de dekking van de uit de aankoop volgende structurele rentelasten. Het effect wordt in deze programmabegroting 2027 - 2030 om die reden inzichtelijk gemaakt.

Voorgesteld besluit:

43. Op basis van bovenstaand voorstel 'Verwerving Zorgcampus' de meerjarenraming met ingang van 2030 bij te stellen met -€47.000.

44	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Verwerving Meerkoetenweg 9		-38	-38	-54	-71

Conform de nota Grondbeleid van de gemeente Lelystad heeft het college de mogelijkheid voor het doen van strategische en proactieve verwervingen, waarover achteraf verantwoording wordt afgelegd binnen de reguliere planning en control cyclus. Het college heeft binnen dit beleid Meerkoetenweg 9 verworven. Een structurele invulling voor het object zal op een later moment aan de raad voorgelegd worden.

Dit is een strategische verwerving, waarvoor structurele dekking voor kapitaal- en exploitatielasten benodigd is. De investering van €977.051 resulteert in kapitaallasten en exploitatielasten. De exploitatielasten omvatten zaken als: de bijdrage VVE, belastingen, verzekering, energie en een reservering voor het onderhoud. Hiermee is naar verwachting ca. €35.500 per jaar gemoeid. De kapitaallasten van deze verwerving bedragen ca. €35.000 in het eerste jaar (daarna aflopend) uitgaande van een afschrijvingstermijn van 30 jaar. In totaliteit gaat het om een structurele last van €71.000 per jaar.

Deze structurele lasten kunnen niet geheel gedekt worden vanuit de baten welke het pand opbrengen. Op dit moment is - sinds de verwerving - een deel van de opstallen verhuurd voor een bedrag van €33.000 per jaar voor de komende 3 jaar (medio 2026 t/m medio 2029). De verwachting is dat het resterende te verhuren gedeelte minder op zal leveren. Hiervoor is op dit moment nog geen huurder gevonden. Dit maakt dat er per saldo sprake is van een negatief effect op de begroting en meerjarenraming. Conform het collegebesluit d.d. 30-06-2026 wordt onderzoek gedaan naar de invulling van de Meerkoetenweg 9. Dit zal uitwijzen welke huuropbrengsten hier tegenover kunnen staan op korte en langere termijn en of dit kostendekkend is. In het collegebesluit waarmee het college besluit tot aankoop over te gaan, is aangegeven dat in de programmabegroting 2027-2030 een (onontkoombaar) voorstel wordt gedaan voor de dekking van de uit de aankoop volgende structurele lasten en – in afwijking van de nota waarderen, activeren en afschrijven 2024 – instemming wordt gevraagd met de afschrijvingstermijn van 30 jaar.

Voorgesteld besluit:

44. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Verwerving Meerkoetenweg 9’:
    a. Voor de verwerving een investeringskrediet beschikbaar te stellen ter grootte van €997.051 en het gebouw op de balans te activeren onder de materieel vaste activa ‘Bedrijfsgebouwen’.
    b. In afwijking op de Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven 2024 een afschrijvingstermijn van 30 jaar in plaats van 40 jaar te hanteren voor dit actief.
    c. De grond onder het gebouw – in verband met het ontbreken van een afzonderlijke grondwaarde in de taxatie – tegen registratiewaarde van €1 op de balans op te nemen onder de materiële vaste activa ‘Gronden en terreinen’.
    d. De begroting 2027 en de meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: -€38.000 in 2027, -€38.000 in 2028, -€54.000 in 2029 en -€71.000 met ingang van 2030.

45	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Verwerving Neringpassage 75		10	10	10	10

Conform de nota Grondbeleid van de gemeente Lelystad heeft het college de mogelijkheid voor het doen van strategische en pro-actieve verwerving, waarover achteraf verantwoording wordt afgelegd binnen de reguliere planning en control cyclus. Binnen het centrumgebied heeft het college binnen dit beleid Neringpassage 75 verworven. Een structurele invulling voor het object zal op een later moment aan de raad voorgelegd worden.

Het betreft een proactieve verwerving, waarvoor structurele dekking voor kapitaal- en exploitatielasten benodigd is. De investering van €331.647 resulteert in kapitaal- en exploitatielasten. De jaarlijkse kapitaallasten bedragen ca. €12.000, uitgaande van een afschrijvingstermijn van 30 jaar (in afwijking van de Nota Waarderen, activeren en afschrijven 2024). De exploitatielasten omvatten zaken als: de bijdrage VVE, belastingen, verzekering, energie en een reservering voor het onderhoud. Deze kosten bedragen op basis van generieke kengetallen ca. €8.000 per jaar. In totaliteit gaat het om een structurele last ter grootte van ca. €20.000 per jaar.

Het pand is aangekocht in verhuurde staat. Het huurcontract met de huurder is medio 2025 afgesloten met de huurder en heeft nog een resterende looptijd van 5 + 5 jaar. De huuropbrengsten die hieruit volgen

bedragen ca. €30.000 per jaar. De structurele lasten zullen dan ook (meer dan) gedekt worden vanuit de baten welke het pand opbrengen. Dit maakt dat er per saldo sprake is van een beperkt positief effect op de begroting en meerjarenraming.

In het collegebesluit waarmee het college besluit tot aankoop over te gaan, is aangegeven dat in de programmabegroting 2027 - 2030 een (onontkoombaar) voorstel wordt gedaan voor de dekking van de uit de aankoop volgende structurele lasten en – in afwijking van de nota waarderen, activeren en afschrijven 2024 – instemming wordt gevraagd met de afschrijvingstermijn van 30 jaar.

Voorgesteld besluit:

45. Op basis van bovenstaand voorstel 'Verwerving Neringpassage 75':
    a. Voor de verwerving een investeringskrediet beschikbaar te stellen ter grootte van €331.647 en het gebouw op de balans te activeren onder de materieel vaste activa 'Bedrijfsgebouwen'.
    b. In afwijking op de Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven 2024 een afschrijvingstermijn van 30 jaar in plaats van 40 jaar te hanteren voor dit actief.
    c. De grond onder het gebouw – in verband met het ontbreken van een afzonderlijke grondwaarde in de taxatie – tegen registratiewaarde van €1 op de balans op te nemen onder de materiële vaste activa 'Gronden en terreinen'.
    d. De begroting 2027 en de meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €10.000.

D. Loon- en prijsontwikkeling

46	Bijstelling	0.61	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie OZB inkomsten woningen - indexatie en areaal		562	562	562	562

De inkomsten uit de onroerende zaakbelasting worden in de meerjarenraming geraamd tegen constante prijzen. Ieder jaar wordt er bij de kadernota een besluit genomen over de bijstelling, het indexeren van de totaal te realiseren opbrengst en de verwachte uitbreiding van het areaal. De correctie voor de uitbreiding van het areaal en de indexatie resulteren in een totale bijstelling ter grootte van €625.000

Indexatie
Het indexpercentage voor het komende begrotingsjaar wordt berekend op basis van de percentages zoals begin maart door het CPB worden gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan (CEP). Hierbij wordt het gemiddelde percentage genomen over 2025, 2026 en 2027, zijnde 2,6%. Deze index over de inkomsten ozb woningen resulteert in een bijstelling van €410.000 structureel.

Areaaluitbreiding
Op basis van de vastgestelde en op Lelystad in zicht gepubliceerde prognose van opgeleverde woningen (scenario 2) worden de extra inkomsten voor de OZB woningen geraamd op €152.000 (taakveld 0.61).

Voorgesteld besluit:
46. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie OZB inkomsten woningen – indexatie en areaal' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €562.000.

47	Bijstelling	0.62	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie OZB inkomsten niet woningen - indexatie en areaal		1.476	1.476	1.476	1.476

De inkomsten uit de onroerende zaakbelasting niet-woningen worden in de meerjarenraming geraamd tegen constante prijzen. Ieder jaar wordt er bij de kadernota een besluit genomen over de bijstelling, het indexeren van de totaal te realiseren opbrengst en de verwachte uitbreiding van het areaal.

Indexatie
Het indexpercentage voor het komende begrotingsjaar wordt berekend op basis van de percentages zoals begin maart door het CPB worden gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan (CEP). Hierbij wordt het gemiddelde percentage genomen over drie jaren (2025, 2026 en 2027), zijnde 2,6%. Deze index over de inkomsten ozb niet-woningen resulteert in een bijstelling van €541.000 structureel.

Doorwerking indexatie op gemeentelijke gebouwen
Het effect van bovenstaande indexatie moet gecorrigeerd worden, omdat de gemeente als eigenaar van diverse niet- woningen ook geconfronteerd wordt met hogere lasten. Dit nadelige effect is €65.000 structureel.

Areaaluitbreiding
Op basis van de bij team OPV (ontvangen)bouwaanvragen worden de extra inkomsten voor de OZB niet-woningen geraamd op €1.000.000 (taakveld 0.62).

Voorgesteld besluit:
47. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie OZB inkomsten niet woningen – indexatie en areaal' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €1.476.000.

48	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds		8.782	8.782	8.782	8.782

Gemeenten ontvangen via de algemene uitkering uit het gemeentefonds een compensatie voor de ontwikkeling van lonen en prijzen. In zowel de mei- als septembercirculaire 2026 zijn de inschattingen geactualiseerd op basis van de laatste prognoses. Met ingang van jaarschijf 2027 komt er via die weg

een totaalbedrag beschikbaar ter grootte van circa €8,8 miljoen (afgerond zo'n €1,6 miljoen hoger in vergelijking met de eerdere prognose uit de septembercirculaire 2025).

Via de bijstellingen die hieronder worden gepresenteerd wordt voorgesteld deze middelen beschikbaar te stellen voor het opvangen van de effecten van loon- en prijsontwikkeling aan de lastenkant van de begroting. Denk aan de stijging van lonen en sociale lasten, het kunnen indexeren van de gesubsidieerde instellingen en het aanpassen van materiële budgetten aan het hogere prijspeil.

In hoeverre deze middelen toereikend zullen zijn is op voorhand lastig in te schatten. In de afgelopen jaren was deze compensatie via de algemene uitkering - op basis van een prognose in de meicirculaire - achteraf gezien niet toereikend. De daadwerkelijke inflatiepercentages bleken achteraf hoger uit te vallen, wat voor gemeenten een structurele tegenvaller betekent. Het risico dat dit opnieuw gebeurt is dit jaar groter in verband met de situatie in het Midden Oosten. Wanneer deze situatie langer voortduurt zal dit zich vertalen in hogere prijzen en vervolgens ook hogere lonen, waar te weinig dekking tegenover staat.

Voorgesteld besluit:
48. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €8.782.000.

49	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Compensatie inflatie - aanvullende stelpost (tranche 2027)		-1.644	-1.644	-1.644	-1.644

Op basis van de mei- en septembercirculaire 2026 valt de compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen iets hoger uit in vergelijking met de eerdere prognoses. Het gaat in structurele zin om een bedrag ter grootte van €1,6 miljoen per jaar. Aan de lastenkant zal er naar verwachting dus ook sprake zijn van een hogere loon- en prijsontwikkeling dan de eerder ingeschatte 2,6% (bijstellingen 50 tot en met 52 zijn berekend op basis van deze 2,6%).

Zoals ook toegelicht onder de bijstelling 'nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds' vindt er vooralsnog geen nacalculatie plaats en kan achteraf blijken dat deze compensatie alsnog te laag was (net zoals in voorgaande jaren). Voorgesteld wordt de aanvullende compensatie ter grootte van €1.644.000 te reserveren, zodat er dekking beschikbaar is voor het kunnen opvangen van de naar verwachting hoger uitvallende loon- en prijsontwikkelingen.

Voorgesteld besluit:
49. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie inflatie – aanvullende stelpost (tranche 2027)’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€1.644.000.

50	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Compensatie inflatie - gemeentebegroting (tranche 2027)		-4.030	-4.030	-4.030	-4.030

De begroting wordt jaarlijks in de kadernota geactualiseerd voor loon- en prijsontwikkelingen. Het hierbij gehanteerde indexpercentage voor het aankomende begrotingsjaar wordt berekend op basis van de percentages zoals eind februari door het CPB worden gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan(CEP). Voor jaarschijf 2027 wordt hierbij gekeken naar het gemiddelde percentage over de jaren 2025, 2026 en 2027 (=2,6%).

Een indexatiepercentage van 2,6% resulteert in een bedrag van afgerond €4.030.000 structureel (gerekend over een totaalbedrag van afgerond €155.000.000 aan budgetten die aan inflatie onderhevig zijn, inclusief het sociaal domein). Zoals ook toegelicht onder de vorige bijstelling vindt er vooralsnog geen nacalculatie plaats en kan achteraf blijken dat deze compensatie alsnog te laag was (net zoals in voorgaande jaren).

Voorgesteld besluit:
50. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie inflatie – gemeentebegroting (tranche 2027)’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€4.030.000.

51	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Compensatie inflatie - gesubsidieerde instellingen (tranche 2027)		-858	-858	-858	-858

De begroting wordt normaal gesproken jaarlijks in de kadernota geactualiseerd voor loon- en prijsontwikkelingen. Het hierbij gehanteerde indexpercentage voor het aankomende begrotingsjaar wordt berekend op basis van de percentages zoals eind februari door het CPB worden gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan (CEP). Voor jaarschijf 2027 wordt hierbij gekeken naar het gemiddelde percentage over de jaren 2025, 2026 en 2027 (=2,6%).

Een indexatiepercentage van 2,6% resulteert in een bedrag van afgerond €858.000 structureel (gerekend over een totaalbedrag van afgerond €33.000.000 aan begrotingssubsidies en -regelingen). Zoals ook toegelicht onder de vorige bijstelling vindt er vooralsnog geen nacalculatie plaats en kan achteraf blijken dat deze compensatie alsnog te laag was (net zoals in voorgaande jaren).

Voorgesteld besluit:

51. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie inflatie – gesubsidieerde instellingen (tranche 2027)’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€858.000.

52	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Compensatie strijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2027)		-1.725	-2.725	-2.725	-2.725

Gemeenten moeten bij het opstellen van de programmabegroting voor aankomend jaar rekening houden met een structurele stijging van de salarissen. De huidige CAO loopt op 31 maart 2027 af en er zal op termijn weer overlegd gaan worden over een nieuw af te sluiten CAO. Binnen de ontwikkeling van de sociale lasten vormen de pensioenpremies de grootste component. Per 1 januari 2027 stapt ABP over op het nieuwe pensioenstelsel. De verwachting voor de premieontwikkeling rond 2027 is dat deze min of meer gelijk zal blijven (iets boven de 27%).

De daadwerkelijke loonontwikkeling is afhankelijk van de onderhandelingen die later nog gevoerd gaan worden. In bovenstaande opstelling wordt gerekend met een CAO salarisstijging van 2,5% met ingang van 1 april 2027 en 1% met ingang van 1 september 2027. Dat komt neer op een totale structurele stijging van 3,5%. Deze stijging werkt ook door in de sociale lasten die de gemeente als werkgever af moet dragen en de geraamde opleidingskosten, als vast percentage van de loonsom. De vergoeding van raadsleden en collegeleden is gekoppeld aan de cao-lonen van de rijksoverheid. De stijging van deze kosten maakt ook onderdeel uit van deze raming.

Grondslag achter deze inschatting is het Centraal Economisch Plan, dat in maart van dit jaar is gepubliceerd (indicator Cao-loon = 3,5 % voor tranche 2027). Op het moment dat de uiteindelijke afspraken lager - of hoger - uitpakken vindt bijstelling plaats in een volgende kadernota / programmabegroting.

Voorgesteld besluit:

52. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2027)’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: -€1.725.000 in 2027 en -€2.725.000 met ingang van 2028.

E. Gemeentefonds

53	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie ICL bijdrage		2.991	3.385	3.893	4.505

De ICL- bijdrage (Interdepartementale Commissie Lelystad) is een jaarlijkse financiële compensatie van het Rijk aan de gemeente Lelystad. Sinds 1988 ontvangt de gemeente dit geld om de extra kosten te dekken die voortvloeien uit de ruimte opzet, het groen en de aanleg van de openbare ruimte. Deze kosten voor over dimensionering konden niet volledig door de gemeente worden opgevangen in verband met de achterblijvende bevolkingsgroei.

Na afronding van de evaluatie in 2017 is besloten deze bijdrage af te bouwen tot €0 bij het bereiken van 120.000 inwoners. In de tussentijd wordt de ICL-bijdrage jaarlijks opnieuw beschikt op basis van een toevoeging voor inflatie en een korting voor de groei van het aantal inwoners.

Bij brieven van 28 mei 2024 en 23 oktober 2024 heeft de gemeente Lelystad bezwaar aangetekend tegen de vaststelling van de ICL- bijdragen over de jaren 2022 en 2023. De gehanteerde systematiek voor indexatie van de ICL-bijdrage vormde voor de gemeente aanleiding om bezwaar aan te tekenen tegen de vaststelling van deze bijdrage over 2022 en 2023. Naar het oordeel van de gemeente bleef de indexatie van de ICL-bijdrage namelijk achter bij de daadwerkelijke ontwikkeling van het kostenniveau. De gemeente heeft verzocht om aanpassing van de gehanteerde systematiek, met terugwerkende kracht vanaf 2022. Bijvoorbeeld door aan te sluiten bij de systematiek die ook wordt gehanteerd bij het bepalen van de algemene uitkering die gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de raad op 9 juli de herziene vaststelling van de ICL-bijdragen 2022 en 2023 en de vaststelling van de bijdragen 2024 en 2025 gestuurd. Deze herziening komt tegemoet aan de door de gemeente aangedragen bezwaren en resulteert in een voordelig effect in het meerjarenperspectief. Enerzijds doordat de ICL uitkering met terugwerkende kracht hoger wordt vastgesteld. Anderzijds doordat de compensatie voor inflatie in de aankomende jaren naar verwachting hoger is dan de korting die wordt doorgevoerd als gevolg van de groei van het aantal inwoners.

Uiteindelijk zal er sprake zijn van een omslagpunt, waarna de ICL-bijdrage jaarlijks verder af zal nemen – uiteindelijk tot €0. Het tempo van deze afbouw is afhankelijk van de feitelijke groei van het aantal inwoners in de aankomende decennia.

Voorgesteld besluit:

53. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie ICL bijdrage’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €2.991.000 in 2027, €3.385.000 in 2028, €3.893.000 in 2029 en €4.505.000 met ingang van 2030.

54	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Algemene mutaties - meicirculaire 2026		-666	646	1.266	5.842

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen. In de maand mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december – ter afronding van het lopende jaar – op basis van de Najaarsnota. De informatie uit de circulaires is onder voorbehoud van parlementaire besluitvorming.

In de programmabegroting 2026 – 2029 is het financieel perspectief geactualiseerd op basis van de septembercirculaire 2025. De doorwerking van de meicirculaire 2026 is dan ook het best inzichtelijk te maken door in te zoomen op datgeen dat gewijzigd is, ten opzichte van deze vorige circulaire. De raad is hierover geïnformeerd via een informatienota (kenmerk 26.369).

In deze informatienota is uitgebreid ingegaan op de diverse mutaties uit de meicirculaire 2026. Voor wat betreft de algemene mutaties geldt dat er géén directe relatie is met de uitvoering van specifieke taken. Per saldo laat de meicirculaire 2026 een positieve bijstelling zien, met name richting het einde van het meerjarenperspectief. De achterliggende oorzaken zijn samen te vatte onder de volgende drie onderwerpen:

1. Bevriezing herverdeling gemeentefonds

Op 28 mei 2026 heeft de minister gemeenten geïnformeerd over diverse ontwikkelingen die spelen met betrekking tot de herziening van het verdeelmodel van de algemene uitkering. De eerdere herziening die in de aankomende jaren zou worden ingevoerd wordt gepauzeerd, in afwachting van nadere onderzoeken. Dit resulteert in een voordelige bijstelling, die oploopt tot ruim €3 miljoen structureel.

2. Ruimte onder plafond BTW- compensatiefonds

De ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds valt lager uit dan eerder nog werd ingeschat. Dit resulteert in een nadelig effect ter grootte van zo'n €0,5 miljoen structureel.

3. Diverse overige mutaties

De meicirculaire 2026 bevat daarnaast tal van overige mutaties die een effect hebben op de algemene uitkering die de gemeente ontvangt. Per saldo resulteren deze ontwikkelingen in een nadelig effect in de eerste jaarschijven, dat omslaat in een voordelig effect met ingang van 2030 (voordeel in die jaarschijf bedraagt per saldo zo'n €3 miljoen structureel).

Voorgesteld besluit:

54. Op basis van bovenstaand voorstel 'Algemene mutaties – meicirculaire 2026' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: -€666.000 in 2027, €646.000 in 2028, €1.266.000 in 2029 en €5.842.000 met ingang van 2030.

55	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Algemene mutaties - septembercirculaire 2026		1.018	803	50	-224

De septembercirculaire 2026 is op dinsdag 15 september gepubliceerd. In navolging op de meicirculaire 2026 zijn de wijzigingen dit keer relatief beperkt. Naast actualisatie van de diverse maatstafeenheden en de uitkeringsfactor zijn in de septembercirculaire 2026 ook de accresontwikkelingen geactualiseerd op basis van de laatste prognoses. Per saldo is er sprake van een aflopend voordelig effect.

Voorgesteld besluit:

55. Op basis van bovenstaand voorstel 'Algemene mutaties – septembercirculaire 2026' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €1.018.000 in 2027, €803.000 in 2028, €50.000 in 2029 en -€224.000 met ingang van 2030.

56	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Overheidsbrede Dienstverlening (DU)		8	8	8	8
	Doorvertaling naar lastenkant		-8	-8	-8	-8

De specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) is via een eerdere circulaire vanaf 2026 omgezet naar de decentralisatie-uitkering 'Overheidsbrede Dienstverlening'. Via deze decentralisatie-uitkering worden gemeenten gefaciliteerd om laagdrempelige en empathische ondersteuning te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regierol in het lokale netwerk in te vullen. Via de programmabegroting 2026 – 2029 heeft de raad deze middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering.

Op 3 juli 2025 is de gewijzigde motie van het lid Kathmann over structureel extra middelen voor gemeenten voor de uitvoering van de Informatiepunten Digitale Overheid aangenomen. Het kabinet heeft naar aanleiding van deze motie destijds toegezegd om de eerder doorgevoerde 10% budgetkorting te compenseren. Daartoe wordt vanaf 2026 structureel jaarlijks €1,7 miljoen toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening. Voor Lelystad gaat het om een bedrag van €8.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

56. Op basis van bovenstaand voorstel 'Overheidsbrede Dienstverlening (DU)' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €8.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

57	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Openbare bibliotheken		262	-	-	-
	Doorvertaling naar lastenkant		-262	-	-	-

De decentralisatie-uitkering Openbare bibliotheken heeft als doel om gemeenten in staat te stellen te voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Deze wet verplicht gemeenten te zorgen voor toegankelijke bibliotheekvoorzieningen binnen redelijke afstand voor inwoners.

Gemeenten ontvangen hiertoe een bijdrage van €62 miljoen in 2027. Voor Lelystad gaat het om een bedrag van €262.000.

Voorgesteld besluit:

57. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Openbare bibliotheken’ de begroting 2027 bij te stellen met €262.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

58	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen		12	-	-	-
	Doorvertaling naar lastenkant		-12	-	-	-

Gemeenten en hun anti discriminatievoorzieningen (ADV’s) werken samen als het gaat om de preventie van discriminatie op lokaal niveau. Voor de kerntaken van de ADV’s krijgen gemeenten sinds 2009 structureel geld via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Gemeenten krijgen in 2027 (net als in 2024, 2025 en 2026) middelen om méér aan preventie te kunnen doen. Hiervoor is in 2027 in totaal €2,5 miljoen beschikbaar en voor Lelystad gaat het om een bedrag van €12.000.

Voorgesteld besluit:

58. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Gemeentelijke anti discriminatievoorziening’ de begroting 2027 bij te stellen met €12.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

59	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Kinderopvang pleegouders		58	-	-	-
	Doorvertaling naar lastenkant		-58	-	-	-

Het Rijk stelt extra geld beschikbaar om pleegouders te helpen bij de kosten van kinderopvang en buitenschoolse opvang (bso) voor hun pleegkinderen. Deze regeling geldt voor alle pleegouders, ook als de plaatsing vrijwillig is. Pleegouders betalen nu vaak nog een eigen bijdrage nadat zij kinderopvangtoeslag hebben ontvangen. De extra middelen zijn bedoeld om deze resterende kosten te verlagen. Voor 2027 is een bedrag toegevoegd van €10,7 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Lelystad gaat het om een bedrag van €58.000.

Voorgesteld besluit:

59. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Kinderopvang pleegouders’ de begroting 2027 bij te stellen met €58.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

60	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	IBO problematische schulden		103	103	103	103
	Doorvertaling naar lastenkant		-103	-103	-103	-103

Het kabinet heeft vroegsignalering ingevoerd om problematische schulden in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken. Partijen voeren verbetermaatregelen door met als doel om het bereik van de doelgroep te verdubbelen en de ongewenste uitval van de deelnemende doelgroep te halveren. Vanuit het ministerie van SZW wordt vanaf 2027 structureel €19,7 miljoen beschikbaar gesteld. Voor Lelystad gaat het om een bedrag van €103.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

60. Op basis van bovenstaand voorstel ‘IBO problematische schulden’ de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €103.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

61	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000				
			2027	2028	2029	2030	2031
	Participatie (IU)		507	686	821	902	663
	Doorvertaling naar lastenkant		-507	-686	-821	-902	-663

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 84,1 miljoen in 2026, aflopend naar € 68,1 miljoen in 2031). Daarnaast hanteert het Rijk vanaf 2027 een nieuwe verdeelsleutel voor de Rijksbijdrage Beschut werk (als onderdeel van de integratie uitkering Participatie). De huidige verdeelsleutel is gebaseerd op Wajong- en Wsw-cijfers uit 2012-2014 en daarmee sterk verouderd. De nieuwe verdeelsleutel sluit beter aan op de daadwerkelijke behoefte naar en inzet van beschut werk bij gemeenten en groeit mee met de jaarlijkse ontwikkelingen. Deze wijziging resulteert in een gunstig herverdeeleffect voor Lelystad, waardoor er op termijn meer middelen voor dit doel beschikbaar komen.

Voorgesteld besluit:

61. Op basis van bovenstaand voorstel 'Participatie (IU)' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €507.000 in 2027, €686.000 in 2028, €821.000 in 2029, €902.000 in 2030 en €663.000 met ingang van 2031 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

62	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Actualisatie impulsbudget sociale infrastructuur (DU)		3	3	3	3
	Doorvertaling naar lastenkant		-3	-3	-3	-3

De verdeling van de decentralisatie-uitkering Impulsbudget sociale infrastructuur is voor de jaren 2027 en verder bijgewerkt op basis van de nieuwste gegevens voor de verdeelmaatstaf. Deze decentralisatie-uitkering loopt tot en met 2034 en deze wijziging wordt via deze bijstelling in de begroting verwerkt.

Voorgesteld besluit:

62. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie impulsbudget sociale infrastructuur (DU)' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €3.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

63	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Re-integratie dienstverlening gericht op jongeren		73	73	73	91
	Doorvertaling naar lastenkant		-73	-73	-73	-91

Via de meicirculaire 2026 wordt structureel extra budget beschikbaar gesteld gericht op de arbeidsinschakeling van jongeren tot 27 jaar. In totaal gaat het om €12,5 miljoen in 2026 oplopend tot €44,3 miljoen structureel vanaf 2033. Voor Lelystad gaat het om een bedrag van €73.000 in de jaren 2027 – 2029 en €91.000 met ingang van 2030.

Voorgesteld besluit:

63. Op basis van bovenstaand voorstel 'Re-integratie dienstverlening gericht op jongeren' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €73.000 in 2027, €73.000 in 2028, €73.000 in 2029 en €91.000 met ingang van 2030 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

64	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Wet handhaving sociale zekerheid		9	9	9	9
	Doorvertaling naar lastenkant		-9	-9	-9	-9

De nieuwe Wet handhaving sociale zekerheid gaat in op 1 januari 2027. De uitvoeringsconsequenties voor gemeenten zijn inzichtelijk gemaakt met twee artikel 2 (Fvw) onderzoeken. Het ene onderzoek richtte zich op nieuwe of gewijzigde taken in het wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid en onderliggende

besluiten. Het andere onderzoek richtte zich specifiek op wijzigingen voor het (tussentijdse) maatregelenbesluit. Mede op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken ontvangen gemeenten een bijdrage in de uitvoeringskosten van het wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid. Voor Lelystad gaat het om een bedrag van €9.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

64. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wet handhaving sociale zekerheid' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €9.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

65	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Compensatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo		1.106	-	-	-
	Doorvertaling naar lastenkant		-1.106	-	-	-

De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo (ter vervanging van het abonnementstarief) is uitgesteld van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028. Hierdoor valt de eerder ingeboekte besparing in 2027 tijdelijk weg. Om dit op te vangen wordt in 2027 een bedrag toegevoegd aan het gemeentefonds. Via deze bijstelling worden deze middelen budgetneutraal beschikbaar gesteld, zodat de eerder ingeboekte besparing cq. opbrengst voor 2027 kan worden afgeboekt.

Voorgesteld besluit:

65. Op basis van bovenstaand voorstel 'Compensatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo' de begroting 2027 bij te stellen met €1.106.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor het kunnen afboeken van de eerder ingeboekte besparing.

66	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Huishoudelijke hulp uit de Wmo		-	-	-4.307	-4.504
	Doorvertaling naar lastenkant		-	-	4.307	4.504

Het kabinet heeft besloten dat huishoudelijke hulp niet langer via de Wmo wordt vergoed voor mensen die dit zelf kunnen betalen. Deze maatregel moet ingaan op 1 januari 2029, waarmee huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wmo komt te vervallen. Het gevolg is dat gemeenten minder kosten hebben voor deze voorziening en om die reden worden er middelen gekort op de algemene uitkering (voor Lelystad betekent dat een korting van €6.140.000 in 2029 en €6.421.000 met ingang van 2030).

In de aankomende periode zal onderzocht worden op welke wijze dit vormggegeven moet worden en wat de precieze financiële consequenties zijn en vooralsnog wordt uitgegaan van een budgetneutraal effect.

Hoewel huishoudelijke hulp grotendeels uit de Wmo verdwijnt, blijft de gemeente verantwoordelijk voor mensen die niet in staat zijn om dit zelf te regelen of te betalen. Voor deze groep wordt een vangnet ingericht. Hiervoor ontvangen gemeenten vanaf 2029 jaarlijks middelen via diezelfde algemene uitkering (voor Lelystad betekent dat een toevoeging van €1.833.000 in 2029 en €1.917.000 met ingang van 2030). Ook het effect hiervan zal in de aankomende periode onderzocht moeten worden en ook hier wordt vooralsnog uitgegaan van een budgetneutraal effect.

Per saldo betekenen bovenstaande ontwikkelingen dat de algemene uitkering in 2029 afneemt met €4,3 miljoen en €4,5 miljoen met ingang van 2030 (wat budgetneutraal op moet worden gevangen binnen de huidige budgetten).

Voorgesteld besluit:

66. Op basis van bovenstaand voorstel 'Huishoudelijke hulp uit de Wmo' de meerjarenraming met ingang van 2029 bij te stellen met de volgende bedragen: -€4.307.000 in 2029 en -€4.504.000 met ingang van 2030 en deze middelen budgetneutraal te verwerken in de huidige ramingen.

67	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		4.535	-	-	-
	Doorvertaling naar lastenkant		-4.535	-	-	-

Voor 2027 is €671 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Evenals voorgaand jaar worden deze middelen slechts voor het aankomende begrotingsjaar beschikbaar gesteld via de meicirculaire. Via deze bijstelling worden deze middelen beschikbaar gemaakt voor de uitvoering.

Voorgesteld besluit:

67. Op basis van bovenstaand voorstel 'Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)' de begroting 2027 bij te stellen met €4.535.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

68	Taakgerelateerde mutatie gemeentefonds	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Wet versterking regie volkshuisvesting		220	224	225	232
	Doorvertaling naar lastenkant		-220	-224	-225	-232

Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Het Rijk, provincies en gemeenten kunnen zo de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder. Ter compensatie van de in het artikel 2 onderzoek geïdentificeerde structurele uitvoeringslasten wordt voor de jaren 2026 en verder een jaarlijkse bijdrage van €56,2 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds (voor Lelystad gaat het om een jaarlijks bedrag dat oploopt tot €216.000 in 2030).

Gemeenten moeten daarnaast in hun Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) beleidsplan aangeven hoe ze in samenwerking met aanbieders zorg dragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning). Hiervoor is in 2026 een bijdrage van €9,8 miljoen beschikbaar en vanaf 2027 structureel €3 miljoen (deze structurele bijdrage voor Lelystad loopt jaarlijks op tot zo'n €16.000 per jaar in 2030).

Via deze bijstelling worden deze middelen 2027 en verder budgetneutraal in de programmabegroting en meerjarenraming verwerkt. De middelen voor 2026 worden via de decembernotitie 2026 in de lopende begroting verwerkt.

Voorgesteld besluit:

68. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wet versterking regie volkshuisvesting' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €220.000 in 2027, €224.000 in 2028, €225.000 in 2029 en €232.000 met ingang van 2030 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

F. Overig - structureel

69	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Herinrichting Voorstraat		-	-	-53	-53

In de commissie Ruimtelijke Ontwikkeling en Bereikbaarheid van 11 februari 2025 is toegezegd (ID 219) dat de totale Subsidieaanvraag voor SPV subsidie gedeeld zal worden met de raad. In dezelfde commissie is toegezegd dat (ID 220) dat het college terugkomt bij de raad wanneer het geld voor veilige fietspaden niet toereikend is. Beide toezeggingen zijn afgedaan door middel van informatienota '26.020 Stand van zaken Lelystad Fietsstad'. Hierin is aangegeven dat herinrichting van de Voorstraat is ingediend voor de SPV subsidie en dat het extra benodigde budget zal worden aangevraagd bij de begroting 2027 – 2030. Dat gebeurt door middel van deze bijstelling.

De gevraagde SPV subsidie voor de herinrichting is toegekend, in totaal is er een subsidie van €784.565 toegekend. In 2028 staat er onderhoud gepland aan de Voorstraat. Hiervoor is een budget beschikbaar van €289.192. Hiermee komt het totale beschikbare bedrag uit op €1.073.757. Op basis van een

geïndexeerde kostenraming uit 2023 komen de kosten uit op ongeveer €3,0 miljoen euro excl. BTW voor de herinrichting. Dit betekent dat er nog voor €1.936.813 ontbreekt in de dekking. De investering zal conform de nota waarderen, activeren en afschrijven in 40 jaar worden afgeschreven. Voor dekking van de hieruit voortvloeiende kapitaallasten is een bedrag van €53.000 per jaar benodigd. Om te voldoen aan de voorwaarden van de toegekende subsidie dienen de werkzaamheden voor 31 december 2028 uitgevoerd te zijn. Dit benadrukt de urgentie van deze actualisatie en de noodzaak om in de programmabegroting 2027 - 2030 duidelijkheid hierover te krijgen.

Voorgesteld besluit:

69. Op basis van bovenstaand voorstel 'Herinrichting Voorstraat':
    a. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen ter grootte van €1.936.813.
    b. De meerjarenraming met ingang van 2029 bij te stellen met -€53.000.

70	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Advertenties in de Flevopost		-60	-60	-60	-60

Bij de vorige bezuinigingsronde is voorgesteld te stoppen met openbare bekendmakingen te publiceren in de Flevopost. De raad heeft de voorgestelde bezuiniging vervolgens per amendement naar beneden toe bijgesteld. In de praktijk blijkt dat een beperkte publicatiefrequentie niet goed werkbaar is. Voorgesteld wordt daarom om voor de publicatie van openbare bekendmakingen in de Flevopost €60.000 beschikbaar te stellen, zodat de publicaties in de Flevopost doorgang kunnen blijven vinden op een uitvoerbare manier.

Voorgesteld besluit:

70. Op basis van bovenstaand voorstel 'Advertenties in de Flevopost' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€60.000.

71	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Realisatie kruispuntplateaus		-	-17	-17	-17

Naar aanleiding van mondelinge vragen in de raadsvergadering van 19 mei 2026 (nav berichtgeving dodelijk ongeval kruispunt Zeebiesweg) heeft het college toegezegd om aan de raad verkeersveiligheidsmaatregelen voor te stellen op deze kruispunten in het kader van de programmabegroting 2027 - 2030. Er zijn diverse varianten onderzocht waarbij kruispuntplateaus als meest kosteneffectieve maatregel naar voren kwam om het gewenste effect te bereiken. Over de problematiek op deze kruispunten en de gekozen voorkeursoplossing heeft afstemming plaats gevonden met betrokken bewoners/agrariërs die dit vanuit de omgeving hebben aangekaart. Het bedrag heeft betrekking op het realiseren van een kruispuntplateau op beide kruispunten (Larsserringweg – Lisdoddeweg en Larserringweg – Zeebiesweg).

Voorgesteld besluit:

71. Op basis van bovenstaand voorstel 'Realisatie kruispuntplateaus':
    a. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen ter grootte van €614.000.
    b. De meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€17.000.

72	Bijstelling	5.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Veldbehoefte voetbal		-87	-163	-163	-163

Bij de behandeling van de kadernota 2026 - 2029 heeft de raad motie 'M26-M27 Veldbehoefte voetbal' aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om uiterlijk voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2026 met een gemeentelijke voetbalagenda te komen, inclusief noodzakelijke investeringsvoorstellen en dekking. Vanwege de complexiteit en nauwkeurigheid waarmee we de voetbalagenda (hierna voetbalvisie) willen samenstellen, wordt deze in het najaar van 2026 aangeboden aan de raad. Vooruitlopend op vaststelling van de voetbalvisie is het wenselijk om middelen te reserveren,

zodat met de vaststelling van de voetbalvisie een voorstel gedaan kan worden om daadwerkelijk de middelen beschikbaar te stellen.

Voor het ombouwen van natuurgrasveld naar kunstgrasveld is een investeringskrediet benodigd van €1,6 miljoen (twee maal €0,8 miljoen). Voor aanpassingen in de infrastructuur voor parkeergelegenheid is een investeringskrediet benodigd ter grootte van €187.500. De exploitatielasten per veld bedragen €43.581 en inclusief de kapitaallasten die voortvloeien uit de investering komt het benodigde jaarlijkse bedrag uit op €163.000 structureel.

Voorgesteld besluit:
72. Op basis van bovenstaand voorstel 'Veldbehoefte voetbal' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: -€87.000 in 2027 en -€163.000 met ingang van 2028.

73	Bijstelling	5.3				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Exploitatiebijdrage nieuw poppodium		-285	-596	-583	-452

Lelystad groeit richting een stad van circa 100.000+ inwoners. Die ontwikkeling vraagt om een voorzieningenniveau dat daarbij past. Op het gebied van avondcultuur blijft Lelystad aanzienlijk achter bij steden van vergelijkbare omvang. Daarmee verliest Lelystad structureel bezoekers, bestedingen en levendigheid. De beperkingen in schaal, locatie, gebouw en exploitatiemodel van het huidige poppodium maken het lastig om goed te functioneren. Acts mijden Lelystad en het publiek ervaart niet de gewenste beleving. In 2018 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om het poppodium naar een goede en passende accommodatie naar het Theaterkwartier te verplaatsen. Na enkele onderzoeken en besluiten heeft dit nog niet geleid tot realisatie. Met de vaststelling van de programmabegroting 2026 - 2030 is een belangrijke stap gezet, met als randvoorwaarde dat voor de programmabegroting 2027 - 2030 een aangepast businessplan wordt opgesteld.

Het businessplan - dat door de stichting Agora in afstemming met de stichting Corneel is opgesteld - gaat uit van een geïntegreerd multifunctioneel concept waarin theater en poppodium integraal worden geëxploiteerd. Dankzij de locatie – met het nieuwe podium direct achter het theater – staat niet één functie centraal, maar juist de samenhang tussen verschillende activiteiten. Culturele programmering, horeca en zakelijke activiteiten worden als één geheel ontwikkeld en zorgen voor een continue benutting van het gebouw en stabielere inkomsten. Hierdoor versterken gebruik, beleving en exploitatie elkaar. De huidige twee organisaties worden samengevoegd binnen één stichting, waarbij twee herkenbare merken blijven bestaan, elk met een eigen profiel, cultuur en doelgroep voor de verschillende podia.

Het theater en poppodium hebben al enkel jaren structureel te maken met stijgende kosten en de beperkte beïnvloedbaarheid daarvan. Ondanks stijgende bezoekersaantallen leidt dit tot oplopende tekorten. Voortzetting van de huidige situatie is niet toekomstbestendig en leidt uiteindelijk tot een extra subsidievraag. De voorgestelde integratie van functies is daarmee niet alleen een kans, maar ook een noodzakelijke stap richting een stabieler exploitatiemodel voor deze pijlers van de lokale culturele infrastructuur.

De inzet van de incidentele middelen in de periode 2027 - 2030 is gericht op het ingroeien naar een stabiel financieel fundament voor de nieuwe constellatie. In die fase is de aanvullende subsidiebehoefte hoger, omdat de positieve effecten van de nieuwbouw, de organisatorische bundeling en de groei van publieks-, horeca- en zakelijke inkomsten nog niet volledig zijn gerealiseerd en de positionering van het nieuwe podium intensieve voorbereiding en een marketingimpuls vergt.

Na ingebruikname neemt de aanvullende subsidiebehoefte aanzienlijk af. Vanaf 2031 ontstaat een stabielere exploitatie, die beduidend gunstiger is dan de situatie waarin beide functies in de huidige setting afzonderlijk worden voortgezet.

Het reeds gereserveerde investeringskrediet voor het poppodium zelf wordt aangepast naar prijspeil 2026 (+€ 1,2 miljoen). Dit past binnen het gemeentelijk beleid om in de pas te blijven lopen met de loon- / prijsontwikkelingen. Dekking voor de hieruit voortvloeiende kapitaallasten vindt budgetneutraal plaats ten laste van de stelpost die voor dit doel is ingesteld.

Conform het door de raad aangenomen amendement bij de raadsvergadering van 16 september 2025 (agendapunt 25.287 - Voorkeurslocatie poppodium) wordt de raad in deze programmabegroting gevraagd het resterende voorbereidingskrediet vrij te geven voor fase 2 (€1.000.000) en fase 3 (€500.000).

Voorgesteld besluit:

73. Op basis van bovenstaand voorstel 'Exploitatiebijdrage nieuw poppodium':

a. Het resterende deel van het voorbereidingskrediet ter grootte van €1.000.000 voor fase 2 + €500.000 voor fase 3 beschikbaar te stellen.
b. De begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 – 2030 bij te stellen met de volgende incidentele bedragen: -€285.000 in 2027, -€188.000 in 2028, -€175.000 in 2029 en -€44.000 in 2030.
c. De meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€408.000.

74	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Clientenraad Sociaal Domein		-29	-29	-29	-29

Voor de uitvoering van hun taken heeft de Cliëntenraad Sociaal Domein meer middelen nodig. Het ophogen van het budget betreft met name de secretariële ondersteuning die voor de Cliëntenraad cruciaal is om hun werk uit te kunnen voeren.

Voorgesteld besluit:

74. Op basis van bovenstaand voorstel 'Cliëntenraad Sociaal Domein' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met -€29.000.

Reserveren dekking maatregelen College Uitvoeringsprogramma

75	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Reserveren dekking maatregelen College Uitvoeringsprogramma		-1.825	-3.650	-3.650	-3.650

In het raadsakkoord heeft de raad budgetten meegegeven per thema, oplopend tot een totaalbedrag van €3,65 miljoen structureel. Deze middelen worden gereserveerd in deze ontwerp programmabegroting 2027 – 2030, vooruitlopend op het College Uitvoeringsprogramma en de besluitvorming daarover in de integrale afweging binnen de kadernota 2028 – 2031. Voor jaarschijf 2027 is de helft van het bedrag genomen, zodat direct na besluitvorming over de kadernota 2028 – 2031 gestart kan worden met de uitvoering.

Voorgesteld besluit:

75. Op basis van bovenstaand voorstel 'Reserveren dekking maatregelen College Uitvoeringsprogramma' de begroting 2027 en meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met de volgende reserveringen: -€1.825.000 in 2027 en -€3.650.000 met ingang van 2028.

4.3 Inzet incidentele middelen

Vanuit het financieel toezicht is het van belang om onderscheid te maken tussen baten en lasten die structureel van karakter zijn (en dus jaar in jaar uit terugkeren) en incidenteel van karakter zijn (en dus maar voor enkele jaren van toepassing zijn). Achterliggende reden hiervoor is dat moet worden voorkomen dat structurele lasten gedekt worden door incidentele baten en er daarmee geen sprake is van structureel begrotingsevenwicht. Om die reden wordt er in de programmabegroting onderscheid gemaakt tussen bijstellingen die structureel- en bijstellingen die incidenteel van karakter zijn.

Voor bijstellingen die vragen om incidentele dekking wordt in Lelystad gebruik gemaakt van de reserve ontwikkeling stad. Aanzuivering van deze reserve vindt plaats wanneer er sprake is van een positief jaarrekeningresultaat, met daarbij de voorwaarde dat het weerstandsvermogen op peil is (bestemming van het jaarrekeningresultaat via de zogeheten 'watervalsystematiek'). Op dit moment bedraagt het totaal aan onbeklemde ruimte binnen de reserve ontwikkeling stad €24.027.109[4].

In deze ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 worden een aantal voorstellen die vragen om incidentele dekking ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Per saldo gaat het om een benodigd bedrag ter grootte van €22.575.000 Na effectuering van deze bijstelling resteert er nog €1.452.109 aan onbeklemde ruimte binnen de reserve ontwikkeling stad.

Onderwerp	Taakveld	G. Overig - incidenteel	Meerjarenraming 2027 - 2030				Totaal
			2027	2028	2029	2030	
76	0.4	Capaciteit communicatie en marketing - incidenteel	-435	-	-	-	
77	0.4	IV & dienstverlening noodzakelijk op basis van raadsambities	-1.704	-1.562	-1.712	-1.862	
78	0.4	IV & dienstverlening wettelijke verplichting incidenteel	-1.428	-822	-632	-462	
79	0.4	Kanalenstrategie	-150	-150	-	-	
80	0.4	Investeringsagenda Organisatieontwikkeling en Doorbraakprogramma 2027-2030	-1.200	-1.000	-800	-600	
81	0.4	Voorbereiding aanbesteding Financieel systeem	-347	-	-	-	
82	1.2	Impactanalyse BOA Bestel	-60	-	-	-	
83	2.1	Snelheidsremmende maatregelen Golfresort	-100	-	-	-	
84	2.5	Bushalte Larserplein	-100	-	-	-	
85	2.5	Nachttrein 2027	-85	-	-	-	
86	3.3	Accountmanager Stadshart	-125	-125	-	-	
87	3.3	Promotiebudget markten	-25	-	-	-	
88	3.4	Lelystad 60 jaar	-367	-	-	-	
89	3.4	Placemaking Waterfront-Bataviakwartier	-100	-	-	-	
90	5.3	Weerstandsvermogen Stichting Agora	-200	-	-	-	
91	5.7	Gebiedsprogramma Nationaal Park Nieuw Land	-100	-250	-250	-250	
92	6.1	Programmakosten Samen Lelystad Oost	-285	-285	-	-	
93	6.3	Implementatie Participatiewet in balans	-270	-	-	-	
94	8.1	Nationaal Kenniscentrum Nieuwe Natuur	-500	-	-	-	
95	8.1	Gebiedsproces Defensie / Luchthaven	-546	-546	-273	-	
96	8.1	Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie	-800	-200	-	-	
97	8.2	Grondexploitatie Fjord Centrada	-605	-	-	-	
98	8.2	Grondexploitatie Voorhof Centrada	-42	-	-	-	
99	8.2	Grondexploitatie woonwagens Bosweg	-900	-	-	-	
100	8.3	Groei en Stedelijke Ontwikkeling (voorheen Emerging City)	-	-	-	-	
101	8.3	Subsidieregeling verhuiskosten	-20	-	-	-	
102	8.3	Vergunningaanvragen bouwprojecten	-150	-150	-	-	
		G. Onderwerpen categorie overig - incidenteel	**-10.644**	**-5.090**	**-3.667**	**-3.174**	**-22.575**

[4] Het totaal aan onbeklemde ruimte binnen de reserve ontwikkeling stad bedraagt €24.027.109 (dit is met inbegrip van de voorstellen die recentelijk door de raad zijn vastgesteld / voor het uiteinde van 2026 nog door de raad worden vastgesteld). Op basis van de begrotingsmonitor september 2026 wordt er voor het lopende begrotingsjaar een jaarrekeningresultaat ingeschat ter grootte van €21,5 miljoen. Op basis van de huidige inzichten uit de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' kunnen deze middelen volledig worden toegevoegd aan de reserve ontwikkeling stad. Via die weg zal er bij de kadernota 2028 – 2031 voldoende 'onbeklemde ruimte' beschikbaar zijn om te voldoen aan de afspraak uit het raadsakkoord om €7,2 miljoen aan incidentele middelen beschikbaar te hebben voor dekking van uitgewerkte maatregelen (die vragen om incidentele dekking).

76	Inzet incidentele middelen	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Capaciteit communicatie en marketing - incidenteel		-435	-	-	-

Voor 2027 wordt voorgesteld incidenteel €435.000 beschikbaar te stellen voor communicatie en stadsmarketing. Beide dragen bij aan een sterk en herkenbaar Lelystad, maar hebben een verschillende functie.

Communicatie: ondersteuning van bestuur en organisatie
Gemeentelijke communicatie ondersteunt bestuur en organisatie in de communicatie met inwoners, ondernemers en partners. Denk aan strategisch communicatieadvies, bestuurs- en publiekscommunicatie, participatie, online communicatie, woordvoering en reputatie- en crisiscommunicatie.

In 2027 staat deze capaciteit extra onder druk door een aantal grote ontwikkelingen en opgaven. Koningsdag is daarvan een duidelijk voorbeeld. De voorbereiding vraagt gedurende meerdere maanden veel inzet op onder andere strategische regie, bestuurs- en mediacommunicatie, publieksinformatie, online communicatie, content, participatie en crisiscommunicatie.

Er wordt een aanzienlijk beroep gedaan op de bestaande medewerkers en expertise van MCB. Het reguliere werk voor bestuur, organisatie, programma's en andere gemeentelijke opgaven gaat ondertussen door. Dit kan niet volledig worden opgelost door werkzaamheden uit te stellen of anders te prioriteren. Daarom is in 2027 aanvullende ruimte voor capaciteit en uitvoering nodig.

Communicatief vaardige organisatie: medewerkers beter ondersteunen
Tegelijkertijd willen we de organisatie communicatief vaardiger maken. Medewerkers en teams hebben dagelijks contact met inwoners, ondernemers en partners en communiceren steeds vaker zelf vanuit hun eigen verantwoordelijkheid.

We willen hen beter in staat stellen dit zelfstandig en binnen heldere kaders te doen. Daarvoor zijn niet alleen kennis en vaardigheden nodig, maar ook goede systemen en hulpmiddelen. In 2027 willen we hierin investeren. Denk bijvoorbeeld aan voorzieningen waarmee medewerkers eenvoudiger goede communicatiemiddelen en content kunnen maken en gebruiken. Dit helpt medewerkers om meer zelf te doen en zorgt ervoor dat communicatieprofessionals hun capaciteit gerichter kunnen inzetten voor strategische, complexe en bestuurlijk gevoelige vraagstukken.

Stadsmarketing: positionering van Lelystad
Stadsmarketing heeft een andere functie. Stadsmarketing richt zich op het versterken van het beeld, de bekendheid en aantrekkingskracht van Lelystad als stad. Daarbij richten we ons bijvoorbeeld op (potentiële) inwoners, bezoekers, ondernemers en partners en sluiten we aan bij de ontwikkeling en groei van Lelystad.

In 2027 ontstaan kansen om de landelijke zichtbaarheid van Lelystad te benutten. Koningsdag is daarvan een bijzonder voorbeeld. Vanuit communicatie ligt de nadruk op goede informatievoorziening en het communicatief goed laten verlopen van het evenement. Vanuit stadsmarketing kijken we waar de landelijke aandacht kansen biedt om Lelystad en de kwaliteiten van de stad zichtbaar te maken. Koningsdag is nadrukkelijk geen stadsmarketingevenement; het is de verjaardag van de Koning. Waar het passend en natuurlijk is, kunnen we de aandacht voor Lelystad wel benutten voor de positionering van de stad.

Inzet middelen 2027
Het incidentele budget van €435.000 biedt in 2027 ruimte voor drie samenhangende opgaven:

- aanvullende capaciteit en uitvoering voor communicatie bij grote ontwikkelingen en opgaven;
- het communicatief vaardiger maken van de organisatie, inclusief de daarvoor benodigde systemen en hulpmiddelen;
- stadsmarketing gericht op de positionering en zichtbaarheid van Lelystad.

De precieze inzet wordt gedurende 2027 afgestemd op wat voor deze opgaven nodig is. Daarmee houden we voldoende ruimte om de middelen in te zetten waar deze het meest noodzakelijk en effectief zijn. De structurele behoefte aan capaciteit en middelen voor communicatie en stadsmarketing wordt betrokken bij het opstellen van de kadernota 2028 – 2031.

Voorgesteld besluit:

76. Op basis van bovenstaand voorstel 'Capaciteit communicatie en marketing - incidenteel' de begroting 2027 bij te stellen met -€435.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

77	Inzet incidentele middelen	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	IV & dienstverlening noodzakelijk op basis van raadsambities		-1.704	-1.562	-1.712	-1.862

Naast de structurele versterking van de informatievoorziening zijn incidentele investeringen noodzakelijk om de maatschappelijke ambities uit het Raadsakkoord, IV-Strategie 2026-2030 en de verdere ontwikkeling van de gemeentelijke informatievoorziening te realiseren. Daarbij sluiten wij aan bij landelijke ontwikkelingen, zoals de Nederlandse Digitaliseringsstrategie, en investeren wij in een informatievoorziening die de digitale autonomie van de gemeente versterkt.

Deze middelen zijn gericht op de ontwikkeling en implementatie van nieuwe voorzieningen en het gecontroleerd doorontwikkelen van de gemeentelijke informatievoorziening. Het betreft onder meer investeringen in de uitvoering van de ontwikkelopgaven op het gebied van informatievoorziening, de verdere ontwikkeling van de dienstverlening en de dienstverleningskanalen, grip op informatie, digitaal vakmanschap, AI-ontwikkelingen, cloudautonomie, project- en programmamanagement en de tijdelijke capaciteit die nodig is om deze ontwikkelingen beheerst te realiseren. Daarmee ondersteunen deze investeringen niet alleen de verdere ontwikkeling van de informatievoorziening, maar ook de uitvoering van maatschappelijke opgaven, zoals de woningbouwopgave, de groei van de stad en de toenemende vraag naar gemeentelijke dienstverlening.

Deze investeringen hebben een tijdelijk karakter, maar zijn noodzakelijk om de organisatie voor te bereiden op toekomstige ontwikkelingen. Zij dragen bij aan betere dienstverlening, efficiëntere werkprocessen, het verminderen van werkdruk, een hogere productiviteit van de organisatie, een grotere digitale autonomie en een verantwoorde toepassing van nieuwe technologieën.

Het niet beschikbaar stellen van deze middelen betekent dat de uitvoering van de IV-strategie en de verdere ontwikkeling van de gemeentelijke dienstverlening vertragen. Hierdoor blijven kansen om processen te vereenvoudigen, innovatie toe te passen, de digitale autonomie te versterken en de groei van de organisatie duurzaam te ondersteunen grotendeels onbenut.

Voorgesteld besluit:

77. Op basis van bovenstaand voorstel 'IV & dienstverlening noodzakelijk op basis van raadsambities' de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 - 2030 bij te stellen met de volgende bedragen ten laste van de reserve ontwikkeling stad: -€1.704.000 in 2027, -€1.562.000 in 2028, -€1.712.000 in 2029 en -€1.862.000 in 2030.

78	Inzet incidentele middelen	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	IV & dienstverlening wettelijke verplichting incidenteel		-1.428	-822	-632	-462

Naast de structurele investeringen in de uitvoering en borging van wet- en regelgeving zijn incidentele investeringen noodzakelijk voor de implementatie van nieuwe wettelijke verplichtingen en de vernieuwing van de gemeentelijke informatievoorziening.

Het betreft onder meer de implementatie van nieuwe wetgeving, de invoering van de verschillende Woo-tranches, de aanbesteding en vervanging van kernapplicaties en de tijdelijke inzet van twee Information Security Officers (ISO's) ter ondersteuning van de domeinen bij de invoering van de Cyberbeveiligingswet (NIS2). Deze werkzaamheden hebben een tijdelijk karakter, maar zijn noodzakelijk om de wettelijke

verplichtingen tijdig en zorgvuldig te implementeren en de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening te waarborgen.

Een deel van deze incidentele investeringen kan, afhankelijk van de uiteindelijke inrichting en de wettelijke ontwikkelingen, leiden tot aanvullende structurele beheer- of uitvoeringskosten. Indien hiervan sprake is, worden deze op een later moment afzonderlijk aan de gemeenteraad voorgelegd.

Voorgesteld besluit:

78. Op basis van bovenstaand voorstel 'IV & dienstverlening wettelijke verplichting incidenteel' de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 - 2030 bij te stellen met de volgende bedragen ten laste van de reserve ontwikkeling stad: -€1.428.000 in 2027, -€822.000 in 2028, -€632.000 in 2029 en - €462.000 in 2030.

79	Inzet incidentele middelen	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Kanalenstrategie		-150	-150	-	-

Lelystad beschikt over een breed en organisch gegroeid kanalenlandschap. Regie, eigenaarschap, beheer en monitoring zijn versnipperd. Met de kanaalstrategie werken we toe naar een samenhangende en toekomstbestendige klantinteractie: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.

Voor de implementatie wordt voor 2027 – 2028 een bedrag van €300.000 aan incidentele middelen gevraagd. De middelen worden ingezet voor:

- onderzoek naar gebruik en klantbeleving;
- data, monitoring en KPI's;
- optimalisatie en rationalisatie van kanalen;
- verbetering van prioritaire kanalen;
- inrichting van regie, eigenaarschap en beheer;
- tijdelijke specialistische ondersteuning en implementatie.

Het budget is een tijdelijk ontwikkel- en transitiebudget. Eventuele structurele financiële consequenties worden tijdens de implementatie inzichtelijk gemaakt en afzonderlijk voorgelegd via de reguliere begrotingscyclus.

Voorgesteld besluit:

79. Op basis van bovenstaand voorstel 'Kanalenstrategie' de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 bij te stellen met -€150.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

80	Inzet incidentele middelen	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Investeringsagenda Organisatieontwikkeling en Doorbraakprogramma 2027-2030		-1.200	-1.000	-800	-600

Lelystad groeit door naar een stad van 120.000 inwoners. De opgave is daarbij niet alleen om groter te worden, maar vooral om sterker te worden. De stad ontwikkelt zich in een omgeving waarin maatschappelijke vraagstukken complexer worden, digitalisering zich snel ontwikkelt en inwoners, ondernemers en partners steeds hogere verwachtingen hebben van de overheid. Dit vraagt om een organisatie die niet alleen meegroeit in omvang, maar ook in kwaliteit, professionaliteit en wendbaarheid.

De gemeentelijke organisatie levert dagelijks met grote betrokkenheid een belangrijke bijdrage aan de stad. Op die basis wordt voortgebouwd. Tegelijkertijd vraagt de ontwikkeling van Lelystad om een volgende stap in de professionalisering van de organisatie. De gemeente ontwikkelt zich van een primair uitvoerende organisatie naar een ontwikkel- en netwerkorganisatie die maatschappelijke opgaven centraal stelt, integraal samenwerkt en strategisch handelt binnen de toenemende complexiteit van een groeiende stad.

Om deze ontwikkeling mogelijk te maken wordt in de periode 2027 - 2030 gericht geïnvesteerd in organisatieontwikkeling. De investeringsagenda ondersteunt de beweging van beleidsgericht werken naar het realiseren van maatschappelijke resultaten. Dit vraagt om meer integraal samenwerken, gedeeld

eigenaarschap, programmatisch en projectmatig werken en een cultuur waarin leren, ontwikkelen en verantwoord experimenteren vanzelfsprekende onderdelen van het dagelijks werk zijn.

De investeringen richten zich op de ontwikkeling van leiderschap en strategisch vakmanschap, het versterken van programmatisch en projectmatig werken en het begeleiden van medewerkers en leidinggevenden door middel van opleiding, training en coaching. Daarnaast wordt gebruikgemaakt van externe expertise om de organisatieontwikkeling te versnellen en kennis duurzaam te verankeren. Ook wordt geïnvesteerd in data- en informatiegestuurd werken, kennisontwikkeling, nieuwe werkwijzen en ondersteunende systemen en software. Naast externe ondersteuning worden interne medewerkers ingezet om de veranderingen te begeleiden en blijvend onderdeel te maken van de reguliere bedrijfsvoering.

Voor de uitvoering van de Investeringsagenda Organisatieontwikkeling en het Doorbraakprogramma wordt voor de periode 2027-2030 een totaalbudget van €3,6 miljoen beschikbaar gesteld. Het budget loopt af van €1,2 miljoen in 2027 naar €0,6 miljoen in 2030. Deze afbouw sluit aan bij de opzet van het programma, waarbij de grootste investeringen plaatsvinden in de opstart- en ontwikkelfase en de nadruk in latere jaren verschuift naar borging en bestendiging.

De uitvoering wordt gefaseerd aangepakt. In het eerste jaar ligt de nadruk op stabilisatie van de bestaande situatie en het leggen van een solide organisatorische basis. Het tweede jaar staat in het teken van cultuurontwikkeling, leiderschap en de introductie van instrumenten voor integraal sturen en organiseren. In het derde jaar worden de veranderingen verder verankerd en waar nodig versneld. Het vierde jaar wordt benut voor afronding, evaluatie en toetsing van de organisatorische robuustheid.

Met deze investeringsagenda werkt Lelystad aan een toekomstbestendige organisatie die aansluit bij de ambities van een groeiende stad. Het resultaat is een organisatie die maatschappelijke opgaven effectief kan realiseren, integraal samenwerkt en hoogwaardige dienstverlening biedt aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Daarmee wordt de basis gelegd voor een sterk bestuur, een professionele organisatie en een veerkrachtige stad, waarin opgavegericht werken, samenwerking over domeinen heen en gezamenlijke verantwoordelijkheid vanzelfsprekende onderdelen zijn van de dagelijkse praktijk. Zo investeert Lelystad niet alleen in haar organisatie, maar vooral in haar toekomst.

Voorgesteld besluit:

80. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Investeringsagenda Organisatieontwikkeling en Doorbraakagenda 2027 - 2030’ de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 - 2030 bij te stellen met de volgende bedragen ten laste van de reserve ontwikkeling stad: -€1.200.000 in 2027, - €1.000.000 in 2028, -€800.000 in 2029 en -€600.000 in 2030.

81	Inzet incidentele middelen	0.4				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Voorbereiding aanbesteding Financieel systeem		-347	-	-	-

De gemeente maakt momenteel gebruik van Unit4 Financials als financieel systeem. Het financiële systeem vormt een cruciale schakel binnen de bedrijfsvoering van de gemeente. Vrijwel alle financiële processen, de planning- en controlcyclus, de jaarrekening, het betalingsverkeer en diverse financiële koppelingen met vak-applicaties zijn afhankelijk van dit systeem.

Het huidige contract loopt af op 30 juni 2028 en er zijn aanbestedingsrechtelijk gezien geen mogelijkheden om het contract een aantal jaren rechtmatig te verlengen. Dit betekent dat er eind 2026 / begin 2027 gestart moeten worden met de voorbereiding van het aanbestedingsproces.

Hierbij gaat het onder andere om het in kaart brengen van de processen (inclusief verbetermogelijkheden), het uitvoeren van een marktverkenning, het opstellen van een programma van eisen en een financiële businesscase voor de volledige implementatie, inclusief licentie- en exploitatiekosten.

Om deze aspecten uit te voeren is externe ondersteuning benodigd wat vraagt om € 346.500 aan incidentele middelen. Voor interne inzet wordt in deze fase nog niks begroot. Het eerste beeld van de businesscase, inclusief de structurele effecten, wordt meegenomen in de kadernota 2028 - 2031. De definitieve businesscase zal opgenomen worden in de programmabegroting 2028 - 2031. De

businesscase kan niet binnen bestaande middelen opgevangen worden en zal zowel implementatiekosten(incidenteel) als hogere structurele licentie- en exploitatiekosten bevatten (navraag bij andere gemeenten laat factor 2 zien ten opzichte van de huidige applicatie die in 2018 is aangeschaft).

De implementatie van een nieuw financieel systeem is een omvangrijk organisatiebreed verandertraject dat meerdere jaren in beslag neemt. Tijdige beschikbaarheid van middelen is daarom noodzakelijk.

Voorgesteld besluit:

81. Op basis van bovenstaand voorstel 'Voorbereiding aanbesteding financieel systeem' de begroting 2027 bij te stellen met -€347.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

82	Inzet incidentele middelen	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Impactanalyse BOA Bestel		-60	-	-	-

Vanaf 2026 begint de overgang naar het nieuwe boa-bestel, dat in 2028 moet zijn afgerond. Dit is een ingrijpende wijziging voor de gemeente Lelystad waarvan we de financiële consequenties op dit moment nog niet kunnen inschatten. Binnen afzienbare termijn zal daarom een impact-analyse worden gemaakt om de te verwachten kosten in kaart te brengen.

Voorgesteld besluit:

82. Op basis van bovenstaand voorstel 'Impactanalyse BOA Bestel' de begroting 2027 bij te stellen met -€60.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

83	Inzet incidentele middelen	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Snelheidsremmende maatregelen Golfresort		-100	-	-	-

Bij de bestuurlijke behandeling van de anterieure overeenkomst van de bouw van 44 grondgebonden woningen in Flevogolfresort is benoemd dat er in de wijk nog een aantal snelheidsremmende maatregelen moeten worden getroffen om te voldoen aan het eigen beleid van de gemeente ten aanzien van verkeersveiligheid en dat de kosten hiervan voor rekening van de gemeente zelf zullen zijn.

Voorgesteld besluit:

83. Op basis van bovenstaand voorstel 'Snelheidsremmende maatregelen Golfresort' de begroting 2027 bij te stellen met -€100.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

84	Inzet incidentele middelen	2.5	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Bushalte Larserplein		-100	-	-	-

In het kader van de bestaande bedrijvigheid op het Larserplein en gezien de ontwikkelingen die in het gebied en op bedrijventerrein Zuiderpark plaatsvinden is het van belang dat dit gebied ook met regulier busvervoer wordt ontsloten. Dat is op dit moment namelijk niet het geval. Voorgesteld wordt om op het Larserplein tussen Van der Valk en de beoogde locatie voor ICL een bushalte te realiseren waar de bus kan halteren en ook tegelijkertijd kan keren. De halte wordt onderdeel van stadslijn 7 die rijdt tussen het NS station en het vliegveld (via bedrijventerrein Larserpoort). Afstemming heeft plaatsgevonden met de Provincie en EBS.

Er kunnen ook eventuele vrijvallende middelen worden gebruikt uit de realisatie van de bushalte Meerkoetenweg/Albert Plesmanweg (die was opgenomen in begroting 2026) omdat de provincie heeft aangegeven hieraan waarschijnlijk te willen bijdragen. De exacte bijdrage van de provincie is nog niet bekend maar kan dus tot een financiële meevaller leiden.

Voorgesteld besluit:

84. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bushalte Larserplein' de begroting 2027 bij te stellen met - €100.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

85	Inzet incidentele middelen	2.5	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Nachttrein		-85	-	-	-

De proef met de nachttrein van Arriva is in samenwerking met de gemeente Almere gestart in maart 2025 en eindigt in december 2026. In de periode tot juni 2026 zijn er ten aanzien van Lelystad gemiddeld 15 tickets verkocht per retourrit (Lelystad- Amsterdam CS/Schiphol vv). Dit zijn er helaas minder dan gehoopt maar de trend is wel stijgend. Daarbij moet worden bedacht dat de nachttrein is ontstaan vanuit de visie dat Lelystad onderdeel is van de Metropoolregio Amsterdam waarbij inwoners op een prettige comfortabele manier gebruik kunnen maken van de grootstedelijke voorzieningen die aanwezig zijn binnen deze regio. Hierbij moet gezien de groei van Lelystad ook naar de lange termijn worden gekeken.

Als de raad de nachttrein wil continueren na de proefperiode is het belangrijk om hiervoor middelen beschikbaar te stellen. Voorgesteld wordt de proef met een jaar te verlengen omdat in 2027 een uitspraak wordt verwacht van Het College van Beroep voor het Bedrijfsleven vanwege het bezwaar van NS tegen de gemeentelijke bijdrage aan Arriva. Door de uitspraak ontstaat duidelijkheid over welke partijen de nachttrein zouden mogen rijden. Dit kan leiden tot een lagere overheidsbijdrage. In 2027 kan dan de uitspraak en reizigersaantallen worden geëvalueerd.

Voorgesteld besluit:

85. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Nachttrein’ de begroting 2027 bij te stellen met -€85.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

86	Inzet incidentele middelen	3.3	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Accountmanager Stadshart		-125	-125	-	-

Een goed functionerend centrumgebied is economisch en maatschappelijk van belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Lelystad. Een centrum waar functies elkaar versterken draagt bij aan de ontwikkeling van de stad als geheel en aan de gewenste groei. Het Stadshart is dan ook een van de prioritaire gebieden.

Bij de programmabegroting 2023 zijn hiervoor incidentele middelen beschikbaar gesteld voor vier jaar. Met deze middelen is de Accountmanager Stadshart aangesteld, met als opdracht de organisatiegraad in het centrum te verhogen: ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente beter laten samenwerken. Meer samenwerking is een cruciale randvoorwaarde om te komen tot het gezamenlijke doel van een toekomstbestendig, goed functionerend en aantrekkelijk centrum. Daarnaast is de accountmanager het eerste aanspreekpunt voor ondernemers en eigenaren, met vragen over schoon, heel en veilig, over projecten in het centrum en over bedrijfsvoering.

Die incidentele inzet heeft de afgelopen drie jaar zichtbaar effect gehad. Er is weer een ondernemersvereniging met ondernemers uit elke straat aangesloten. Dit is een stevige basis om samen verder op te bouwen. Mede door bemiddeling van de accountmanager is de leegstand ten opzichte van 2022 met meer dan 30 procent afgenomen. En de accountmanager is het vaste eerste aanspreekpunt voor het centrum geworden: ondernemers en eigenaren weten hem goed te vinden. Kortom: er is in korte tijd een netwerk en een vertrouwensrelatie opgebouwd die er voorheen niet was.

Recent is ook het programma Hart van de Stad van start gegaan. De verlenging met twee jaar incidentele middelen heeft twee redenen. Ten eerste het opgebouwde verder uitbouwen: de ondernemersvereniging versterken, de organisatiegraad verder verhogen en de aanpak van leegstand doorzetten. Ten tweede toewerken naar integratie van de functie in het programma Hart van de Stad, zodat de opgebouwde relaties en werkwijze structureel geborgd raken binnen de bredere centrumaanpak. Omdat de werkzaamheden van de Accountmanager Stadshart onmisbaar zijn voor de ontwikkeling van een goed functionerend en aantrekkelijk centrum, is continuering van deze inzet na 2026 en de borging in het programma van groot belang.

Voorgesteld besluit:

86. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Accountmanager Stadshart’ de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 bij te stellen met -€125.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

87	Inzet incidentele middelen	3.3	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Promotiebudget markten		-25	-	-	-

In het raadsakkoord 2022 - 2026 is - verdeeld over een periode van 4 jaar - € 100.000 beschikbaar gesteld ter promotie van de markt in Lelystad. Na 2026 houdt deze periode op en is hiervoor geen budget meer beschikbaar.

In het raadsakkoord 2026 - 2030 is, vanuit kwalitatief verantwoorde vrijetijdseconomie, opgenomen dat het promotiebudget voor onze markten beschikbaar moet blijven. Op basis daarvan wordt voorgesteld de begroting 2027 nu incidenteel met €25.000 bij te stellen en de afweging voor de daarop volgende jaren mee te nemen in de integrale afweging bij de kadernota 2028 - 2031.

Voorgesteld besluit:

87. Op basis van bovenstaand voorstel 'Promotiebudget markten' de begroting 2027 bij te stellen met -€25.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

88	Inzet incidentele middelen	3.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Lelystad 60 jaar		-367	-	-	-

Inmiddels is bekend geworden dat de Koninklijke familie Koningsdag 2027 komt meevieren in Lelystad. Op deze dag zal de koninklijke familie worden ontvangen in de provinciehoofdstad voor de viering van de 60e verjaardag van Koning Willem-Alexander. De gemeente Lelystad bestaat in 2027 ook 60 jaar en dit maakt de viering van Koningsdag extra speciaal.

De financiering vindt plaats in nauwe samenwerking met de provincie. Er wordt aan de Provinciale Staten voorgesteld om een bedrag van €2.000.000,- bij te dragen aan de organisatie. Voor de viering van Koningsdag / het 60-jarig bestaan van Lelystad heeft de raad eerder al een totaalbedrag van €1.633.000 gereserveerd (€133.000 in de decembernotitie 2024 en €1.500.000 in de kadernota 2026 - 2029). Naast het beschikbaar stellen van deze middelen wordt de raad gevraagd om een aanvullend budget van €367.000 beschikbaar te stellen voor de festiviteiten aankomend jaar.

Samen met de reeds gereserveerde gemeentelijke middelen komt hiermee een gemeentelijke bijdrage van in totaal €2 miljoen beschikbaar, die door de provincie in het kader van de cofinanciering wordt verdubbeld tot een totaalbedrag van €4 miljoen. Het budget is bedoeld en nu nodig voor het aangaan van verplichtingen die betrekking hebben op de voorbereiding, organisatie en uitvoering van het evenement, waaronder het programma, veiligheid en mobiliteit, communicatie, publieksbegeleiding en overige noodzakelijke organisatiekosten.

Voorgesteld besluit:

88. Op basis van bovenstaand voorstel 'Lelystad 60 jaar' de begroting 2027 bij te stellen met -€367.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

89	Inzet incidentele middelen	3.4	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Placemaking Waterfront-Bataviakwartier		-100	-	-	-

In het Bataviakwartier vinden activiteiten plaats als onderdeel van het programma Waterfront Lelystad. Om de levendigheid in dit gebied te stimuleren, het organiseren van activiteiten en evenementen aan te moedigen en betrokkenheid van bewoners, bezoekers en ondernemers te bevorderen is voor 2026 in de raadsvergadering van 17 februari incidenteel budget van € 75.000 ter beschikking gesteld voor placemaking. Bij dit besluit en in de kaderbrief is aangegeven dat op basis van een uitgewerkt plan voor 2027-2030 een voorstel voor de begroting zou worden aangedragen. Voorgesteld wordt om voor 2027 €100.000 beschikbaar te stellen. De afweging over het continueren van deze inzet in de jaren 2028 - 2030 wordt betrokken bij het opstellen van de kadernota 2028 - 2031.

Met de investering voor 2027 zijn we er tenslotte nog niet. De komende jaren bevindt het Bataviakwartier zich midden in een omvangrijke gebiedsontwikkeling. De verbouwing van Museum Batavialand, de uitbreiding van Bataviastad, de herinrichting van de openbare ruimte en de toekomstige hotel-/ leisure ontwikkelingen zorgen ervoor dat het gebied continu in beweging blijft. Placemaking blijft daarbij een belangrijk instrument om het gebied aantrekkelijk en levendig te houden gedurende deze transformatie en de betrokkenheid van bewoners, bezoekers en ondernemers te bevorderen.

Uit de gesprekken en contacten met ondernemers, bewoners en andere gebiedspartners is gebleken dat er behoefte is aan verbetering door fysieke aanpassingen in het openbaargebied om de verblijfskwaliteit te verbeteren, het verbeteren van voorzieningen voor evenementen en het optimaliseren van het proces rondom de aanvraag van vergunningen. Hier willen we op inspelen voor de periode 2027 - 2030. Daarom ligt de focus de komende jaren op het verbeteren van de openbare ruimte door o.a. vergroening, het ondersteunen van evenementen, het faciliteren van evenementen door investeringen in basisvoorzieningen zoals bijv. stroompunten, het stimuleren van nieuwe initiatieven van ondernemers/bewoners en het makkelijker maken om een kleinschalig evenement in het gebied te organiseren.

Voorgesteld besluit:

89. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Placemaking Waterfront - Bataviakwartier’ de begroting 2027 bij te stellen met -€100.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

90	Inzet incidentele middelen	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Weerstandsvermogen Stichting Agora		-200	-	-	-

In het jaarverslag 2025 van de Stichting Agora is een risico-inventarisatie opgenomen van huidige en toekomstige ontwikkelingen die voor het theater relevant zijn en maatregelen vergen. Stichting Agora is zich ervan bewust dat het structurele exploitatietekort substantieel is en zet zich maximaal in om dit tekort te beperken en de opbrengsten te verhogen. Ondanks de recordaantallen bezoekers van het theater zijn de autonome kosten de afgelopen jaren sneller gestegen dan de inkomsten, mede als gevolg van taakstellingen op de subsidie. Het negatieve resultaat is steeds gedekt vanuit het weerstandsvermogen, dat daardoor vrijwel volledig is uitgeput.

Met de fusie met Stichting Corneel vanaf 2027 bestaat, op basis van de voorgestelde subsidieverlening, perspectief om dit tij structureel te keren. Dit biedt echter geen oplossing voor de financiële weerbaarheid en de liquiditeitspositie van de stichting op korte termijn.

Voor de continuïteit van het theater is daarom een eenmalige bijdrage ten behoeve van het weerstandsvermogen noodzakelijk. Met het gevraagde bedrag wordt de liquiditeit op een acceptabel niveau gebracht en beschikt Agora weer over voldoende weerstandsvermogen om de risico’s van een normale bedrijfsvoering op te vangen.

Voorgesteld besluit:

90. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Weerstandsvermogen Stichting Agora’ de begroting 2027 bij te stellen met -€200.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

91	Inzet incidentele middelen	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Gebiedsprogramma Nationaal Park Nieuw Land		-100	-250	-250	-250

De Oostvaardersplassen, de Lepelaarplassen, het Markermeer en de Marker Wadden vormen sinds 2018 gezamenlijk Nationaal Park Nieuw Land (NPNL). Het gebied is daarmee het grootste door de mens gemaakte nationale park ter wereld, met 29.000 hectare natuur. Vanuit de Agenda Natuur 2030 wordt het Gebiedsprogramma Nationaal park Nieuw Land Lelystad tot uitvoering gebracht. Dit programma bestaat uit een visie, investeringsagenda, en een uitvoeringsprogramma met projecten in fases.

Met het gebiedsprogramma wordt gewerkt aan het versterken van de beleving, bekendheid en natuur in het Nationaal Park Nieuw Land. Hiervoor wordt onder andere ingezet op het doorontwikkelen van het

Poortgebied in het Hollandse Hout, verbinding met Zuiderhage, en het herontwikkelen van locaties als de Praambult en Kop van de Knardijk. De projecten en werkzaamheden uit het gebiedsprogramma zullen gericht zijn op fysieke ontwikkelingen in en rond het park, maar ook op het vergroten van kennis en bewustzijn van onze inwoners en bezoekers voor het Nationaal Park. De uitvoering van deze projecten zal worden gedaan samen met belangrijke partners van het Nationaal Park Nieuw Land.

In september 2025 zijn door de gemeenteraad bij het vaststellen van het gebiedsprogramma Nationaal Park Nieuw Land incidentele middelen (€385.000) beschikbaar gesteld tot en met 2026. Deze middelen worden onder andere ingezet voor plan- en proceskosten, Marketing en communicatie, Een gebiedsregisseur, en de bijdrage aan parkbrede projecten binnen het Nationaal Park. Het gebiedsprogramma is een langjarige ontwikkeling waar ook na 2026 uitvoering aan wordt gegeven. Om hieraan uitvoering te kunnen blijven geven zijn echter wel extra middelen benodigd. Voor 2026 is voldoende dekking, en 2027 is deels gedekt met de beschikbare middelen. Daarom wordt er voor 2027 een incidentele bijdrage van €100.000 gevraagd voor het gebiedsprogramma, en vanaf 2028 jaarlijks incidenteel €250.000. Deze middelen zijn nodig om uitvoering te blijven geven aan het gebiedsprogramma en de investeringsagenda zoals deze zijn vastgesteld door de raad in 2025.

Voorgesteld besluit:

91. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Gebiedsprogramma Nationaal Park Nieuw Land’ de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 - 2030 bij te stellen met de volgende bedragen ten laste van de reserve ontwikkeling stad: -€100.000 in 2027 en -€250.000 in de jaren 2028 tot en met 2030.

92	Inzet incidentele middelen	6.1				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Programmakosten Samen Lelystad Oost		-285	-285	-	-

Samen Lelystad Oost (SLO) is een langjarige, integrale en gebiedsgerichte samenwerking van gemeente, inwoners, maatschappelijke organisaties, onderwijs, zorg, woningcorporaties, werkgevers en het Rijk. Door thema’s als wonen, onderwijs, werk, gezondheid, armoede, veiligheid en openbare ruimte in samenhang aan te pakken, worden betere kansen, meer bestaanszekerheid en een sterkere leefomgeving in Lelystad Oost gerealiseerd. Inwoners worden actief betrokken via onder meer wijkateliers, wijkwerkgroepen en wijkwandelingen, zodat de aanpak aansluit bij hun dagelijkse praktijk en het lokale eigenaarschap wordt versterkt. De gemeente heeft binnen SLO een centrale rol als gebiedsregisseur, verbindende partner en kassier.

De jaarlijkse kosten voor programmamanagement, communicatie en organisatiekracht bedragen €1.180.000. Hiervan wordt €475.000 bekostigd uit de SPUK Kansrijke Wijken en €370.000 uit andere SPUK-programmaonderdelen. De totale SPUK-bijdrage bedraagt daarmee €845.000. Aan de partners wordt daarnaast een bijdrage van €50.000 gevraagd, naast hun inzet en cofinanciering voor de afzonderlijke activiteiten. Aan de gemeente wordt voor de jaren 2027 en 2028 een bijdrage van €285.000 gevraagd, overeenkomend met 24% cofinanciering. De gemeentelijke bijdrage wordt vooral ingezet voor:

- capaciteit voor het beleidsveld wonen, waaronder de inzet vanuit SLO op het programma Groei Stedelijke Ontwikkeling voor de vier wijken;
- communicatie met inwoners over het programma en de activiteiten;
- een bijdrage aan de algemene kosten en organisatie van het programma.

Een gemeentelijke cofinanciering is geen formele voorwaarde voor de SPUK Kansrijke Wijken; het Rijk stelt hiervoor geen vast percentage of afzonderlijke bijdrage verplicht. Wel sluit gemeentelijke cofinanciering aan bij de verwachting dat SPUK-middelen onderdeel zijn van een bredere en integrale NPLV-gebiedsaanpak. In voorgaande jaren zijn daarom al aanvullende incidentele gemeentelijke bijdragen toegekend voor rechtmatigheid (€200.000) en projectleiding (€200.000). Door de cofinanciering wordt het lokale eigenaarschap onderstreept, wordt duidelijk dat SPUK-middelen aanvullend zijn en wordt de continuïteit van SLO versterkt. De gemeentelijke bijdrage is een investering in de langetermijnontwikkeling van Lelystad Oost en de brede toekomst van de stad.

Voorgesteld besluit:

92. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Programmakosten Lelystad Oost’ de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 bij te stellen met -€285.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

93	Inzet incidentele middelen	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Implementatie Participatiewet in balans		-270	-	-	-

In 2026 start de gemeente met de implementatie van 23 maatregelen behorend bij de nieuwe wet Participatiewet in balans. Deze nieuwe wet heeft ten doel de dienstverlening van de gemeente op het terrein van Werk & Inkomen te optimaliseren, processen en procedures te vereenvoudigen en vooral de menselijke maat optimaal te kunnen toepassen. Lelystad heeft de laatste jaren al geïnvesteerd in het werken vanuit de menselijke maat en daar waar mogelijk wordt maatwerk toegepast. De gemeenten kunnen de maatregelen gefaseerd invoeren, doch uiterlijk 1-1-2028 voltooid te hebben.

De implementatie van de Participatiewet in balans vraagt om meer dan het feitelijk doorvoeren en verankeren van nieuwe (en gewijzigde) maatregelen. Het is een brede verandering die een andere manier van werken, denken en samenwerken vereist. Naast de inhoudelijke voorwaarden (communicatie, wetskennis, processen en ICT) dienen de mensgerichte voorwaarden (toepassen menselijke maat, lerende organisatie) geborgd te worden in de uitvoerende teams. Voor de implementatie en daarmee uitvoeren van onze wettelijke taken is naast de door het Rijk verstrekte bijdrage voor de implementatie, vanwege de omvang en impact van de wetswijziging en betrokken teams, extra budget benodigd. Zonder het extra budget kunnen wij de beoogde volledige implementatie van de 23 maatregelen niet tijdig afronden en zal de implementatie waarschijnlijk verlengd moeten worden tot in 2028. Het effect hiervan is een verminderde dienstverlening aan onze inwoners ten aanzien van Werk en Inkomen in relatie tot maatwerk-mogelijkheden en het toepassen van de menselijke maat. De investering bestaat onder meer uit coördinatie van de implementatie door en tussen de diverse uitvoerende teams, opleiden van medewerkers in werken vanuit de menselijke maat.

Voorgesteld besluit:

93. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Implementatie Participatiewet in balans’ de begroting 2027 bij te stellen met -€270.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

94	Inzet incidentele middelen	8.1	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Nationaal Kenniscentrum Nieuwe Natuur		-500	-	-	-

Het Kenniscentrum Nieuwe Natuur heeft de afgelopen jaren een solide fundament gebouwd. De visie is ontwikkeld en breed gedragen, een netwerk van partners is opgebouwd en de eerste activiteiten hebben plaatsgevonden. De realisatie van het kenniscentrum gaat in fases. De opgave voor de komende drie tot vijf jaar is de realisatie van GREEN HOUSE, een preview van het Kenniscentrum Nieuwe Natuur.

Green House is het onafhankelijke kenniscentrum natuur dat kennis ontsluit, opbouwt en verbindt. Een samenwerking tussen kennisinstellingen, NGO's, overheden en bedrijfsleven. Het wil uitgroeien tot een nationaal relevant en economisch waardevol kenniscentrum.; een vaste, herkenbare plek waar partners elkaar kunnen ontmoeten, kennis delen en samenwerken en waar het brede publiek kennismaakt met het kenniscentrum via wisselende tentoonstellingen. Geen tijdelijk pop-up, maar een volwaardig tussenstation op weg naar het permanente centrum dat voor 2032 op de horizon staat. GREEN HOUSE vult in wat in het raadsakkoord 2026-2030 als opgave voor KNN is benoemd: het dichter bij elkaar brengen van ondernemers, kennisinstellingen en overheden om actief kennis te delen en publiek-private innovaties aan te jagen. GREEN HOUSE is deze vaste ontmoetingsplek die samenwerking faciliteert, het bestaande partnernetwerk verstevigd en mogelijkheden biedt om verder uit te breiden en toont welke stappen nodig zijn om vanuit deze tussenfase door te groeien naar het permanente kenniscentrum.

In 2027 zetten we de werkzaamheden voort om tot een nader uitgewerkte strategie, programma en projecten te komen. Dit beschrijft hoe het Kenniscentrum Nieuwe Natuur zich de komende jaren verder ontwikkelt. Het vraagt voor de korte termijn proces- en projectbudget. En voor de middellange termijn proces- en realisatiebudget dat via de reguliere P&C cyclus aangevraagd zal worden.

Voorgesteld besluit:

94. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Nationaal Kenniscentrum Nieuwe Natuur’ de begroting 2027 bij te stellen met -€500.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

95	Inzet incidentele middelen	8.1				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Gebiedsproces Defensie / Luchthaven		-546	-546	-273	-

Het Rijk heeft Lelystad Airport aangewezen voor de stationering van jachtvliegtuigen en uitbreiding van militaire vliegbewegingen. Parallel hieraan lopen de procedures voor openstelling van de luchthaven voor groothandelsverkeer. De gemeente richt zich op een zorgvuldige lokale inpassing, waarbij de belangen van inwoners, bedrijven en leefomgeving worden behartigd en kansen voor brede welvaart, bereikbaarheid, economie en werkgelegenheid zoveel mogelijk worden benut.

De in deze programmabegroting opgenomen middelen hebben betrekking op de voorbereiding en begeleiding door de gemeentelijke organisatie, waaronder projectleiding, planvorming, participatie en juridische, financiële en bestuurlijke ondersteuning. Investeringen in infrastructuur, grondverwerving of andere uitvoeringsmaatregelen maken hiervan geen onderdeel uit en worden - indien aan de orde - afzonderlijk aan de raad voorgelegd.

Het budget is gebaseerd op een actieve en integrale gemeentelijke inzet om gemeentelijke belangen te borgen en maatschappelijke kansen te verzilveren. Daarnaast wordt actief onderzocht of de gemeentelijke plankosten geheel of gedeeltelijk kunnen worden verhaald op Defensie of kunnen worden gedekt uit rijksmiddelen of subsidieregelingen. Eventuele latere bijdragen worden als incidentele baten verantwoord in het jaar van realisatie.

Indien dit budget niet wordt toegekend, kan de gemeente geen actieve belangenbehartiging voeren of sturen op kansen en compensatie als gevolg van het militair medegebruik van Luchthaven Lelystad. De gemeente neemt dan ook geen (actieve) rol in het gebiedsproces van Defensie. Externe initiatieven worden behandeld via de reguliere gemeentelijke processen, bijvoorbeeld bij vergunningverlening, ruimtelijke procedures en andere wettelijke taken.

Voorgesteld besluit:

95. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Gebiedsproces Defensie / Luchthaven’ de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 - 2029 bij te stellen met de volgende bedragen ten laste van de reserve ontwikkeling stad: -€546.000 in 2027, -€546.000 in 2028 en -€273.000 in 2029.

96	Inzet incidentele middelen	8.1				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie		-800	-200	-	-

Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie Lelystad 2050 heeft de gemeenteraad gevraagd om een Uitvoeringsagenda die de ambities vertaalt naar uitvoering. Het Raadsakkoord houdt onder meer vast aan de ambitie om een fors aantal woningen per jaar te bouwen, waarbij groei ook moet bijdragen aan de kwaliteit en vitaliteit van de bestaande stad. Tegelijkertijd zijn middelen, capaciteit en uitvoeringskracht begrensd. Niet alles kan tegelijkertijd.

De te ontwikkelen Uitvoeringsagenda en de bijbehorende manier van werken brengt het willen en het kunnen bij elkaar. We gaan inzichtelijk maken welke ontwikkelingen het meest bijdragen aan de doelen uit het Raadsakkoord en de Omgevingsvisie; de Uitvoeringsagenda laat vervolgens zien welke inzet daarvoor nodig is en wat daadwerkelijk uitvoerbaar is. We maken inzichtelijk wat kan, wat niet tegelijkertijd kan en wat de gevolgen van keuzes zijn. Waar bestuurlijke herprioritering nodig is, worden de relevante keuzes aan uw raad voorgelegd.

Zonder deze aanpak vindt prioritering ook plaats, maar bestaat het risico dat deze onvoldoende expliciet en bestuurbaar is. Werkdruk, actuele knelpunten en beschikbare capaciteit bepalen dan mede wat wordt opgepakt. Daardoor kan capaciteit versnipperen, projecten vertragen en wordt er minder gerealiseerd.

Voor de invoering is tijdelijk aanvullende inzet nodig. In 2027 ligt de nadruk op het opzetten, testen en leren werken met de nieuwe werkwijze. In 2028 staat het borgen in de reguliere organisatie centraal. Er wordt dus nadrukkelijk geen structureel budget gevraagd omdat het een veranderopgave betreft. Na 2027 wordt op basis van de bereikte resultaten beoordeeld welke inzet in 2028 nog nodig is en of het geraamde budget naar beneden kan worden bijgesteld.

Voorgesteld besluit:

96. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie’ de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 bij te stellen met de volgende bedragen ten laste van de reserve ontwikkeling stad: -€800.000 in 2027 en -€200.000 in 2028.

97	Inzet incidentele middelen	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Grondexploitatie Fjord Centrada		-605	-	-	-

In de kadernota 2026 - 2029 is voor het project Fjord Centrada rekening gehouden met een incidenteel tekort van €95.000 op de grondexploitatie. Op basis van de meest recente projectuitwerking wordt dit de bijgesteld naar een incidenteel tekort van €700.000.

De actuele planontwikkeling gaat uit van nieuwbouw op een centralere locatie in het park. Het eerder geraamde tekort van €95.000 was gebaseerd op het scenario waarbij het bestaande gebouw zou worden gesloopt en op dezelfde locatie zou worden teruggebouwd. Inmiddels is gekozen voor een gewijzigde ruimtelijke opzet, waarbij het bestaande gebouw wordt gesloopt en de huidige locatie wordt ingericht als groen. Het nieuwe gebouw met bijbehorend plein wordt op een centraler gelegen locatie in het park gerealiseerd. Deze gewijzigde planopzet brengt hogere kosten met zich mee voor onder andere het bouwrijp maken van de nieuwe locatie, de terreinafwerking en de aanleg van groen.

Voorgesteld besluit:

97. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Grondexploitatie Fjord Centrada’ de begroting 2027 bij te stellen met -€605.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

98	Inzet incidentele middelen	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Grondexploitatie Voorhof Centrada		-42	-	-	-

In de kadernota 2026 - 2029 is voor het project Voorhof Centrada rekening gehouden met een incidenteel tekort van €240.000 op de grondexploitatie. Op basis van de meest recente projectuitwerking wordt dit bijgesteld naar een incidenteel tekort van €282.000.

De bijstelling is het gevolg van de actualisatie van de grondexploitatie. Met name de gestegen bouwkosten en de doorgevoerde indexeringen hebben geleid tot hogere geraamde kosten binnen de grondexploitatie.

Voorgesteld besluit:

98. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Grondexploitatie Voorhof Centrada’ de begroting 2027 bij te stellen met -€42.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

99	Inzet incidentele middelen	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Grondexploitatie woonwagens Bosweg		-900	-	-	-

In 2024 heeft de gemeenteraad het Woonwagen- en standplaatsenbeleid vastgesteld. Onderdeel hiervan is een behoefteonderzoek uit 2022 waaruit blijkt dat in Lelystad behoefte bestaat aan uitbreiding van het aantal woonwagenstandplaatsen. Naar aanleiding van dit beleid is onderzocht welke locaties geschikt zijn voor de ontwikkeling van nieuwe woonwagenstandplaatsen. De Stuurgroep Nieuwe Initiatieven heeft geadviseerd de locatie Bosweg verder uit te werken. Daarbij is tevens besloten de bestaande locatie aan de Vaartweg niet verder uit te breiden en alert te blijven op mogelijkheden binnen toekomstige gebiedsontwikkelingen. Uit eerste ruimtelijke verkenningen blijkt dat op de Bosweg circa 16 standplaatsen realiseerbaar zijn.

Door de raad is nog geen voorbereidingskrediet vastgesteld. De grondexploitatie voor de woonwagenlocatie Bosweg wordt verwacht in de eerste helft van 2027 vastgesteld te worden. Op basis van de huidige ramingen wordt verwacht dat de voor deze ontwikkeling op te stellen grondexploitatie leidt tot een incidenteel tekort van €900.000. Het vermelde tekort is een voorlopige inschatting, gebaseerd op een zeer globale kostenraming met diverse aannames. Bij verdere uitwerking van het project kunnen deze aannames herzien worden, waardoor de uiteindelijke bedragen kunnen afwijken. In de berekening is geen rekening gehouden met rente-effecten.

Voorgesteld besluit:
99. Op basis van bovenstaand voorstel 'Grondexploitatie woonwagens Bosweg' de begroting 2027 bij te stellen met -€900.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

100	Inzet incidentele middelen	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Groei en Stedelijke Ontwikkeling (voorheen Emerging City)		-	-	-	-

Groei en stedelijke ontwikkeling (voorheen Emerging City) richt zich op het versterken en verrijken van Lelystad als stad. Het programma wil de huidige kwetsbare situatie doorbreken, waarin de bevolkingssamenstelling en woningvoorraad te eenzijdig zijn. Door te investeren in stedelijke verdichting met middelduur en duur wonen, wil Lelystad aantrekkelijker worden voor een bredere groep inwoners. Dit is er op gericht om de diversiteit van de bevolkingsopbouw van Lelystad te vergroten waardoor de sociaaleconomische dynamiek voor de hele bevolking van Lelystad wordt gestimuleerd en verder vergroot. Met deze aanpak wordt geborgd dat er bottom up wordt gewerkt en de participatieprocessen maximaal en open worden ingezet. Integraal via de netwerken van Lelystad Oost.

Het programma sluit aan op bestaand beleid, zoals de Omgevingsvisie, Woonvisie en sluit aan bij het raadsakkoord en draagt bij aan zowel sociale als economische groei. Daarnaast ondersteunt het de leefbaarheid en veiligheid in de stad door aandacht te geven aan ontmoetingsplekken en een kwalitatieve openbare ruimte.

Op 2 februari 2026 heeft de gemeenteraad besloten om een incidenteel budget van €400.000 beschikbaar te stellen voor de programmakosten van het programma Groei en Stedelijke Ontwikkeling voor 2026. Tijdens dit besluit is tevens aangegeven dat voor een succesvolle uitvoering van het programma jaarlijks een aanvullend budget van €400.000 benodigd is.

Voor de periode 2027 - 2029 wordt voorgesteld om - net als in 2026 - het budget te dekken door:

- Voor €200.000 een beroep te doen op middelen die eerder al beklemd zijn binnen de reserve ontwikkeling stad, onder de noemer 'Woningbouwversnelling en relatie Lelystad Next Level', en:
- Voor €200.000 een beroep te doen op de middelen die eerder al beklemd zijn binnen de reserve ontwikkeling stad, onder de noemer 'groeiopgave van de stad'.

GSO is voor de aanpak binnen de bestaande wijken in Lelystad oost onderdeel van de gebiedsaanpak Samen Lelystad Oost (voor meer informatie zie hiervoor de raadinformatienota van September/ oktober 2026 met betrekking tot de voortgang van het programma GSO). Door de positionering van GSO binnen de NPLV-aanpak van Samen Lelystad Oost en de bredere gebiedsgerichte aanpak is de gewenste cofinanciering vanuit het Rijk geborgd.

Voorgesteld besluit:
100. Op basis van bovenstaand voorstel 'Groei en Stedelijke Ontwikkeling (voorheen Emerging City)' de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 en 2029 bij te stellen met -€400.000 ten laste van de eerder reeds beklemde middelen binnen de reserve ontwikkeling stad.

101	Inzet incidentele middelen	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2027	2028	2029	2030
	Subsidieregeling verhuiskosten		-20	-	-	-

Door middel van de verhuiskostenregeling kunnen Lelystedelingen een verhuispremie krijgen van €1.000 wanneer zij van een grote sociale huurwoning verhuizen naar een doorstroomwoning. Op deze manier

komen er meer grote sociale huurwoningen vrij voor gezinnen en wordt de doorstroming op de woningmarkt gestimuleerd. Hierdoor wordt de woningvoorraad efficiënter benut. Een passende woning bevordert daarnaast dat mensen langer zelfstandig kunnen blijven wonen.

Tot en met 2026 wordt deze regeling gedekt vanuit het budget publiekscampagne passend wonen, maar met ingang van aankomend jaar is er geen budget meer beschikbaar. Voorgesteld wordt deze regeling te verlengen met de duur van een jaar. De keuze om deze inzet eventueel structureel te borgen maakt onderdeel uit van de integrale afweging van de kadernota 2028 - 2030.

Voorgesteld besluit:

101. Op basis van bovenstaand voorstel 'Subsidieregeling verhuiskosten' de begroting 2027 bij te stellen met -€20.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

102	Inzet incidentele middelen	8.3				Bedragen x € 1.000
			2027	2028	2029	2030
	Vergunningaanvragen bouwprojecten		-150	-150	-	-

In 2026 worden diverse grote bouwtrajecten vergund, wat resulteert in een aanzienlijk voordeel ten opzichte van de begroting 2026 (indicatie begrotingsmonitor september 2026 gaat uit van een verwacht voordeel van €2,5 miljoen). Voor 2027 en 2028 betekent dit echter extra toezichts- en beoordelingswerk, als onderdeel van het hele proces dat een doorlooptijd heeft van enkele jaren. Binnen de reguliere capaciteit is daar niet in voorzien. Voorgesteld wordt deze middelen voor uitvoering beschikbaar te stellen.

Voorgesteld besluit:

102. Op basis van bovenstaand voorstel 'Vergunningaanvragen bouwprojecten' de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 bij te stellen met -€150.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

4.4 Uiteenzetting financiële positie

Financiële positie op hoofdlijnen

De financiële positie van de gemeente is op dit moment solide. Voor de komende jaren zijn er echter ontwikkelingen die invloed hebben op deze positie. De belangrijkste ontwikkelingen zijn het afnemen van het structurele begrotingssaldo, de inzet van reserves en liquide middelen en de verwachte toename van de financieringsbehoefte.

Begrotingsevenwicht
Zoals in de paragraaf 'Interbestuurlijk toezicht' uiteen is gezet zal met ingang van 2028 sprake zijn van een structureel begrotingstekort. Zoals in de bestuurlijke boodschap staat beschreven wordt in opmaat naar de kadernota 2028 – 2031 gestart met het inventariseren van ombuigingsmogelijkheden. Dit als uitwerking van spoor 4, zoals in het raadsakkoord is overeengekomen. Het effectueren van deze ombuigingsmaatregelen is erop gericht het structureel begrotingsevenwicht – uiterlijk in 2030 – te realiseren.

Weerstandsvermogen en eigen vermogen
Het weerstandsvermogen bevindt zich nipt boven de door de raad vastgestelde norm. Daarmee beschikt de gemeente over voldoende weerstandscapaciteit om de geïnventariseerde risico's op te vangen.

Ook de solvabiliteit blijft de komende jaren op een voldoende niveau. De positieve rekeningresultaten van de afgelopen jaren hebben bijgedragen aan de groei van het eigen vermogen. De komende jaren wordt een deel van de reserves ingezet voor bestemming die de raad daaraan heeft gegeven. Hierdoor neemt het eigen vermogen naar verwachting af.

Schuld- en financieringspositie
De schuldpositie van de gemeente is de afgelopen jaren afgenomen. Dit is mede het gevolg van aflossingen en omvangrijke grondverkopen, waardoor de beschikbare liquiditeit is toegenomen en minder externe financiering nodig was.

De komende jaren verandert dit beeld. De gemeente staat voor een omvangrijk investeringsprogramma, onder andere voor schoolgebouwen en de Rondweg Lelystad Zuid. Daarnaast worden middelen ingezet voor nieuwe grondexploitaties en voor de verstrekking van startersleningen. Hierdoor nemen de beschikbare liquide middelen geleidelijk af en ontstaat naar verwachting een externe financieringsbehoefte.

Als gevolg hiervan zal de netto schuldquote de komende jaren oplopen. De verwachte netto schuldquote bedraagt in 2030 circa 22% en blijft daarmee ruim onder de door de raad vastgestelde norm van 100%. De toenemende financieringsbehoefte leidt naar verwachting ook tot hogere netto rentelasten. Het beslag van de rentelasten op de exploitatie blijft op basis van de huidige prognose beperkt.

Totaalbeeld
De financiële positie van de gemeente is op basis van de huidige indicatoren solide. De meerjarenraming laat tegelijkertijd een verandering zien. Het structurele begrotingssaldo neemt af, reserves en liquide middelen worden ingezet en door het investeringsprogramma, de grondexploitaties en de verstrekking van startersleningen neemt de financieringsbehoefte toe. Hierdoor zullen naar verwachting ook de schuldpositie en rentelasten toenemen.

Deze ontwikkelingen blijven vooralsnog binnen de door de raad vastgestelde financiële normen, maar vragen de komende jaren om aandacht voor het structurele begrotingsevenwicht en de ontwikkeling van de schuld- en financieringspositie.

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen ondersteunen de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De kengetallen geven inzicht in verschillende aspecten van de financiële positie en moeten daarom in onderlinge samenhang worden bezien. Daarbij wordt gekeken naar zowel de financiële weerbaarheid als de mogelijkheden om financieel bij te sturen.

In onderstaande tabel zijn de verplichte financiële kengetallen uit het BBV opgenomen, aangevuld met enkele kengetallen die de gemeente gebruikt om de financiële positie te beoordelen.

					Prognose begroting 2027-2030			
Financiele kengetallen		Norm/ signaalwaarde	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Weerbaarheid	Weerstandsvermogen	1,2- 1,8	2,03	1,79	2,01	NNB	NNB	NNB
	Netto schuldquote	100%	-3%	-2%	3%	15%	22%	22%
	Gecorr. netto schuldquote		-16%	7%	19%	33%	41%	44%
	Solvabiliteit	20% - 50%	34%	25%	27%	25%	23%	23%
Wendbaarheid	Grondexploitatie		-13%	-11%	-9%	-5%	-4%	-5%
	Structurele exploitatieruimte	≥ 0%	5,3%	0,1%	0,7%	-0,3%	-0,6%	-1,0%
Aanvullend	Belasting-capaciteit	100%	121%	117%	116%	-	-	-
	Netto rentekosten	>3%	-0,56%	0,12%	0,13%	0,14%	0,18%	0,57%

Voor een uitgebreide toelichting op de afzonderlijke kengetallen, de ontwikkeling daarvan en de gehanteerde normen en signaleringswaarden wordt verwezen naar de paragraaf Interbestuurlijk Toezicht (IBT) en de paragraaf Weerstandsvermogen

Reserves

De reserves vormen het eigen vermogen van de gemeente en bestaan uit de algemene reserve en bestemmingsreserves.

- algemene reserve: deze heeft geen specifieke bestemming en wordt vooral aangehouden als financiële buffer voor algemene risico's, het zogenoemde weerstandsvermogen. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve.
- een bestemmingsreserve: dit zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Ook egalisatiereserves hebben een bepaalde bestemming, de reserve wordt in dat geval bestemd voor het egaliseren van kosten in de tijd. De raad kan een verkozen bestemming echter ongedaan maken en besluiten een andere bestemming aan te wijzen.

In onderstaande tabel is het verwachte verloop van de reserves gedurende de begrotingsperiode weergegeven.

Verloop reserves meerjarig (bedragen x €1.000)	Werkelijke stand eind 2025	Begrote stand eind 2026	Begrote stand eind 2027	Begrote stand eind 2028	Begrote stand eind 2029	Begrote stand eind 2030
Algemene reserve						
Algemene Reserve	43.652	43.869	44.085	44.302	44.519	44.735
Totaal Algemene reserve	**43.652**	**43.869**	**44.085**	**44.302**	**44.519**	**44.735**
Bestemmingsreserves						
Bestemd resultaat	12.424	1.705	405	305	305	305
Doordecentralisatie Beschermd Wonen	446	210	210	210	210	210
Egalisatiereserve Systeemwijziging afschrijvingssystematiek	7.171	5.488	3.998	2.758	1.773	984
Inzet weerstandsvermogen	7.483	1.439	0	0	0	0
Reserve ontwikkeling stad	62.111	62.812	55.045	46.556	43.734	43.951
Transitiefonds voor het sociale domein	69	69	69	69	69	69
Egalisatie Jeugdzorg	3.811	18.286	23.020	23.020	23.020	23.020
Egalisatie grondexploitaties	963	1.043	1.043	1.043	1.043	1.043
Totaal Bestemmingsreserves	**94.479**	**91.053**	**83.791**	**73.962**	**70.155**	**69.583**
Eindtotaal	**138.131**	**134.921**	**127.876**	**118.264**	**114.674**	**114.319**

Verloop reserves 2026 (bedragen x €1.000)	Begrote stand eind 2025	Begrote storting 2026	Begrote onttrekking 2026	Resultaat bestemming 2025	Begrote stand eind 2026
Algemene reserve					
Algemene Reserve	43.652	217	-	-	43.869
Totaal Algemene reserve	**43.652**	**217**	**-**	**-**	**43.869**
Bestemmingsreserves					
Bestemd resultaat	12.424	115	-6.672	-4.163	1.705
Doordecentralisatie Beschermd Wonen	446	-	-446	210	210
Egalisatiereserve Systeemwijziging afschrijvingssystematiek	7.171	-	-1.682	-	5.488
Inzet weerstandsvermogen	7.483	-	-6.044	-	1.439
Reserve ontwikkeling stad	62.111	867	-21.871	21.705	62.812
Transitiefonds voor het sociale domein	69	-	-	-	69
Egalisatie Jeugdzorg	3.811	4.975	-	9.500	18.286
Egalisatie grondexploitaties	963	-	-	80	1.043
Totaal Bestemmingsreserves	**94.479**	**5.957**	**-36.715**	**27.332**	**91.053**
Eindtotaal	**138.131**	**6.174**	**-36.715**	**27.332**	**134.921**

De omvang van de reserves neemt de komende jaren naar verwachting af. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de inzet van bestemmingsreserves voor de doelen waarvoor deze door de raad zijn gevormd. De algemene reserve is mede van belang voor de weerstandscapaciteit van de gemeente. Voor een nadere toelichting op de algemene reserve in relatie tot de weerstandscapaciteit wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De afname van de reserves heeft ook gevolgen voor het eigen vermogen en daarmee voor de solvabiliteit van de gemeente.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen waarvan wordt verwacht dat de gemeente daarvoor in de toekomst geld nodig heeft. Het gaat bijvoorbeeld om kosten voor onderhoud of andere verplichtingen die zijn ontstaan door gebeurtenissen in het huidige of een eerder begrotingsjaar. Door hiervoor tijdig een voorziening te vormen, worden de kosten toegerekend aan de jaren waarop ze betrekking hebben en wordt een gelijkmatige verdeling van de lasten over de jaren bereikt. Een belangrijk deel van de voorzieningen heeft betrekking op groot onderhoud. In tegenstelling tot reserves zijn voorzieningen niet vrij besteedbaar. In onderstaande tabel is het verwachte verloop van de voorzieningen gedurende de begrotingsperiode weergegeven.

Verloop voorzieningen meerjarig (bedragen x €1.000)	Werkelijke stand eind 2025	Begrote stand eind 2026	Begrote stand eind 2027	Begrote stand eind 2028	Begrote stand eind 2029	Begrote stand eind 2030
Voor verplichtingen, verliezen en risico's						
Alternatief FLO	1.117	1.117	1.117	1.117	1.117	1.117
Herrubricering grondexploitaties	13.308	13.308	13.308	13.308	13.308	13.308
Pensioenen wethouders	6.752	6.833	6.915	6.996	7.078	7.159
Spaarverlof	178	178	178	178	178	178
Totaal Voor verplichtingen, verliezen en risico's	**21.355**	**21.436**	**21.518**	**21.599**	**21.681**	**21.762**
Ter egalisering van kosten						
Gemeentelijke gebouwen	9.417	10.579	11.758	12.953	14.147	15.342
Totaal Ter egalisering van kosten	**9.417**	**10.579**	**11.758**	**12.953**	**14.147**	**15.342**
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is						
Anterieure overeenkomst faciliterend grondbedrijf	79	0	0	0	0	0
Begraafplaats	300	277	400	457	580	637
Bovengronds	58.874	61.530	64.167	65.074	71.394	73.955
Kunstwerken/hoge routes	13.967	12.431	12.442	11.856	11.932	11.805
Riolering	57.692	60.222	62.645	66.279	70.100	73.142
Uitvoeringsrkst Tozoreg ZLF	2.862	2.862	2.862	2.862	2.862	2.862
Totaal Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	**133.774**	**137.323**	**142.516**	**146.529**	**156.868**	**162.400**
Eindtotaal	**164.546**	**169.338**	**175.792**	**181.080**	**192.696**	**199.505**

Verloop voorzieningen 2025 (bedragen x €1.000)	Begrote stand eind 2024	Begrote storting 2025	Begrote onttrekking 2025	Begrote stand eind 2025
Voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Alternatief FLO	1.117	-	-	1.117
Herrubricering grondexploitaties	13.308	-	-	13.308
Pensioenen wethouders	6.752	106	-24	6.833
Spaarverlof	178	-	-	178
Totaal Voor verplichtingen, verliezen en risico's	**21.355**	**106**	**-24**	**21.436**
Ter egalisering van kosten				
Gemeentelijke gebouwen	9.417	2.866	-1.705	10.579
Totaal Ter egalisering van kosten	**9.417**	**2.866**	**-1.705**	**10.579**
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is				
Anterieure overeenkomst faciliterend grondbedrijf	79	-	-79	0
Begraafplaats	300	122	-145	277
Bovengronds	58.874	11.325	-8.668	61.530
Kunstwerken/hoge routes	13.967	2.103	-3.639	12.431
Riolering	57.692	4.225	-1.695	60.222
Uitvoeringsrkst Tozoreg ZLF	2.862	-	-	2.862
Totaal Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	**133.774**	**17.775**	**-14.226**	**137.323**
Eindtotaal	**164.546**	**20.747**	**-15.955**	**169.338**

De ontwikkeling van deze voorzieningen is gebaseerd op de meerjarige onderhoudsplannen. Voor een nadere inhoudelijke toelichting op het onderhoud wordt verwezen naar de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft inzicht in de inkomsten en uitgaven van de gemeente volgens de regels van de Economische en Monetaire Unie (EMU). Anders dan het begrotingssaldo, dat is gebaseerd op baten en lasten, heeft het EMU-saldo een kasstroomgericht karakter.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het EMU-saldo weergegeven.

		EMU saldo (begroting) (Bedragen x €1.000)	Realisatie 2025	Primitieve begroting 2026	Meerjarenbegroting			
					2027	2028	2029	2030
+	1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	22.304	-5.783	-4.615	-7.610	-6.129	-4.479
+	2.	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.630	12.252	14.067	14.570	15.059	15.335
+	3.	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	27.878	23.012	20.844	20.881	20.881	20.941
-	4.	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	37.182	8.551	36.319	37.660	25.562	3.962
+	5.	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	1.755	15.052	7.351	0	0	0
+	6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiele vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	1.565	243	229	0	0	0
-	7.	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	18.134	48.837	44.985	32.840	10.967	6.869
+	8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	31.719	42.848	46.723	27.467	24.966	9.924
-	9.	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	12.551	17.504	13.785	14.966	8.640	13.506
-	10.	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
	11	Verkoop van effecten: a) Gaat u effecten verkopen ? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee	nee
-		b) Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie ?	0	0	0	0	0	0
Berekend EMU saldo			**26.985**	**12.732**	**-10.490**	**-30.160**	**9.608**	**17.383**

In 2025 en 2026 was het EMU-saldo positief, mede door omvangrijke grondverkopen. Voor 2027 en 2028 wordt een negatief EMU-saldo verwacht van respectievelijk € 10,4 miljoen en € 30,2 miljoen. Dit hangt vooral samen met de geraamde investeringsuitgaven en uitgaven voor grondexploitaties. Vanaf 2029 wordt weer een positief EMU-saldo verwacht doordat deze uitgaven volgens de huidige ramingen

afnemen. Een negatief EMU-saldo betekent niet dat sprake is van een begrotingstekort. Het EMU-saldo is ook geen liquiditeitsprognose. De ontwikkeling van de liquiditeit en financieringsbehoefte wordt toegelicht in de paragraaf Financiering.

Geprognosticeerde balans

De geprognosticeerde balans geeft inzicht in de verwachte ontwikkeling van de bezittingen, het eigen vermogen en de schulden van de gemeente gedurende de begrotingsperiode. De balans vormt daarmee, naast de exploitatiebegroting en de financiële kengetallen, een belangrijk onderdeel van het inzicht in de financiële positie. In onderstaande tabel is de geprognosticeerde balans voor de periode 2027–2030 opgenomen.

Balansprognose 2027- 2030

Activa (bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030	Prognose 2031
Vaste activa							
Immateriële vaste activa	6.097	3.312	3.312	3.312	3.312	3.312	3.312
Materiële vaste activa	301.758	306.499	342.818	380.478	406.040	410.002	406.784
Financiële vaste activa	67.570	72.185	77.280	82.884	89.049	95.829	103.288
Totaal Vaste activa	**375.425**	**381.996**	**423.410**	**466.674**	**498.401**	**509.144**	**513.385**
Vlottende activa							
Voorraden	-58.452	-40.128	-29.643	-21.682	-17.118	-17.572	-676
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	167.415	161.548	111.481	76.060	58.642	58.642	58.642
Liquide middelen	1.848	1.848	1.848	1.848	1.848	1.848	1.848
Overlopende activa	14.919	14.919	14.919	14.919	14.919	14.919	14.919
Totaal Vlottende activa	**125.729**	**138.187**	**98.604**	**71.144**	**58.290**	**57.836**	**74.732**
Totaal Activa	**501.155**	**520.183**	**522.013**	**537.818**	**556.690**	**566.980**	**588.117**

Passiva (bedragen x €1.000)							
Vaste Passiva							
Eigen vermogen	167.102	144.831	139.522	133.574	130.523	130.221	129.962
Voorzieningen	164.546	169.231	175.040	179.818	190.290	196.436	205.773
Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar	46.459	43.292	40.876	38.459	27.292	26.126	24.959
Totaal Vaste Passiva	**378.108**	**357.354**	**355.438**	**351.851**	**348.105**	**352.783**	**360.694**
Vlottende passiva							
Netto-vlottende schulden korter dan 1 jaar	18.591	18.591	18.591	18.591	43.591	43.591	43.591
Overlopende passiva	104.456	144.238	147.984	167.376	164.994	170.606	183.832
Totaal Vlottende passiva	**123.047**	**162.829**	**166.576**	**185.967**	**208.586**	**214.197**	**227.423**
Totaal Passiva	**501.155**	**520.183**	**522.013**	**537.818**	**556.690**	**566.980**	**588.117**

Ontwikkeling activa

Aan de activazijde zijn de belangrijkste ontwikkelingen zichtbaar bij de materiële vaste activa, de grondexploitaties en de beschikbare liquide middelen. De materiële vaste activa worden de komende jaren beïnvloed door de realisatie van geplande investeringen en de jaarlijkse afschrijvingen.

Bij de voorraden grond wordt rekening gehouden met de verwachte investeringen en grondverkopen op basis van de meest recente Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG).

De beschikbare liquide middelen nemen naar verwachting de komende jaren af. De aanwezige middelen, waaronder de middelen die bij de Schatkist worden aangehouden, worden ingezet voor onder andere investeringen, grondexploitaties en de verstrekking van Startersleningen.

Ontwikkeling passiva

Aan de passivazijde zijn met name de ontwikkeling van het eigen vermogen en de schulden van belang. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves van de gemeente. De komende jaren wordt een deel van de bestemmingsreserves ingezet voor de doelen waarvoor de raad deze heeft gevormd. Hierdoor neemt het eigen vermogen naar verwachting af.

De ontwikkeling van de langlopende schulden hangt samen met de financieringsbehoefte van de gemeente. Naarmate de beschikbare liquide middelen afnemen, zal naar verwachting externe financiering moeten worden aangetrokken. De verwachte ontwikkeling van de financieringsbehoefte wordt nader toegelicht in de paragraaf Financiering.

De voorzieningen ontwikkelen zich op basis van de verwachte toevoegingen en onttrekkingen. De belangrijkste voorzieningen hebben betrekking op groot onderhoud en zijn gebaseerd op de meerjarige onderhoudsplannen.

De uitgangspunten die zijn gehanteerd bij het opstellen van de geprognosticeerde balans staan hieronder toegelicht.

Uitgangspunten geprognosticeerde balans – activa:

- Materiele vaste activa

Materiele vaste activa bestaat uit investeringen met economisch nut (gebouwen, gronden) en erfpacht gronden. Uitgangspunt voor de prognose is de investeringsplanning en afname van de waarde door o.a. afschrijvingen en of verwachte verkopen Tegelijkertijd is ook het uitgangspunt dat de gronden in waarde gelijk blijven. Prognose is een afname van gemiddeld 5% per jaar. Daarnaast wordt rekening gehouden met nieuwe investeringen zoals IHP en de Rondweg.

- Financiële vaste activa

Financiële vaste activa bestaat uit deelnemingen en langlopende uitgaande leningen. Er worden geen wijzigingen van de waarde van de deelnemingen. De langlopende leningen via de SVN zullen naar verwachting de komende jaren stijgen met gemiddeld 10% per jaar, betreft zowel startersleningen als leningen toekomstbestendig wonen.

- Voorraden (voorraad bouwgrond)

De prognose is gebaseerd op de meest recente Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG). Hierbij wordt rekening gehouden met de geraamde investeringen in de grondexploitaties en de verwachte grondverkopen. Voor de verwachte grondverkopen wordt uitgegaan van een realisatiegraad van 75%, gebaseerd op een backtesting analyse over de afgelopen vijf jaar.

Rekening Courant verhoudingen met Niet financiële instellingen.

- Rijksschatkist: Door grote verkooptransacties is de liquiditeit van de gemeente in de afgelopen jaren toegenomen. Het grootste deel van de liquide middelen is ondergebracht bij de Schatkist. De verwachting is dat deze liquide middelen in de komende jaren geleidelijk zullen afnemen, in lijn met de verwachte kosten en investeringen.
- Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar (Debiteuren). De verwachting is dat de debiteuren Algemeen en -Belastingen zullen dalen, de BTW/BCF vordering ongeveer gelijk blijft maar de debiteuren Soza zullen stijgen. Op dit moment moeilijk in te schatten welke kant het precies opgaat, of de stijgingen gelijk zullen zijn aan de dalingen. Daarom is gekozen om het volume van laatste afgesloten boekjaar aan te houden in de prognose.

Liquide middelen

Gestuurd wordt om zo weinig mogelijk saldo aan voorschotten op de bank aan te houden in verband met het schatkistbankieren.

Het uitgangspunt is het gemiddelde bedrag per jaar van (€1.4 mln.) aangehouden.

- Overlopende activa

Uitgangspunt voor de prognose is het volume van het laatste afgesloten boekjaar.

Uitgangspunten geprognosticeerde balans passiva:

- Eigen Vermogen: betreft reserves

Uitgangspunt is dat de Algemene reserve welke is gerelateerd aan de norm van het Weerstandsvermogen, constant blijft. De verwachting is dat de bestemmingsreserves de komende jaren zullen afnemen om de door de raad besloten doelen te behalen. De afname is in besluitvorming geformaliseerd. Op basis van het verwachte verloop van deze bestedingen nemen de reserve af. De voorzieningen betreffen vooral de grootonderhoudsvoorzieningen. Het verloop van de voorzieningen is gebaseerd op de meerjarige onderhoudsplannen. In de prognose is rekening gehouden met een realisatiegraad van 85% gebaseerd op een gemiddelde realisatie afgelopen 5 jaar.

Het volume van het eigenvermogen wordt daarnaast beïnvloed door het verwachte exploitatiesaldo de komende jaren. Begrotingstekorten hebben een negatief effect op het eigen vermogen. Ombuigingsmaatregelen zijn nog niet in deze meerjarige prognoses meegenomen. Nadat de raad de ontwerp programmabegroting 2027 heeft vastgesteld wordt de balansprognose geactualiseerd.

- Voorzieningen:

De voorzieningen betreffen vooral de grootonderhoudsvoorzieningen. Het verloop van de voorzieningen is gebaseerd op de meerjarige onderhoudsplannen. In de prognose is rekening gehouden met een realisatiegraad van 90% gebaseerd op een gemiddelde realisatie afgelopen 5 jaar.

- Vaste schulden met een rente-typische looptijd van 1 jaar op langer

De prognose van de opgenomen leningen is gebaseerd op de liquiditeitsprognose (zie paragraaf financiering). Op het onderdeel waarborgsommen wordt als uitgangspunt gehanteerd het saldo van het laatste boekjaar.

- Vlottende schulden met een rente-typische looptijd van < 1 jaar (kasgeldleningen en kortlopende schulden)

Voor de kasgeldleningen wordt verwacht dat er pas in 2029 en 2030 kasgeldleningen worden opgenomen omdat er vooralsnog voldoende liquiditeit is (bij de Schatkist). Zie ook de paragraaf financiering. Voor de overige kortlopende schulden wordt de waarde van de laatste jaarrekening gehanteerd.

- Overlopende passiva

De overlopende passiva worden in de prognose als sluitpost gehanteerd om het balanstotaal in evenwicht te brengen.

Bijlage 1: Subsidieoverzicht

De hoogte van de aangevraagde subsidies is bepalend voor de verantwoordingseisen. De specificaties van de verleende subsidies sluiten aan bij de verantwoordingseisen die op basis van bedrag worden gesteld aan subsidies:

- Subsidies tot €5.000
- Subsidies van €5.000 tot €100.000
- Subsidies van €100.000 of meer

Verleende subsidies 2026 per verantwoordingscategorie Stand tot september 2026	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Subsidies tot 5000,- direct vastgesteld	49	101.039
Subsidies tot 5000,- met vaststelling	674	1.321.599
Subsidies van 5000,- tot 100.000,-	107	3.483.712
Subsidies van €100.000 of meer	54	36.392.182
Eindtotaal	**884**	**41.298.532**

In deze bijlage wordt er een specificatie opgenomen van de subsidieplafonds in 2027, de 1e lijst geeft de subsidieplafonds weer van de zogenoemde begrotingssubsidies (gekoppeld aan de vigerende begroting waarbij per instelling het plafond vastligt). De 2e lijst geeft de subsidieplanfonds 2027 weer van de overige regelingen, waarbij per regeling een plafond geldt.

Daarnaast is in deze bijlage is een specificatie opgenomen van de (tot nog toe) verleende subsidies 2026. Bij de jaarrekening 2026 wordt een lijst met definitief verleende subsidies 2026 opgenomen. Om inzicht te geven in de verschillende soorten subsidies, gerelateerd aan de binnen deze programmabegroting opgenomen taakvelden, zijn er verschillende dwarsdoorsnedes van de data gemaakt:

1) De 1e lijst geeft de subsidieplafonds 2027 per begrotingssubsidie weer.
2) De 2e lijst geeft de subsidieplafonds 2027 per regeling weer.
3) De 3e lijst geeft de verleende subsidies 2026 per taakveld weer.
4) De 4e lijst geeft het verleende subsidie bedrag 2026 per instelling weer.

Op de tabel op de volgende pagina wordt per taakveld het verleende subsidie bedrag 2026 weergegeven.

Verleende subsidies 2026 per taakveld Stand tot september 2026	Bedrag verleend
1.2 Openbare orde en veiligheid	291.445
2.1 Verkeer en vervoer	61.846
3.1 Economische ontwikkeling	65.000
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	135.050
3.4 Economische promotie	183.192
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	10.292.816
5.1 Sportbeleid en activering	191.107
5.2 Sportaccommodaties	450.000
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4.102.872
5.6 Media	3.041.974
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	11.141.281
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	514.166
6.3 Inkomensregelingen	1.939.884
6.5 Arbeidsparticipatie	619.648
6WMO WMO integraal	2.840.826
7.1 Volksgezondheid	2.744.084
7.4 Milieubeheer	1.358.862
8.3 Wonen en bouwen	1.247.980
5.5 Cultureel erfgoed	1.500
5.4 Musea	75.000
Eindtotaal	**41.298.532**

1. Subsidieplafonds begrotingssubsidies

Subsidieplafonds 2027 begrotingssubsidies		
Naam gesubsidieerde instelling	**Omschrijving**	**Subsidieplafond 2027**
Agora, Stichting	Jaarlijkse activiteiten Agora	1.384.639
Agora, Stichting	Lelystart	73.878
Amethist verslavingszorg Flevoland	Sociale activering - veegproject	39.689
Belevenissenbos, stichting	jaarlijkse vrijwilligers subsidie	13.738
Bureau gelijke behandeling Flevoland	Preventie	38.617
Bureau gelijke behandeling Flevoland	LHBTI+ beleid	58.285
Bureau gelijke behandeling Flevoland	WGA-taken	79.251
Centrada, stichting	Herstructurering Lelystad Oost volkshuisvestingsfonds (VH	628.004
Cliënten Perspectief GGZ, stichting	Zelfregiecentra en herstel voor psychisch en sociaal kwetsl	165.830
Corneel	Jaarlijkse activiteiten Corneel	466.221
Dierenweiden Lelystad, stichting	Jaarlijkse activiteiten instandhouding van twee kinderboer	23.214
Eduvier, stichting	Flevodrome	445.532
Evenementen Coordinatie Lelystad (ECL), stichting	Bevrijdingsfestival	41.040
Evenementen Coordinatie Lelystad (ECL), stichting	Oranje Comité Lelystad	12.415
Evenementen Coordinatie Lelystad (ECL), stichting	Intocht Sinterklaas	17.955
Filmtheater Lelystad, stichting	Vertonen van kwaliteitsfilms	6.759
Flevolandse Media Stichting (FMS)	Lokale publieke omroep	42.592
Flevomeer Bibliotheek, Stichting	Jaarlijkse activiteiten Flevomeer bibliotheek	2.889.533
Flevomeer Bibliotheek, Stichting	Huis voor taal	250.000
Flevomeer Bibliotheek, Stichting	Informatiepunt Digitale Overheid	81.000
Georganiseerd Overleg Lelystad, stichting	Acitiviteiten voor de belangen van mensen met een beperki	69.543
GGD Flevoland	Coordinatie nazorg ex-gedetineerden	54.816
GGD Flevoland	Uitvoering plusproducten	375.520
GGD Flevoland	JOGG regisseur	64.872
GGD Flevoland	Gezonde school regisseur	17.625
GGD Flevoland	Activiteitenbudget JOGG	62.430
GGD Flevoland	Versterken van de basis	411.726
GGD Flevoland	Ketenaanpak gewicht 18-	96.170
Herdenken verzoenen en vrijheid, stichting	Herdenkingsplechtigheden 4 en 5 mei	13.523
Humanitas	Activiteiten kansrijke wijk onderdeel B re-integratie en prev	68.077
Humanitas district Noordwest	Thuisadministratie	81.061
Humanitas district Noordwest	Homestart	146.000
Humanitas district Noordwest	Activiteit Ontmoeten	31.564
Humanitas district Noordwest	Versterken van de basis (Limonade brigade)	136.000
Icare	Activiteiten kansrijke wijk onderdeel F Ontwikkeling jonge	40.000
Icare JGZ	Versterken van de basis	34.335
Icare st. Jeugdgezondh.zorg	Jaarlijkse subsidie uniform, maatdeel, prenatale zorg	1.993.292
Icare Thuiszorg	Ernstig ontregelde gezinnen (gezondheidszorg)	163.989
IDO	schuldhulpverlening, inloophuizen en voedselbanken	474.090
IDO	Activiteiten Dukdalf	42.271
Jeugd cultuurfonds	jaarlijkse activiteiten jeugdfonds sport en cultuur	337.331
Jinc Flevoland	Beroepsorientatie en taal- en sollicitatietraining voor jong	42.346
Kubus	Combinatiefuncties/cultuurcoach stad en wijk Sport en bev	47.076
Kubus	Jaarlijkse subsidie Kubus	1.853.594
Kubus	Intendant	64.992
Kunstuitleen Lelystad, stichting	Kunstexploitatie	16.107
Kwintes	GGZ inloop en GGZ in de wijk	283.180
Kwintes	Aanvullende inzet hoofdaannemers	320.635
Leergeld, Stichting	ondersteuning gezinnen in deelname aan activiteiten voor	130.906
Lelystad Schoon, stichting	jaarlijkse activiteiten zwerfafval	43.623
Lelystadse Uitdaging	Verbindingen tussen bedrijfsleven en maatschappelijke org	51.300
Lichtjesparade, stichting	Lichtjesparade Lelystad	30.780
MBO College Lelystad (ROC)	Lelytalent	273.901
MDF	Jaarlijkse subsidie	3.497.914
MDF	Robuuste rechtsbijstand 2024-2027	171.045
MDF	Activiteiten kansrijke wijk onderdeel B re-integratie en prev	231.173
MDF	Versterken van de basis	377.911
MDF	Activiteiten ondersteuning toeslagenaffaire	600.000
MEE Ijsseloevers	Jaarlijkse subsidie	946.884
MEE Ijsseloevers	Versterken van de basis	104.359
MEE Ijsseloevers	Kansrijke Wijken onderdeel F Jonge Kind: uitbreiding video	35.000
Mobiel erfgoed Fleur de Lis, stichting	Oldtimerdag	35.910
OSOL	Activiteiten gezamenlijke ouderenbonden	7.639
School, stichting	Combinatiefuncties**	87.787
School, stichting	Lelystad kenniscentrum Talent	16.548
Slachtofferhulp Nederland	Jaarlijkse activiteiten slachtofferhulp	34.884
Studiecentrumc2	Plustijd	254.590

Subsidieplafonds 2027 begrotingssubsidies (vervolg)		
Naam gesubsidieerde instelling	**Omschrijving**	**Subsidieplafond 2027**
Studiecentrumc2	project Kanz	62.955
Tactus verslavingszorg, stichting	Preventiezorg	169.228
VanHarte, stichting	Buurtmobilisatie/resto-avonden	30.305
VanHarte, stichting	Kinderresto	13.278
Veilig Verkeer Lelystad	Verkeerseducatie activiteiten scholen	26.799
Veteranen Lelystad	Huisvestingssubsidie	11.286
Welzijn Lelystad, stichting	Jaarlijkse activiteiten Welzijn	4.261.995
Welzijn Lelystad, stichting	Sociale Wijkteams	899.145
Welzijn Lelystad, stichting	Activiteiten kansrijke wijk onderdeel A Integrale middelen	449.000
Welzijn Lelystad, stichting	Versterken van de basis	177.389
MDF	Vroegsignalering	129.074
MDF	Nazorg	83.825
Orange the world	activiteiten voorkomen geweld tegen vrouwen	10.000
Stichting Youth for Christ Nederland	Jongerencentrum Paradijs	105.000
Stichting De Buurjongens	Leerwerk-plek De Buurjongens	55.000
Stichting Halt	Kapot Sterk	45.000
Stichting Halt	Halt op school	140.000
William Schrikker Stichting	Kansrijk, Straatkracht, JR+	125.000
GGD Flevoland	Lelystad vitaal (AZWA 2027-2029)***	41.000
GGD Flevoland	Nu niet zwager (AZWA 2027-2029)***	63.000
Icare	Doorontwikkeling Kansrijke Start (AZWA 2027-2029)***	100.000
Totaal begrotingssubsidies		**28.030.794**

* dekking uit rijksmiddelen VHF Lelystad Oost
** dekking uit rijksmiddelen Sport en Bewegen 2027-2029.
*** dekking uit rijksmiddelen AZWA 2027-2029.

2. Subsidieplafonds per regeling

Subsidieregeling	Subsidieplafond 2027
Subsidieregeling activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties	123.600
Subsidieregeling breedtesport 2021	12.929
Subsidieregeling deskundige technische leiding sport 2021	-
Subsidieregeling evenementen vrijwilligers- en zelforganisaties	35.421
Subsidieregeling investeringen sportaccommodaties 2021	16.051
Subsidieregeling kaderopleidingen sport 2021	4.878
Subsidieregeling sportevenementen 2021	15.528
Subsidieregeling watersport 2021	15.594
Subsidieregeling buurthuizen Lelystad 2026	63.161
Subsidieregeling vergoeding Service- en Onderhoudskosten AED Gemeente Lelystad 2025	15.790
Subtotaal	**302.953**
Subsidieregeling Programmasubsidie cultuur periode 01-01- tm 30-06 plafond verdeeld over de domeinen:	
- A domein Professionele projecten	91.064
- B domein Amateurkunst	71.434
- C domein Innovatie, samenwerking en talentontwikkeling	13.905
- D domein Deskundigheid bevordering	5.481
Totaal Programmasubsidie cultuur periode 01-01 tm 30-06	**181.884**
Subsidieregeling Programmasubsidie cultuur periode 01-07- tm 31-12 plafond verdeeld over de domeinen:	
- A domein Professionele projecten	91.064
- B domein Amateurkunst	71.434
- C domein Innovatie, samenwerking en talentontwikkeling	13.905
- D domein Deskundigheid bevordering	5.481
Totaal Programmasubsidie cultuur periode 01-07 tm 31-12	**181.884**
Totaal subsidieregelingen 2027	**666.721**

3. Verleende subsidies per taakveld

Verleende subsidies 2026 per taakveld

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
1.2 Openbare orde en veiligheid	GGD Flevoland	Procescoördinatie nazorg ex-gedetineerden jeugd 202	50.915
	Stichting Welzijn Lelystad	Jaarsubsidie (wettelijke) activiteiten 2026	139.789
	Stichting Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen &	37.638
	Stichting Blijf Groep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	12.206
	Stichting IDO	Subsidie aanvraag IDO Lelystad	50.897
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid			**291.445**
2.1 Verkeer en vervoer	Stichting Lelystad Schoon	Bestrijden van zwerfafval in Lelystad	40.000
	Veilig Verkeer Nederland	Activiteiten verkeerseducatie	21.846
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer			**61.846**
3.1 Economische ontwikkeling	Stichting De Lelystadse Boer	Boerderijeducatie Lelystad	45.000
	Central Events B.V.	Batavia Night Run	20.000
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling			**65.000**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Stichting BIZ-Larserpoort	BIZplan 2026	135.050
Totaal 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			**135.050**
3.4 Economische promotie	Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	BFL Bevrijdingsfeest Lelystad	40.000
		Koningsdag 2026	9.075
		Sint haven	12.100
		Sint stadshart	9.075
	Stichting Mobiel Erfgoed Fleur de Lis	nationale oldtimerdag 2026	35.000
	Leuke Winkel	Batavia Boulevard Festival 2026	27.942
	F&B Catering/Events B.V.	Lelystad Live	50.000
Totaal 3.4 Economische promotie			**183.192**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Stichting FlevoMeer Bibliotheek	VVE/OAB	87.902
		de Bibliotheek op school	91.492
	Stichting Noor	VVE/OAB	140.000
		Jonge Kind Lijn 4	67.142
	Stichting Prokino Kinderopvang	VVE/OAB	136.960
	Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	VVE/OAB	49.699
		Jeugdgezondheidszorg 2026 uniform deel	44.772
		Activiteiten VVE/OAB Kansrijke Start 2026	50.760
	Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Le	Incidentele subsidies - Subsidiejaar 2026	68.842
	Jinc	Activiteiten jongeren sollicitatietraining - Baas van mo	40.000
	Kinderopvang Twinkle	VVE/OAB	216.113
	Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad e.o.	VVE/OAB	154.950
	Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs te Lelystad	VVE/OAB	678.750
		SPUK het jonge kind	268.426
	Florion Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderw	VVE/OAB	29.000
	Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	VVE/OAB	3.533.549
		Onderwijsassistentie voor de SPUK Jonge Kind voor 202	402.852
	Stichting GO!	VVE/OAB	2.571.651
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe	VVE/OAB	596.499
		OAB IKC de Boslelie	164.025
		Subsidieregeling 'Ontwikkeling Jonge Kind Lijn 4	120.152
	Kindercentrum Fitte Kanjers B.V.	VVE/OAB	568.450
	Stichting Regionaal Opleidingencentrum van Amsterda	Lelytalent	197.830
		RIF Kwalificeren in de logistiek (House of Logistics)	13.000
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			**10.292.816**
5.1 Sportbeleid en activering	Gymnastiekvereniging Lelystad	Subsidieregeling Deskundig technische leiding sport 20	10.000
	Toerclub Flevoland	Subsidieregeling Sportevenementen 2021 - Subsidiejaa	2.026
	Watersportvereniging Lelystad	Subsidieregeling Watersport 2021 - Subsidiejaar 2026	4.000
	Flevostar Lelystad	Sportbeoefening voor hart- en vaatpatiënten	700
	Volta	Subsidieregeling Deskundig technische leiding sport 20	2.638
	Poseidon	Subsidieregeling Deskundig technische leiding sport 20	10.000
	Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	Brede regeling combinatiefuncties kernscholen 2026	47.076
	Indoor Tennis Lelystad	Subsidieregeling Deskundig technische leiding sport 20	10.000
		Oldstars 3e helft	2.461
	Mixed Hockey Club Lelystad	Subsidieregeling Deskundig technische leiding sport 20	9.750
	Atletiek Vereniging Spirit	Subsidieregeling Deskundig technische leiding sport 20	2.323
	Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	Subsidieregeling Watersport 2021 - Subsidiejaar 2026	4.000
	Lawn Tennis Vereniging Lelystad	Subsidieregeling Deskundig technische leiding sport 20	10.500
		Subsidieregeling Investeringen sportaccommodaties 20	6.556
		Subsidieregeling Sportevenementen 2021 - Subsidiejaa	3.000
	Schaats Trainingsgroep Lelystad (STL)	Subsidieregeling Deskundig technische leiding sport 20	750
		Subsidieregeling Breedtesport 2021 - Subsidiejaar 2026	3.152
	N.V. Sportbedrijf Lelystad	Sport- en vitaliteitsakkoord	40.000
		Subsidieregeling Sportevenementen 2021 - Subsidiejaa	6.000
	Watersportvereniging Het Bovenwater	Subsidieregeling Investeringen sportaccommodaties 20	7.624
		Subsidieregeling Sportevenementen 2021 - Subsidiejaa	1.100
	Algemene Korfbalvereniging Exakwa	Subsidieregeling Sportevenementen 2021 - Subsidiejaa	1.300
	Pontos	Subsidieregeling Investeringen sportaccommodaties 20	1.068
	vv Unicum	Subsidieregeling Deskundig technische leiding sport 20	5.082
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering			**191.107**
5.2 Sportaccommodaties	JBVL (Jeu de Boules vereniging Lelystad)	Boulodrome	450.000
Totaal 5.2 Sportaccommodaties			**450.000**

Verleende subsidies 2026 per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Kamerkoor Lelystad	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	1.500
	Stichting Agora	Begrotingssubsidie 2026	1.349.551
		LelySTART 2026	72.006
	Stichting Apollo	Uitvoering van *Il Parnasso in festa"	8.895
	Stichting Corneel	Activiteiten popdium Corneel	454.406
	Stichting Culturale	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	13.473
	Stichting Dramare	Shakespeare-in-Lelystad	10.000
	Stichting Filmtheater Lelystad	Filmtheater Lelystad	5.000
	Stichting Grachtenfestival	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	15.000
	Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	activiteiten viering 4 en 5 mei 2026	13.180
	Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	11.000
	Stichting Jazz-I	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	15.000
	Stichting Jolpop	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	25.000
	Stichting Kunstuitleen Flevoland	kunstexploitatie	14.097
	Stichting Poëtikos	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	8.110
	Stichting Uitgast	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	15.000
	Muziekvereniging Lelystad	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	5.950
		Activiteiten 1e helft 2026	9.900
	Stichting Nieuwland Producties	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	32.144
	Kamerkoor VOX Flevium	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	1.000
	Stichting Theatergroep Droog!	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	4.500
	Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	Intendant Amateurkunst	63.345
		Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	19.776
		Begrotingssubsidie 2026	1.806.621
	Kunstenaars Vereniging Flevoland	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	20.000
	Flevolandse Media Stichting	Het verzorgen van de lokale publieke omroepactiviteit	41.513
	Stichting Zonnewende Flevoland	Festival Sunsation 2026	16.000
	Stichting NFFS Nationaal Film Festival voor Scholieren	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	10.000
	Stichting Show- en Trompetterkorps "X-Treme"	Uitvoeringen 1ste helft 2026	2.500
	Stichting Land Art Flevoland	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	1.500
	Christelijke Oratoriumvereniging "Stella Maris"	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	2.005
		Stella Maris Zingt	5.750
	Stichting Atlas Cultureel Centrum	Activiteiten 50 jaar onafhankelijkheid Suriname in Lely	10.000
	Stichting Platform Amateurkunst Lelystad	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	500
	Stichting Sun	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	2.000
	Stichting ZoZoZo	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	6.000
	Stichting Fiamba Nederland	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	2.650
	Stichting 't Lapp	Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024 - Sul	8.000
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			**4.102.872**
5.4 Musea	Stichting Land Art Flevoland	Land Art Centraal	75.000
Totaal 5.4 Musea			**75.000**
5.5 Cultureel erfgoed	Stichting Open Monumentendag Lelystad	Opstartkosten en landelijke opening Open Monumente	1.500
Totaal 5.5 Cultureel erfgoed			**1.500**
5.6 Media	Stichting FlevoMeer Bibliotheek	Huis voor Taal Lelystad	71.257
		Bibliotheekactiviteiten	2.816.309
		Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)	73.000
		Specifieke uitkering Informatiepunt Digitale Overheid	81.408
Totaal 5.6 Media			**3.041.974**

Verleende subsidies 2026 per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	GGD Flevoland	Plusproducten in het preventieve voorveld	767.296
	Scouting John F. Kennedy	Subsidieregeling Activiteiten vrijwilligers- en zelforgar	5.000
	Scoutingvereniging Luchtscouts Vliegveld Lelystad	Subsidieregeling Activiteiten vrijwilligers- en zelforgar	4.000
	Stichting Buurtcentrum De Joon	Stichting Buurtcentrum de Joon	8.000
	Stichting Dierenweiden Lelystad	In stand houden en ontwikkelen van twee kinderboerderijen	22.626
	Stichting Het Belevenissenbos Lelystad	Onderhoud en kleinschalige uitbreiding van het Beleve	13.000
	Stichting Inloophuis Passie	Exploitatie en PR	8.000
		Subsidieregeling Evenementen vrijwilligers- en zelforg	2.500
	Stichting Lelystadse Uitdaging	Matchen van vraag en aanbod tussen maatschappelijke	50.000
	Stichting MFA De Windhoek	Jaarbegroting 2026 St. MFA de Windhoek	18.000
	Stichting Veteranen Lelystad	Organisatie van activiteiten voor Lelystadse veteranen	4.800
	Stichting Welzijn Lelystad	Jaarsubsidie (wettelijke) activiteiten 2026	4.031.454
		activiteiten Kansrijke Wijk	361.966
	Stichting Bultpark & Ruiltuin	Onderhoud park en diverse activiteiten	4.488
		Subsidieregeling Evenementen vrijwilligers- en zelforg	2.280
	Stichting Slachtofferhulp Nederland	Juridische en psychosociale hulp aan slachtoffers van v	33.632
	Stichting VanHarte	Kinderresto	11.760
		Activiteit resto-avonden waar mensen kunnen samen k	20.000
		Samen werken aan sociale gezondheid door eenzaamh	8.000
	Stichting Schateiland Waterwijk	Subsidieregeling Activiteiten vrijwilligers- en zelforgar	8.000
		Aflossing financiële verantwoordelijkheden van de stic	21.590
	Stichting BinnenInn Lelystad	Subsidieregeling Activiteiten vrijwilligers- en zelforgar	2.882
	Stichting Creative Change Agents	je bent niet alleen bankje	3.000
	Stichting Met Inzet Lukt Alles	Activiteiten 2026	8.000
	Stichting Repair Café Lelystad	Subsidieregeling Activiteiten vrijwilligers- en zelforgar	3.300
	Ascanengroep	Subsidieregeling Activiteiten vrijwilligers- en zelforgar	4.500
	Nationale Vereniging de Zonnebloem	Subsidieregeling Activiteiten vrijwilligers- en zelforgar	5.500
	Stichting Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen &	87.896
		Regenboogstadbeleid Lelystad	55.153
	Oudgediendenvereniging van Brandweer Lelystad	Verenigingsjaar OVBL 2026	2.525
	Bramzijger	Subsidieregeling Activiteiten vrijwilligers- en zelforgar	7.905
	Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwij	Versterken van de basis	50.000
	Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	Jeugdgezondheidszorg 2026 uniform deel	192.359
		ICARE versterken van de basis 2026	291.220
	HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschapp	Humanitas Ontmoeting	30.764
		Steun Bij Rouw en Verlies	1.400
		Thuisadministratie	60.547
		Limonadebrigade	116.487
		Humanitas Home-Start	108.111
	Stichting MEE Samen	Sociale Wijkteams, Jeugd en Lisa	108.244
	Stichting Overleg Senioren Organisaties Lelystad	Belangenbehartiging van senioren	6.180
		Subsidieregeling Evenementen vrijwilligers- en zelforg	1.125
	Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Le	Integrale aanpak lees- en spellingachterstanden Lelyst	61.800
	Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	activiteiten op gebied van maatschappelijk werk, schoo	3.597.921
	Stichting Kwintes	GGZ inloop Lelystad	130.072
	Stichting Cliënten Perspectief GGZ	zelfregiecentra en herstel voor psychisch en sociaal kw	161.628
	Stichting IDO	Subsidie aanvraag IDO Lelystad	371.639
		IDO Thuis	23.768
	Buurtvereniging "Het Palet"	Buurtvereniging Het Palet	14.000
	Stichting HOF	Subsidieregeling Evenementen vrijwilligers- en zelforg	4.000
	Stichting Youth for Christ Nederland	Alleenstaande minderjarige vreemdelingen	141.340
	Stichting Plezier in Flevoland	Subsidieregeling Evenementen vrijwilligers- en zelforg	1.624
	Kraamzorg een mooi begin	Thuiskamer Een goed begin	80.000
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			**11.141.281**
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	activiteiten op gebied van maatschappelijk werk, schoo	514.166
Totaal 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal			**514.166**
6.3 Inkomensregelingen	GGD Flevoland	JOGG Lelystad, Kind naar Gezonder Gewicht en Gezond	66.405
	Stichting Muziekspeelplaats	De MuziekSpeelplaats Zuiderzee en De Brink	70.000
	Stichting Jeugdfonds Sport & Cultuur Flevoland	Subsidie Jeugdfonds sport en cultuur 2026	342.320
	HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschapp	Humanitas Ontmoeting	44.593
		Thuisadministratie	129.117
		Humanitas Home-Start	27.917
	Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	activiteiten op gebied van maatschappelijk werk, schoo	564.461
		MDF Kansrijke wijk 2026	165.000
	Stichting Leergeld Lelystad	Activiteiten op gebied armoedebeleid ondersteuning i	164.000
	Stichting IDO	Subsidie aanvraag IDO Lelystad	47.871
	Studiecentrumc² B.V.	project Plustijd, Kans en democratie	305.766
		Plustijd	12.434
Totaal 6.3 Inkomensregelingen			**1.939.884**
6.5 Arbeidsparticipatie	Stichting FlevoMeer Bibliotheek	Huis voor Taal Lelystad	194.648
	Stichting Eduvier Onderwijsgroep	Flevodrome 2026	425.000
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie			**619.648**
6WMO WMO integraal	Stichting Welzijn Lelystad	Sociaal wijkteam	836.066
		Jaarsubsidie (wettelijke) activiteiten 2026	55.915
	Woonstichting Centrada	Subsidie scootmobielplekken Centrada 2026	86.731
	HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschapp	Thuisadministratie	18.460
	Stichting MEE Samen	Sociale Wijkteams, Jeugd en Lisa	922.088
	Stichting GOL	Acitiviteiten voor de belangen van mensen met een be	80.000
	Stichting Blijf Groep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	58.264
	Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	activiteiten op gebied van maatschappelijk werk, schoo	273.177
	Stichting Kwintes	GGZ inloop Lelystad	145.932
		Ambulante Hulpverlening	312.510
	Stichting IDO	Subsidie aanvraag IDO Lelystad	51.683
Totaal 6WMO WMO integraal			**2.840.826**

Verleende subsidies 2026 per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
7.1 Volksgezondheid	Amethist Verslavingszorg Flevoland	Sociale activering / veegproject	38.683
	GGD Flevoland	Versterken mentale gezondheid van jongeren in Lelyst	100.000
		Vitaal Lelystad Volwassenen en Ouderen	61.840
		JOGG Lelystad, Kind naar Gezonder Gewicht en Gezond	170.491
		Regionale aanpak integrale suïcidepreventie Flevoland	6.767
	Particulier	Subsidieregeling Vergoeding Service- en Onderhoudsk	509
	Stichting Welzijn Lelystad	Jaarsubsidie (wettelijke) activiteiten 2026	67.774
	Stichting Tactus Verslavingszorg	Preventie verslavingszorg	162.222
		verslavingspreventie 23+ en naasten	49.506
	Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	Jeugdgezondheidszorg 2026 uniform deel	1.749.421
		Samen weer grip op je leven bij ontregelde huishoude	159.500
	Stichting Cliënten Perspectief GGZ	Prikkelluwe STIP jong volwassenen Lelystad 2026	77.200
	Stichting Christelijk Ziekenhuis St Jansdal	Leefstijlloket 2026 (Verwijsloket Flevo Gezond)	99.999
	Vereniging van Eigenaars "Parkhaven" nabij de Houtrib	Subsidieregeling Vergoeding Service- en Onderhoudsk	172
Totaal 7.1 Volksgezondheid			**2.744.084**
7.4 Milieubeheer	Particulier	Subsidieregeling Lelystad warm en asbestvrij 2026	7.951
		Subsidieregeling Laat-het-doen-isolatie Eigenaar-bewo	1.300.911
	Stichting De Lelystadse Boer	Onderzoek Schone energie Lelystadseboer	50.000
Totaal 7.4 Milieubeheer			**1.358.862**
8.3 Wonen en bouwen	Particulier	Subsidieregeling Verhuiskosten Lelystad 2024 - Subsidi	6.000
	Woonstichting Centrada	Acitviteiten project VHF Lelystad Oost	1.241.980
Totaal 8.3 Wonen en bouwen			**1.247.980**
Eindtotaal			**41.298.532**

4. Verleend subsidie bedrag per instelling

Verleende subsidies 2026 per instelling Stand tot september 2026	Aantal subsidies	Bedrag verleend
JBVL (Jeu de Boules vereniging Lelystad)	1	450.000
Algemene Korfbalvereniging Exakwa	1	1.300
Amethist Verslavingszorg Flevoland	1	38.683
Ascanengroep	1	4.500
Atletiek Vereniging Spirit	1	2.323
Bramzijger	1	7.905
Buurtvereniging "Het Palet"	1	14.000
Central Events B.V.	1	20.000
Christelijke Oratoriumvereniging "Stella Maris"	3	7.755
F&B Catering/Events B.V.	1	50.000
Flevolandse Media Stichting	1	41.513
Flevostar Lelystad	1	700
Florion Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderwijs	1	29.000
GGD Flevoland	6	1.223.714
Gymnastiekvereniging Lelystad	1	10.000
HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverle	5	537.396
Indoor Tennis Lelystad	2	12.461
Jinc	1	40.000
Kamerkoor Lelystad	1	1.500
Kamerkoor VOX Flevium	1	1.000
Kindercentrum Fitte Kanjers B.V.	1	568.450
Kinderopvang Twinkle	1	216.113
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	1	4.000
Kraamzorg een mooi begin	1	80.000
Kunstenaars Vereniging Flevoland	1	20.000
Lawn Tennis Vereniging Lelystad	4	20.056
Leuke Winkel	1	27.942
Mixed Hockey Club Lelystad	1	9.750
Muziekvereniging Lelystad	2	15.850
N.V. Sportbedrijf Lelystad	3	46.000
Nationale Vereniging de Zonnebloem	1	5.500
Oudgediendenvereniging van Brandweer Lelystad	1	2.525
Particulier	678	1.315.371
Pontos	1	1.068
Poseidon	1	10.000
Schaats Trainingsgroep Lelystad (STL)	2	3.902
Scouting John F. Kennedy	1	5.000
Scoutingvereniging Luchtscouts Vliegveld Lelystad	1	4.000
Stichting Agora	2	1.421.557
Stichting Apollo	1	8.895
Stichting Atlas Cultureel Centrum	1	10.000
Stichting BinnenInn Lelystad	1	2.882
Stichting BIZ-Larserpoort	1	135.050
Stichting Blijf Groep	1	70.470
Stichting Bultpark & Ruiltuin	2	6.768
Stichting Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	2	180.687
Stichting Buurtcentrum De Joon	1	8.000
Stichting Christelijk Ziekenhuis St Jansdal	1	99.999
Stichting Cliënten Perspectief GGZ	2	238.828

Verleende subsidies 2026 per instelling (vervolg) Stand tot september 2026	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stichting Corneel	1	454.406
Stichting Creative Change Agents	1	3.000
Stichting Culturale	1	13.473
Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	7	1.936.818
Stichting De Lelystadse Boer	2	95.000
Stichting Dierenweiden Lelystad	1	22.626
Stichting Dramare	1	10.000
Stichting Eduvier Onderwijsgroep	1	425.000
Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	4	70.250
Stichting Fiamba Nederland	1	2.650
Stichting Filmtheater Lelystad	1	5.000
Stichting FlevoMeer Bibliotheek	6	3.416.016
Stichting GO!	3	2.571.651
Stichting GOL	1	80.000
Stichting Grachtenfestival	1	15.000
Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	1	13.180
Stichting Het Belevenissenbos Lelystad	1	13.000
Stichting HOF	1	4.000
Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	5	2.537.731
Stichting IDO	2	545.858
Stichting Inloophuis Passie	2	10.500
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	1	11.000
Stichting Jazz-I	1	15.000
Stichting Jeugdfonds Sport & Cultuur Flevoland	1	342.320
Stichting Jolpop	1	25.000
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe	7	880.676
Stichting Kunstuitleen Flevoland	1	14.097
Stichting Kwintes	2	588.514
Stichting Land Art Flevoland	2	76.500
Stichting Leergeld Lelystad	1	164.000
Stichting Lelystad Schoon	1	40.000
Stichting Lelystadse Uitdaging	1	50.000
Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	2	5.114.725
Stichting MEE Samen	1	1.030.332
Stichting Met Inzet Lukt Alles	1	8.000
Stichting MFA De Windhoek	1	18.000
Stichting Mobiel Erfgoed Fleur de Lis	1	35.000
Stichting Muziekspeelplaats	1	70.000
Stichting NFFS Nationaal Film Festival voor Scholieren	1	10.000
Stichting Nieuwland Producties	1	32.144
Stichting Noor	2	207.142
Stichting Open Monumentendag Lelystad	1	1.500
Stichting Overleg Senioren Organisaties Lelystad	2	7.305
Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad e.o.	1	154.950
Stichting Platform Amateurkunst Lelystad	1	500
Stichting Plezier in Flevoland	1	1.624
Stichting Poëtikos	1	8.110
Stichting Prokino Kinderopvang	1	136.960
Stichting Regionaal Opleidingencentrum van Amsterdam-Flevoland	2	210.830
Stichting Repair Café Lelystad	1	3.300
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Lelystad-Dronten	2	130.642

Verleende subsidies 2026 per instelling (vervolg) Stand tot september 2026	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Lelystad	1	50.000
Stichting Schateiland Waterwijk	2	29.590
Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	9	3.936.401
Stichting Show- en Trompetterkorps "X-Treme"	1	2.500
Stichting Slachtofferhulp Nederland	1	33.632
Stichting Sun	1	2.000
Stichting 't Lapp	1	8.000
Stichting Tactus Verslavingszorg	2	211.728
Stichting Theatergroep Droog!	1	4.500
Stichting Uitgast	1	15.000
Stichting VanHarte	3	39.760
Stichting Veteranen Lelystad	1	4.800
Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs te Lelystad	4	947.176
Stichting Welzijn Lelystad	3	5.492.964
Stichting Youth for Christ Nederland	1	141.340
Stichting Zonnewende Flevoland	1	16.000
Stichting ZoZoZo	1	6.000
Studiecentrumc² B.V.	2	318.200
Toerclub Flevoland	2	2.026
Veilig Verkeer Nederland	1	21.846
Vereniging van Eigenaars "Parkhaven" nabij de Houtribweg te Lelystad	1	172
Volta	1	2.638
vv Unicum	1	5.082
Watersportvereniging Het Bovenwater	3	8.724
Watersportvereniging Lelystad	1	4.000
Woonstichting Centrada	2	1.328.711
Eindtotaal	**884**	**41.298.532**

Bijlage 2: BBV indicatoren

0. Bestuur en ondersteuning

BBV indicatoren

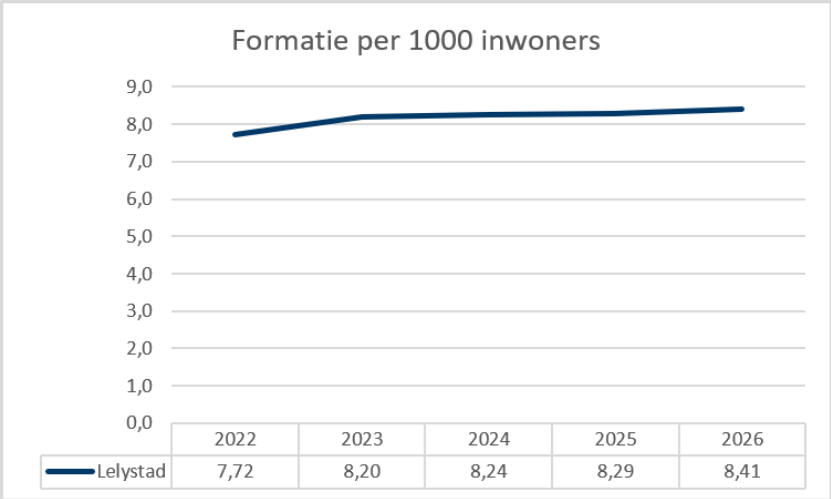

Definitie: De toegestane formatie, volgens het vastgestelde formatieplan in fte, van het ambtelijk apparaat per 1 januari 2026 per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

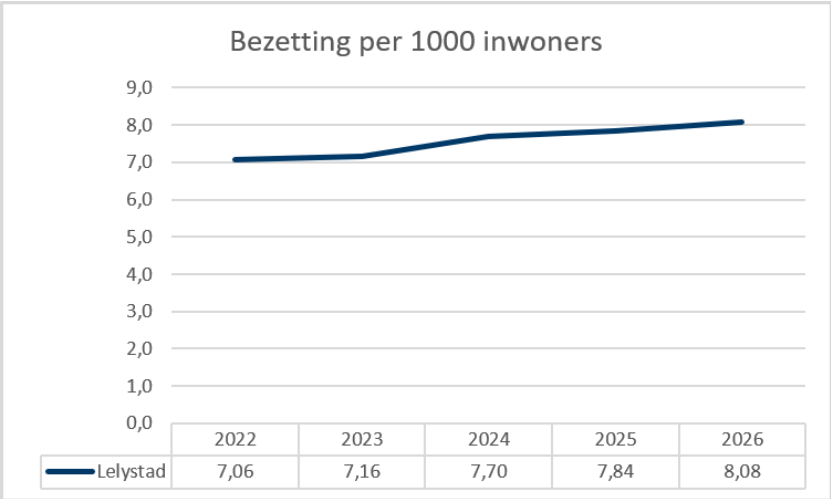

Definitie: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is in het ambtelijk apparaat per 1 januari 2026 per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

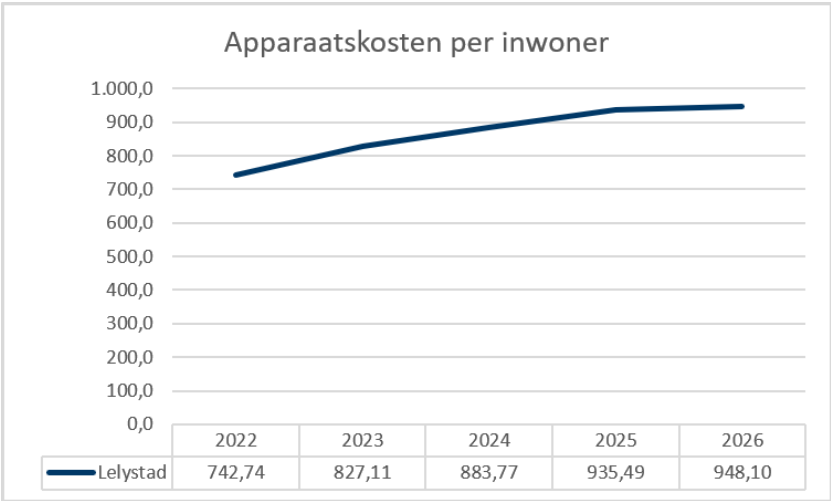

Definitie: Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. De groei wordt veroorzaakt door zaken als CAO afspraken en de toenemende inzet gericht op de groei van de stad.

Bron: Gemeente Lelystad

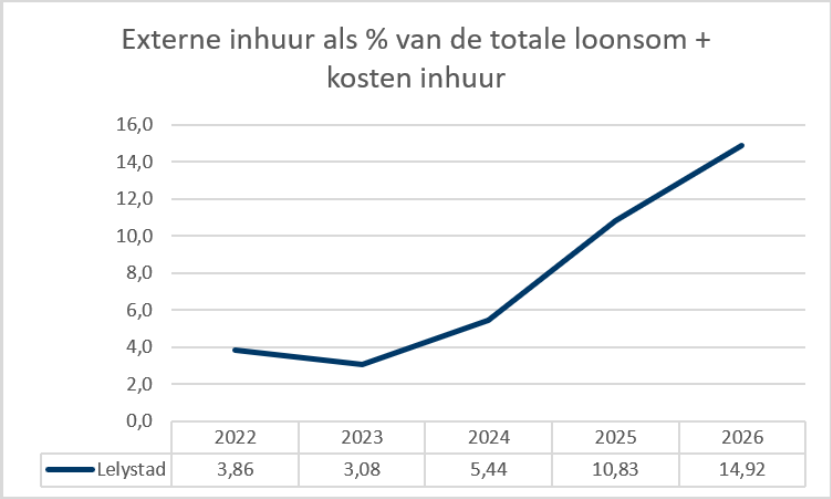

Definitie: Onder externe inhuur wordt verstaan het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. De kosten externe inhuur zijn op begrotingsbasis weergegeven als % van (totale loonsom + kosten inhuur externen).

Bron: Gemeente Lelystad

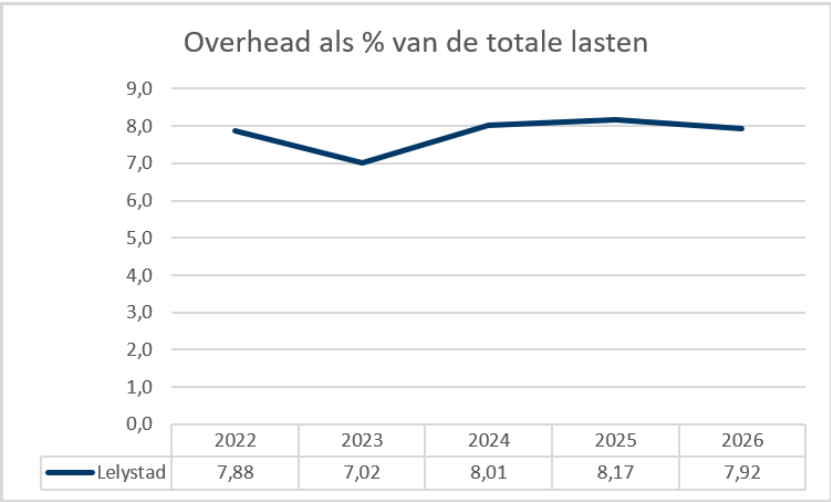

Definitie: Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces als % van de totale lasten.

Bron: Gemeente Lelystad

1. Veiligheid

BBV indicatoren

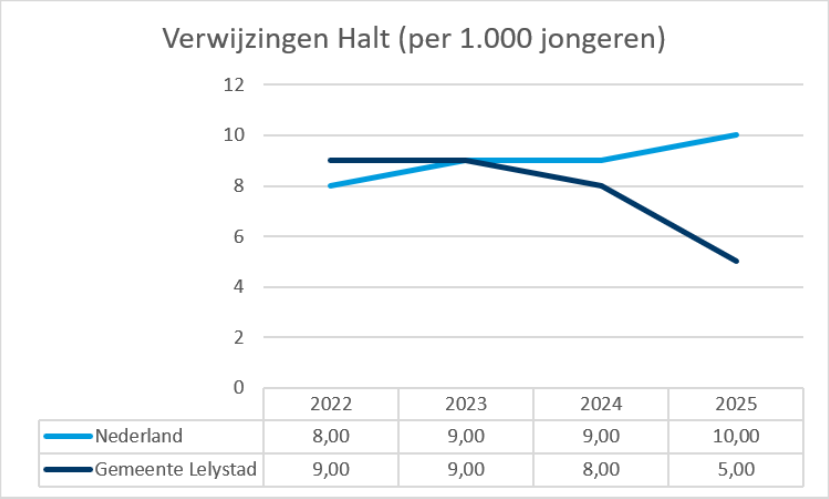

Definitie: het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.[5]

Bron: Bureau Halt

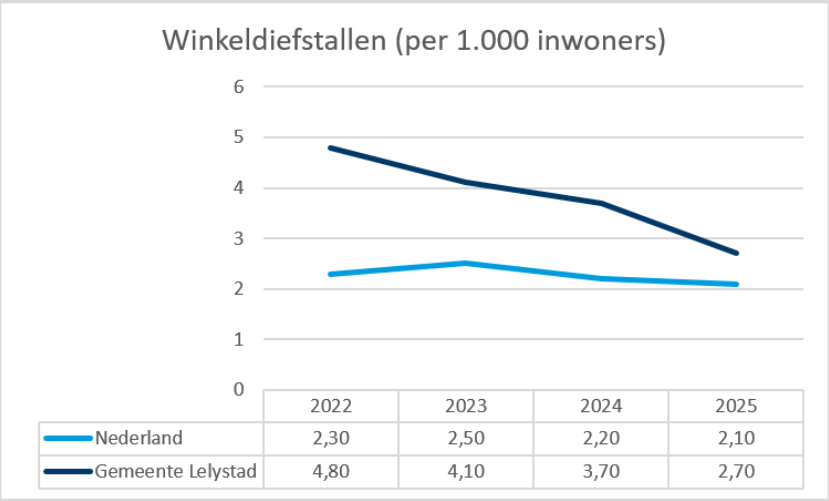

Definitie: het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

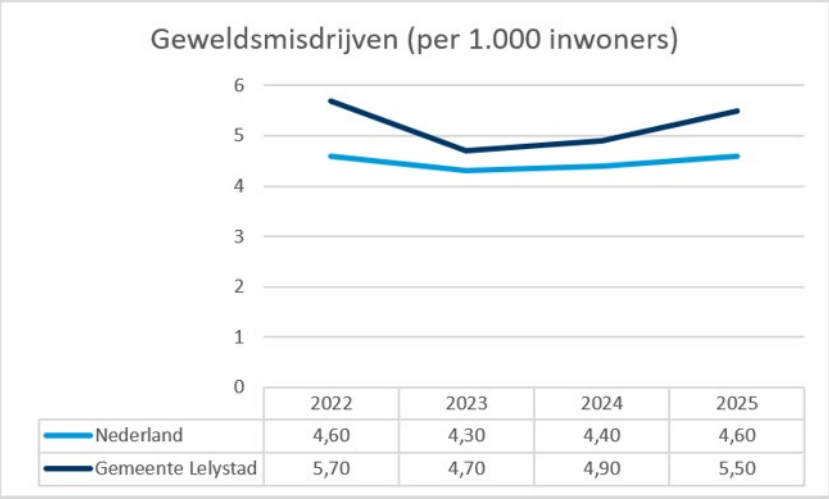

Definitie: het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

[5] De grafieken binnen dit onderdeel geven op een grafische wijze de verplicht op te nemen BBV indicatoren weer, die te vinden zijn via de website: "http://www.waarstaatjegemeente.nl". Daar waar mogelijk zijn ook de scores voor heel Nederland weergegeven, zodat een vergelijking mogelijk wordt.

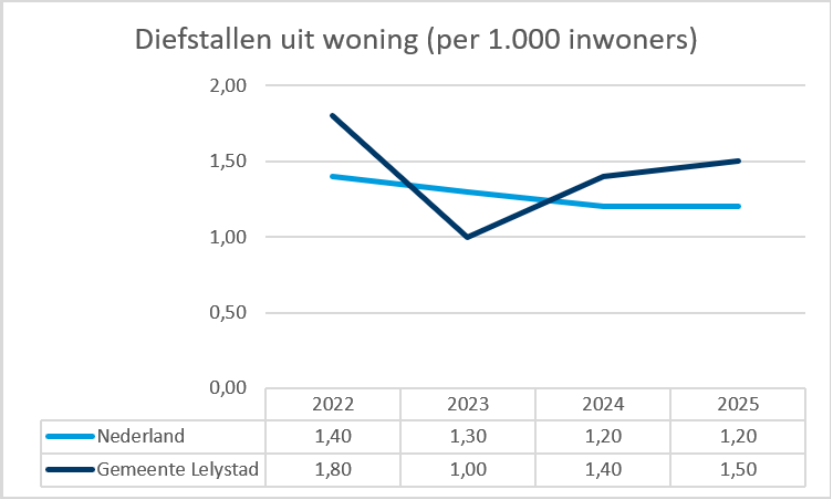

Definitie: het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

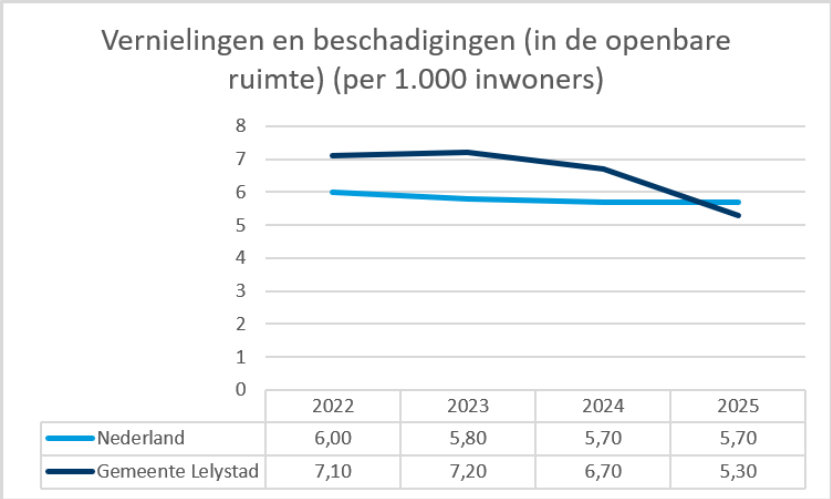

Definitie: het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Geen indicatoren beschikbaar.

3. Economie

BBV indicatoren

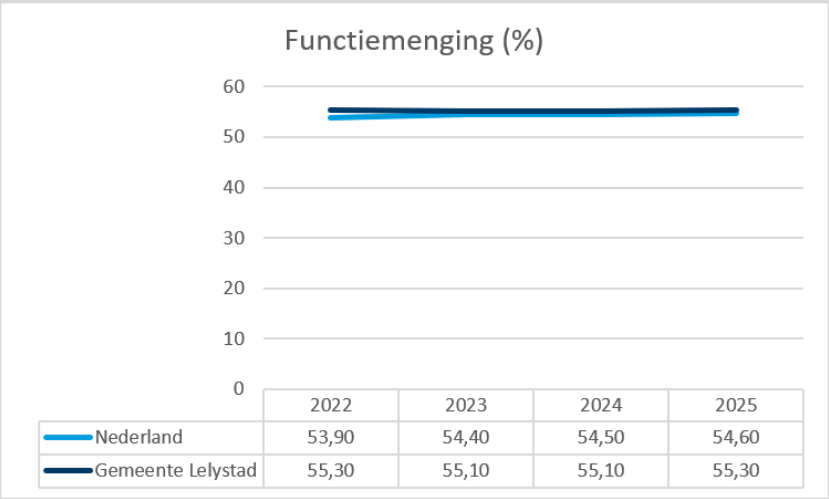

Definitie: de functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA).

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

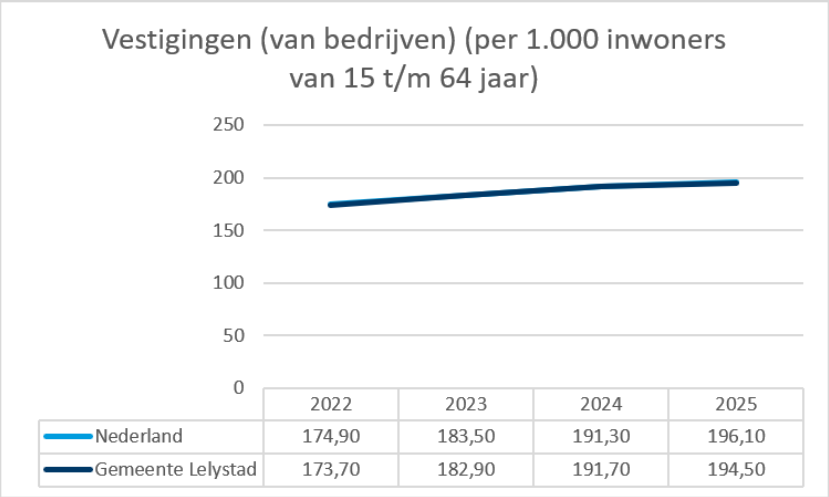

Definitie: het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA).

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

BBV indicatoren

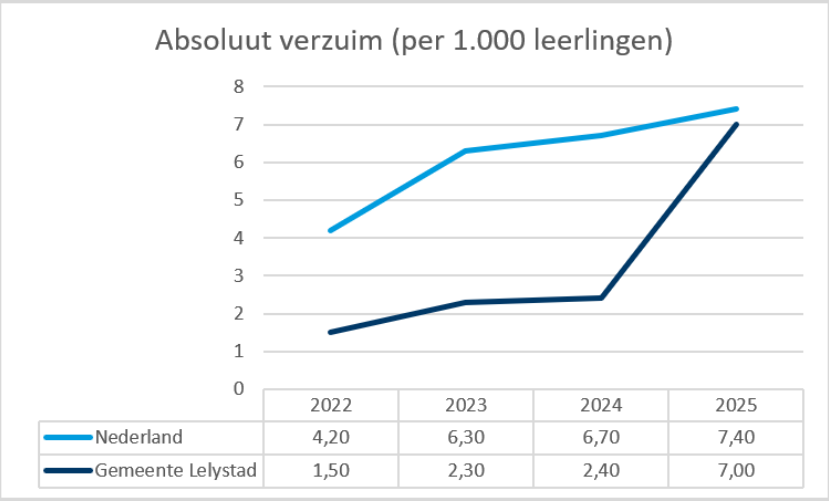

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

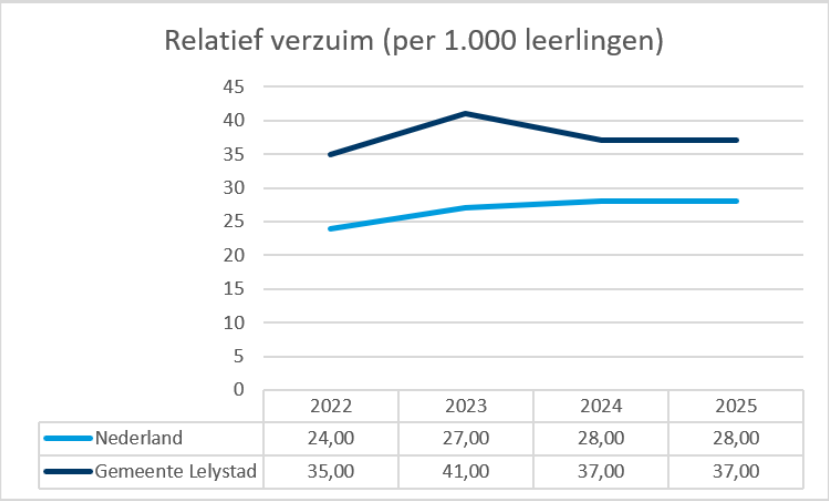

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Het relatief en absoluut verzuim wordt afgezet tegen het aantal leerplichtige leerlingen in een gemeente en sluiten aan bij de definities die zijn ontwikkeld door het ministerie van OCW en DUO bij wat er op rijksniveau wordt gemeten.

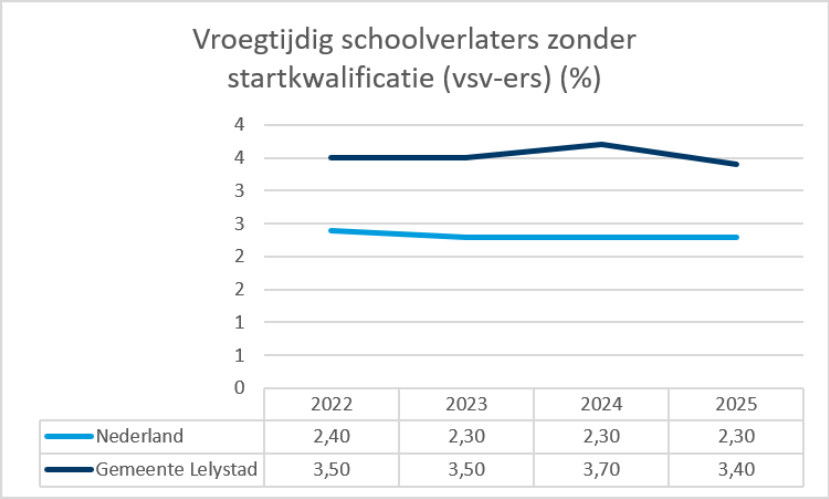

Definitie: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

BBV indicatoren

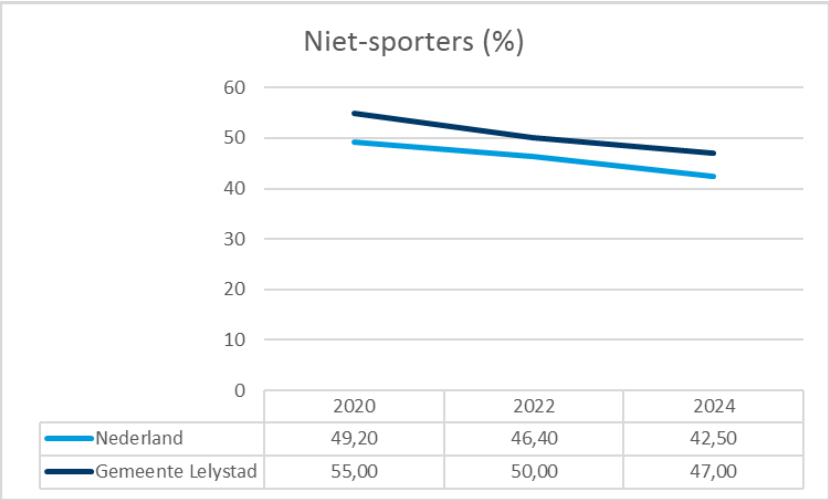

Definitie: Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Bron: RIVM – Zorgatlas

Dit onderzoek wordt om de 4 jaar uitgevoerd. De indicator ‘Percentage niet-sporters’ blijft gehandhaafd, echter de bron wordt aangepast. VWS en het RIVM hebben hierover afspraken gemaakt. Voortaan is de bron voor deze indicator de Gezondheidsenquête (CBS, RIVM).

BBV indicatoren

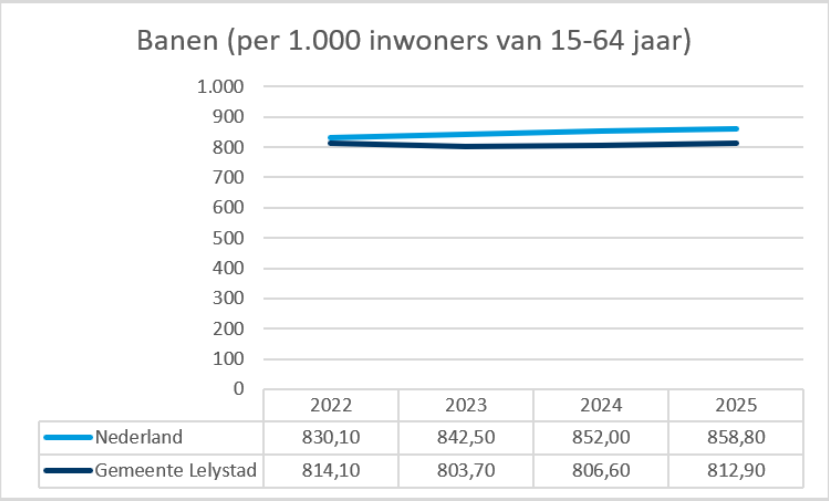

Definitie: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: LISA

Geen nieuwe cijfers beschikbaar

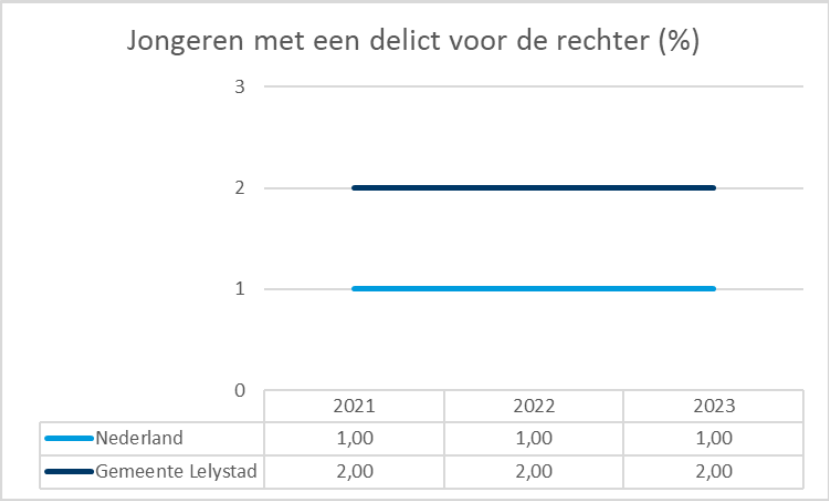

Definitie: het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: CBS

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

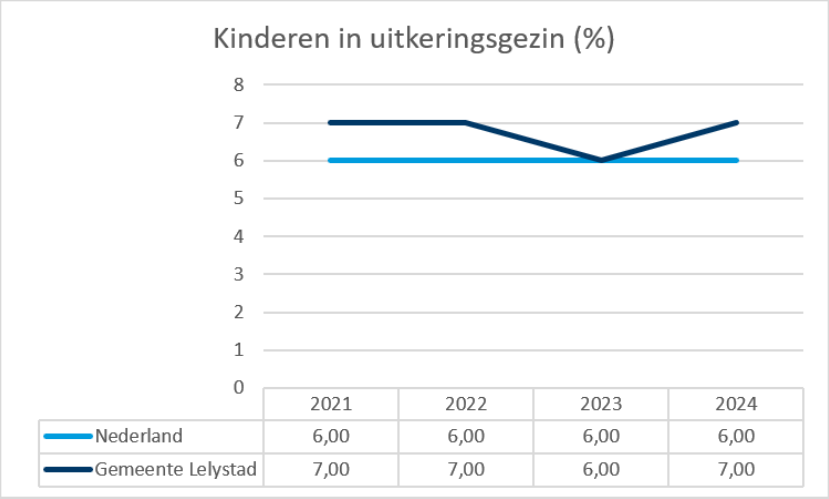

Definitie: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Bron: CBS

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

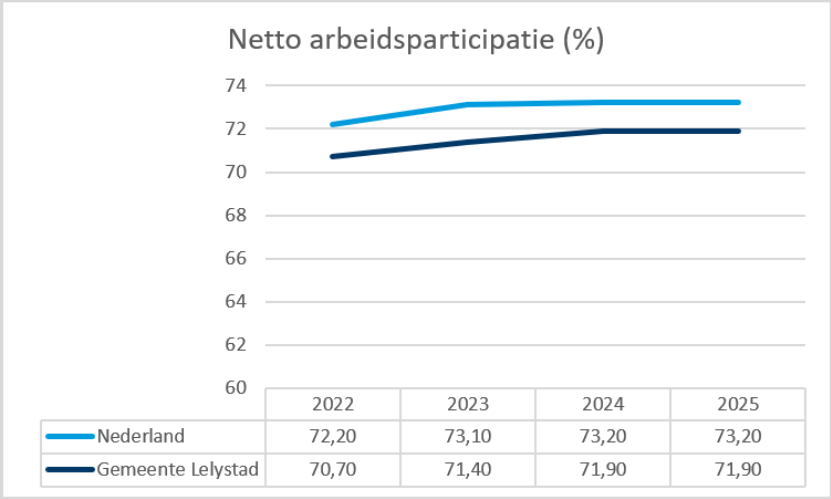

Definitie: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

Bron: CBS - Arbeidsdeelname

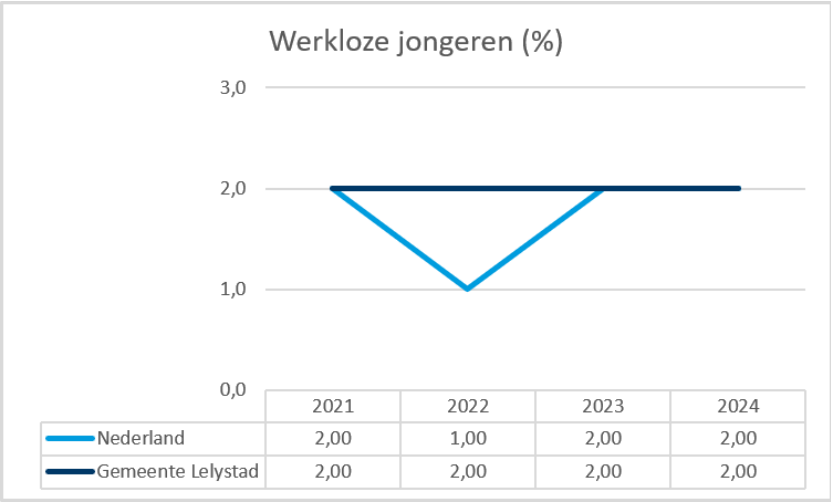

Definitie: Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).

Bron: CBS

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

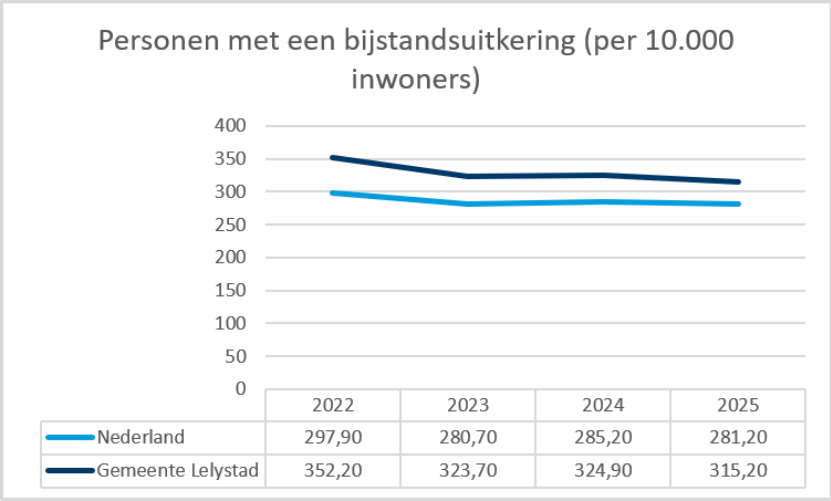

Definitie: Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.

Bron: CBS - Participatiewet

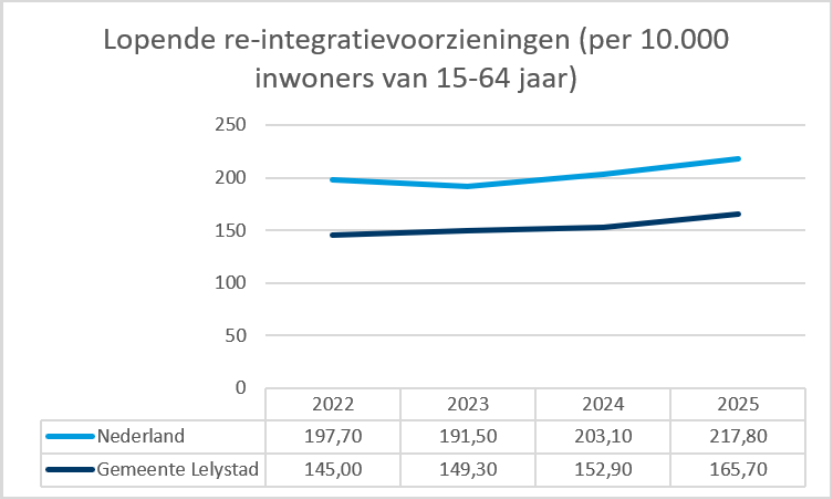

Definitie: Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: CBS – Participatiewet

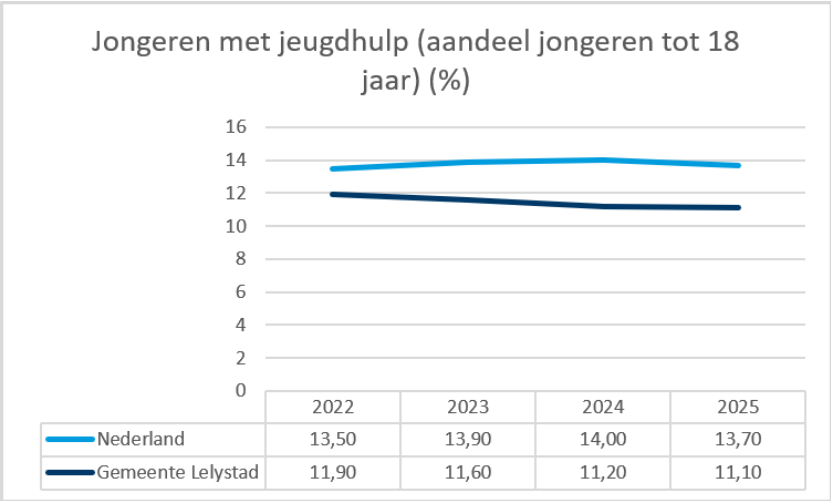

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS Jeugd

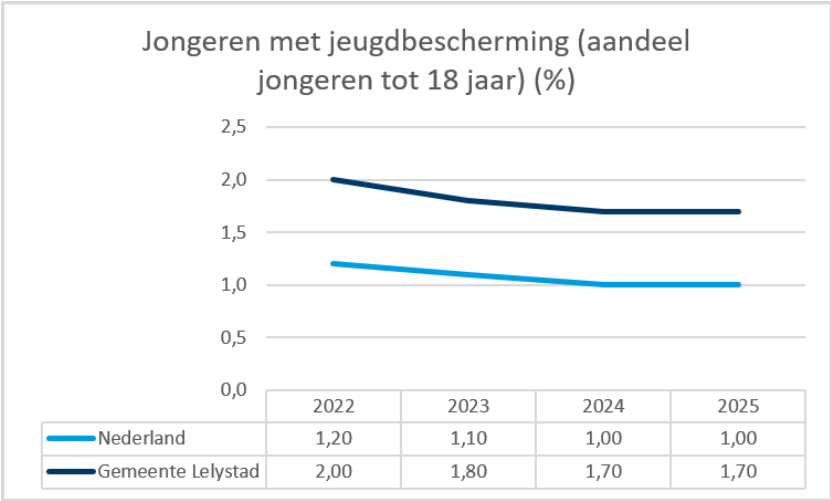

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS Jeugd

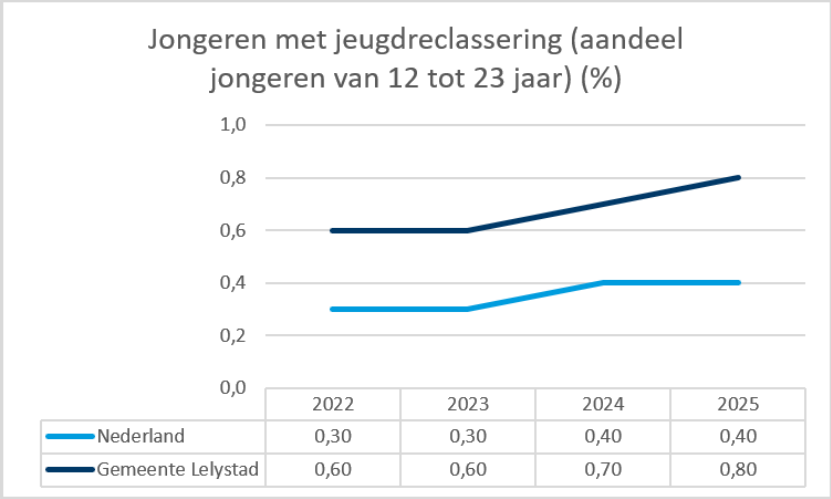

Definitie: Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar).

Bron: CBS Jeugd

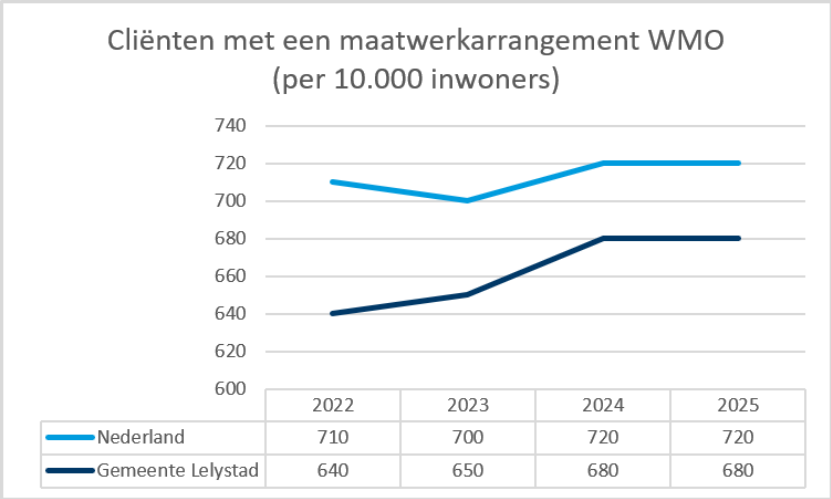

Definitie: Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Bron: CBS – Monitor Sociaal Domein Wmo

BBV indicatoren

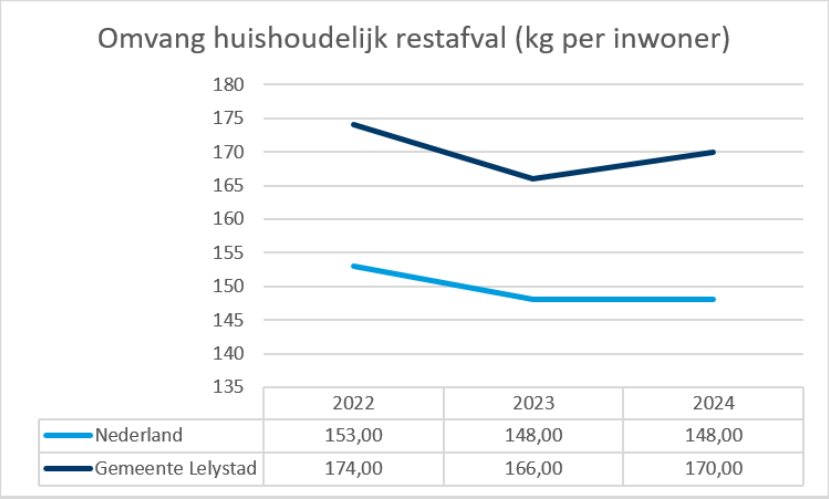

Definitie: De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk afval.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

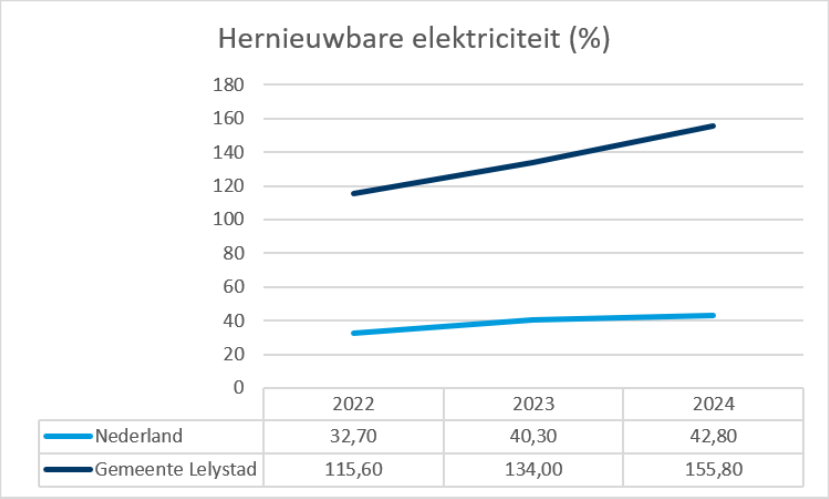

Definitie: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor
Door aanscherping van de cijfers en het gebruik van extra bronnen zijn diverse waarden van de indicator 'Hernieuwbare elektriciteit' gewijzigd.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

BBV indicatoren

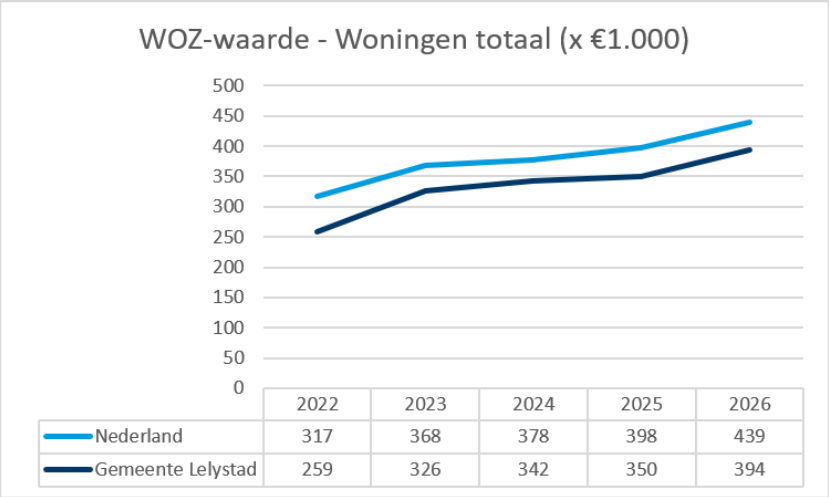

Definitie: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

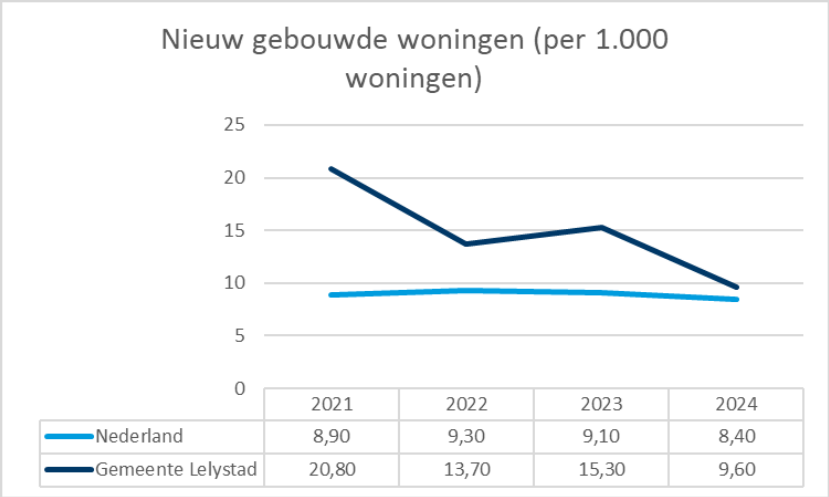

Definitie: Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.

Bron: ABF research - Systeem Woningvoorraad

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

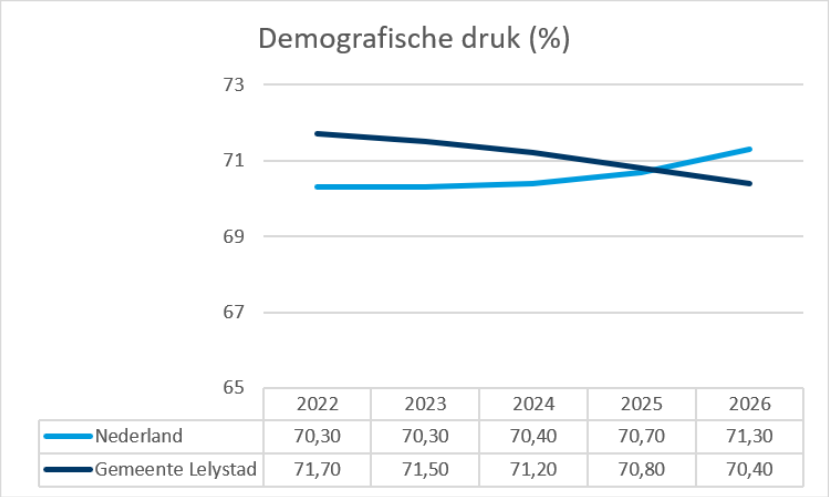

Definitie: De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

Bron: CBS – Bevolkingsstatistiek

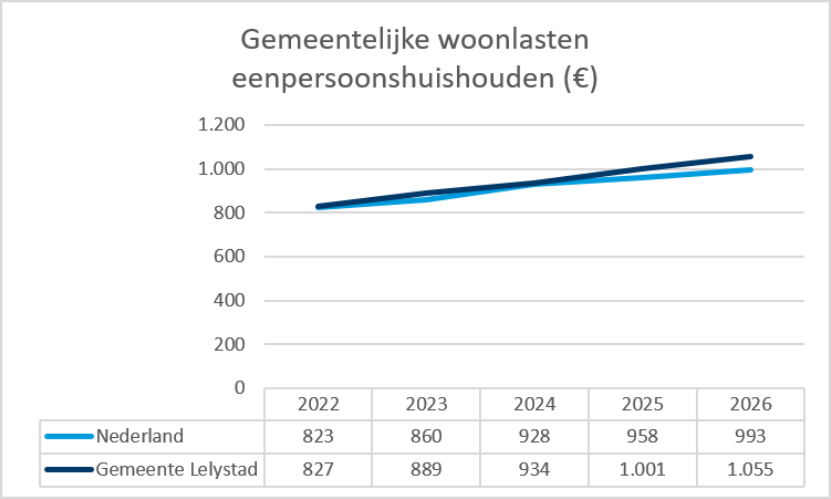

	2022	2023	2024	2025	2026
Nederland	823	860	928	958	993
Gemeente Lelystad	827	889	934	1.001	1.055

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan activa (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Cijfers 2024 voor Nederland zijn niet gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl.

Bron: COELO, Groningen

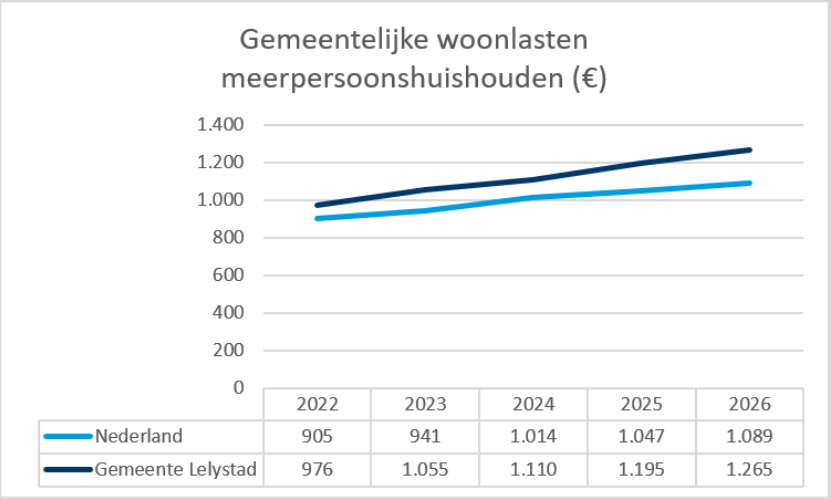

	2022	2023	2024	2025	2026
Nederland	905	941	1.014	1.047	1.089
Gemeente Lelystad	976	1.055	1.110	1.195	1.265

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Cijfers 2024 voor Nederland zijn niet gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl.

Bron: COELO, Groningen

Bijlage 3: Toelichting uitwerking spoor 1, 2 en 3 raadsakkoord

In bijlage 1 van het raadsakkoord wordt ingegaan op de financiën, waarbij vier sporen worden benoemd om uiteindelijk toe te werken naar een structureel sluitende begroting, uiterlijk in 2030. De eerste drie sporen maken onderdeel uit van de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030. In deze bijlage wordt kort uiteen gezet hoe deze sporen zijn uitgewerkt. Op pagina van het raadsakkoord 2026 – 2030 staat het volgende:

EEN SLUITENDE BEGROTING IN 2030

Een structureel sluitende begroting is voor ons van groot belang. Structurele tekorten willen we structureel oplossen. Daarom spreken wij af dat we vanaf 2028 stapsgewijs en verantwoord groeien naar een sluitende begroting per 2030. Het doel is om in het voorjaar van 2027 een proces te gaan doorlopen om inkomsten en uitgaven weer in evenwicht met elkaar te brengen. Dat doen we langs sporen, waarvan de sporen 1, 2 en 3 onderdeel zijn van de programmabegroting 2027-2030 en spoor 4 daarna aanvangt.

1

SPOOR 1 HEROVERWEGING KADERBRIEF

De Kaderbrief bestaat uit verschillende geïnventariseerde bijstellingen. Die houden we nog een keer kritisch tegen het licht, bijvoorbeeld binnen verschillende actualisaties en eerdere besluiten. Wij verwachten dat daarbinnen een bedrag van €1,5 miljoen structureel bespaard kan worden.

Hieronder wordt inzichtelijk gemaakt welke onderwerpen uit de kaderbrief 2027 – 2030 in structurele zin naar beneden toe zijn bijgesteld (op basis van het financieel perspectief zoals dat ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd in deze ontwerp programmabegroting 2027 - 2030).

1. Dienstverlening / Informatievoorziening

De kaderbrief 2027 – 2030 bevatte een viertal structurele bijstellingen met betrekking tot dit onderwerp (geïnventariseerde bijstellingen 1, 2, 3 en 4) en een incidentele bijstelling (geïnventariseerde bijstelling 48). In structurele zin telde het bedrag op tot €1,35 miljoen in jaarschijf 2030. In incidentele zin ging het om een bedrag van €2,1 miljoen per jaar tot en met jaarschijf 2030. Er is destijds aangegeven dat het ging om voorlopige bedragen, die nog nader uitgewerkt moesten worden.

In de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 zijn de bedragen verder uitgewerkt en is er ook gekozen voor een andere benaming en categorisering (in aansluiting op de uiteindelijke uitwerking). In structurele zin telt het bedrag op tot €0,54 miljoen (zie bijstelling 22). In incidentele zin zijn de bedragen naar boven bijgesteld en in jaarschijf 2030 gaat het om een bedrag van €2,3 miljoen (zie bijstelling 77 en 78).

Per saldo is het verschil in jaarschijf 2030 €810.000 in structurele zin.

2. Communicatie en marketing

De kaderbrief 2027 – 2030 bevatte voor dit onderwerp een bijstelling ter grootte van €429.000 structureel (geïnventariseerde bijstelling 8). In de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 komt dit bedrag in structurele zin niet terug en wordt alleen voor jaarschijf 2027 gevraagd om op incidentele basis middelen beschikbaar te stellen (zie bijstelling 76). De afweging om voor de jaren 2028 en verder structurele middelen beschikbaar te stellen wordt betrokken bij de integrale afweging in de kadernota 2028 – 2031.

Per saldo is het verschil in jaarschijf 2030 €429.000 in structurele zin.

3. Capaciteit veiligheid

De kaderbrief 2027 – 2030 bevatte voor dit onderwerp een bijstelling ter grootte van €240.000 structureel (geïnventariseerde bijstelling 8). In de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 komt dit bedrag niet

terug. De afweging om voor de jaren 2028 en verder structurele middelen beschikbaar te stellen wordt betrokken bij de integrale afweging in de kadernota 2028 – 2031.

Per saldo is het verschil in jaarschijf 2030 €240.000 in structurele zin.

4. Actualisatie verkoop tuingrenzen
De kaderbrief 2027 – 2030 bevatte voor dit onderwerp een bijstelling ter grootte van €80.000 structureel (geïnventariseerde bijstelling 20). In de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 komt dit bedrag uit op €40.000 (zie bijstelling 14).

Per saldo is het verschil in jaarschijf 2030 €40.000 in structurele zin.

5. Arbeidstoeleiding – Werkcentrum
De kaderbrief 2027 – 2030 bevatte voor dit onderwerp een bijstelling ter grootte van €100.000 structureel (geïnventariseerde bijstelling 23). In de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 komt dit bedrag niet terug. De afweging om voor de jaren 2028 en verder structurele middelen beschikbaar te stellen wordt betrokken bij de integrale afweging in de kadernota 2028 – 2031. In de tijd bezien is dat ook een logischer moment, aangezien er op dit moment nog gewerkt wordt aan de onderliggende uitwerking en besluitvorming op z'n vroegst voorzien is medio 2027.

Per saldo is het verschil in jaarschijf 2030 €100.000 in structurele zin.

6. Nachttrein
De kaderbrief 2027 – 2030 bevatte voor dit onderwerp een bijstelling ter grootte van €90.000 structureel (geïnventariseerde bijstelling 40). In de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 komt deze bijstelling niet terug in het financieel perspectief, maar wordt er op incidentele basis in 2027 een bedrag van €85.000 gevraagd, teneinde deze pilot nog één jaar te kunnen continueren (bijstelling 92).

Per saldo is het verschil in jaarschijf 2030 €90.000 in structurele zin.

7. Accountmanager stadshart
De kaderbrief 2027 – 2030 bevatte voor dit onderwerp een bijstelling ter grootte van €125.000 structureel (geïnventariseerde bijstelling 41). In de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 komt deze bijstelling niet terug in het financieel perspectief, maar wordt er op incidentele basis in 2027 en 2028 een bedrag van €125.000 gevraagd, teneinde deze inzet de komende twee jaar te kunnen continueren met het oog toe te werken op termijn naar een integratie van de functie in het programma Hart van de Start (zie bijstelling 86).

Per saldo is het verschil in jaarschijf 2030 €125.000 in structurele zin.

8. OZO Verbindzorg
De kaderbrief 2027 – 2030 bevatte voor dit onderwerp een bijstelling ter grootte van €55.000 structureel (geïnventariseerde bijstelling 45). In de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 komt deze bijstelling niet terug. De huidige incidentele inzet kan ook in 2027 nog worden gecontinueerd en zal er nog een evaluatie worden uitgevoerd. Besluitvorming over het al dan niet in structurele zin continueren van deze inzet wordt betrokken worden bij de integrale afweging in de kadernota 2028 – 2031.

Per saldo is het verschil in jaarschijf 2030 €55.000 in structurele zin.

Resumerend – spoor 1
In het raadsakkoord werd de verwachting uitgesproken dat het kritisch tegen het licht houden van de kaderbrief 2027 – 2030 een bedrag van €1,5 miljoen structureel zou kunnen opleveren. In de huidige opstelling telt het totaalbedrag aan structurele middelen dat minder benodigd is voor bovenstaande onderwerpen op tot €1,9 miljoen in 2030 en verder.

2 SPOOR 2 STRUCTURELE OVERSCHOTTEN

Binnen het tweede spoor kijken we kritisch naar het positieve rekeningresultaat van 2025. Daarin zien wij mogelijkheden om structurele overschotten om te zetten naar bijdragen die het structurele tekort kunnen terugbrengen. Wij verwachten dat dit structureel €2,5 miljoen oplevert.

De jaarrekening 2025 is vlak voor het zomerreces vastgesteld en in de afgelopen periode is gekeken naar mogelijkheden om structurele 'overschotten' te verwerken in de ontwerp programmabegroting 2027 – 2030. De insteek daarbij was dat deze bijstellingen niet tot politieke discussies moeten leiden, omdat dit thuishoort in de integrale afweging die in de kadernota 2028 – 2031 gemaakt moet worden. In de vorige ombuigingsronde werd bijvoorbeeld voorgesteld om middelen vrij te laten vallen in verband met onderbesteding op het armoedebeleid. Dit heeft destijds tot discussie geleid, omdat de raad van mening was dat het college de beschikbare middelen op dit vlak alsnog uit moet gaan geven (datzelfde geldt natuurlijk voor veel meer beleidsterreinen).

Op het vlak van de onroerende zaakbelasting niet-woningen is een bedrag van €0,9 miljoen in te boeken, omdat de opbrengst in de praktijk structureel hoger uitvalt dan de begroting. Het areaal ligt inmiddels hoger in vergelijking met wat in het verleden is ingeschat en door scherper te begroten kunnen deze middelen structureel worden ingeboekt. Dit wordt dan ook voorgesteld in deze ontwerp programmabegroting 2027 – 2030 (zie bijstelling 5).

Daarnaast is er gekeken naar het taakveld treasury, aangezien er op dit vlak ook sprake was van een aanzienlijk rekeningresultaat. Lelystad bevindt zich in de uitzonderlijke situatie dat er op dit moment sprake is van overliquiditeit, dat rentedragend gestald wordt bij de het Rijk. Dit beeld zal in de komende jaren echter omslaan gezien de forse investeringen die gepland staan. Dit betekent dat ergens aan het einde van het meerjarenperspectief weer een financieringsbehoefte ontstaat, waarbij geld zal worden geleend tegen de dan geldende rentetarieven. Daar wordt in de meerjarenraming ook rekening mee gehouden, waarbij ieder jaar een actualisatie wordt doorgevoerd op basis van de laatste inzichten. De actualisatie levert dit jaar een voordelig effect op in jaarschijf 2027 en jaarschijf 2030, van afgerond een kleine €0,6 miljoen (via bijstelling 4).

Resumerend – spoor 2

In het raadsakkoord werd de verwachting uitgesproken dat er de structurele overschotten uit de jaarrekening 2025 een bedrag van €2,5 miljoen structureel zou kunnen opleveren. In de huidige opstelling telt het totaalbedrag op tot €1,5 miljoen in 2030, waarmee het verwachte bedrag nu niet wordt gehaald.

Argumentatie is dat het college de integrale discussie over de ombuigingen wil voeren in de kadernota 2028 – 2031. Dat is ook een logisch moment om bijvoorbeeld een structureel overschot op de toeristenbelasting, de Wmo of een ander beleidsterrein in te boeken. Logischer dan nu – min of meer willekeurig – een aantal van deze 'politiek gevoelige onderwerpen' voor te dragen om af te ramen.

3 SPOOR 3 TECHNISCHE AANPASSING INVESTERINGEN

Het derde spoor betreft een technische, maar financieel en wettelijk mogelijke, herziening van de wijze waarop investeringen in onderhoud worden van dekking worden voorzien. Daarmee wordt aangesloten bij de aard en levensduur van investeringen, maar zijn er de eerste jaren minder middelen nodig dan op dit moment in de begroting is voorzien. Op dit moment sparen we per jaar voor groot onderhoud en geven we dit geld in een keer uit. Door dit als vervangingsinvesteringen te zien, kunnen we een krediet beschikbaar stellen wat leidt tot jaarlijkse kapitaallasten. Deze technische wijziging is op zichzelf budgetneutraal, maar zal de eerste jaren een verwacht bedrag van €2,5 miljoen structureel opleveren.

Met ingang van 2027 worden noodzakelijke onderhoudsinvesteringen - die te beschouwen zijn als vervangingsinvesteringen - niet langer in één keer gedekt vanuit de voorziening groot onderhoud. Voortaan worden deze investeringen geactiveerd op de balans en worden de daaruit voortvloeiende kapitaallasten van dekking voorzien in de meerjarenraming.

Door deze wijziging van de systematiek kan de storting in de voorziening worden verlaagd met €3,875 miljoen structureel. Tegelijkertijd zal er in de meerjarenraming rekening gehouden moeten worden met de benodigde dekking - in de vorm van kapitaallasten - voortvloeiend uit de toekomstig uit te voeren vervangingsinvesteringen. Dekking voor het creëren van deze jaarlijks verder oplopende stelpost vindt plaats door het benodigde bedrag in mindering te brengen op de naar beneden toe bijgestelde storting in de voorziening. Inzet van deze stelpost vindt plaats als onderdeel van het Integraal programma Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR), dat jaarlijks ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

Deze systeemwijziging wordt in de begroting en meerjarenraming verwerkt over een periode van 40 jaar en eindigt in 2067. Begrotingstechnisch gezien heeft deze systeemwijziging in die periode een (langzaam aflopend) voordelig effect op het gemeentelijk begrotingssaldo. Dit komt doordat de lasten feitelijk pas zichtbaar worden in de meerjarenraming op het moment dat een vervangingsinvestering daadwerkelijk is uitgevoerd. Dit in tegenstelling tot de eerdere systematiek, waarin via een jaarlijkse storting in de voorziening min of meer werd 'gespaard' voor vervangingsinvesteringen op de langere termijn. Met deze systeemwijziging wordt aangesloten bij wat er door het BBV wordt voorgeschreven (zie bijstelling 9).

Resumerend – spoor 3

In het raadsakkoord werd de verwachting uitgesproken dat er door deze wijziging van systematiek een bedrag van €2,5 miljoen structureel zou kunnen opleveren. In de huidige opstelling komt het totaalbedrag op tot €3,85 miljoen in 2027. Dit bedrag loopt in de tijd langzaam af, maar is in 2029 nog steeds ruim €3,5 miljoen.